

**Mariale eximii viri Ber||nardini de busti ordinis se||raphici
Francisci de singulis festiuitati[us] beate [vir]ginis [per]
mo||dum sermonum tracta[n]s: om[n]i theologia
copiosum. deniq[ue] ...**

Bernhardin

Argentine, Millesimoquingentesimosecundo

VD16 VD16 B 1911

Pars .IX. Maria hortus deliciar[u]m. Maria Cedrus. Maria libanus [et]
cypressus. Maria palma. Maria rosa. Maria oliua. Maria platanus [et]
cynamomu[m]. Maria balsamu[m]. Maria myrrha. Maria vitis. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98851](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98851)

me^o pisan^o in suo mariali. Dim rōnabiliū z
intellectualiū spiritui appetit^o. studiū. sollicitu-
tudo z cura: z si ad summi boni plenitudinē
obtinendā veluti imperfecti ad pfectū: effect^o ad
cām: inq̄ti ad q̄tē: z q̄ sunt finis ad finē ten-
dat incitē z pgar: pur expiētia z uincit phie
parit attestant^o z scit. Ad id vtiq; bonū p̄cipi-
endū obtinendūq; sic hūana natura iualida
cernit^o z pbat: vt grā remota nec ad ipm q̄rē/
dū assurgat: z intellect^o attingere neqat natu-
ralib^o cūctis frēt^o. Nam q̄ natura ad deū p-
ricipiādū vt finē ab ipō actore oim deo p̄ditā
z creatā: sz ad p̄sequēdū ipōtēte effectū tā pec-
cato q̄ vitiō cernēs z arcedēs altissim^o: licz
lucē iaccessibilē habiter vt ad ipm hō h̄et ac-
cessum tā p futuro q̄ in p̄sēti: tenebras posu-
it latibulū suū: vtiq; carne se veltēdo hūana
vt quē cernere hic in sua deitate nō possum^o:
inra saltē mortalitate p̄sistēte viderem^o. Sz
q̄ in loco h̄ nīm celebratū est gaudiū vt deus
nob psonalit^o vnit^o f̄: fieretq; de^o hō: z summa
iūis: terrenis celestia: z diuina mortalib^o ne-
cerent. nisi i hōto p̄cluso: fonte signato: pa-
radisi medio: thalamo veri sponi: salomōis
lectulo: cubiculo assueri: sumi dei tēplo celo:
loco z oraculo: v̄tre. s. z vtero itemerate p̄gi-
nis marie: Hoc i sole altissim^o: tabernaculū
locavit: carnēq; ex eius purissimis sanguib^o
assumpsit: z vt gigas potēs ex ea itegra ma-
nēte exiit: ac se p̄z filijs hoīz speciosum ocul^o
mortalū videndū obicit. Maria ḡcū me-
diū fuerit vt lux supna in p̄ncipi paderet hoīb^o
idubitatē ē tenedū ipam nūc i gl̄ia ēē portā
viā scalā z ianuā: vt deitas in p̄ria cernat bea-
tifice z fidelib^o referet. hec ille. Si igit beata
p̄go a nob q̄rat dicēs illd Jsa. xl. c. Qui assila-
stis me: nō solū eā assilare poterim^o p̄dictis
sz etiā vnusq; nīm ei r̄dere poterit verba
thematis nri. Sup q̄b videbim^o q̄ndecim
assilatiōes ipi^o b̄ndicte p̄ginis.

B Maria
padisus
dicit p̄p̄
quing
M^o mī dei assimilat padisū voluptatē et
dr hōr^o deliciarū Assimilatio. j.
E b̄ndicta p̄gie dr in figura Be-
nef. ij. Platanit de^o padisum vo-
luptatē. i. maritā: a p̄ncipio. i. i pri-
bus oriētis. s. ḡe. In q̄ posuit hō-
minē quē formauerat. q̄ de^o i ei^o vtero posu-
it r̄pm: quē opatōe spūscit formauit. Ille ar-
loc^o ē valde amen^o: q̄ ibi sunt oīa illa q̄ viti-
darii faciūt amenū. q̄ etiā fuerūt in brā p̄gi-
ne. Et iter alia sunt q̄ngs. Primū est diuersi-
tas arborū. vñ dr Ben. ij. Produxit de^o omē
lignū pulch^o vñ z ad vltēdū suauē. Ista

at diuēstas arborū fuit i m̄re dei: q̄ dr Eccl. xij.
iij. Quasi cedr^o exaltata sū in libano zc. vbi
ponunt sex differētie arborū q̄ fuerūt in ea. s.
cedrus p̄p̄latiōis excellē. cipressus odorife-
re fame. palma gl̄iose victorie. rosa parietie.
oliua m̄sicozdie: z platan^o fidei p̄fecte. Pla-
tan^o em h̄z folia ad modū scuti. z significat
fidē siue q̄ ad modū scuti h̄z tres āgulos. i.
tres artidos p̄ncipales: q̄b credit in sanctā
trinitatē. siue q̄ ad modū scuti refer^o z h̄z in
leua. i. in p̄nitētia: z nō i dextra. i. in b̄ritudie
quia hic est fides: ibi v̄sio z sp̄s. siue quia fi-
des est nob scuti p̄ra diaboli tēpamēta. vñ
apls ad Eph. vij. ait. In oib^o sumētes scuti
fidei: vt possit^o oīa tela iūmici ignea extigue-
re. Nō tñ aīe in padiso erat diuēstas arbo-
rum: sz maxime fuit ibi a deo positiū lignū vi-
te in medio padisi. Ben. ij. De q̄ sic dr Aug.
Virgo maria padisus dicit. In cui^o medio
positū est lignū vite: cui^o foliū sanant^o iūmici
cui^o odor viuificat mortuos: cui^o sapor dul-
corat amarus: cuius vmbra refrigerat m̄se-
ros: cui^o aspectus terificat angelos. Decille.
Secūdo in padiso fuit iocunditas riuulorū.
vñ Ben. ij. dr. flum^o egrediebāt^o loco vo-
luptatē ad irrigādū padisum. q̄ diuidit^o i q̄t
tuor capita. Ite flum^o padisi est abundātia
spūscit: q̄ fuit copiosissime in maria. z diui-
dit in q̄tuor capita. q̄ vñ mittit ad p̄tem
platinos: dans eis grām z tenorēz orandi.
Aliū mittit ad acruos dās eis grām p̄leue-
rādi. Aliū mittit ad platos dans eis grānā
p̄sident. Aliū p̄mittit ad subditos dans
eis grām obediēdi. Tercio fuit in padiso
aure tenus gratū refrigeriū. vñ Ben. ij. dr
de Adā. Lū audisset vocē dñi tēambulātis i
padiso ad aurā post meridiē. Ite autē refri-
geriū fecit in brā p̄gine spūscit grā: m̄ illud
Luc. j. Spūscus supuenit in te: z p̄ras
altissimi obijbrabit tibi. i. ab oī estu carnalis
p̄cupie te refrigerabit. Quarto i padiso fu-
it cant^o antiū: marie spūaliū. s. angelorū. q̄ lau-
dēt deū sp̄ cantāt: m̄ illud Job. xliij. Lū me
laudaret astra matutina z iubilaret oēs filij
dei. Ite igit aues. i. angeli ad honore b̄nedi-
cte p̄gis decāuerūt i suo oru: m̄ illd De-
ster. viij. Judeis noua lux orri v̄sa est zc.
Latauerūt etiā i suo p̄tu dīcē. Gl̄ia i excelsis
deo zc. Luc. ij. Ite in sua assumptiōe. vñ in
figura p̄gicū fuerat. ij. Re. vij. Deducebāt
archā dñi. i. beatā p̄ginē cū iubilo z clāgore
tube. Et etiā mō cantāt in sua gl̄ificatione. z
silt xps cū eis laudat matrē suam: m̄ illd
Proverb. vlc. Surrexerūt filij eius et bea-

Bermo. I. Maria hortus deliciarū

issimā p'dicanerūt: vir ei⁹ a laudauit eam.

¶ Quinto i padiso terrestri fuit dulcedo fru-
ctū. de q' b' h'icū erat comedere: dicente dño
Gen. ij. De omī ligno padisi cōede. Unus
m' fruct⁹ fuit p'hibet⁹. & q' ibidē s'bdidit de⁹.
De lig' autē scie boni & mali ne cōedas. B'ra
autē ego maria meliorē & dulciore fructū p'ri-
lit: illū. i. & q' ipi p'gini dicitū fuit Lu. j. B'n-
dicit⁹ fruct⁹ v'etris tui. Iste etiā ē fruct⁹ ille q'
in q' Jo. vij. Ego sum panis viu⁹ q' de celo de-
scēdi. Fruct⁹ q' dē scie boni & mali fuit occasio
nalit' causatiū mortis: dicente dño Gen. ij. p'
mis penitib⁹. Quacūq' hora comederitis ex
eo morte moriemini. h' aut fruct⁹ b're p'gis ē vi-
uificatiū: vñ dicit. Ego sum panis viuus.
fruct⁹ etiā oīs padisi terrestri fuit de humo
p'duct⁹: int' illū Gen. ij. Produxit autē dñs de
humo omē lignū &c. sed fruct⁹ p'ginalis fuit
de celo delat⁹. vñ ait. q' de celo descēdi. Item
fruct⁹ ligni vite posuit in medio padisi p'ser-
uabat vitā corpale. vñ p' p'ctm ade dicit de⁹
āgelis Gen. ij. Videte ne forte sumat de lig'
vite & viuat i etnū. Iste aut fruct⁹ celest⁹ dat
nobis vitā celestē p'petuā. vñ d' Joh. vij. Si
q's mādicauerit ex h' pane viuat in eternū.
B'ra igit' ego q' nobis attulit h'ic abū b'ndi-
cū: facta est q' n'auis inuitorū & longepor-
tans panē suū: p'not. vlti. ¶ Q' igit' dñe de⁹
q' formasti adā in agro damasceno: & postea
cū trāstulisti in padiso terrestri: Gen. ij. Et
ibi N'ico. de ly. & c. illud. & ibi glo. xl. di. & p'
glo. in. l. assumptio. ff. ad muni. & p' magist'z
sen. in. ij. di. xvj. & p' magist'z in hystoria ec-
clesiastica. Ne q'z de agro damasceno i quo
est terra rubea. i. de rubedine petri: eripe: & libe-
ra me de sanguib⁹. ps. l. ac trāffer in padisū
ēretrē ad deuotiōz b'ndicte mris tue: q' ē ame-
nior padiso illo terreno. fac vt sup' e oēs in
amore hui⁹ amenissimū padisi: ita vt i bono
dicat de me illud Ezech. xxxj. Cedri nō fue-
rūt altiores illo in padiso dei. transumptiue
in. c. p'ncipiū. de peni. di. ij. Hic est em ille pa-
radisus de q' in q' filius dei Eccl. xxiij. Ego
sic āquiduc⁹ exiui de padiso. Iste aut p'ginal
padisus altū padisū p'duxit. vñ dicit illi
ei⁹ sponsus celest⁹ Lān. iij. Emissiones tue
padisus. Et iō ipse padisus celestis dñs no-
ster postea dicit latrōi puerlo. Hodie mecū
eris in padiso: Lu. xxiij. & trāsumptiue i. c.
baptismi vice. de p'se. di. iij. ¶ Q' igit' dñe iesu
padisū de padiso rogo te ne emittas me vñqz
de h' padiso voluptatis sic eiecasti adā: Gen.
ij. & c. Adam. & c. q'libet. xl. di. gra em hui⁹
b'ndicte mris tue q' est sicut padisus i b'ndicti

onib⁹ Eccl. xxiij. fac q' vt dicere possim p'ri-
nue illud Gen. ij. Vocē mā audiri in padi-
so. fac vt nō solū semel mihi dici possz illud
Ezech. xxiij. In delicijs padisi dei fuisti. sed
p'petuo dicat illud. ij. L'hor. xij. Rap⁹ est in
padisum. & illud Eccl. xxiij. Trāstul⁹ ē in pa-
radisum. & tūc ero secur⁹ & cōsolat⁹. Lū em de
padiso materiali dicat Gen. ij. q' de colloca-
uit aut padisum voluptat⁹ cherubin & flam-
mē gladiū atqz versatīle ad custodiendū ne
q's introeat. multo mag⁹ ad custodiā istū ce-
lestis padisi collocauit multos angelos & flā-
mā ignis spūsseri ad defendendū ne aliq's de-
mon vñqz eū introiret p' p'ctm. & nō solū ad
custodiendū ipm padisum s'z etiā eos q' in illo
p' deuotiōe ingrediunt. ¶ Q' igit' felix: o foru-
nar⁹: o beat⁹ ille q' in padisum istū deuoto mē-
tis affectu introierit. nā inquit saluator no-
ster Apo. ij. Dabo ei edere de ligno vite q'd
est in padiso dei mei. In hoc etiā padiso iue-
niet oīa bona q' dicunt fuisse in padiso mate-
riali. de quo ait Damas. li. ij. Paradisus in
ouiet' posuit⁹ est: omī terra excellior: tēperato
& tenuissimo ac purissimo aere fulgēs: plantis
semp floridis comar⁹: actono odore plenus:
lumineqz replet⁹. hec ille. Et idē dicit Aug.
sup Gen. & xij. & ciuit. dei. Ber. etiā super
Lān. in q'z. Habitabat homo in padiso: & in
loco voluptatis cōuersatio ei⁹. vbi nihil do-
loris aut molestie sentiebat. odoriferis stipa-
tis malis & pomis: fylciis florib⁹: honoret
gl'ia coronat⁹: & magna claritate ob insigne
diuine silitudis resplendebat. Et erat ei sors at-
qz societas cū b'ra plebe angeloz: & cū militā
celestis curie atqz exerat⁹. hec ille. Albr. autē
de rosate in suo dictionario in p'bo padisus:
d'c. Iste padisus d'c: amenissim⁹ ex mirificis
insettiōib⁹: ex pulcherrimis plācatiōib⁹: ex
fragrāntissimis aromatis: ex p'ncipijs florib⁹
ex temperatissimis rorib⁹: ex moderatissimis
v'etis & flarib⁹: ex amenissimis autū cantib⁹:
ex purissimis fluib⁹: ex validissimis sepi⁹ &
ex oculissimis custodib⁹. Ibidē etiā in q'z p'ze
dicit⁹ doctor fm Latholicon q' padisus d'c: q'
si parās dei vñqz. Que oīa excellēssime fir-
isse in padiso nro virginali possent moralit'
declari: sed breuitat⁹ cā p'ralco: relinqns il-
la cōtēplāda sagacissimo ac prudētissimo le-
ctori: q' nouit sugere mel de p'ra: oleūqz de sa-
ro durissimo: atqz de exiguis enīia cogita-
re. ¶ Scdo p'ncipalit' in hac p'te dico q' bea-
ta ego est h'or'z delicias. quē quidē h'orū de
manu sua plantauit. vñ in figura dicit⁹ He-
ster. j. c. Iussit rex. i. dñs: cōiūniū p'para-

h
Maria
assimilat
horto de
liciarū

in vestibulo horti et memoria. i. i. vtero fgi
nis: quod regio cultu et manu cōfūm erat.
Tūc em dū ibi parauit zūmū qū naturā
humanā sue diuitati vniuit. De ista etiā plā
ratōe dicit Eccl. xliij. Plātauit illū dñs. Jte
et ipa bñdicta figne pōt exponi illud Ezech.
xviij. Plātabo eā et erūper in germē: ait dñs
et illū eiū dē li. c. xlvij. Super aquas mltas
plāta est. Scdō dē istū hōrū plantaz cō
fēnt diuersis arboribz. i. diūsis fructibz. vñ
in hui⁹ significatiōe pōt exponi illud qd dē
Eccl. ij. vbi ait Salomō. i. dē. feci hortos
et pomeria et plēni ea cūcti gener⁹ arboribus
Et dicit hortos in plurali. qz deus cōfēuit et
hortū sui corpis fignitate: et hortū sue mēis
humilitate. Tercio ipm cōfēuit diuersis ri
uis gratiarū irrigauit: et qdāmō inebriauit.
Inz illud Eccl. xxiij. Rigabo hortū plantati
onū mearū: et inebriabo partē mei fructum.
Quarto ipm irrigatū totū amenissimū fecit
iuxta illud Ezech. xviij. Terra illa iculta. i.
maria: que fuit integra et illibata facta est vt
hortus voluptat⁹. Et in istū hōrū sic delicio
sum dē dēfēdit et ibi comedit: qz carne et lan
guine fignis se ibi paut et lilia collegit. qz i
ei⁹ puritate multū delectat⁹ fuit. vñ Lanf.
vi. inqz ipa sponsa celest⁹. Dilect⁹ me⁹ dēfē
dit in hortū ad aureolā aromātū vt pascat i
hortis et lilia colligat. Iste aut hōr⁹ fuit clau
sus: irriguus: amen⁹: et fructifer⁹. Primo nā
qz fuit hōr⁹ clausus: qz ita semp habuit bea
ta fgo cor clausum malo q nūqz in illd sub
intrauit aliq demōnis suggestio vñ praua de
lectatio. et hoc est qd dē Lan. iij. Hōr⁹ cou
clusus es foror mea sponsa: fons signat⁹. qd
iō dē. qz nūqz ei⁹ cor sbintrauit aliqz prauus
plēnsus. dē em ipam signauit et clausit: et ipe
sol⁹ clauē portauit. cū⁹ thesaur⁹ in⁹ larebat
Dz aut p dicitā fba Lanticor intelligant de
beata figne pty p glo. in. c. oibus. xxiij. q. j.
Et notādū q in pallegata auctoritate bis dē
hōr⁹ cōclusus. qz fgo gliōla i corpe et in aia
sic ab omī infectiōe et victo clausa fuit q nū
qz aliquā maculā recepit. Scdō fuit hortus
irriguus: iuxta illud Lan. iij. Fons hōrto
rum pute⁹ aquaz viuentū q fluit impet⁹ de
libano. Aque em grāz istū hōrū bonos fecū
dāt. et iō dē: fons hōrtoz. Boni em sūt hōr
tus dei q sensus suos clausērūt et delectamēta
mūdi. Iste etiā aque pēiores mortuos in pec
catis viuificat. et ideo dē: pute⁹ aquaz viue
tium. Mali em q sunt pfundati in peccatis
sunt puteus diaboli. et iō dē de malis dē ps.
liij. Deduces eos i puteū iteritus. Cū etiā

3
Hortus
clausus

Hortus
irriguus

erorabat dē idē ppheta dices ps. lviij. Ne
qz vigeat sup me puteus os suū. Aque igit
beate fignis iō dicunt viue: qz ipos peccato
res p pētm mortuos ad vitā grātie renocat.
Iste etiā aque beatos in celo iustificat. et iō dē
que fluit impet⁹ de libano. Cū ppheta in
quit ps. xlv. Fluminis impet⁹ iustificat ciuita
tē dei. Tercio iste hōr⁹ fuit amen⁹. et iō post
qz sponsus celest⁹ sponsa suā cōmēdas dicit.
Hōr⁹ cōclusus es et. statī amentatē istius
hōrū dēfēdit dices. Emissiōes tue padilus
maloz punicorū cū pomoz fructibz. Ciprus
cū nardo: et croc⁹ cū fistula: et cynamomū cum
vniuersis lignis libani. myrrha et aloes cum
oibz pnis vnguētis. Ecce qz amen⁹ et delicio
sus est hōr⁹ iste. qz emissiōes sue. i. fructus qz
emittebat fuit qz padilus. i. deliciose et ame
ne. Deinde cōfēdit suā amentatē: qz ibi fue
rūt mala punica cū pomoz fructibz. i. fructū
odorabilitas et tenorid⁹ myrrha suauitatis
Nam mala punica habet grana odorata:
et poma sunt dulcia. Ad ista aut poma ipsa
sponsa imitat⁹ sponsum suū dē. Lan. v. Ve
niat dilect⁹ me⁹ in hortū vt comedat fructū
pomoz suoz. Ibi etiā fuit ciprus cū nardo:
id est fama odorifera et hūilitas pfundata: qz
ciprus est herba humillima: et nard⁹ est odo
ris boni. vñ Tibull⁹ ait. Illi puro distiller
tēpora nardo. Ibi qz fuit nardus et crocus
id est feruens charitas et celestis cōfēplatio
nis sublimitas. Nard⁹ em est herba calida:
et croc⁹ habet colozē aurēū: vñ Virgil⁹. iij.
georgi. inqz. Et glaucas salices: cassiam cro
cūqz ruberē. Et de hachberba fit optimū vñ
lissimū vnguētū: vt inqz Plin⁹. xij. li. natu
ralis hyst. Cū Properea cant. Et crocino
nares myrrheus vngat onix. Ibi etiā fuit fi
stula et ballamū cū vniuersis lignis libani. qz i
ea fuit puritas cōfēcie: odor bone fame: et cor
ruptibilitas in carne. Fistula em hz suā frus
tem in medulla: et cynamomū hz odorē suū
in cortice: lignū fō libani est iputribile. Ibi
qz fuit myrrha et aloes cū oibz pnis vnguē
tis. qz i ea fuit amaritudo tribulatiōis p filiū
sui passiōe: et amaritudo cōpassiōis p mīe
roz cōpassiōe et afflictiōe: atqz suauitas teno
rid⁹ in mēte. Myrrha em est amara et sili
aloes: vnguēta vero sunt suauia. Quarto
iste hōr⁹ fuit fructifer⁹. Tūc aut hortus fru
ctificat quādo bene irrigat⁹: et ventus frigida
et siccus ab eo amonet⁹: et vento calido et humi
do bene perficit⁹. Et sic iste hōr⁹ fuit fructife
rus. Nam pmo fuit bene irrigu⁹. mō lachry
mis doloris p filiū passiōe: modo lachryma

Hortus
amenus

Hortus
fructifer⁹

opassiois p miseror afflictione. mō lachry-
mis deuotiōis p desiderio celestis pzie. z mō
lachrymis lamentatiōis p incolatu pntis mi-
serie. vñ sibi p puenire illd qd dicit Isā. lviij
Erit qñ hortus irriguus: z sicut fons cuius nō de-
ficiat aq. Sēdo ventus aqilonis ab isto hor-
to fuit exclusus. nā ab austro spūscū fuit per-
fusus. vñ Lān. iij. ait celestis sponsus. Sur-
ge aqilo (alia autē ira dicit. fuge aqilo) z ueni
auster pfla hortū meū: z fluat aromata illi.
Per aqilonē autē itelligit suggestio diaboli
Aqilo em est ventus frigidus z sic ac plu-
nie dissipatiū. Diabolus em infrigidat a dei
amore: tūc illud Eccl. xxiij. Frigidus ventus
aqilo flauit. Itē delictat z euacuat ab oī de-
uonōe: iuxta illud Job. xxi. Qui extendit
aqilonē sup vacuū. Itē dissipat celestis grē
pluuia: iuxta illud puerb. xxi. Ventus aqilo
dissipat pluuiā: S; iste ventus ab hortu regia-
li uenit fuit fugat. non em potuit aliqd fri-
gus imittere. qz ipa sp fuit feruētissima. nec
aliquē delictare: qz semp fuit deuotissima. nec
aliquis gūta celestis pluuie ab ea expellere: qz
oī gratia fuit plenissima. Per auster autē itel-
ligit afflictio spūscū. Auster em est uentus cal-
idus z humidus: z fecundatū. qd dē hortū vir-
ginalē pflauit: qz fecit ipas calidā p charita-
tem: humidā p pietate: z fecundā p operū uer-
tute. sic fluxerūt aromata odorifera. q odor
ad instar balsami qdāmō deum recreauit: z
ad instar cynamomi homines pfortauit. qz cy-
namomū stomachū pfortat. z ad instar myr-
rhe demones effugauit: qz odor myrrhe uer-
mes expellit. Et p pfla tria dicit in psona uir-
ginis Eccl. xxiij. Sicut cynamomū z balsa-
mū aromatizans odore dedit: z qñ myrrha
electa dedit suauitate odoris. De isto antez
horto ab h austro pflato inqt Be. in ser. de
natiuit. & gūnis. Hortus plane deliciarū ē ma-
ria: quā nō solū afflauit uenies: sed etiā pfla-
uit supuenies auster ille diuinus vryndiqz flus
aut aromata illi. In isto etiā hortu fuit uio-
la humilitatis: illū & gūnitatis: rosa charitatis
z uinea florida fecunditatis. Ita autē austro
spūscū pflata magnū fecerunt odore. nā hu-
militas odore fecit deo: & gūnitatis odore fecit
angelo: charitas odore fecit diabolo: q odor
ipm pcessit. Un in & gūnis figurā dicit deo
Judith. ix. c. Percuties eū labijs charitatis
mee. fecunditas & gūnis vince odore fecit mū-
dorū illd Eccl. xxiij. Ego qñ uitis fructifi-
caui suauitate odoris. In istū hortū sic deli-
cosum introiuit rex celestis. vñ Hester. viij.
dicit. Intrauit rex in hortū arboribz cōstituz

Ipe & celestis sponsus inqt Lān. vij. Descen-
di in hortū meū ut uiderē poma cōnallū: et
inspicerem si florūisset uinea z germinassent
mala punica. Et ipa sponsa dei inqt filio suo
illd Lān. vij. Ueni dilecte mi: mane surga-
mus ad uineas: uideamus si floruit uinea: si
flores fructus pruriūt: si floerūt mala puni-
ca. Ibi dabo tibi uera mea: oia poma noua
z uera dilecte mi seruauit tibi. hec ibi Roge-
mus & oēs ut etiā nobis dare dignet de istis
pomis suis: z dicam ei singlū illd Lān. vij
Tu q habitas in hortis fac me audire uoces
tuas. De ipa em q erat futura hortus dei pdictū
fuit Isā. lviij. Erit qñ hortus voluptatis terra
corā eo. Terra nāqz. i. bñ & go fuit corā deo
qñ hortus voluptatis. fac igitō bñdicta & go
ut nos pūne habitem in hortis istis: z uerū
ficeat de nobis illud Amos. ix. faciet hortus
z comedet fructus eorū. Tu em es ille hortus in
quē introiuit iesus: Job. xxiij. fac & ut mihi
dicat pēternū illd Job. xxiij. Ego te uidi i
horto cū eo. Bñs em ille erit q hortulū istū
bñ coluerit: z i eo delectationē suam posuerit
Ipi nāqz dñs ihs hortulanus ē: Job. ix. Nō
em errauit Magdalenā: (ut ibidē dicit) enī
hortulanū putauit. Iste est ille hortus q fructū
uite eterne nob pduxit: z flore padisi gñauit
Et iō nō imerito dicere possum cuilibet fide-
li illd poetici pauca & bā imitādo. Hortulū
iste parit fructū cū flore pphenes. Lū fructus
flore collige: cappe duo.

Q. beata uirgo dicitur cedrus

Assimilatio. ij.

Cedrus significat beatā uirginem
mariaz: q inqt Eccl. xxiij. Quasi
cedrus exaltata sū i libano. Sūt
autē duo genera cedroz. vñ qd
nascit in libano. Aliud & qd cedri gen? qd na-
scitur in locis maritimis. Primū gen? cedri
pconsiderat qstū ad arbore fructū z succū. Pri-
mo ei? arbor est alta: impubilis: odorifera
z semp uires. Et sic bñ uirgo maria fuit al-
ta per celestū cōtēplationē. vñ ipa ait Eccl.
xxij. Ego in altissimis habitauī. z de illa pe-
dici illud Amos. ij. Altitudo cedroz altitudo
eius. Fuit etiā impubilis per omniū odā
in corruptionē. Fuit em figurata p archam
dei: que facta fuit de lignis serbim impubili-
bus Exo. xxv. fuit quoqz odorifera per re-
pletionē omniū uirtutū z carismatū: iux illd
Lān. iij. Odor uiguetorū tuorū sup omnia
aromata. vñ Hugo de serō Uicē. in quodaz
fmone alloqns ipam beatā & gūne ait. Nul-
lus in gratia tibi silis esse potuit: p quā gra-

71
Cedri
fructus

na sup oēs hoīm filios venit. Spūscūs in
tua singulariter humilitate venit. qui in tua
hūmilitate miraculū nulli cōpabile fecit. Id
circo odor vnguentū tuoz sup oīa aromata
fuit. tuus vinctus: tu quoq; es vincta. Ille
quidē sup te et pre cūctis pīcipibz suis acce/
pit vnguentū plenitudinē: tu pō post ipm pre
cūctis suauitatē. Fuit etiā spūscūs: qz plan
tata fuit sup aquas oīm gratiaz: iuxta illud
Diere. xvi. Erit qst lignū qd trāplātat sup
aquas: qd ad humore mīttit radices suas et
nō timebit cū venerit est. Et erit foliū eius
viride: et in tpe siccitatis non erit solitum:
vñ Hiero. in ser. de assumptioe de hac sacra/
tissima hūmilitate secretorū cōtemplatrice celestiu
sup illud qd de ipa canit ecclia dicens. Vidi
speciosam qst columbā ascendēte desup riuos
aquarū. ait. Qd super aquā refectiois educa
uit eam dñs: ex ea mlti riuī deducti totā ter/
ram irrigat delictarū. Sēdo cedr⁹ cōside/
ratur qntū ad fructū. Nam poma illius ce/
dri in aliqua pte sunt dulcia: in alia pte ace/
tola: et in alia iter dulce et acetosum sunt me/
dia. Sicut hūmilitas aliquādo fuit plena dulcedi/
ne: aliquādo amaritudie: aliqñ pō silvetroq;
Nam fuit tota plena dulcedine in xpi acce/
ptione: iuxta illud Lān. iij. Fagus distillat
labia tua sponsa: mel et lac sub lingua tua.
Que verba exponēs Hugo de sancto Uict.
in psona xpi ait. Mel erat diuinitas mera: ce/
ra pō humanitas tua. inde sūcplum feci fa/
uum mellis. quod em ipsum est in re: assum/
ptū est de re. Nec ille. Qui etiā alloquēs bea/
ram hūmilitatē inq. Qd dulcis et suavis es que
sola digna eras: vt supne dulcedis osculū in
tuo pceptū suscipēs: et totū mūdi suauitatē
in pte stillares. ideo mel et lac sub lingua tua.
H est hūmilitas pōis sū carne tua: et sub lingua tua:
qz absconditū mel et lac de hō. Mel diuinitas
et lac hūmilitas. qz mel de ore celi: et lac expri/
mit de carne. Sēdo fuit plena amaritudine
in filiū passiōe. sic pōderat ei Symes Luce
ij. dices. Et tu amipsi⁹ animā ptransibit gla/
dius. Vñ Bern. alloquēs beatā virginē ait
Anima xpi nō attigit crudelis lancea. quia
xpus tam spū suū emiserat. sed tua tibi erat
Nam gladi⁹ doloris animā tuā ptransiuit vt
replūs qz martyre non imerito pdicem. In
qua nimis sensum corpore ppassiois excessit
affect⁹ cōpassiois. Tercio fuit dulcis et ama/
ra post xpi ascensionē. Amara quidē ppter
filiū subtractionē. vñ Hieronym⁹ vbi supra
inq. Quātis putas virgo filiū doloribz affi/
ciebat quod desiderio esuabat pū animo re

uoluerat cūcta que viderat et audierat. Pū
ro q quicqd humane pūrtis est cogitare nō
sufficiat et. Fuit etiā plena cōsolatio ppter
filiū: quē ad patris dexterā sublimari vi/
debat. Et ppter fidelīū instructionē: quia co/
rum magistra remāserat. et aplos ac discipu/
los docebat. vñ Hieron. vbi. s. ait. Ecce do/
mino iesu ascendente in celū virgo vacat in
scola virtutū: ac meditat in legemandarū
dei: vt ipa sit forma discipline xpi et exemplū
pfectionis. Cōuersat cū senatoribz celi infra
curiā paradisi sub disciplina spūscūcti. In/
uenit pūma iter pmas cohortes sumi regis.
quorū vita tam nō erat de terris: sed de celis
¶ Tercio cedrus pōderat qntū ad lucē: qui
multipliciter habet virtutē. Nam caliginē
oculorū dēregit: tumore dēpnit: carnes a pu/
trificatione custodit: et cōtra morsus serpentū
nob subuenit: vt dicit in li. xppie. re. Ite aut
lucē est amor siue charitas brē hūmilitas: q in
nob multa bona facit. nam dēregit caliginē
ignorantie lucē siue pūrtis. et ideo vocat Eccl
xxij. mater agnitiois. qz ignorantia repellit
et verā de deo nobis cognitiois infundit. Vñ
de ipa exponi pōt illud Psal. xij. Sapies
mulier edificat domū suā. Sēdo dēpnit
tumore supbie et pōlo sue humilitatē. Nō est
em aliqz ira supbia: nec ira sublimis q nō de/
beat hūmilitari ex pōderatione iare hūmilitatē. et
tūc beata hūmilitas de supbia ad hūmilitatē suo ex/
plo reuocans dicit illud Eccl. xxiij. Quia
excellētū et sublimū colla ppa pūte calant
Tercio custodit a putredine luxurie virtutē
sue hūmilitatis et puritatē. et ideo assilat myrrhe
Eccl. xxiij. vbi ipa ait. Quasi myrrha electa
dedit suauitatē odori. Sic em myrrha pūat
carnē a putrefactione. sic et puritas et hūmilitas
pseruat nos ab omī fetore carnalis concupis/
cie. Quarto subuenit nob ptra morsus serpen/
tū. i. demōnū impio sue pūrtis. Nā Bern. ij
dixit deus diabolo. Ipa pter caput tuum.
Tūc em maria caput serpentis pterit qn pū/
uas suggestiones demōnū a nobis expellit.
Sicut igit cedr⁹ libani q cādidatio interp/
tat odorē suo fugat serpētes et iterat pūmes
sic ipa brīssima hūmilitas fugat serpētes. i. demo/
nes: et extinguit vermes. i. prauas cogitatio/
nes: et reddit candidas mēces. ¶ Sēdo
dico q est quedā cedrus maritima: q est pūa
sed fructifera et odorifera. et figurat benedictiā
hūmilitatē: q fuit pūa p hūmilitatē: fructuosa p se/
ritatē: et odorifera p scitratē. Poma autē
ist⁹ cedri tripliciter habet substantiā. Pūma est
calida. media tēperata. vltima vero est frigi

72
Cedri
lucē
var
let ad mē
ta

Cedrus
marina

Sermo. I. Maria libanus et cypressus

Expositio
beatae vir-
ginis

da. fructus? igitur istius cedri significat beatus dicitur
fructus beate virginis dicitur enim ielsum xpm: q
pstat ex tribus substantiis. s. diuinitate: anima et
carne. Quare pma. s. diuinitas e valde calida:
quia est oim victorū psumptua: et oim cor
diū inflāmatia: in illud ad Heb. xij. De
nostris ignis consumens est. Media aut. s. aia
fuit valde repera: qz oēs fructus in ipa sunt
remere medij: et nlla vnqz ad aliqd declina-
uit extremū. Ultima s. caro fuit frigida:
qz ab oī inordinato calore fuit penitē aliena.
D igit benedicta ego tu es illa arbor diuina
sup oēs fructuosa. et qua p exponi illd ps.
Lxxv. Arbusta ei cedros dei. et illd ps. xxi. sic
cedri libani multiplicabit. et illd Nue. xxiij.
Quasi cedrus ppe aquas. s. diuinaz gratiaz
et illd ps. ciiij. Cedri libani quas plantauit. s.
deus dei. et sequitur in eodē ps. Illic passeret
nificabit. passeret. i. hūiles. Passer nāqz
est auis pua. In tuo em exēplo et patrocinio
o ego hūillima oēs deuoti tui faciūt suū fun-
damentū: et nidū suū deuotiois in te cōstituit.
Tu etem es illa de qua p dicitur. Eze. xviij.
di. Summa de medulla cedri sublimis et pla-
tado sup mōre excellum et eminētē. In mon-
te sublimi istā plantabo illā et eripet i germen: et
faciet fructū: et erit in cedrū magnā: et habi-
tabit ibi ea omēs volucres: et vniūsum vola-
tile ibi vmbra frondū ei nificabit. et sciet
oia ligna regis qz ego dñs hūillanti lignū
sublime: et exaltanti lignū hūile. hec ibi. De
te qz exponi p illd Eccl. i. Quasi plantatio
cedri in mōre libano. Sicut em hec cedrus est
altissima et oimniū arborū dñā et regina. vt ait
Raban⁹ sup ps. ita et tu es oim sanctorū altis-
sima atqz regina. D igit dñe de⁹ mitte mihi
obsecro ligna cedrina de libano. ij. Paral. ij.
id est deuotōz brissime p gis mris tue: vt pos-
sim dicere cu alijs deuot⁹ ei illud Lañ. j. Li-
gna domo⁹ nostraz cedrina. Et vt cordi no-
stro (qd e ostiū aie) faciam⁹ illd qd dicit Lañ.
viij. s. Copingam⁹ illd tabul⁹ cedrinis. Fac
igit o bone iesu vt faciā volūtātē tuā i lignis
cedrinis. iij. Re. v. Fac vt verifiet in me il-
lud. iij. Reg. vij. Textit domū laqaribz cedri-
nis: et iter illud. D puit domū lignis cedri-
nis: et parietes dom⁹ intrinsec⁹ tribulatis ce-
drinis. Fac vt de porticu aie mee verifiet il-
lud qd in. vij. eiusdē li. c. habet. s. Porticu re-
re lignis cedrinis a pauimento vsqz ad sum-
mitatē. Fac etiā vt de me dici possit illud qd
in eodē. c. scriptū est. s. Tabular⁹ cedrinis ve-
stitit totā camerā. i. aiam. et illud quod i. vij.
eiusdē li. c. habet. s. Cedro ois dom⁹ intrinse-

cus vestiebat. et iter ibidē. Oia cedrinis ta-
bulis vestiebat: nec oīno lapis appere pote-
rat i pietate. Per lapides em h moralit⁹ itelligi
p pām: qd i die iudicij nō appebit in illo q
fuerit vestit⁹. Cedro pioso. i. deuotōe brissi-
me p gis. Fac igit o benigne iesu vt tibi i ve-
ritate dicere possim illd. ij. Re. vij. Vides q
ego habitē i domo cedrina: et illd. ij. Paral.
xviij. Ego habito in domo cedrina.

Q, beata ego dicitur liban⁹. Afflatio. iij.

Icet fm gramaticos liban⁹ i masculi

l no accipiat p mōre: in feminino pro
arboze: et in neutro p thure. in scptu-
ra sacra q aliqui trāsgredit⁹ regulas Donati:
vt cert⁹ expmat intellectu spūscit⁹: et q nō est
subiecta regul⁹. Pūsciant. vt in. c. in dignū. xxx.
viij. di. accipit in masculino libanū p arbo-
re. cui afflat⁹ brissima p gis. Un ipa ait Eccl.
xviij. Ego q liban⁹ nō iclus euaporauit ha-
bitatōz mea. Ab ista ei arboze qnqz sit thūs
corrice inciso: et illd nō est ita bonū. qnqz p
fuit cortice nō iciso: et hē mag⁹ lucidū et ma-
gis electū. et tali libano nō iclo afflat⁹ beata
p gis. In quacūqz aut significatiōe liban⁹ ac-
cipiat cādoze sonat. In p gine p fuerit tria
cādida et nō incisa. s. spūs: aia et corp⁹. De q
bus dicit. i. ad Thez. v. Ipe autē de⁹ pacis scilicet
ficer vos p oia: vt integer spūs vester et ala et
corp⁹ in die dñi nri iesu xpi sine qrela seruet.
Sicut autē dicit hūc liban⁹ mons. hec liban⁹ ar-
bor: et hoc libanū thūs. sic dñe ab aposto-
lo. Dicit pūs: hec aia: hoc corp⁹. Spūs ergo
marie dicat mons libani: corpus p ipi⁹ dī-
cat⁹ thūs libani sine libanūz. Ista em tria
nō solum fuerūt cādida p puritatē: vnd il-
lis nomē libani optime congruit. sed etiā su-
erunt nō incisa et nunqz diuisa. et ideo bñ dī-
xit brissima p gis. Quasi liban⁹ nō iclus rē.
Spūs em ei⁹ nūqz fuit a deo diuisus. quia
nūqz ab eo p pām aliqd sepat⁹ fuit. Anī-
ma qz eius nunqz fuit diuisa a ratione: qz ab
eius dñio nūqz recessit. Corp⁹ etiā ipi⁹ nūqz
fuit diuisum: quia spū itegrū et illibatū rema-
sit. Talis g liban⁹ euaporauit habitatiōez
suā. qz illos in qb⁹ habitat p gram euaporat
id est odore bono replet p odoriferā cōscien-
tiā. vnde ibidē ipsa ait. Et sicut cynamomū
et ballamū aromatizās odore dedi rē. Quod
dā em cōfortat vt pferet in domo gratie. et
ist⁹ est odor cynamomi: qz cynamomū habet
pfortare. Quosdā p pferuat a corruptione
culpe. et istis est odor ballami. qz ballamū
a corruptione pferuat. Et quibūsdā autē su-
gat vermes et pparatōis diablice. et istis est

Maria
libanus

odor myrrhe q̄ fugat fomes. Beatissima igit̃
virgo fuanit illud Eccl. xxxix. Quasi liban⁹
odore suauitatis habere. Et ideo de ipa dici
pōt illud Lan. v. Species ei⁹ vt libani. z il
lud Isa. xlv. Gloria libani data est ei. De
illa q̄z exponi pōt illud quod p̄dictū fuerat
Nec. xliij. Eruper radix eius vt libani. Ape
ri igit̃ o libane portas tuas. Zach. xj. vt i me
discurrat fons hortoz z pute⁹ aquaz viuen
tiū. q̄ fluit impetu de libano. Lan. iij. Et tu
dñe iesu qui in hoc monte candido nar⁹ es:
dic mihi illud Hier. xxi. Ascende libanū. i.
denotatōē matris mee. Felix em̃ ille qui de li
banis isti⁹ libani faciet sibi ferulū. sicut. Sa
lomō in figurā fecit Lan. iij. fac vt de me ve
rificez illud Isa. lx. Glia libani ad te veniet
z illud Ezech. xlvij. Aquila grādis magna/
rum alarū longo mēbroz dūctū plena plu
mis z varietate venit ad libanū z tulit me/
dullā cedri z sumitratē frondū ei⁹. z trāsp̄la
tavit eā in terrā p̄ semie. vt firmaret radices
sup aquas multas. z cū germinasset creuit i
vineam latiorē. z fructificauit in palmites. z
emissit p̄pagines.

Q. beatavirgo dicitur cypressus.

Assimilatio. iij.

N
cedrus
arbor

Ingunz fabule poetarū q̄ quidā
puer noie Lyparissus in sui nois
arborē quercus est. De q̄ p̄ Qui.
tractat in. iij. li. i. p̄tham. De hac
arborē que cyparissus dicit loquit Virgi
lius in. iij. Encl. di. Aere quere⁹ z confere
cyparissi. z Marcialis ait. Daphneas pla
tanos z aereas cyparissos. Hanc tamē arbo
rem latini cōiter appellāt cypressum. quam
etiā aliqui mutato. y. greco in. u. nostrū ap
pellāt cypressum. iuxta illud Virgiliū i p̄mo
Geoz. g. Et tenerā a radice ferens silua ne cu
pressum. de q̄ vide. C. de cypressis ex luto dā
natorū sup rubrica li. xj. Sacra autē scriptura
appellat dictā arborē cypressum. cui assimi
lat beatavirgo. que in q̄ Eccl. xliij. Quasi
cypressus in monte syon. i. exaltata sum. Est
autē cypressus arbor odorifera. solida z fruo
sa. vt ait Jil. xvj. ethymol. Quo ad p̄mū di
co q̄ lignū cypressi exiccatū mag⁹ redolet q̄
viride. z igni appositū vel soli expositū mul
tū redolet. Huius quoq̄ ligni odor fugat
serpētes z vermes. Et rariō est⁹ odoris di
citur cypressus virgo bñdicta. fuit em̃ odo
rifera p̄mo. q̄z fuit ab omī humore mūdani
amoris penitus exiccata. sc̄do quia fuit igni
spūssanti appositā. imo tota fuit in ignem
amoris p̄uerla. tertio quia fuit soli diuio ex

posita. imo ipa fuit ipso sole tota vestita. vt
d̄r Apoē. xij. Et quia sic fuit tota odorifera
ideo odor sue sc̄ritat⁹ expellit serpētes. i. dia
bolicas reptatiōes. z vermes. i. malas cogita
tiones consciētā corrodētes. ¶ Secūdo cy
pressus est arbor solida. ex qua soliditate ac
cidit q̄ nō pōt putrefieri. nec aliq̄ pōdere fle
cti. z q̄ est apta cōseruatiōi. vt ait Jil. xvi
sup. Et eodē mō bñissima fgo sic fuit in dei
grā solidata q̄ ei⁹ corp⁹ nūq̄z pōt putrefe
ri. nec i vita p̄ aliqua corruptiōz. q̄z fuit p̄di
tū p̄ginitate. nec i morte p̄ aliqua resolutiō
nē. q̄z fuit vestitū immortalitate. Sic etiā cy
pressus pōdere aliq̄ nō curuat. q̄z ip̄ i sua recti
tudie p̄leuerat. sic bñ fgo in trāu fuit in dei
grā solidata q̄ nullo pōdere aliq̄ tribulatiō
nis vnq̄z fuit a sua rectitudine incuruata. Pal
sa est em̃ magnū pōd⁹ tribulatiōis q̄ puel
la tenera z delicata z tenonolurgēs a p̄u in
egyptū fugit. z p̄ septē annos ibi pegrina re
māsit. Passa est etiā magnū pōd⁹ tribula
tiōis q̄z filiū suū vidit an oculos suos cruci
figi z vulnerari. Sz qm̃ solidata erat i grā
dei iō flecti nō pōt p̄ aliqua sp̄ritualē s̄p
tenuit rectitudinē iusticie z fidei ac grē. nec
mix si fuit sic firma z solida. q̄z sepe colūna
id est sepe domus spūssat fuit stabilita z fun
data. iux illd puer. i. Sapia edificauit sibi
domū. z exicdit colūnas sepe. Est ec̄ lignū
cypressi aptū p̄seruatiōi. z p̄p̄s de ipso fuit cap
selle z alia vasa in q̄b⁹ lectoz reliq̄ cōseruant
q̄z p̄pter suā soliditatē nō parit⁹ res postre
in eo aliqua recipiāt corruptiōz. Quia bñ
tissima fgo fuit valde solida in p̄posito p̄gl
nitatis z i imo hūilitatis. iō ei⁹ p̄tus fuit iō
nea ad recipiēdū ac p̄seruādū z retinēdū dei
filiū nouē mēso in viro ei⁹. ¶ Tertio cyp
sus est arbor frutiosa. Nā em̃ q̄ in cypisso fuit
medicinalia z frutiosa existū. i. folia. cortex z
fruct⁹. vt dicit Placari⁹ z Dioscorus. pui
etiā pōit in li. de p̄p̄ie. rez. Et sicut omia
que fuerūt in beata f̄gine virtiosa extiterūt
Primo folia. id est eius verba fuerūt valde
virtiosa. Nam vnū verbū dixit. i. Ecce an
illa dñi Luc. i. q̄z fuit tāte p̄ritus q̄ deum
incarnari fecit. Aliud etiā verbū dixit. i. sa
lutādo Elizabeth. vt ibidē habet. q̄z fuit tā
te p̄ritus vt ipam Elizabeth repleri spūssatō
z Johānē in ei⁹ vtero exultare fecerit. Aliud
quoq̄ verbū dixit. i. fili quid fecisti nobis
sic. q̄z fuit tante p̄ritus q̄ deū hoibus sub
diti fecit. vnde sequitur. Erat subditus il
lis. Luc. ij. Aliud in sup̄ verbū dixit vt habet
Joh. ij. i. Vinū nō h̄nt. q̄z fuit tāte p̄ritus q̄

acqua in vinu duert fecit. Eius etia corref. i. pueratio tate fuit iuris et giositatis q faci ebat deo magna glia: angel magni leticia et holo magna bonoficentia. int illud Ju dith. xv. Tu glia hierlm. i. dei: in q evifio pa cis nre. tu leticia ifrl. i. angeloz: q vident dei facie ad facie. tu bonoficentia ppli nri. i. to tius generis humani. Et etia fructus. i. opa fue runt magne pueris. vii de illa dr. Pro. vlti. Manu sua mifit ad fortia. Ista autē fortia q fecit norant Judith. xv. vbi post pdicta fo ba Tu glia hierlm. i. dei. dicit. Q fecit virilit et fortia est cor tuu: eo q castitate amauerit et post viz tuu aliu nescieris. Jo manus dni pforant te: et eris bndicta i eternu. Et qbz pbris colligit q qrtuor fortia et magna opa fe cit. Primu q diabolica puerit ptegit. qd no taf cu dr. Ne fecisti virilit et confortari est cor tuu. Tūc ei virilit egit qn caput holofernis id est puerit diabolici ptegit. Scd est qz car nali puerit etia i se ptegit. resecavit. qd nota tur cu dr. eo q castitate amaueris et. Tertiu est q manu dunt auxilij ad se inclinavit. qd notat cu dr. io manu dni pforant te. Quar tu est qz sibi bndictione eterne glie acquifuit. qd notat cu dr. eris bndicta in eternu. Propi fupdictas aut ftilitudo qbz bz biffima fgo cu dpeffo possum de illa dicere illd Eccl. i. Sicut dpeffus in altitudine fe extolle: fz fuit.

Qz beata fgo dr palma Affilatio. v.

I Alma fignificat beatā fginē. vnd p ipsa inqt Eccl. xxiij. Quafi pal ma exaltata sum in cades. vbi dic

Nico. de ly. q cades est loc i quo optime crefcit palme. ficut etia liban est lo cus in quo optime crefcit cedri: et mōs syon cypreffus: et hiericho rofis valde pgruit. et sic de alijs locis magis apsis ad agmētū certarū arbor q noiant in sacra fcriptura: maxie in pri me allegato. c. est dicēdū. Brā etem dei maf

ideo illis arboribz natis illocis sibi magis co nementibz affilāt. vt oñdāt q ipa habuit in fe pfectionē oēm q in talibz arboribz ptepiri. Sed q ad pte affilationē ē lctēdū q pal ma plderari pōt qrtū ad arborē et qrtum ad folia et qrtū ad fructū. De pmo inqt Ambro. in quodā fermone. Est plane palma ymbro fa ad requie: honorabilis ad triūphū: fp vi rea: fp veltita folijs: atqz ideo nō marcelat. Quas palme pprietates etia ponit Jf. xvij. ephym. Bear fō Brego. in morat. ait q pal ma inferi est angufta: fuperi fō ramo ex patione est lata. Prmo igit palma est ym

brosa ad requie. qz ei vmbra ad requiefcen dū est grata. Et ficut vmbra brē fginis ma rie (que est plderatio vite fue) refrigeriū no bis pstat: et malū ignē refrigerat. Nā cōfide ratio fue paupertatis refrigeriū dat ptra estū anaricie. cōfideratio fue humilitatis refrige riū dat cōtra estū ambitiois humane. cōfide ratio fue castitatis dat refrigeriū contra estū carnalis cōcupifcentie. Un qnter fic refri gerat potest dicere illud Lan. ij. Sub ym bra illi que defiderauerā fedi. q. Scdō pal ma est honorabilis ad triūphū. Un anti quit in fignū victorie dabat palma in ma nibus triūphātis: vt inqt Jf. xvij. ephym. Et in hui fignificandē dicit de martyribz q mūdū vicerūt Apoc. vij. q palme erat i ma nibus eoz. ppter hoc etia ponit palma p vi ctoria fue p fine laboris: vt. C. de pnci. agen. in re. l. j. li. xij. cum ibi no. Et in hoc fenfu po test exponi illud Deut. xv. Quē iūftū con fpererunt illi iūfticie palmā dabūt. Et illud qd canit Profer i lib. epigra. epigra. xx. di. Palmā qui capis gloria finis habet. Sz no randū q funt qdā qui nō habet palma i ma nibz sed habere pponūt. qz modo nō vincūt sed vincunt: in futuro aut vincere intendūt. et istud est incertū. Alij fō funt q nō habent palmā in manibz sed in ore: quia multū bñ fciūt alios docere arrevincēdi: sed fēpos nō docēt. et istud est vanū. Alij aut funt q habēt palmā in manibz. i. in opibz: quia pugnat et vincūt. et hoc est pfectū. Duo prima Paul aplos a se remouebat: et tertiu se habere dice bat. Nō em volebat currere fine pugnare in futuro tū. qz hoc erat incertū. et ideo dicebat j. Choz. ix. Ego igit fic curro nō qn in incertū Nec volebat pugnare fbo alios inftrūdo et ipe fuccūbēdo. qz hoc fuiffet vanū. et iō fub dit. Sic pugno nō quafi aerē fberans. vox em nihil aliud est qz aeris tenuiffimus ictus. Sed pugnabat facto hoftē. i. corp fūū ferē do. et iō fbdit. Sz castigo corp meū et fūi tute redigo et. Brā fgo maria nō in futurū nec folo fbo fz facto pugbat. Et qz faciebat illd qd de machabais dr. ij. Mach. ij. Ma nu qdē pugnātes: fz deū corde fp orātes. i. do fp vincebat et palmā i manu tenebat. vii. pū. vif. dr de illa. Manū fua mifit ad fortia. tūc ei manū ad fortia mifit qn mūdū cū fuis va nitaribz fupauit. q. Tertio palma est femp virens. et ficut beata virgo femp habuit vi rides cogitādoes: quia fuerunt fancre. viri des inreñdoes: qz fuerunt recte. virides affe ctoes: qz fuerunt mūde. et virides opatiōes: qz

U
Palma
datur vi
ctoribus

Æ
Palma
fp viret

Palma
entū ad
arborē

fuerit sollicite: que oia valde fuerit deo gra-
ta: iux illud Eccl. xl. Grām et spēm desiderabit
ocul⁹. et sup hoc virides fatiēdes. De hac viri-
ditate bñe fignis exponi p̄t illud Hier. xviij.
vbi p̄dictū fuit. Et erit solitū ei⁹ viride. De
ipa q̄z p̄t exponi illud Gen. i. vbi dixit deus.
Bermiet fra. i. bñe ego maria: q̄ in scriptura
diuina appellat fra: herbā viride. Ipa etem f̄
go sp̄ fuit virēs. Un sicut palma habet viro-
ris p̄tuitatē: et diuturnis vestit folijs et ea
p̄tuitatē nō solū in estate s̄ etiam in hyeme. sic
glōsa f̄go virozē fidei sp̄ tenuit et nūq̄ ami-
sit nec tpe estat⁹. i. p̄spiratio: nec tpe hyemis:
id est adūsitat⁹. i. tpe passiois qñ discipuli et
alij fideles p̄diderūt fidē. ¶ Quarto palma
nō marcescit. Et sicut f̄go nūq̄ fuit corrupta
s̄ sp̄ remāsit itēgra tam quo ad sp̄m q̄z q̄ ad
aiam: q̄z etiā q̄ ad corp⁹. iux p̄siliū apli. i. ad
Thes. v. Corp⁹ em ei⁹ corrupti nō potuit: qz
fuit diuinitate ibalsamātū: iuxta illud Eccl.
xviij. Sicut cynamomū et balsamū aroma-
tizās et. Aia q̄z ipi⁹ corrupti nō potuit: qz
cum aia filiū sui fuit vnita: imo quodāmo de
duab⁹ aiabus vna effecta est. qd̄ inuit Lu. ij.
vbi beate fignis p̄ Symeonē dī. Tuā ipsius
aiam p̄transibit gladi⁹. tuā ipi⁹ aiām. i. anti-
mā tuā q̄ ipius est: vel aiām ipi⁹ que est tua.
Spūs etiā ei⁹ nō potuit corrupti: qz fuit cor-
reificat⁹. et qdāmo cor⁹ in dei amore puerlus
Un Hiero. in ser. ad Eusto. ait. Totā eam
spūs scilicet repleuerat gratia: tōtū incāduerat diu-
nus amor. Possumus etiā h̄ dicere q̄ sic pal-
ma h̄z spirit⁹ firmitatē. Est em trūc⁹ ei⁹ ma-
gne et iputibilis firmitat⁹. Sic trūc⁹ ipi⁹
bñe fignis habuit iputribilē fignitatē: qz fuit
f̄go nō solū an partū s̄ etiā in partu et post
p̄tū. ¶ Quinto palma (vrs. dictū est) inferi⁹
est angusta: sup f̄go est lata. p̄ qd̄ significan-
tur tria de sanctis viris: vt dicit Greg. i mo-
ral. Primo q̄ inferi⁹ sunt arti et gusti ad ap-
petendū terrena. supius f̄go sunt lati ad amā-
dum et appetendū spiritualia et eterna. Quo
ad p̄mū facit illud qd̄ dicit. i. ad Thim. vij.
Habētes victū et vestitū: his cōtēti simus. ec-
ce q̄ angustū sunt ad terrena. De scdo autē
ait dicit. i. ad Lhoi. v. Charitas dei diffusa
est in cordib⁹ vestr⁹ et ecce q̄ lati sunt ad spi-
ritualia et eterna. Et de hac similitudine viri scilicet
cū palma habet in c. om̄is. xlvij. di. Secun-
do dī Greg. vbi s̄ q̄ serui dei inferi⁹ sunt in
firmi corpe: supius f̄go sunt fortes in mente.
Un Paulus. ij. ad Lhoi. xij. dicebat. Luz
infirmoz tunc potēs sum. Terrio dī Greg.
q̄ serui dei a paruis incipiūt: sed ad magna

pueniūt: iuxta illud Prover. xij. Iustorum
semita quasi lux splendēs procedit et crescit
vsq̄ ad perfectū diē. Maria igit fuit agni-
sta in infimis amore terrenoz: sed alta in sū-
mis in amore celestī. quia semp ibi habita-
bat: iuxta illud Eccl. xviij. Ego in altissimis
habitauī. Fuit etiā debilis corpe sed fortis in
mente. que quidē fortitudo sponsum suū ce-
lestē multū delectabat: iuxta illud Prover. b.
xvi. Mier fortis oblectat vir suū. Incepit
etiā ab infimo loco hūilitat⁹: et puenit ad sum-
mū locū britudis. vñ inq̄ Luc. j. Resperit
hūilitatē ancille sue: ecce q̄ infima. Ecce em
ex b̄ beatā me dicit om̄s generatōes. ecce q̄
summa. ¶ Secūdo p̄ncipalit dico q̄ palma
p̄siderat q̄tū ad folia. cui⁹ qd̄ folia sunt fur-
sum eleuata: in infimo sunt pūctioe acuta: in
laterib⁹ sunt incidētia: in medio plana et lina-
ria: in longū p̄tēta: et sunt sp̄ viridia. vt dī in
li. xpe. re. Ista igit folia significat f̄ba ma-
rie q̄ ipa dī in cantico suo. Nā ibi dicit f̄ba
fursum eleuata qñ deū magnificauit et in ipo
erulauit dices. Magnificat aia mea dñm.
Et erulauit et. Scdo ibi dicit f̄ba acuta:
q̄b⁹ dñm p̄forauit: cū ait. Qz respexit hu-
militatē ancille sue. Nihil em est qd̄ ita ho-
stē supbū super et p̄ternat sicut f̄ba hūilitas.
Terrio habuit verba plana et linaia: q̄b⁹ dei
beneficia in se cognouit dices. Quia fecit mihi
magna q̄ potēs est. Quarto habuit f̄ba lon-
gū p̄tēta. q̄b⁹ vsq̄ in finē mōi a generatōe
in generatōe dei misericordiam oib⁹ futurā esse
p̄dixit: cū ait. Et misericordia ei⁹ a p̄genie i p̄-
genies timētib⁹ eū. Quinto habuit f̄ba inas-
ua. q̄b⁹ vicia scidebat. Nā a potētib⁹ incide-
bat superbiā dices. fecit potētia in brachio
suo: disp̄sit sup̄bos et. A diuitib⁹ incidebat
auariciā dices. Esurientes impleuit bonis: et di-
uites dimisit inanes. Sexto habuit f̄ba vi-
rentia: q̄bus admonuit q̄ beneficiū incarna-
tiōis diuine i cordib⁹ nostr⁹ semp debet vitere
dices. Suscepit israel puer suum et. vsq̄ i
finē carit. ¶ Terrio p̄ncipalit dico q̄ palma
p̄siderat q̄tū ad fruct⁹ q̄s pducit. S̄ nota
q̄ palma multū fructificat qñ est plātata in
terra arida: vel qñ radijs solis est expōita:
vel quādo palme masculinē est vicina. quia
afflata a v̄ro masculinē plame femininē fru-
ctificat. Et hoc oia ponit plin⁹. xij. lib. natu-
ralis hystorie. c. v. et Arist. in li. de vegetabili-
bus et plā. et etiā ponit in li. de p̄p̄e. re. op̄ie
et fructificat qñ canitica. Dicit q̄ palma ge-
nerosa nō fructificat an cētū ānos: et tē facit fru-
ct⁹ dulcissimos. Bñ igit f̄go fructū illū p̄p̄e

Palma
nō mar-
cescit

Palma
est inferi⁹
angusta

Palma
q̄tū ad
folia

Palma
rū fruct⁹

de quo dicitur Lan. vij. Ascendā in palmā: et
appropinquā fructū eius. nec mirum si hec palma vir-
ginalis ita bene fructificavit. fuit enim primo ei-
us plārata in terra arida. i. in carne ab omni
humore carnalis concupiscentie delicata. Et de
homoaliter exponi potest illud Gen. i. Logre-
gent aque quod sub celo sunt in locū unū. i. i to-
tū altū mūdū: et appareat arida. i. ego ma-
ria ab oib⁹ aq⁹ concupiscentie penit⁹ aliena. Se-
cundo fuit radijs sol⁹ exposita. Sic ei sol ma-
gis lucē suā diffundit i. lunā et postea in stel-
las et postea i. nubes et postea i. mōtes deinde i.
valles: sic sol iusticie xpus claritatē suā pnci-
palit⁹ diffundit i. lunā. i. bñdictā gēne mariā
et postea i. stellas. i. angelos: et p⁹ ea in nubes
id est in aplos: et postea in mōtes. i. in docto-
res. et ultimo in valles. i. in subditos humi-
les. Tercio fuit sponso suo deo nō tñ vicina
et nō tñ cōiuncta: s⁹ totaliter iuncta: iuxta illud
Lan. vij. Que est ista quod ascendit de deserto de-
licijs affluēs: iuncta s⁹ dilectū suū. Quar-
to fuit antiquata. Est autē qm̄ ad plēns ppo-
siti spectat triplex antiquitas. Una est quam
fecit enīus maturitas: iuxta illud Sap. iij.
Lan. iij. fuit senilis hoīs. Ista s⁹ antiqua-
tem maturitatis habuit brā ego. de q⁹ dicit Lu-
ij. Maria pseruabat oīa s⁹ba bec cōferēs in
cordē suo. Secūda antiquitas est illa quā facit vi-
te sanctitas: iuxta illud qd in pallegato c. hz.
Iz. Et eras senectus vira imaculata. Et ista
enī antiquitatē habuit: quia fuit sine macu-
la. Lan. iij. Tota pulchra es amica mea: et
macula nō ē in te. Tercia est quā facit morū
guitas et honestas. vñd de tali sene dicit Sap.
iij. Cōsummar⁹ i breui explevit tpa mltā. et
abidē. Senect⁹ enī venerabilis ē nō diutur-
na neq⁹ nūc oīa nōz cōputata. Et iō de iuue-
ne repēdit sene morib⁹ dicit Job. xij. Existima-
bit abyssus qm̄ senescere. Diabol⁹ enī magis
timeat et p⁹ dolet cū videt iuuenē i. abyssū hu-
militatis et aliaz s⁹ritū iūmersum: qm̄ cū aspiciat
senē eisdē s⁹ritib⁹ reditū. Et ideo sp̄ valde ti-
muit beatā gēne: qm̄ a p̄mēna etate fuit iūmer-
sa in abyssū oīm bonoz mor⁹ et sapiētie diuine
p̄dictū enī fuerat de illa Eccl. xxiij. Ama-
ri abūdabit cogitatio ei⁹: et siliū illi⁹ in aby-
ssū magna. Et in eodē c. ipa inq̄t. Profundū
abyssi generat autē. Et p̄nter hoc tertio mō an-
tiqua fuit: et ideo sūme fructuosa. Alijs qz
rōnib⁹ ipa beatissima ego assimilāt palme.
Sicut enī palma habet radicis pfunditatē
habet enī radicē in terrā multū defixā. sic be-
nedicta virgo habuit radicis pfunditatem:
id est cordis pfundissimā humilitatē: et ideo

deus respexit humilitatē ancille sue Luce. j.
Itē sicut palma habet culminis s⁹imitatē:
qz est arbor magne p̄citat⁹ et altitudinis: sed
ad cedri altitudinē nō p̄tingit: vt dicit glo. su-
p ps. Sic beata ego magnā habz altitudinē
meritor⁹ et premior⁹: iuxta illud qd sup⁹ alle-
gariū est. Eccl. xxiij. vbi ipa ait. Ego in altis-
simis habitauī. s⁹ tñ n̄ puenit ad altitudinē
cedri. i. xpi. p̄p hac autē altitudinē de ipa vir-
gine dicit p̄ illud Lan. vij. Statura tua assī-
milata ē palme. Sic enī fruct⁹ palme. i. da-
ctili s⁹ suauissim⁹. ita enī fruct⁹ brissime gē-
nis fuit suauissim⁹. de q⁹ ipi gēni dicit Luce. j.
Bñdicit⁹ fruct⁹ v̄tr⁹ tui. Qui enī fruct⁹ pal-
me tāto dulci⁹ et saporosior est qm̄ imedia-
rius radijs solis exponit. nō est mir⁹ si fruct⁹
gēniā fuit dulcissim⁹ et saporosissim⁹: cū radijs
eterni sol. i. diuis splendoris imediate sit cō-
iunct⁹. imo ipē est splendor gl̄ie diuine. Heb. j.
Sicut enī palma ē arbor pulcherrima: vñ
Leuit. xxiij. dixit de filijs isrl. Die pmo mē-
septimi sumer⁹ fruct⁹ arbor⁹ pulcherrime: ipa
tulasqz palmar⁹: et letabim⁹ corā dño deo v̄ro
Sic enī brissima ego fuit pulcherrima. cui di-
xit ei⁹ celest⁹ spon⁹ Lan. i. Pulcherrima
mulier⁹ pulcre sūt gene tue etc. Sic enī pal-
ma lōgissim⁹ tpe p̄durat: iuxta illud Job. xxi.
Sic palma multiplicato dies. ita brā ego n̄
solū lōgissim⁹ tpe sed in cōnū p̄durabit. vñ
ipa inq̄t Eccl. xxiij. Usqz ad finē scdm̄ nō
desinā. Quā autē m̄ dñi nri iesu xpi dicit in sacra-
scptura ciuitas dei. vt p̄z ps. lxxvij. iō merito
enī appellat vrb⁹ palmar⁹. qz hz oēs p̄peta-
tes ipi palme. Felix igit ille erit q⁹ p deuorōz
in ista vrbe sp̄ hīrabit. Bñs ille de q⁹ i morte
sua poterit dici illud Iudic. iij. Possedit vrbē
palmar⁹. et illud eisdē li. iij. c. Sedebat sub
palma. i. b vmbra et p̄ccōe gēis gl̄iose. et de
cui⁹ aīa dici potest illud. ij. Paral. ij. sculpsit i
ea palmas. D igit bone iesu q⁹ dixisti Nec
mie. vij. Alferre ramos palmar⁹. Ecce de mi-
hi vt tibi obuiā deuore veniā cum ramis pal-
mar⁹. sic dū adhuc mortal eēs tibi obuiāue-
runt pueri hebreoz: Job. xij. Fac vt deuotio
m̄i tui nūqz a me discedat vt de me dici pos-
sit illud Eccl. i. Steret circa illū qm̄ rami pal-
mar⁹. et illud Eccl. xij. Palme celatura erat i
pariete tēpli. i. aī mei. Nō est autē mirū si m̄
tua appellat palma. Nā et de capillis tuis dicit
Lan. v. Come ei⁹ sicut elate palmar⁹. P̄fē-
ea si de gl̄ie scō dicit ps. xc. Iust⁹ vt palma flo-
rebit. Quare m̄ tua scōz sanctissima et ius-
taz iustissima rāqz palma excellētissima flo-
ruisse nō credat.

Triplex
antiquitas

Pal-
me
antiquitas

facit bre' h'gis xps gl'at. angel' l'eat' z hum'a
mi gen' honorat. S'cdo delectat sp'uale olfa
cum p' sui odoris in'itate. de quo odore d'r
Lan. iij. Odor vestim'etoz tuoz. i. s'ctum
sicut odor thuris. qz z deo fuit grati' sacrifi
cii z recreauit aium nrm. De isto etia odore
d'r ps. xliij. Myrrha z gutta z cassia avesti
mer' tuis zc. Myrrha em q' e amara signifi
cat castitate siue carnis mortificatione. gutta
q' humores fragit significat humilitate. cassia ho
q' in aq's nascit' significat fide. q' in baptismo
papi'. Ite naqz tres s'ctes fuerut i ipa val
de odorifere. Na castitas siue s'ginitas fecit
odore ngelo. humilitas deo: z fides ei' odore se
cit toti mdo. Tercio delectat sp'uale gustu sua
suauitate. vñ ipa inq'r Eccl. xxiij. Qui edut
me adhuc eluriet: z q' bibut me adhuc sitiet.
Ipa em reficit m'oria cogitatioib' s'ctis: itel
ligentia in'entioib' rectis: z voluntate affectioib'
bus mudis. z io d'r Eccl. xv. Libabit illu pa
ne vite z itellect'. z aq' sapie salutar' potabit
illu. Ipa nanqz cibatur memoria pane vite qñ
in talib' cogitatioib' ea reficit. z itelligentia
pane itellect'. qñ rectis in'entioib' ea pascit.
z voluntate potat aqua sapie salutar'. qñ sapi
dia affectioib' ea nutrit. Quarto delectat spi
rituale tactu sua humanitate z lenitate. Un
ber. inq'r. Quid ad maria' crepidat accedere
humana fragilitas: n'bil aulter in ea: n'bil
terribile inuenies: rota suavis est. Qz igit e
ita suavis: ab oib' est q'ceda: arripieda z am
plexada. Quereda p' meditatiobes: itel illud
Sap. viij. Hac amant z exq'unt a iuuetute
mea. Arripieda ho est p' imitatione. z aplexa
da p' deuotioz. z ideo d'r Prouer. iij. Arripe
illa z exaltabit te: z gl'ificaberis ab ea cu cam
fueris amplexat'. Dabit capiti tuo augme
ta gratiaz: z corona idita preger te. Prope
ista aut oia canit eccl'ia. Speciosa facta es et
suavis in delicijs tuis s'cra dei genitrix. Per
hoc em q' d'r speciosa notat q' ipa delectat spi
rituale affectu. Per h' q' d'r z suavis: notat q'
ipa sp'uale delectat gustu. p hoc ho q' d'r s'cra
dei genitrix: notat q' ipa delectat sp'uale olfa
ctu. In h' em q' d'r genitrix fuit i vtero suo bal
sami padisi habuit. z io tota odorifera fuit.
¶ Tercio rosa p' considerari qñ ad sua s'ctute
liquide ex rosis aliqñ sit electuarium: aliqñ do
leu vel coliriu aut emplastru: z diuerse pre
paratiões p' diu'as infirmitates. Marie aut
bz rosa s'ctute sup qdruplic' isfirmitate. Ipa
ei stomachu z cor zfortat: fluxu v'etris refre
nat: oculos clarificat: z doloz capitis sanat: ve
di li. x. ppe. re. q's s'ctes rose cu mltis alijs

ponit Plini' vbi. s. z s'ltz brā hgo cor zfortat
dado caritate dei: q' itatu cor forte fac vt ppe
xpm vita etia p'p'edat z morte libeter sbeat
iux illd Lan. viij. Fort' e'v mors dilecto. vñ
Aug. inq'r. Via seu a z imania: facilia z ppe
nlla facit amor. Ipa qz fluxu p'cto'z refrenat
dado timore: q' p'cta vitare facit: iux illud p/
uerb. xv. In timore dñi declinat ois ho a ma
lo. Ipa qz oculi itellect' clarificat dando diu
noz cognitioz. q' qde cognitio oculi mer' il
luiat: iux illd ps. Declaratio finonū tuoz il
luiat. z itez. Preceptu dñi lucidu illuminat
oculos. Ipa etia caput mētis (q' e' spes) sanat
qñ spem nram tepida ad celestia desideria sb
leuat. Qz em spes sit caput mētis pbat p illd
i. Theb. v. Et galeam spem salutis assume.
Prope ista ar oia d'r Eccl. xxiij. Ego marer
pulcre dilectiois. Ecce q' cor zfortat p chari
tate. z timor'. Ecce q' fluxu vitioz restringit
p timore. z agnitiois. ecce q' sp'uale visum cla
rificat p diuinor' illuminatioz. z s'cte spei. ecce q'
caput mētis sanat p spei s'benatione. Pro co
clufioe aut hui' p'is dico q' brā hgo fuit illa
rosa de q' eponi posset illd Virgilij in culice
di. Et rosa purpureo crecit rubicunda colore
Sp em fuit qñ rosaz flos in dieb' vernis:
Eccl. i. Seruauit naqz documētū qd i eius/
de li. xxxix. c. hz. vbi d'r. Quasi rose plantare
sup riuos agru fructificat.

¶ Brā hgo qz olina. Assimilatio. vij.
Eratissima virgo poliuā figurat.
b Olina em p' considerari p' qñ ad ar
boze z qñ ad fructu z qñ ad liq
rem. Quatu ad p'mū est sciendū q'
olina est viriditaz: cōtinue: signū reco'alia
tiois facte: est signū victorie assecute: z e' s'ctu
da i sobole. Et qñ ad ista qñ tuoz oñdit de be
ata h'gine qñ fuit qñ ad seipam z qñ ad
deu: z qñ ad demōes z qñ ad nos. Primo
igit olina est viriditatis cōtinue: qz viret in
estate: i hyeme: in vere z in autūno. z qñ ad
h' oñdit de brā h'gine qñ fuit qñ ad se. viri
ditate sue s'ctitaz nūqz amittit: nec i estate cō
solatiois: nec i hyeme tribulatiois. vñ dicere
posat illd Job. xxvij. Donec deficiā nō rece
dā ab inocētia mea. Iustificatioz meā quā
cepi tenere nō defera. Tenuit etia viriditate
s'ctitaz i vere iuuetute: z i autūno senectutis: qz
eundē fernozē quē hūit i iuuetute suauit in se
necute. vñ p' sibi puenire illd Deut. xxxij.
Sic dies iuuetutis tue ita z senect' tua. Se
cūdo olina e' signū reco'aliatiois facte. vñ d'r i
hystorijz romanor' q' qñ legati romanorum
mittebant p pace faciēda: portabant ramos

Olina
arbor

Olina
gnū reco
aliatiois

olinar: pnt etiā refert Jhd. xvij. ethym. Et
qñ ad hoc oñ dñs qñs fuit beata ego qñm
ad deū. qñ ipm nob̄ recōciliant. Un̄ i signū
hūi recōciliatōis facit āgeli in ei⁹ pcuritōe
cācaurit B̄lia i excellis deo: z in terra par ho
minib⁹ bonevolūtāt. Lu. ij. Nec est illa mu
lier sapientissima q̄ recōciliavit Danid filio
suo. ij. Reg. xxiij. z q̄ deū recōciliavit generi
hūano. hec ē illa colūba innocētissima: q̄ por
tauit in archa Noerāmū oliue virentib⁹ fo
lijs in ore suo. Gen. viij. trāsumptiue in. c.
vntico. s. q̄ dñs. de sa. vnt. p hoc indicās deū
hoi esse recōciliatū. Tercio oliua est signum
victorie affecute. Nā olim apud athenas vi
ctores ramis olinar cōsueuerāt coronari. sic
de Plin. li. xviij. naturalis hystorie: z ponit
etiā in li. x. ppe. rex. Et qñ ad h̄ oñdñ qñs
brā ego se habuit qñs ad demōes: qñ eos su
perauit z vicit. Ipa qñ p̄t p̄tuit caput dia
bolice suggestiōis: iux illd Gen. ij. Ipa cōre
recepit tuū. Jē pfudit astutiā sue acceptō
nis: iux illd Judith xiiij. Una mulier hebrea
fecit pfusiōē i domo nabuchodonosor. Jē
electi ei a dñio sueptatōis: iux illd Judith. ix.
Erit memoriale nois tui cū man⁹ teiece
rint cū. Quarto oliua est fecunda in sobole:
qñ multas nouellas plātarōes generat. z qñ
tū ad h̄ oñdñ qñs sit beata ego qñs ad nos
Ipa em̄ tāq̄ mulier fecunda mltos filios gene
rat in fide z gra. vñ dicere p̄ cū ppha ps. li.
Ego aut̄ sicut oliua fructifera in domo dei zc
Jē ei dicit illud ps. cxvij. Filij tui sic no
uelle olinar: i circū mēle me. Ipa dñs filios
s̄s generat postea secū i mēsa cibāt: iux illud
Eccl. xv. Libavit illi pane vite z intellect⁹.
Ipa em̄ cibāt intellectū dei cognitiōe z affectū
dei timore: q̄ amor est vita aīme. Sēdo oliua
p̄siderat qñs ad fructū. Sēm aut̄ Jh. vbi
s. fruct⁹ oliue p̄mo rubescit: postea virescit:
deinde nigrescit. Et filij brā ego fuit rubea p
charitatē: viridis p̄ gignitatē: z nigra p̄ hūi
liratē. iux illd Lan. i. Nigra sum: ecce nigre
do hūilitatē. s. formosa: ecce viredo gignita
tis. sicut pelles salomōis: ecce rubedo charita
tis. Uel p̄t dicit q̄ fruct⁹ ist⁹ oliue fuit xps q̄
fuit viridis i tota sua p̄satiōe: iux illd Lu.
xxij. Si i viride ligno h̄ faciūt: in arido qd
fiert. Fuit etiā rub⁹ in passiōe. vñ angeli di
xerūt ei i ei⁹ ascēsiōe illd Jsa. lixij. Quare ru
brū est indumentū tuū? fuit aut̄ niger i mor
te: iux illd Apoc. xviij. Sol fac⁹ est niger zc.
Tercio oliua p̄siderat qñs ad ligrē. De q̄
liquore sic de Jhd. xvij. li. ethy. Surgit ole
um ex amaritudinē radicis in pabulū lais i

Oliua si
gnum vi
ctorie

Oliua ē
fecunda
sobole

Fructus
oliue

Liquor
oliue

refectiōz eluriet⁹ z in medicinā vulner⁹. Si
igit oleū oliue ē valde vtile mortalib⁹: nā in
lucernis ponit ad illuminādū z ad ignē nu
triēdū: z lāguīdis mēbris apponit ad medē
dū: z abis addit ad dñdū. Sic oleū beate
gignis. i. pietas ei⁹ illusat tenebrosos in dei
agnitiōe. vñ appellat mater agnitōis Eccl.
xxij. qd qd facit lūe sue gre: iō ipa inq̄ i
p̄dicto. c. penetrabo inferiores pres terre: z in
spiciā oēs dormiētes: z illuminabo oēs sperātes i
dño. Ipa qñ curat lāguīdos z sanā vulnera
tos medicina sue misericordie: iux illud Eccl.
xxij. Medicina oīm in festinatōe nebule. i.
in festina misfatiōe marie. Possim⁹ etiā vi
cere q̄ eos solidat dei timore q̄ expellit p̄m
Eccl. i. p̄m aut̄ est lāguor aīe. Et p̄p hoc
ipa dñr timoris Eccl. xxiij. Ipa qñ cibāt
z nutrit suos deuotos multiplica solatiōe z
satiat famelicos dulcedine gre z visitatiōis
sue: iux illud Proū. xli. Denocet lurreit z
dedit predā domēsticis suis: z abaria ancillis
suis. Immo nos omēs inuitat di. Eccl. xxiij.
Trāste ad me oēs q̄ cupiscit⁹ me: z a gene
ratiōib⁹ meis adiplemi. Nō merito igit
oliua significat misericordiam brē gignis. vñ ipa
inq̄ Eccl. xxiij. Quasi oliua speciosa i cam
pis. Et qñ b̄bis h̄ q̄ ipa h̄z misericordiaz excel
lentē cōgruēt z patet. Primo aut̄ h̄z misē
ricordia excellētē. z h̄ parz p̄ h̄ vocat oliua
sicut em̄ oleū supeminet oib⁹ ligrīb⁹. z si idē
ponat supnatat. sic misericordia brīssime gignis su
peminet oib⁹ alioz sanctor⁹ misfatiōib⁹. vñ
de ipa exponi p̄ illd Eccl. xxiij. Misericor
dia hoīs. i. cūm s̄libet alteri⁹ circa primū suū
Misericordia aut̄ ei⁹ sup oēm carnē. Sēdo
h̄z misericordiam p̄gruētē. qñ tūc maxie misericor
dia exhibet qñ maior necessitas iminet. qd nota
tur p hoc qd dñs speciosa. qñ sicut dñs Eccl. xxiij.
Speciosa est misericordia i tpe tribulatiōis. Ter
tio h̄z misericordiam cōem z patet. qd notat p̄
hoc qd dñs in cāpis. Ad oliuas em̄ hortoz nō
p̄t oib⁹ ingressus. ad oliuas aut̄ campoz
oib⁹ est accessus. Quidā em̄ scri sunt sic oli
ue hortoz: qñ tenent misericordias suas clausas:
eo q̄ digni nō sum⁹ eas recipē. B̄t aut̄ ego
habet misericordias oib⁹ cōmūes z apras. Et
ideo ipa oēs inuitat ad suā misericordia di. il
lud Proū. ix. Venite comedite panē meū: z
bibite vinū. i. misericordie mee. z illud Jsa. ly.
Omēs sitientes venite ad aquas zc. P̄t
etiā dicit q̄ p hoc qd dñs qñ oliua speciosa in cā
pis: denotat q̄ ipa habet misericordia natura
lem totalē z vniuersalē. Primo em̄ habet mi
scordiam naturālē: qd notat cū dñs: quasi oliua

Triplex
misericordia
marie

Maria
dñr mi
sericordia
naturālē
totalē z
vniuersalē

Bermo .I. Maria platanus ⁊ cynamomū

Sol^o em de^o est ppe olina. i. ipa misericordia: qz
ipi naturale est ⁊ ppe: i. miferi sp ⁊ peere: vt
canit ecclesia. bñ aut ego ē qñ olina. qz in rāu
est mifereri assueta ⁊ ad misericordias ita pōpra
qz qdāmo est dei simillima. Scdo hz mife-
ricordia ronalē. qd notat p h qd dicit: speciosa.
qz in oi sui pre est pulchra. i. ramis i folijs ⁊
i fructu. Aliq em hnt misericordiam in ramis. i. i
corde p affectu cōpassiōis. Aliq sō i folijs. i.
i pōis p effectū gloriōis. Aliq aut i fructu. i.
in ope p effectū exhibitiōis. Virgo aut Na-
ria est olina speciosa: qz hz misericordiaz in corde
exhibēdo matēne cōpassiōis affectū. ⁊ in ore
p nobis aduocādo apud deū. ⁊ in ope exhi-
bēdo nobis sue misericordiōis auxiliū. Tercio
habet misericordiam vniuersalē. qd notat p h qd
dicit. in campis. Sūt em qdā scī q vident
hē misericordiā specialē. qz aliqb subueniūt:
⁊ aliqb nō. Aliq sō pculare. qz sup aliqb
infirmis vident accepisse a deo prātē cu-
randi: vel in certis gratijs subueniēdi. sic be-
atus Anthoni^{us} sup aduocatiōe cuiusdā ignis.
Et sanct^{us} Leonard^{us} sup indulos i custodia
carceris. ⁊ hmoi. Quidā sō sancti videntur
habere misericordiā locale. qz maiora bñficia
pellant in aliquib locis. sicut in loco sue se-
pulture: vel vbi reliquie pseruant. Quidā
aut rēpōrālē: qz aliquib rēpōrib magis sub-
ueniūt. sicut pēz in martyrib^{us}. ⁊ i alijs sanctis
q tpe sue passiōis vel canonisatiōis: qñ. s. ef-
ficant noui xpi milites sunt se inuocātib^{us} ma-
gis liberales. Misericordia aut bñdicte xgis est
sicut olina in campis: qz oibus est vniūsalis
atqz cōis oibus plōtis: sup oibus morbis cu-
randis ⁊ gratijs cūctis pcedēdis: ⁊ in oibus
locis atqz tēpib^{us}. Possū^{us} etiā dicere qz be-
atissima xgo assilaf oliue mltis alijs ex cau-
sis. Nā olina in arbore sue lig hz soliditatē
⁊ sūt ipa fuit valde solida in fide. vñ de illa
dicit p illud Ecclⁱ. Quasi vas auri solidū:
⁊ sicut lignū oliue est impuribilis puritas
sic ipa fuit impuribilis ⁊ purissima i carne.
Fuit nāq illud lignū de q dicit Is^a. xl. Lignū
impuribile sibi elegit artifex sapiens. Itē si-
cut olina in medulla est multe humorositatē.
ita ipa fuit plena humore gratie in mēte: iux-
ta illud Lu. i. Ave gratia plena. Itē sicut olina
habet i fronde viriditatē (nā vr. s. dixim^{us}): fo-
lia oliue semp virēt) sic folia. i. verba bñfēgi-
nis semp fuerūt virida. i. virtuosa. In omi
em sbo suo viroz: xtuis apparuit. Eius em
paucēta apparuit in inqredo: qñ dixit āge-
lo. Quō fiet istud zc. Lu. i. Humilitas autē
in cōfētiōe: qñ dixit. Ecce ancilla dñi zc.

ibidē. Denotio aut in laudādo deū: cum ait
Magnificat aia mea dñm: ibidē. Dilectio
charitatis in qrendo: qñ dixit. Fili quid fe-
cisti nobis sic ego ⁊ pater tuus zc. Luce. ij.
Pietas in cōpātiōe: cū dixit. Unū nō ha-
bent: Joh. ij. ⁊ sic de alijs eius verbis. Itē si-
cut olina habet in flore suauitatē. nam flores
eius suauiter redolēt. ita flores beate xginis
id est ei^{us} mores odore honestatis plurimū re-
dolebāt. Nam tāta florebat ipa virgo mox
honestate vt in eius aspectu ois tēpario car-
nalis ab eā inspicere sugaret. sicut ait Nic-
ronym^{us}. Et ideo de illa dici pōt illud Job. xv.
Luce^{us} quasi olina pjiētēs florē. ⁊ illud Ag-
gei. ij. Lignū oliue floruit. Sicut etiam oli-
ua habet in fructu vinctuositatē. ⁊ quāto oli-
ue sunt nigriores exteri^{us}. tāto sunt maturio-
res ⁊ vinctiores interi^{us}: ⁊ ad exprimēdum ex
eis oleū sunt aptiores. Silit^{er} fruct^{us}. i. opa-
riōes brillime xgis: quāto exteri^{us} nigrescēt
p humilitatiōe: tamē interi^{us} habebāt imē-
sam gratie ⁊ deuotiōis vinctiōe. Et ideo oēs
debem^{us} hoc oleo vngi: vt de quolibet nostr^{is}
verificet illud ps. ciiij. Ut exhalaret facie ei^{us}
in oleo. trāsumptiōe in. c. vnico. s. quia sō
de sacra vnc. Ut aut illi de quo verificat illud
Deut. xxiij. Oliuas habebis: ⁊ illis nō vn-
geris. Beati aut illi qui dixerūt huic oliue.
Impera nobis: Judici^{us} ix. Decet em olina
pullulās: Ecclⁱ. xxiij. Nō solū autē ipa dicit^{ur}
olina: sed etiā eius filius. Un de ambob^{us} dē-
ci potest illud Zach. iij. ⁊ Apoc. xj. Nō sunt
due oliue. Quia igit dñs noster de hac olina
nat^{us} est: potest dici de eo illud Dlee. xxiij. Erit
quasi olina ram^{us} eius. Et p ptea de illo ppe
ratū fuit Zach. xxiij. vbi dicit. Stabūt pedes
eius sup montē oliuarū: qui est pira Hieru-
salem ad orientē. In ipo etem monte oliuē iē-
sus libēter morabat^{ur}: vt patz Matth. xxvj.
⁊ Marc^{us}. xj. ⁊ Joh. viij. Dicit amēnissima
oliueta. i. xpi ⁊ beatissime xginis. Et beati il-
li de quib^{us} dici poterit i eoz morte illud Neē-
mie. ix. Possederūt oliueta ⁊ ligna pomifer-
ra. Istis autem dici potest illud Deut. vj. ⁊
Josue. xxiij. Dedit vobis deus oliueta que
nō plācastis. Dicitur domine de^{us}. qui pre-
cipis nobis illud Neēmie. viij. dicens. Asser-
te frondes oliuarū. fac vt in me verificet illud
Deut. viij. vbi populo Israhel dictū est. In-
troducet te domin^{us} in terrā in qua nascunt^{ur}
oline. Si em in hoc oliueto semel intro-
dixeris: tantū nō solū de frondibus: sed etiā
de olinis colligā: qz tibi placitū sacrificiū de
ipsis qñ die offerā.

Q. beata virgo dicitur platan?

Assimilatio. viij.

M

P

Latano assimilatur ego benedicta pmo rone ad aqris. qz sicut platanus optime crescit in aquas fin illd Qui. i. j. de reme. amo. Quia platan? rino gaudet: qz popul? vnda. Et qz limosa cana palustris humo. Ita beata ego optime creuit in aquas diuine græ. et io illis qzib? nos addere possum? et dicere. Gratia sic sancta fount diuina maria. Et pp? hoc ipa inq? Eccl. xxiij. Quasi platan? exaltata suz in aquas. Secdo assilat platan? rone eqeio/ nis. qz sicut platan? ascendat in altu: ite illd Virgilij i culice. Na pma pna surgebat val le patetes Aerec platanus. m ad altitudinē cedri lybani nō ascendit: ite illd Ezech. xxi. Et platan? nō fuerit equales frondib? ill? trasumptiue in. c. pncipiū. de pe. di. ij. Sic brā ego lz i altu ascendit p pntū oim subli mitate in m pucit vsqz ad altitudinē cedri. t. filij sui. Tercio assilat platan? rone insertio nis. qz sicut platan? lz se se sterilis: m si in ferat facit bona poma: ite illd Virgilij in. ij. georgij. Et steriles platan? malos gessere va leres. Sic brissima ego lz pp? votū qzint/ raris esset sterilis: m p insertione spūscū pro duxit ex se et pntit in vtero suo pomū dulcis simū padisi. Quarto assilat platan? rone di/ latatiois. i. foliorū. Platan? em est arbor sic dicta pp? latitudinē foliorū: vt ait Jhd. xvij li. ethym. eo q? folia sunt patula et ampla. Na platos grece planū dicitur latine. Folia aut qzintis benedictæ. i. ei? frutes qz ornata sunt ei? vita: fuerit patula p exēplū: et ampla per meritū: et m plana. i. hūilita p respectū. qz qn rucūqz esset grā et fructib? plena: m se sp hūi liabat et respiciebat gēllā rei se vocādo. Qui ro assilat platan? rone cōplexiois. qz platanus est arbor frigida et sicca. dicitur in li. de pprie. re. et brā ego ab omi ardore auaricie frigida fuit: et ab oi humore cupiscēcie sicca. qz terre na toto corde desperit. et nihil in se cupiscen tie habuit. Sexto assilat platan? rone cura/ tiois. Na folia platan? ad curādas passioēs calidas et hūidas infirmitatū sūt valde vtilia qz hūore desiccāt et calore tēpant: reyma istrin gūt et tūmore calidū oculoꝝ iunāt: fin Dia sco. put etiā ponit in li. de ppe. re. et a Plinio in. xij. li. natural. hysto. Silij etem folia brē qzintis. i. ei? qba qnqz ardore auaricie tēpe/ rant. sicut qn dixit in suo cantico. Esurientes impleuit bonis et. qnqz ego humore luxurie et/ sicca: sicut qn dixit angelo. qm viz non co/

gnosco: Luc. j. Qnqz etiā fluxū reumati. i. cogitationū: coartat. Na velut reuma capi tis ad inferiōra fluxus est cogitatio mēis ad inferiōra tendes. quā ego benedicta suo pbo et exēplo ad supiōra reuocat et restringit dices. Magnificat aia mea dñz. Et exultauit spi ritus me? i deo saluari meo. Dicit em i deo et nō i mūdo. Itē tūmore. i. supbia iunāt ei? qba cū dicit. Fecit potētā in brachiō suo: disp/ sit supertos et. et exposit potētes de sede et. Dicit qz vniuersis supbo illd Job. xv. Quid te eleuat cor tuū et qm magna cogitās attoni/ tos habes oculos? Quid timent corā teum spūs tuus.

Q. beata ego dicitur cynamomū Assimilatio. ix.

cynamomū assilat virgo brissima

c

que Eccl. xxiij. inq? Sicut cyna

momū et ballamū aromatizans

odorē dedit. Est aut cynamomū

spēs sicca calida et aromatica: fin Dialcoꝝ et Plateariū. put etiā ponit in li. de ppe. re. et qua specie sit mēcio i. li. ff. de publica. Est it ipa sicut sicca in carne p tēpāria et paritate. calida in aia p feruore et charitatē. et aromati ca i vtroqz pp? mūdiciā et puritatē. Est it sciēdū q cynamomū cognoscit p qnqz signa qm est bonū. pp?er que virgine benedicta me/ rito repletur. Primo ex colore: qz nō debet ēē pallidū nec nigrū. lz subrufū: vt dicitur in lib. de ppe. re. Est it brā ego nō sūt pallida per vanā gloriā: nec nigra p alicui? pti maculā: sed subrufa p charitatē succēsam. itera illud qd inq? Hieron. in sermone assumptiois di. Tota ipam incēduerat diuin? amor: totaqz repleuerat spūscū grātia: vt in ea nihil esset quod mūdā? violaret affect? sed ardor con tinuus ac pūsi amor? ebrietas et. Secūdo cognoscit ex odore. quia ex sua aromatica/ te multū sforat cerebrū et fluxū restringit: vt dicitur i pdicto li. de ppe. re. Et cerebro aut fluunt sensus et mor? Odorigit scitatis brē qzintis sforat virtutē motiua: dū cā allicit ad bene opandū. cōfortat etiā fructū affectiua dū illā inflāmat ad diligendū. Itē virtutē intellecti/ uam dū eam illuminat ad cognoscendū. Itē etiā odor sue scitatis restringit fluxū carna/ litatē: et io assilat odorū thuris. cui? sicut restri git fluxus reumatis. vii ei dicitur Lan. iij. Qdōz vestimētōz moꝝ sic odorū thuris. Ter tio cog/ scit cynamomū ex sapore. qz appetitū acuit. et io i sallamētis poni puenit. et sūt brā ego inflāmat nimē desiderū et acuit appetitū. vñ Eccl. xxiij. ipsa inq? Qui edunt me ad buc eluētēre. Quarto cogit ex labilitate gros

Cinamo
mū cog
scit p.

sum cū cinamomū nō est bonū: sed Belle. vt
d. in. d. li. re. ppe. re. Et sūt brā hgo nō fuit
grossa p supbiā: s3 bellissima p maximā hūi
litatē. vñ illi dicitur: Ezch. xvj. Indui te s3
cūlib. S3 lib. ei cā veltit qñ dedit ei hūi
litatē i corde: z māsuetudinē in pñsarōe. Ly
namomū cē in h figurat hūilitatē ipi? hgis:
q3 sūu breui nalcit ramo hūilitatē pñsarōe: vt i
q3 Solin? i li. re. mirab. mōi. Quito cogit
cinamomū ex pñsarōe. Qñ cū est bonū ac lau
dabile habet mltiplice fructū: vt d. i pñdic. li.
re. ppe. re. re. q3 etiā tractat Plin? li. xij. natu
ral. hyst. z valet maxime p labioz defectū. i.
perā locutionū. Ista autē locutionū vulnera
sanat b. hgo sua locutiōe moderata. Dia ei
sua s3ba fuerit nroz vulnez medicina: z nroz
locutionū crepla. Ipa ei fuit discereta in inq
redo: hūilis i obediedo z pia i cōpariēdo: vt
reclarauim? in. vij. pte hui? ser. Ite fuit curi
alis i salutādo: qñ salutauit Elizabēth Lu. i
z sūt grata in regratiādo: qñ. i. s3 bñficia re
cogitēs regratiāta est deo vi. Magnificat zc.
Ite fuit moderata i rephēdo qñ (vt habet
Lu. ij) dixit. fili qd fecisti nobis? fuit hq3
sapies in pñlēdo: qñ mltis nupriaz dixit
Qdūq3 dixerit vobis facite Joh. ij. Propter
illas autē ppetates q3 h3 beatissima hgo dic
tū illa sponsa ei? celestis. Fustula z cynamo
mū cū vñiūis lignis libani zc. Ipa hq3 suo
sponso dicere pñ in bonū illd puer. vij. Aspē
cibile meū cinamomo.

Q. brā hgo d3 balsamū Affilatio. r.

D Earissima hgo affilāt balsamo. Est
autē balsamū arbor sine fructu duo
rum cubitorū in quāritate: similis q3
viti in stipite: in folijs hō rure: vt d. Jldo.
rvij. li. ethy. z sicut d3 glo. sup. iij. Lān. olim
balsamū nascebat i vineis engaddi: z in skar
vineis colebat. i. in duob? horz regijs. h3 ma
tor. xx. iugez erat. vt etiā inq3 Plin? lib. xij
natu. hyst. S3 (sic legit i qdā hystoria) facta
captiuitate iudeoz Leopatra regia illas vi
tes i egyptū trāstulit: z i qdā cāpo vbi s3 vij
fontes ipas plātauit. In vno qñ fontū di
cta hgo dū in egyptū fugeret d3 lauasse pue
rū ihm z falcias z alia lintheamina q3 in ol
uebat ei? cor? p. Un dicunt ille vites n ferre
fructū nisi a pñtans solū mō excolant. z si ad
aliū locū portent z ibi plāent nō apphedūt
nec radices faciūt nisi cū pñdic fontē aq3 bal
neent. z solū ibi cādū vīnū z fructificat q3
diu cū pñdita aq3 nuerūt. Sic autē d3 glo. lu
per Eccl. xxiij. oia q in balsamo sunt pñuola
sunt. i. lignū: fruct? z liq3. z cū pñtūb? poit

Plin? vbi. s. z diffuse ponit in li. re. p. re. s3
breuitatē cā oēs ei? ppetates nō refero. Suf
ficiat autē in gñali dicere q3 vt d. Plin? vbi
sup. balsamū est arbor tota medicinal. lignū
qd est pñuolum z odorifer: fruct? pñuolior
liquor autē est pñuolissim? z inuissim?. Et iō
bñ p balsamū hgo bñdicta significat. q3 oia
q in ipa fuerūt pñuola z odorifera extiterūt
Per lignū autē intelligit ei? cor? hginēū. cor?
ter hō hui? ligni fuit ei? cōuersionis exterior:
semē autē hui? balsami fuit ei? aia bñdicta in
terra mūda. i. i carne hginēā seminata. Dico
igit pmo q3 istud lignū. i. cor? hginēū itatū
fuit pñuolum q3 deū traxit ad suū vter. vnde
ipa hgo inq3 Lān. j. Dum eēt rex accubitu
suo nard? mea dedit odorē suauitatē. Nard?
em ē herba aromatica z nigra. re. q3 etiā pño
sum pñcit vnguerū. z significat beata hginē
cui? cor? fuit aromatica p odorē puritatis:
iux illd Eccl. xxiij. Sic cinamomū z balsa
mū aromatizās odorē dedit. trāsumptiue in
c. vnico. s3 ad exhibēdū. re. la. vnc. Sed ipsa
habuit nigredinē hūilitatis: iux illd Lān. j.
Nigra s3z s3 formosa. Ite plena fuit vngue
tis oim graz: iux illd Lān. j. Trahe me p re
in odorē currem? vnguerū tuoz. Secūdo
fruct? balsami ē pñosus. est autē i colore rubi
cūd? i odorē aromatic? z inter? videt eē mel
lissū. z significat bñ hgis fructū bñdictū. i.
dñm nrm ihm xpm. in q3 fuerūt tres s3e. i. ca
ro: q3 fuit in pñsiōe rubicunda: iux Jsa. lxiij.
Quare rubz ē indumentū tuū zc. z aia: q3 fuit
aromatica. i. odorē oim fructū repleta: iux il
lud Lān. iij. Sic virgula sumi ei? aromati
bus. z diuitas q3 est dulcedo z suauitas nra:
iux illd Eccl. xxiij. Spūs mē sup mel dñl
cis zc. Tercio dico q3 i balsamo ē liq3 pñosif
sim?. Rami em balsami relcundunt: z in stil
lar liq3 balsami mri odorē: vt ait Jldo. rvij.
li. ethy. Et iste odor fuit i brā virgine q3 dicit
Eccl. xxiij. Quasi balsamū non mixtū odor
mē. Et pñtelligi iste odor vel de odore vre
ri virginal: vel de odore sue scitatis. Qñ em
ipa bñdicta virgo habebat in vtero xpm: tūc
ibi habebat balsamū. z ideo ibi fuit odor balsa
mi nō mixtū. Nulla em fuit cōmixtio natura
rū. q3 natura diuina z hūana nō fuerūt mixte
s3 vnite. vñ canit ecclia. Id qd fuit pñmāst z
qd nō erat assumpsit. Nō etiā ibi fuit cōmi
xio seminū. q3 virgo nō cōcepit de humano
semine: s3 mystico spiramē. Nec etiā fuit in
bñdicta virgine cōmixtio viciola p aliq3 pec
catū. aliē nō posset in veritate dicere pñdita
verba. q3 balsamū nō mixtū odor mē. Nō

Arbor
balsamū

Fructus
balsami

em fuisse balsamū nō mixtū si cū ea comixtū
fuisse originale p̄m. Embescat g̃ et iā suis
cauillatib⁹ sine ponat: q̃ bacren⁹ oñdere co/
nati sunt h̃ purissimū atq; impmixtissimū
balsamū fuisse putredie atq; fetore original
peti p̄amiatū. ¶ Quāuis autē i p̄ceptōe h̃gi
nali n̄ fuerit aliq̃ mixtū: fuit t̄m ibi triplex co/
iunctio. nā (sicut d̄t Bern.) cōiuncta sunt ad/
inuitē d̄t⁹ et h̃o: m̄r et h̃go: fides et cor hūanū.
Si at̄ illa h̃ba: q̃si balsamū nō mixtū odor
m̄r. itelligam⁹ odorē sc̄ritatis h̃ginalis. Est
sc̄itū q̃ balsamo aliq̃ admiscet oleū: aliq̃
mel: et sic sophiscat et falsificat atq; corūp̄t
Sūt em q̃dā admixti mellis carnal⁹ delectati/
onis: et aliq̃ q̃ habet solū oleū exterior⁹ nitor⁹
et iō sūt balsamū sophiscatū. Brā autē h̃go
fuit balsamū nō mixtū: q̃ nung⁹ dilexit mel
carnalis delectatiōis: h̃z fuanit sp̄ itegerrimā
virginitatē. nec habuit t̄m oleū exterioris ni/
tor⁹: h̃z dilexit interiorē sc̄ritatē. iñ illd̄ ps. xl/
iij. Dis glia ei⁹ filie reg⁹ abitus. Balsamū
at nō mixtū et vez a balsamo mixto et sophi/
ficato p̄ q̃tuor signa cognoscit. p̄ q̃ etiā h̃go
brissima ē balsamū vez et nō mixtū pbatur
p̄mū signū est: q̃ balsamū puz si ponat i
veste vel i p̄ano lineo ipm nō maculat nec in/
fiat: vt d̄t J̄s̄d. li. viij. ethy. et etiā ponit i li.
de p̄p̄e. re. si autē i mixtū statim p̄maculas se dif/
fundit. Pulcritudo m̄lier⁹ sepe aspiciēre cō/
maculat q̃si balsamū mixtū: iñ illd̄ Eccl̄. ix.
Propt̄ sp̄m mulier⁹ m̄li pierit. Pulcritu/
do at̄ b. h̃gis q̃si balsamū puz nullū aspiciē/
rē vnq; maculabat: p̄p̄i odorē sue sc̄ritat⁹
corda penetrās maculas abstergebat: et illi cō/
ros mor⁹ extinguebat. Sc̄d⁹ signū ē: q̃ si bal/
samū puz ponat in aq̃ statim fundū perit. et ibi
q̃scit. si h̃o est balsamū mixtū statim sup aquā
enatat: vt ait J̄s̄d. vbi. s. Aqua autē est flux⁹
mūdānaz delicāz diuinarū et honoz. In q̃
aqua cū aliq̃ ponunt mor supenat et extol/
lunt itaq; balsamū mixtū. Brissima autē vir/
go i maxio honore posita se n̄ extulit: h̃z mor/
fundū hūilitat⁹ p̄p̄t di. Ecce acilla dñi. Ter/
tiū signū est. q̃ balsamū vez si ponat i lacre
statim coagulat. balsamū h̃o mixtū in iipo lacre
diffundit: vt ait J̄s̄d. vbi. s. Sc̄itū est autē
q̃ ē q̃dā lac liq̃dū: et q̃dā coagulatū et q̃d/
dā pingue. ceteri h̃o sc̄i fuerūt lac liq̃dū. q̃ a
diuina grā aut efflueret aut effluere potuerit
Et ideo dicebat Apl⁹ Heb. ij. Opret nos
obseruare ea q̃ audiuim⁹ ne pessuam⁹. Apl⁹
autē p̄aduētū i p̄uicti fuerūt q̃si lac coagula/
tū: q̃z fuerūt in grā dei solidati et firmati. vñ cā/
rat de eis. Sic lac coagulat⁹ ē. Brā autē h̃go

Balsa
mi falsifi
catio

Ter bal
samū co
gnoscat

nūq; fuit lac liq̃dū. q̃z fuit in instat⁹ sue cōe/
priois sc̄ritata: et in p̄ceptōe diuini h̃bi tota/
liter i diuina grā p̄firmata et stabilita. vñ de il
la exponi p̄ illd̄ ps. xlvij. Mōs rei mōs pi/
guis: mōs in q̃ b̄nplacitū est deo h̄tare i eo.
Fuit em mōs p̄ p̄uictū altitudinē: et coagula/
tus p̄p̄ grē p̄firmatiōz. et p̄guis p̄p̄ sp̄uā
ci plenitudinē. Quartū signū ē: q̃si balsa/
mū vez i manu teneat et radio solis exponat
statim calefit et ignescit: ita vt vir i manu tene/
ri possit: iñ J̄s̄d. vbi. s. Balsamū at mixtū
nihil hor⁹ facit. Radi⁹ sol est vir⁹ sp̄uāci q̃
istd̄ vez balsamū. i. h̃gūis aīm ita calefecit
q̃ totū igne diuini amor⁹ itāmauit: et q̃dā mō
in solē p̄uertit. Et iō Apoc. xij. descript⁹ ipsa
virgo amica sole. Recte g̃ brissima h̃go per
balsamū designat⁹: et marie: q̃z ipm balsamū
significat odorē bone fame. c. vnico. i sine pri/
me colūne. de la. vñ. Et ipa totū mūdū sue
bone fame odore repleuit.

¶ Brā h̃go d̄t myrrha B̄ssificatio. rj.
Licetū est q̃ triplex myrrha iuent⁹
sc̄z myrrha p̄m: electa et p̄barissi/
ma. Myrrha p̄ma ē p̄nia et ama/
ritudo iacipitū sue p̄nitenti⁹. de
q̃ d̄t Lañ. v. et c. vnico. s. h̃z vngūto. de la.
vñ. Man⁹ mee distillauerunt myrrhā. Myr/
rha electa ē p̄nia claustralit⁹ q̃ dicit cū p̄p̄a
ps. lxxvij. Elegi abiet⁹ cē i domo dei mei ma/
gis q̃z habitare in tabernaculis p̄ior⁹: quoz
q̃libet recte vnus dicere p̄t illd̄ Eccl̄. xxiij.
Quasi myrrha electa d̄t diuinitatē odoris.
Myrrha p̄barissima ē p̄nia p̄fectoz. q̃z q̃/
libet dicere p̄t illd̄ Lañ. v. Digni mei pleni sūt
myrrha p̄barissima. J̄s̄t em solo d̄t d̄t d̄t
lect⁹ p̄ite et dei amore affligunt. Brā autē h̃go
voluit h̄z myrrhā p̄mā cūz p̄nitenti⁹: cū n̄
ipa esset inocentissima. Myrrhā q̃z electā cū
claustralib⁹: cū t̄m oīm claustralit⁹ esset ingra.
Et myrrhā p̄barissimā cū p̄fectis. quia ipsa
fuit sup oēs puras creaturas p̄fectas p̄fecti/
sima. et iō illi inq̃t David ps. xliij. Myrrha
et cassia a vestimētis tuis rē. Et ipa brissima
virgo dicere p̄t in bono illd̄ puer. vij. Apl⁹
si cubile meū myrrhā. Ipsa em habuit in se
oēs p̄p̄ietates myrrhe: de quibz tractat Pli/
nius i. xij. li. natu. hysto. et Diascor⁹ et auoz
li. de p̄p̄e. re. Inter alias aut virtutes myr/
rhe est reumata et flux⁹ inordinatos humores
re: digestiōē confortare: viscosos humores
purgare: a putrefactiōe p̄suare: fetore emun/
dare: labioz vlcera curare: cerebrū confortare:
vermes necare: carnē superflūā corrodere: ac/
bonā et sanā cōseruare. Brā autē virgo nos a

Triplex
gen⁹ myr
ber

Myrrhe
p̄p̄etates

fuit illicito restringit: ad bñ incepta dirigē
da: p fūcīdāz forat: malas a nob affectiōes
auferēdo cor nrm purgat: a pcti putrefactiōe
nos pseruat: fetore mali exēpli a nob elōgat:
a relicto labioz sanar: intellectū nrm cōfortat:
vermes carnalitātū occidit: a nob curas sup
fluas tollit: z in bono pposito nos pfirmat z
plenerare facit. **Q**uā igit dñā nra in se hz oēs
pures myrrhe z alioz aromatiū z vnguētū
rū. **J**ō de ipa inq̄r ei? sponſus celeſt? **L**an. iij.
Myrtha z aloes cū oib? p̄mis vnguēt? z p
perea cū de ipa hūanitatē accepit dixit illud
Lan. v. **N**ellui myrrhā meā cū aromatiū
meis. **R**ecte g filij? h̄gis appellat myrrhe fa/
ſcul? vñ ipa de illo ait **L**an. j. **F**alcūl? myr
rhe dilect? me? mihi iter vbera mea cōmora/
bit: z euſcē lē. c. v. de ipō etiā ait. **L**abia ei? li
lia diſtillātia myrrhā p̄mā. **Q**uā igit dñe dē?
Rda mihi hāc grām vt vadā ad morē myrrhe
z ad collē thur? **L**an. iij. **I**te em mōs myr
rhe odorifere ē? go briffima mī tua: q̄ ſp fuit
rota odorifera. **E**t qd mīz cū ipa fuerit vas
pleniū baſſamo tue ſapie: **E**ccl. xxiij. **Q**uaſi
baſſamū nō mīxtū odor me? z hor? plen? li/
lio oīs mūdiciē: **L**an. ij. **S**ic liliū int ſpinas
ſic amica mea int filias. **A**labāſtrū qz plenū
vnguētū deuotiōis z grē. **L**an. iij. **O**dor vñ
guētūz nūoz ſup oīa aromata. **I**pa etiā fuit
apotheca plena aromatiū virtutū. **L**an. v.
Sene tue ſic areole aromatiū. vbi **B**erū. ait
Si vas pigmētarij diu ſeruat aromatiū fra
gratiā: q̄to magis apotheca oīm grāz: i q̄ ce
leſt? pigmētari? cū oib? ſuis vnguēt? ſe collo
cauit: z cū oib? ſuis relicijs accubuit. **F**uit ec
cellariū plenū vino celeſtiū doctrinaz. vñ ip
ſa inq̄r **L**an. ij. **I**ntroduxit me rex in cellā vi
nariā. **L**an. vij. ei dē. **S**urtur tuū ſic vinū
optimū. **Q**uā igit dñe dē? q̄ odor mltiplr cau/
ſari p̄uenit. **P**rio ex crematiōe. ſic thur cō
crematiū i igne reddit odorē: inq̄ illd **E**ccl. i.
q̄ſi thur redolēs i dieb? eſtat: z q̄ſi th? ardēs
i igne. **A**liqñ ſo cauſat ex p̄ritiōe. ſic aroma
ta itēgra paz redolēt: ſz p̄ritia z i puluere re
dacta magnū odorē faciūt. **A**liqñ aut ex ap
tōe. ſic baſſamū i vaſe clauſū odorē nō reddit
ſz vale fracto vel apto odorē diſſundit. vñ de
Magdalena dē. **J**oſ. xij. q̄ poſtqz alabaſtz
vnguētū fregit: dom? iplera ē ex odore vnguē
ti. **A**liqñ etiā cauſat ex diūſoz floz z herba/
rū redolētū aggregatiōe. ſic p̄ri plenū diū/
ſis flozoz z herbis redolētibus magnū facit
odorē. **U**n dicebat **I**ſaac de filio ſuo **J**acob
Ben. xviij. **E**cce odor filij mei ſic odor agri
pleni: cui bñ dixit dñs. **M**axime aut tūc flo

res z herbe p̄ſueuerūt redolere qñ a vērō au/
ſtrali fuerint p̄ſtate: inq̄ illd **L**an. iij. **S**ur/
ge aq̄lo z veni auſter p̄ſta horū meū: z fluat
aromata illi? **I**ſtis aut quoz modis odor
cauſabat in ſgine glorioſa. **P**rimo ex crema
tiōe. **I**pa em triplici igne tota fuit crema
ta. i. igne dolor? dū filij ſui acerbā paſſionez
cogitabat. **I**gne deſiderij dū ad filiū ſuū per
gere eſtuabat: z ea q̄ dixerat z fecerat mēoria
reuoluebat. z igne amor? qz tota erat ignita
z in amorē cōuerſa. **D**e q̄ triplici igne dicit
Piero in ſer. aſſump. **Q**uātis putas eadem
h̄go filij dolorib? afficiebat: q̄ amore crucia/
bat: z q̄ deſiderio eſtuabat: dū animo reuolue
bat cūctā q̄ viderat z audierat? **P**uto q̄ qd
qd hūane p̄tū ē cogitare nō ſufficiat. **N**am
z ſi diligebat ex toto corde x̄p̄z: nouis tñ iſſā
mabat q̄tidie p̄ſentia ei? abſens affectib? deſi/
derioz. quā nimiz totā ſp̄ſcū replenerat
grā: z totā incēduerat diuin? amorē. **E**t tā
ta igit iſt? ignis crematiōe magnū de corde
ſuo holocaustū faciebat. qd dō magnū odo/
rē reddebat. **U**n in hū? figura dē. **B**en. viij
q̄ **N**oc obtulit ſuper altare holocaustū deo:
odoratusqz eſt dñs odorē ſuauiſſimū. **D**icit
aut holocaustū ſacrificiū qd totū eſt incēſus
Lor igit briffime h̄gis dō fuit odorifer? ho/
locauſtū: qz totū fuit incēſum igne doloris z
igne deſiderij celeſtis et igne amoris. **S**ecū
cauſabat i ea odor ex p̄ritiōe ſue pulueriza
tiōe. vñ de ipa inq̄r ei? celeſt? ſponſus q̄ſi ad/
mirādo **L**an. iij. **Q**ue eſt iſta q̄ aſcēdit p̄ de/
rū q̄ſi ſgula ſumi ex aromantibus myrrhe ex
thur? z vñ iſt? puluer? pigmētarij? **P**er aro
mata ei itelligunt dei bñſicia: q̄ ipa piſtillo de
notiōis i corde ſuo terebat: dū illa mēte ſedū
la cogitabat. **P**er myrrhā ſo ſignificat amar/
tudines paſſiōis filij ſui: qz ipa piſtillo dolor?
i corde ſuo terebat dū eas frequē mente ſedis
la cogitabat z amara ſuſpiria emittebat. **P**er
thur? ſc̄ ſignificant ei? inflata z odorifera deſi/
deria: q̄ ipa piſtillo amor? terebat dū ea i cor
de ſuo nouis deſiderijs renouabat. **P**er vñ
uerſos ſo pulueres pigmētarij itelligūt ei?
fructus: qz ipa piſtillo labor? terebat dū fru
tes ſuas p̄ opa p̄tinua exercebat. **I**lli em hñt
fructus integros: q̄ eas hñt oculas: z p̄ mul
ta bona opa exercitatas. dē g. **Q**ue eſt iſta q̄
aſcēdit zc. **V**irgula ſumi p̄cedēs ex aroma/
tib? eſt bñſicioz dei aſſidua recogitatio. **V**ir
gula ſo ſumip̄cedēs ex myrrhā ē paſſiōis ſui
filij amara recordatio. **V**irgula aut ſumip̄ce
dēs ex thure eſt deſiderioz celeſtiū p̄tinua re
nouatio. **V**irgula ſo p̄cedēs ex vñiſis pul

neribz pigmetarij est stutū suaz affidua ex
eratio. Magnū odorē deo faciebat q sic
terebat ei vñicia p meditarōz z filij sui sup
plicia p dolorē z celestia desideria p feruorē z
oēs stutēs p exercitōz. Un de ipa dici pōt
illd. Nu. ij. fragebat mola z terebat i mor
tario. i. cordis sui omia p dicit. ex q p r r i d e
emanabat fragrantissim⁹ odor. Tercio causa
bas odor i ea ex ap r i d e. odor ei su⁹ n fuit clau
sus s; ap r i z manifest⁹ itatū q ascēdit in celū
z penetravit isernū. z diffusus ē p totū mun
dū. nā odor sue hūilitat⁹ z p g i t a t⁹ i celū ascē
dit: z tū a n g e l o s l e t i f i c a u i t. z ideo assilaf
nardo Lān. j. dū ēē rex i accubitu suo nard⁹
mea redit odorē suauitat⁹. Nard⁹ ei ē herba
pua z odorifera. z in q tū ē pua significat ei⁹
hūilitatē. in q tūz s; o ē odorifera significat
ei⁹ p g i t a tē. Odor autē sue scitatis isernū pe
netrauit: z scōs p r i e s in ly m b o ex i t e s recrea
uit: z demōes terruit ac p t u r b a u i t. z i o assila
tur odorū vinee Lān. ij. vbi d; vinee florētes
odorē redēt. Odor em vinee hoies recreat.
s; p r e t e s p t u r b a t. z s i l t odor scitatis ei⁹ scōs
p r i e s p o r t a u i t. z demōes expulit p r i s t a u i t
Odor s; sue fecunditat⁹ totū mūdū suauita
te repleuit: z i o assilaf odorū vnguetōz. In tū
tū em oēs hoies odorē fecunditat⁹ sue sunt at
tracti q post ipam trahi z currere sp exoptāt
diceri. Lān. j. Trahe me post te: i odorē cur
rem⁹ vnguetōz tuoz. Quarto causabit i ea
odor ex diu s o r f l o r z herbaz. i. stutū aggre
gatiōe nā i ea fuit liliū mūdicit: rosa rubens
charitat⁹ timē: viola hūilitat⁹ p fūde: mirr⁹
p r a n t i e. cū ceter⁹ florib⁹ stutū z g r e. Iste autē
stutēs in ea fuerit valde odorifere: qz austro
spū s c i f u e r u t p l a t e. Auster em est vēr⁹ cali
dus hūid⁹ z fecundatū. Auster igit spū s c i
eā inflāmauit p amorē: z humectauit p deu
otionē: atqz fecundauit p bonoz opoz multipli
cationē. Ita q ipa sp deo obtulit holocaustū
suauissimū odoris atqz incēsi. sic p c i p i t offer
ri. Nūc. xxiij. O igit s; o odorifera q scis q
vnguetō z varijs odorib⁹ delectat cor: Proū.
xxvj. onde mihi cellā aromatu z odoramen
toz vngueti optimi. Ila. xxxix. v r odorē sua
uitat⁹ suscipiā Ezech. xx. Ue etem illis q na
res hnt z nō odorabūt: ps. cxij. v e i l l i d e q d i
c i p r i l l d E c c i. x x. Nō māducat nec odora
bit. s; odorē me deuotiōis z scitatis. quē p o r
tē vñiū diffudisti: odorē. i. bone opimōis z
fame. de q t r a c t a f i. c. l z. x. accusa odorē i quā
ois boni exēpli. Tu em sp dicere potuisti illd
q. Lhoz. ij. Api bon⁹ odor sum⁹ i oi loco. trāf
sumptiue i. c. nabuchodonosoz. xxiij. q. iij. z

i. c. vñico. s. ad exhibēdū. de fa. vñc. Tu scia
ab istāi tue pceptiōis odorib⁹ oim g r a z re
pleta es q sp illa fragrantia retinuit. i. i l l d
cōe p s b i u. Qd noua testa caput i u e r a t a l a
pit. z illd qd in q t e D r a c i e p l i s. Quo semel
ibuta est recēs suabit odorē Testa diu.

Q, beata virgo dicitur vitis.

Assimilatio. ij.

Jn assilaf brā s; o m l e i s rō n i b u s
v P r i o rō n e r a d i c i s. nā v r v i t⁹ fru
ctificet bonū liq r e d e p l a t a e r
radicata in loco in q reuerteret ca

lor solis: z vbi sit puritas acris z dulcedo ter
re. Calor em solis est viti necari⁹. z quāto di
recti⁹ z diuturni⁹ respicit solē: nāto fructū re
hibet dulciore. Jre aer dat⁹ z pur⁹ ē viti val
de p f i c i a t⁹. z e s t i o aer nubilolus ē illi multū
nocu⁹. Jre terra dulcis ē ei valde vtilis z ad
bonū fructū p d u c e n dū ad i n u a r i n a. z e c o t r a
est de amara: s; m Uirgilii i. ij. g e o r g. z p p f
hoc in collib⁹ bene altis ac soli expoliz rōne
dulcis humoris z puri aeris ac fortis calor⁹
vinee multū bñ fructificat. z sup d i c t a o i a h a
bent in li. de p p e. re. In isto loco alto radica
ta fuit brā s; o s; o. i. i. altitudie p r e p l a t i o i s
z scitatis. vñ p a. l x x v j. d e i l l a. fundamē
ta ei⁹ i mō n b o s c r i s. Jre radix sui cordis fuit
optime reuerata radic⁹ z calor solis. i. s; e r
uore charitat⁹ z diuini amor⁹. Hāuit etiā
serenitatē z claritatē acris. i. nitore puritatis
in mente. Jre dulcedinē terre. i. dulcorē bent
gnitatis in p u e r l a t i o n e. z suauitatē p g i t a t i s
in carne. S; o fuit s i l i s v i t i rō n e s t i p i t i s.
Stripes em sue lignum vitis inter arbores
muleū crecit. vñ sup domos z arbores z ar
ca fenestras domoz circūduci p t. Est s; o bea
tissima s; o sup oēs scōs z scōs mag⁹ creuit
in merito z i g r e c u m u l o. i. i l l d Proū. vii.
Nulte filie p g r e g a u e r i s i b i d i u i t i a s. nū s; o
sup g r e s s a e s vñ i u l a s. Item ipa circūit fene
stras z domos. i. a n i a s s u o z d e u o t o z s u a p r e
c i d e r i n t i l l d S a p. v j. Dignos seipa circūit
q r e s z c. i m o i p a c i r c u i t t o tū mūdū. vñ Lān.
iij. d r. Surga z circūibo ciuitatē. Q v i t d i
gnissima que nō solū circūit vñ i u l u m o b e p
regēdo: s; c c i r c u i t c e lū i l l u s t r a d o. vñ i p a i n
q t E c c i. xxiij. S i z c e l i c i r c u i u i s o l a. Tercio
fuit s i l i s v i t i i n p a l m i t e. p a l m e s e m v i t⁹ n a
turalit est flexibil⁹ z illd qd apphēdit q b u s
dā capiteol⁹ qñ q b u s dā brachijs p t r i n g i t. q
rū admiculo i alta se erigit: z a v e s ac plumi
s t u r⁹ p s i l i t. v r d r J s i d. xviij. e t h y. E c c i l i t e r
anim⁹ b t e p g i m i s f u i t p f i d e a d p l e n i t u d i n e m
flexibilis: cū dixit a n g e l o. E c c e a c i l l a d n i z c.

S
Maria
viti⁹ p r o
p r e r l a

Itē ip̄s filiū suū nō solū brachijs carnis dul-
citer inuit et tenuit: s; etiā brachijs aīe. s; iel
lectu p̄ fidē et affectu p̄ charitatē: ita q̄ ipsū
mūḡ dimisit. vñ Lan. iij. inq̄. Tenui illum
nec dimittā. et cū illo ascēdes i altū de p̄re i
finitē sic ad alia puenit q̄ nec vto p̄secutōis
nec plūmā rēp̄tatiōis ab ei⁹ fidei amorē dū-
cellit. Quarto affilāt viti rōne frondū siue
folior. Folia em̄ vitis vulnera mūdāt et mū-
dā sanāt: vt dī i. l. re. p̄. re. Et brissime vir-
ginis p̄ba sic q̄dā saluberrima folia vulnera
vicioz n̄roz mūdāt sanāt: vt parere pōt ex
dictis i. viij. et. x. p̄. hui⁹ ser. Quito fuit si-
milis viti rōe flor. In estate em̄ vitis floret et
odor florēt vinee expellit oē venenosū. vñ su-
gūt serpēs dū vinea floret: vt dī i. p̄. dī. l.
re. p̄. re. Tāq̄ igit̄ flores vitis fuerit mores
brissime p̄gis. q̄ tāti odor. i. tāte honestatis
fuerit q̄ oēs serpēs. i. venenosas cogitantes
et rēp̄tatiōes a cordib; aspiciētū effugabant
vt. s. sepe dixim⁹. vnde dicere possum⁹ illud
Lan. ij. Flores appuerūt i terra n̄ra. i. i. p̄gi-
ne maria. Sexto affilāt viti in liq̄re. Ex vite
em̄ p̄cedit p̄mo liquor aq̄: ab ip̄a vite pu-
rata et incisa exit aq̄ ad modū lachryme. Nā
cū vitis vulnerat tpe ver⁹ lacrimas de se emit
tū. Et sicut q̄n tpe ver⁹ fuit brā p̄go vulnera-
ta p̄p̄ passioz filij sui: iū illd Lu. ij. Et tuā
ip̄as p̄p̄asibit gladi⁹. amarissimas lacri-
mas emittit. q̄ tāte fuerit p̄p̄as q̄ ad p̄passi-
onē filij ei⁹ inclinauerit. vñ eā ex cōpassiōe di-
scipulo cōmēdauit dices i cruce b̄to Johāni
enage. Ecce mī tūa. Ex vite etiā p̄cedit liq̄r
vinū. q̄ moderate sump⁹ corpa p̄l⁹ q̄ oēs aliq̄
liq̄res p̄fortat: et letificat cor hoīs: p̄s. ciij. et
no. i. glo. i. l. j. ff. de peri. et p̄mo. rei. vñ. Itē mī-
tas infirmitates et morbos curat: atq̄ nutri-
mētū bonū p̄stat: vt inq̄ Jst. xij. li. ety. Et
sicut p̄dicta oīa facit brissima p̄go deuoz suis.
Nā deficientes p̄fortat. de q̄b⁹ dicere p̄t illud
Zach. x. Cōfortabo eos in dño. Letificabo eō
merces. vñ ait Jsaie. lviij. Letificabo eos in
dño. et Hier. xxxij. Cōlaborabo eos et letificabo a
dolore suo. Itē curat lāguētes. vñ de ip̄a expo-
nit p̄t illd Job. v. Nā ei⁹ sanabit. Et ip̄a
sanat deuoto suo illd Hier. xix. Sanabo
te a vulnerib; tuis. Suos q̄z deuotos nutrit
abo et p̄onu celesti. vñ illi dicere possum⁹ illd
Sap. xviij. Angeloz elca nutritiūstī populū
tū: et panē de celo p̄stisti eis omne delecta-
mētū in se hñtē: et oīs sapor suauitātē. Dec
aut̄ dūia vitis inq̄ Eccl. xxiij. Ego q̄s vitis
fructificauit suauitātē odoris: et flores mei flo-
res honoris et honestatis. In q̄b⁹ p̄bis osten-

dit q̄lis fuerit respectu filij et respectu sui. pri-
mo em̄ respectu filij ip̄a fuit vitis q̄ p̄tulit fru-
ctū pulchz suauissimū et odorifer. et iō dixit.
Ego q̄s vitis fructificauit. P̄rio autē p̄tulit
fructū pulchz: q̄ fuit a deo p̄eificata et ab
oī imū dīcia p̄seruata. Si em̄ terren⁹ agrico-
la purgās vineā facit vt fructū p̄l⁹ afferat: vt
dī Jo. xv. q̄to magis celest⁹ agricola s̄cificā-
do et p̄seruando hāc vitē dignissimā ab oī im-
p̄fectiōe et sup̄fluitate fecit eā sup̄ omēs alias
vites q̄ puratiōe idigēt fructificare. S̄cificā-
uit igit̄ de⁹ p̄ hāc vitē celestē p̄mo in ei⁹ plā-
tatiōe. i. in sua p̄ceptiōe: et iō p̄tulit fructū ma-
gnū et pulchrū. Itē eā s̄cificauit i sp̄s̄s̄ci sup̄
eā missiōe. et r̄uēp̄tulit fructū pulchriore et ma-
iore. s; cū s̄cificauit eā i sp̄s̄dōz sui. i. filij ei⁹
vtero incarnatiōe: tūc p̄tulit fructū maximū et
pulcherrimū. Secdo hec vitis fecit fructū sua-
uissimū. q̄ fuit calore sp̄s̄s̄ci excocta. et iō do-
dr in p̄bis pallegatis: fructificauit suauitātē.
Tūc em̄ vitis dulcē fructū p̄ducit q̄n radius
solis ei⁹ vna exurit. et iō dī Lan. j. Bort⁹ cy-
pri dilect⁹ me⁹ mibi i vineis engaddi. oī aut̄
loc⁹ ille vocabat ocul⁹ sol. q̄ sic dī. sol r̄tō ra-
dio locū illū respic̄. p̄p̄ q̄d vnas illas valde
exurit. et sic vinea illa vinū suauissimū p̄ducit
iū illd Lan. ij. Fruct⁹ ei⁹ dulcē gutturi meo
Brā at̄ p̄go fuit tora igne sp̄s̄s̄ci calefacta
vt ait Hiero. i. ser. ad Eusto. et iō fructū sua-
uissimū tāq̄ op̄at vinea p̄duxit. vnde Lan.
viij. dixit ei ip̄s⁹ celest⁹. guttur tuū sic vinū
optimū dignū dilecto meo ad potādū. labij
q̄z et dētib⁹ illi⁹ ad ruminādū. Tertio ista vi-
tis fecit fructū odorifer. ex eo q̄ fuit a dei fi-
lio iballamata. et iō s̄bdit in p̄bis pallegatis
odor. filij ei⁹ de⁹ q̄ e vey balsamū nouē men-
sib; i ei⁹ vtero hñtavit: et tādē de ip̄a i natitate
exiuit. et iō ip̄a bñ tūc dicere potuit p̄ba pal-
legata. s. bort⁹ cypri et c. Ille em̄ vinee illo tpe
balsamū p̄ducebat. vñ ip̄a fuit vinea engad-
di: q̄ optimū et p̄fectissimū balsamū p̄duxit.
s; dñm nostrū iesum xpm: iuxta illud Eccl.
xviij. Sic cynamomū et balsamū et c. et ibi
dē. Quasi balsamū nō mixtū odor me⁹. Si-
cut igit̄ vitis aqua putrefactā p̄stet in vinū
suauissimū et odoriferū: sic brā virgo amorē
mūdi q̄ e tāq̄ aq̄ putrida cōstet in nobis in
amorē dei q̄ e tāq̄ vinū suauissimū et odorife-
rū replēs aiām suauitātē deuotōis: et ip̄a iū
tās ad odorē sue imitatiōis. q̄ gustato statim
exclamat dices illud Lan. j. Trahe me post
te: in odorē currem⁹ vnguentozū tuoz. Se-
cūdo p̄ncipalit̄ dico q̄ virgo bñdicta osten-
dit qualis vitis ip̄a fuerit respectu sui. cū vbi

Qualis
fuit ma-
ria respe-
ctu filij

Qualis
fuit ma-
ria respe-
ctu sui

ait. Et flores mei flores honoris et honestatis
Flores ei est. i. fructus fuerit coram deo et hominibus
valde odoriferus: ita enim quod odor dei delecta-
bat. ita ut de ipso dici possit illud Gen. viij.
Quod odor est domus odoris suavitatis. homines qui re-
creabant. viij. Lan. ij. d. Vinee flores delectat
odoris sui. etiam odor effugabat. ad quod ap-
plicari potest illud Lan. ij. Capite nobis vultus
puellas qui demolunt vineas. nam vinea nostra flo-
ruit. Ite ipam in certamen rapiebat. viij. excla-
mabat Lan. ij. Fulcite me floribus: quia amore
languet. Istos autem flores. i. ipas fructus ha-
buit cum fructibus. i. bonis operibus. et ideo inquit ubi
sunt flores mei fructus honoris et honestatis. Sic
enim flores omnino sunt inutiles nisi fructus sequatur
sic et ipse fructus omnino sunt vacui si opera bona
non subsequantur cum fieri possunt. Et ideo inquit apostolus. ij.
Lith. vi. Dormiamus ne in vacuum gratiam dei reci-
piamus. De fructibus autem istorum floribus brevis agitur
dicit Lan. viij. Videamus si vinea floruit: si flo-
res fructus parit. Ipa enim non habuit fructus
ociosas. viij. de illa dicit Proverbia. vi. Panis ociosa
non comedit. Quia autem opera sua faciebat
ad honorem dei: servas illud apostolus. i. Lith. ix.
Sine comeditis sine bibitis sine aliquid aliquid
facitis: omnia in honorem dei facite. ideo dicit ibi.
fructus honoris. quia in opere suo gloriam et hono-
rem dei intendebat. quia enim opera sua faciebat ad
utilitatem et edificatum proximi. ideo dicit. et hone-
stas. Et enim opera sua honesta erant: quod omnes viden-
tes attraherent. Ut enim inquit Tullius. i. j. rhero-
rice. honestum est quod sua vi ad senos allicit et di-
gnitate trahit. De hac enim vite preterit illi
lud quod dicit Gen. xl. Videbam coram me vine in
qua erant tres ppagines crescere paulatim in ge-
mas: et post flores maturescere. Et quibus scribit
habet quod in ista vite fuerunt tres ppagines: et i-
gitur ppagines fuerunt tria. scilicet gemme: flores et
vitis. Per tres ppagines intelligunt tres tri-
nitatis persone. per alia tria quod fuerunt in ppagine
intelligunt tres in christo sibi. Ista igitur vitis. scilicet
virgo benedicta habuit tres ppagines in se. scilicet
tres personas divinas. scilicet personam patris: qui christus incarnatus
nationem in ea fecit. personam filii: qui filius per
gratiam suam in tali generatione cooperatus est. Ite
personam filii dei: qui in eo vero humanatus est. In
illa autem ppagine. scilicet in christo: fuit gemma: fuerunt
et flores et vitis. i. natura divina: anima et ca-
ro. Per gemmam enim (que est principium florum et
fructuum) intelligitur divinitas: quod est causa et prin-
cipium omnium rerum. viij. interrogat christus a iudeis
quod esset: respondit. Principium quod et loquor vobis
Joh. viij. Per flores autem intelligitur eius anima
quod virtutis odoribus fuerit plena. viij. de illa

dici potest illud quod propheta predictum est. Tunc
flos agri sic efflorescit. Per viam vero intelligitur
eius caro: quod fuit plena musto. i. sanguine pio
et tandem fuit posita in torculari crucis: et inde
emanavit mustum nostrum redemptionis. viij. quoniam
angeli dixerunt christo illud Isa. liij. Quare tu
brui es indumentum tuum sicut calcium in torcu-
lari: et ipse respondit. Torcular calcanti solus etc.
De ista enim vite preterit illud quod dicit Ju-
dith. ix. ubi in parabola recitat quod fuerunt ligna ve-
tingerent super se regem: et dixerunt sibi ligna olive et vi-
ti ut eis imparerent. Que sentire noluerunt. respondit
enim sic quod volebat deserer dulcedinem suam.
Olive vero quod volebat deserer pinguedinem
suam. Vitis autem inquit quod volebat deserer suam
cunditatem. Per ista enim tria. scilicet lignum et vi-
tem intelligitur beata virgo. Ipa enim de sic propter
dulcedinem sue pietatis et misericordie. Item
olive propter pinguedinem spiritualis gratie. Vi-
tis vero propter lecitiam locutionis interne. Ligna
autem silvarum fuerunt iudei duri et inflexibiles ac si-
nestres: qui libenter voluissent quod beata virgo fuisset
principes sue synagoge quod christi ecclesie. et ideo dixerunt
ei. Veni impara nobis. i. veni et relinque christum
et sis dominus synagoge nostre. Sed ipa dominam remittit.
quia si fecisset: amississet dulcedinem sue pietatis
et pinguedinem gratie spiritualis: et lecitiam interne co-
munitatis. Propter quod pater suus David per
multos annos arefuit: natus est et ad monasterium
synagogam omnino dimiseret: et christo regi filio
suo se adhereret: dices ps. xliij. Audi filium
vide et inclina aurem tuam: et obliuiscere populum tuum
et domum patris tui. Et percipere reverentiam tuam:
quoniam ipse est dominus deus tuus. Nihil ergo beatissima quoniam
tu nos christiani tibi obligati sumus: quod vitis illa
fuerit quod illud dulcissimum vinum producit quod leni-
ficat deum et homines: Iudith. ix. De quod vitis
verificatum est illud Isa. xliij. Infirmitas est vi-
tis: nec illud Hier. viij. Non est vicia in vitibus.
Tu enim nunquam infirmata es per peccatum: et ipse
plena vultu fuisse fructum. Beatus igitur ille deus
dici poterit illud Gen. xliij. Ligas ad vites
asinum suum. i. corpus suum ad imitanda castitatem
ate virginis astringens. Beati omnes nos si de
vnoquoque nostrum dici poterit illud. iij. Re-
iij. et i. Nach. xliij. Unusquisque sedet sub vi-
te sua. Requies suavisissima sub hac divina
vite requiescere: et de dulcissimo illi fructu car-
pere et comedere. Non solum autem beata virgo
virgo dicitur vitis: sed etiam vinea delectata
qua ipse plantavit: ut dicit Isa. v. Unde ipse
ait Hier. ij. Ego te plantavi vinea electam
Et ideo eius filius se appellat vitem: Joh. xv.
dicens. Ego sum vitis vera: si hac vinea na-

Heremo. I. Maria nardus ⁊ galbanus

Et Sed heu qd de multis querit dei fili? di-
ces illud Isa. ij. Vos denastari estis vineam
mea et nos dicere possum? dno nro iesu xpo
illud Hiere. xij. Pastores multi demoliti sūt
vineam tuā. De q̄libet etiā p̄fante p̄ceptōem
brillime p̄gis: ⁊ ip̄s innocēte cultū ac vene-
rationē p̄sternēte querit idē saluator dices
illud Jobel. j. Posuit vinea meā in desertū
Būis aut ille de quo dici poterit i morte sua
illud Psal. vi. De fructu manū suāz plā-
tauit vineā. Pone igit me o dñe de? custodē
ip̄am vineā tuā. Nō em dicā. Vineā meā nō
custodiat. Lañ. j. sed sepe circūdabo eā: ⁊ fo-
diam i ea torcular: ⁊ i medio ei⁹ edificabo tur-
rim: Mat. xij. vt eā denastare nō possint be-
lie agri. Tu q̄ demētissime de? q̄ dicit nobis
illud iij. Reg. xij. Plātauit vineas ⁊ come-
dit fruct⁹ eaz. Qui etiā dixit Ezech. xxvij
Plātauit vineas ⁊ habitabit p̄fider. Et
Amos. ix. Plantabit vineas ⁊ bibēt vinū
eius. ⁊ Michae. iij. Sedit vir sub? vi-
neā suā. ⁊ Zach. iij. Vocabit vir amicu suū
subter vineā suā. ⁊ eiusdē lib. c. vij. Vineā
dabit fructū suū. ⁊ Malach. iij. Nō erit ste-
ritas vinea i agro. Da mihi istā vineā tuā fer-
tilissimā: vt faciat eā mihi horū electum. iij.
Reg. xij. vt mediante tua grā p̄ labore ⁊ mi-
nisteriū meū crescat hec vinea in deuotiōe fi-
dei: ita vt verificet de illa qd dicit Ezech.
xvij. i. Erexit in vineā latiorē. Tu igit parfa-
milas q̄ plātauit vineā: Lu. xx. ⁊ Mat. xij.
qui existi p̄mo mane p̄ducere oparios in vi-
neā tuā: Mat. xx. q̄ dixisti eis. Ite in vineā
meā: ⁊ qd iusta fuerit dabo vobis: vt i eodē
c. h̄i. Dicitā mihi illd Mat. xij. fili vade
hodie opari in vineā meā. D suauis opatio
o dulcis labor: o melliflūa cultura hui⁹ vinee:
ex qua colligit vinū illd qd est exultatio aie
⁊ coipis: Eccl. xij. De q̄ vino verificabit il-
lud puer. iij. ⁊ Jobel. ij. Cūno torcularia re-
dūdabūt. ⁊ illd Hiere. xij. Omis lagūcula
sp̄lebit vino. ⁊ illud Isa. xliij. verificabit de
nob. i. Lū gaudio bibet vinū. Ipa em virgo
brillima vroz tua: q̄ est sicut vitis abūdās in
laterib⁹ dom⁹ tue: ps. cxxvij. nob p̄tinuē p̄fert
vinū suū dulcissimū dñi. Bibite amici mei ⁊
inebriami charissimi: Lañ. v.

Q̄ beata virgo dicitur nardus

Assimilatio. xij.

Ar̄d⁹ figurat beatā p̄ginē. in cui⁹
p̄sona canit eccl̄ia illd Lañ. j. Dū
est⁹ rex in accubitu suo nard⁹ mea
dedit odorē suū. sup q̄b⁹ p̄bis tria
sunt vidēda. p̄mo qd sit nard⁹. sc̄pō quis sit

iste reg⁹ accubit⁹. tertio qd sit iste odor tā gra-
tus. ¶ Circa p̄mū notādū est qd nard⁹ est her-
ba p̄na: odorifera: calida ⁊ p̄uola: vt inquit
Isid. xvj. li. ethy. Inq̄rū aut est p̄ua signifi-
cat gl̄iose p̄ginis p̄fundā humilitatē. que lz
p̄ritib⁹ ⁊ nobilitatē eēt maria: ⁊ i matrē dei
electa. sp̄ tñ se reputauit puā ⁊ abiectā ex hu-
militatē. ⁊ p̄p̄ea a diuina grātia fuit respecta:
iuxta illd Lu. j. Resperit humilitatē ancille
sue ⁊c. Inq̄rū qd est odorifera significat ei⁹
p̄ginitatē. cui⁹ mēoria deo ⁊ hoib⁹ fecit odo-
rem: iuxta illd Sap. iij. O q̄spulchra est ca-
lta generatio cū claritatē. Immortalis est ei⁹
memoria ei⁹. qm̄ apud deū nota est ⁊ apd ho-
mines. Inq̄rū aut est calida significat brissi-
me p̄ginis feruentē charitatē. q̄ tanta fuit qd
deū de celo ad terrā traxit. vñ Aug. exclamat
di. O charitas q̄ magnas vires habet: deū
de celo ad terrā deposuisti. Inq̄rū aut est vir-
tuosa denotat ei⁹ pietatē. Virtus aut nardi
sine sp̄ice eius fm̄ Dialcor ⁊ Plateariū: ⁊ si
cut dñi li. de p̄p̄. her. est: qd cerebrū ⁊ stomā-
chumq̄ cor debile cōfortat. infaturā q̄q̄
stomachi dep̄imit: ⁊ fluxū ventris refrigit.
Et similiter pietas gl̄iose virginitis confor-
tat in tribulatiōe: dep̄imit cor ab elatione: ⁊
restringit vētrē a carnali delectatiōe. Possum⁹
mū qd dicere qd in cerebro est sensus: i sto-
macho appetit⁹: ⁊ i corde amor⁹ affect⁹. Xpo
q̄ sp̄ica nardi sensum nrm̄ cōfortauit p̄ fidē
appetitū excitauit p̄ sp̄em: ⁊ affectū inflama-
uit p̄ charitatē. Docuit em̄ nos cognoscere
diuina: apperere sup̄na: ⁊ diligere eterna. ⁊c.
cui⁹ nos i deū credere: i ip̄o qd p̄fidere: ⁊ eum
amare. Itē nard⁹ siue sp̄ica ei⁹ masticata hū-
more ligue desiccat: ⁊ surditatē auritū sedat: ⁊
qd iactūa ⁊ diuissua ē vsq̄ ad itima penetrat
Un ⁊ lapidē frāgit: vt dñi li. de p̄p̄. re. ⁊ hec
oia cōpetūt brē p̄gini: qd suo exemplo nos do-
cuit linguā p̄tinere: aures deo ap̄ire ⁊ gladio
dolor⁹ aiam penetrare. siq̄d em̄ paucā ⁊ rō-
nalia dixit. Aures āgelo diligētē aperuit et
tpe passiōis filij sui ei⁹ aiam doloris gladi⁹
p̄trāsiuit. In p̄mo docuit nos humore ligue
desiccare. i. lubricitatē loq̄ciat⁹ refrēnare: qd
os lubricū opat ruinas Prouer. xxvj. In se-
cūdo ab aurib⁹ cordis surditatē fugare. ne
forte verificet de nob illd ps. cxxij. Aures h̄nt
⁊ nō audiēt. ⁊ illd ps. cxxvij. Tāq̄ surd⁹ nō
audiebā. In tertio at̄ docuit nos gladio p̄bi
dei vel doloris de p̄cō aiam p̄forare. ita vt la-
pis. i. cordis lapidē duriciā iuxta illd Job
xlij. Cor eius indurabit quasi lapis. franga-
tur ⁊ dirumpat⁹: ⁊ verificet illud ps. ciiij. Dñi

Quid sit
nardus

Virtus
nardi

Z rupit petra: fluxerunt aquae. Iachymaz ex p^{ri}ti
tione. Circa secundum principale est sciendum quod iste
Accubi- rex xps habuit inter alias quatuor accubitus
r^o christi primum quod ipse habuit et habebit in sinu pa-
tris: unde illud Job. i. Unigenitus qui est in sinu
patris ipse enarrauit. Secundus est vicer^o matris: de qua
ipa inquit Ecc. xxiij. Qui creauit me regem in
tabernaculo meo. Tercius fuit lignum crucis in
quo ipse xps accubuit et obdormiuit. vñ ei dicit
Lan. i. Indica mihi vbi cubas in meridie.
Ad litteram enim in meridie accubuit in cruce. et h^o
ei predictum fuerat in persona Iude Ben. xlii. vbi
dicit. Regnans accubuit in leo. Ipe enim fuit
leo de tribu Iuda Apoc. v. Ad predicta etiam
applicari potest illud Nue. xxiij. Accubas dor-
muit in leo. Quartus accubitus est cor hominis in quo
xps per veram fidem habitavit et regnauit: iuxta illud
Eph. iij. Habitare xpm per fidem in cordibus vestris
Circa tertium principale est videndum quod sit iste
odor tam grat^{us} pro eo quod dicit. Nardus mea de-
dit odor suum. Ad quod respondet quod dicit esset rex. i.
xps: in accubitu suo. i. in sinu patris: odor dedit
dedit marie humilitas. que ipse adeo celebra-
uit quod ad eam vix descendit. Cum enim se humilia-
uit dicit. Ecce ancilla domini. Statim xps de sinu
patris ad eius vixer venit. Dum autem esset iste
rex in secundo accubitu. i. in vtero virginis: odor dedit
virginis: et ipsius puritate pascerebat: iuxta
illud Lan. ij. Qui pascit inter lilia. i. in p^{ri}nci-
pale et virginitate fragrantia beate virginis
viscera. Dum autem iste rex esset in tertio accubitu
id est in ligno crucis: odor dedit marie cha-
ritas. que tanta fuit quod iuxta crucem filij stabat
pater per humano genere martyrium sustinere.
Unde Ambrosius super Lucam inquit. Fortasse quia co-
gnouerat per filium mortem mundi redemptionem fu-
turam: putabat aulam regalem se sua morte pub-
lico iuri aliquid additurum. Inquit autem iste rex
est in quarto accubitu. i. in corde hominis: odo-
rem dat marie pietas: que nunquam desinit sed
semper reus ad misericordiam et pietatem inducit.
Unde Hugo de sancto victore in quodam sermone
ait. Maria est stella christi sol. Et ideo pec-
catores velut in nocte a maria solantur: iusti
vero tanquam in die a xpo illuminantur. Itaque si per
timeas supplicatur ad christum accedere: ad
mariam respice. genus tuum cospicis nihil il-
lic quod timeas inuenis. Ex quibus omnibus pa-
ret quod bene propter nardum odoriferum fuerunt
in beata virgine. Si autem Magdalena fra-
gens alabastrum nardum spicati precioso: ut habet
Mar. xxiij. repleuit totam domum ex odore ip-
sius vnguenti: ut dicit Job. xij. quanto magis illa qui

coram deo fregit alabastrum cypri cui nardo: et nar-
di cum croco: fistula et cynamomo cum oib^{us} pri-
mis vnguentis. Lan. iij. dedit ei odor suum
simum. De ipsa igitur beata virgine ipse dicitur illud
Tibullus. Illud puro distillat rorem nardo.

Quod beata virgo figuratur per galbanum
Assimilatio. xxiij.

Non gloriose dei gratia Ecc. xxiij. **B**
Quali storax et galbanus vngula
et gutta vaporum habitatione me-
am. Assimilatur autem galbano rorem arbo-
ris: liquor et virtutis. Primo rorem arboris
Arbor enim siue platanus ex qua procedit galbanus
dicitur ferula secundum Iud. xviij. li. ethy. et dicitur ferula (ut
idem dicitur) a feriendo. quod pueri et puellae soleant de ra-
mis hominum vapulare. l. j. s. i. pueri et s. ad syl-
le. et c. felix. s. cum autem de penis. li. vj. Beata
virgo benedicta dicitur ferula: quod diaboli ferunt dia-
bolus enim habet magnam potentiam: magnam austu-
ritatem magnam malitiam. Ipsa vero prout est potes-
tis: sicut predictum fuit Ben. iij. dum ipsa diabolo
dominus ait. Ipsa preter caput tuum. Confudit ergo
ei astutiam: unde illud Iudith. xxiij. Una mulier
hebraea confusionem fecit in domo nabuchodonosor.
Ite deicit ei malitiam: unde illud quod ipsa
persona dicitur eius de li. c. it. Enit memoriale nois
tui cum man^{us} seie deiecerint eum. Secundo assila-
tur galbano rorem liquoris: quod dicitur galbanus a gal-
la quod est lac. est enim pigmentum ex illo succo et di-
uersis speciebus confectum. Ite est gutta magni odo-
ris. unde Erodi. xxiij. dicitur Moysi a domino. Su-
me tibi galbanum boni odoris. De quo specie fac
mentio Lucan. li. di. pegrinatus galbana
sudat. Per istam autem speciem significatur ego brilli-
ma: quod ad istam lacem fuit alba. i. pura et munda
iuxta illud Lan. v. Dauli ei^{us} sicut columbe
super riuos aquarum quod lacte sunt lotae. Ipsa et su-
per colubam propter simplicitatem et sinceram intentionem
et fuit super riuos aquarum propter plenitudinem
et fuit lota lacte propter maximam puritatem: unde
illi dicere possumus illud Lan. iij. Mel et lac
sub lingua tua. Et ipsa dicere potest deo illud
Job. x. Sicut lac mulisti me. Iustar quos
pigmenti fuit diuersis virtutum aromatum ple-
na. unde Lan. iij. de illa dicit. Que est ista quod asce-
dit per desertum sicut regula sumi ex aromantibus
et c. Ite est et fuit tota odorifera. et ideo illi dicitur
Odor vnguentorum tuorum super omnia aromata. quod
ei^{us} odor ad istam cynamomi confortat cor: sicut
tribulationum et instat balsami preuat a putre-
dine peccatorum: et ad instat myrrhe fugat omnes
temptationum: iuxta illud Ecc. xxiij. Sicut
cynamomum et balsamum aromatizans odor dedit
dedit: et quasi myrrha electa et c. Tercio assilatur gal-

Galba-
nus. i. ru-
la

Liquor
galbani

Quintus homo rōne fortis sue efficacie ei? Ita ei spēs
aromatica est rōne fortis q̄ vulnera sanat: ser
pentes fugat: frigidās passiōes curat: et mor
bū caducū allenat: vt dicitur li. de ppe. herbar.
Et sicut brā fgo sanat vulnera pctōz. Nā su
gat pctm supbie ex p̄sideratiōe sue hūilitatē
et pctm luxurie ex p̄sideratiōe sue hūilitatē
acpetm auaricie ex p̄sideratiōe sue paupertatē
et sic singulis. Et ideo cuilibet pctōi ad eā
recurrere p̄ dicere ipa fgo p̄ssima illd Die
re. xx. A vulneribz tuis saluabo te. Secūdo
fugat rētiōes demonū. vñ Judith. vij. dicit
in figurā. Tradidit eū dñs i manu feie et eū
fudit eū. Ipsa em hz demone i sua p̄tate et eū
qū vult p̄t expellere et fugare. Tertio inflā
mar frigidōs ad amorē celestiu. vñ dicit Pro
uer. vi. Nō timebit domui sue a frigoribz ni
tis. oēs em domestici ei? vestiti sunt duplici
bus. Ipa em hz duplicia vestimenta. s. vesti
mentū deauratū: et vestimentū varijs coloribz
pretiū: ut illd ps. xliij. Altitū regina a de
i? tuis i vestitū deaurato circūdata variera
te. Et ista duplicia vestimenta induit domesti
cos. i. deuotos suos: dñs eis vestimentū deau
ratū. i. aureā charitatē: et diuersis coloribz co
textū. i. virtutū varietatē. Et ideo illi q̄ sunt
sic induti: nō timēt frig? pctōz: q̄ semp cale
sūt p̄ amorē celestiu. Quarto allenat i anā
tis affectū terrenoz. Auaricia em est sic mor
bus caducū. Sicut em laborantes morbo ca
duco cadūt in terrā: sic auari semp adherent
terrenis. Brā aut fgo istū morbū sanat exē
plo sue paupertatis. q̄ oīa terrena despicit. vñ
Bern. i. qdā ser. de illa inq̄. Quicqd hono
ris in p̄lo: qdqd de paterna domo rex terre
marū habere potuit: oīa arbitrata est vt ster
cora: vt xpm lucrificeret. Quilibet q̄ qui isto
morbū caduco infirm? est: debet regere fginē
gloriosā dices ei illd Eccl. xxiij. Ne sinas me
cadere in illa exprobratiōe: et omē malū desi
deriū auerte a me.

¶ Qd brā fgo dicitur liliū Asslatio. xv.

¶ Iec multis alijs arboribz et plāz
arqz herbis odoriferis et rebz aro
maticis affile fgo brāssima: tñ bre
uitatis cā p̄nūc solū p̄cularitē de
clarat i b̄ fmoē quo ipa dicitur liliū. Dimittit q̄
ad plenū declarare q̄re ipa appellet stozar:
vngular gutta Eccl. xxiij. Ite q̄re ipa dicat
in eo. c. Ego q̄si theebim? et cedi ramos me
os: et rami mei honor? et grē. ¶ Sufficit aut
p̄dolo dicere de p̄dictis asslatiōibz q̄ stozar
fz Jhd. xvij. ethy. est arbor arabie: cui? fum?
purgat aere corruptū: et fugat oēm vaporē et

fumū pestilēre. Et sicut brā fgo q̄ est sicut fga
la sumi ex aromaticis Lān. iij. purgat aerem
corruptū. i. aīam nrām sicut p̄m hūitē corrup
tiōne pctōz. Un de illa dicere possum? illd
Thob. xij. Ipa est q̄ purgat pctā. Fugat eti
am oēm vaporē et fumū pestilēre malaz sug
gestiōnū diaboli. vñ de h̄ fumo fginali dice
re possum? illud Thob. vij. fum? ei? effugat
ome gen? demonioz. et de malo vaporē pecca
ti ab eo fugato dici p̄t illd Sap. ij. Nebu
la dissoluet q̄ fugata ē a radijs sol. ¶ Vngu
la fz est spēs aromatica sic dicta fm Jst. i. li.
xvij. ethym. et Nico. de ly. sup. xxiij. c. Eccl.
q̄ est vnguis filis. Et alio noie dicit onicha.
Et hec spēs ponit i p̄fectiōe thimiamatis: vt
h̄i Ero. xx. Et figurat beatā fginē: de q̄ cōse
ctū ē odorifer thimiamā. s. dñs nr̄ ih̄s xpus
q̄ suo p̄t oblat? est sic sacrificiū gissimū sup
oīa alia. vñ ip̄e inq̄ de extētiōe manū suaz
i cruce. ps. xl. Eleuatio manū meaz sacrifi
ciū velp̄tinū. Ipe erem sol? p̄fecte impleuit mā
datū qd h̄i Ero. xx. vbi dicit. Ad velp̄tū vret
thimiamā sempit̄nū. Dicit aut fm Jhd. li.
xiij. ethym. thimiamā a thimo flore odorife
ro. q̄ hec p̄fectio p̄ciosissima q̄ appellat thī
miamā redolet suauitē sicut thymus. Sola
igit brā fgo q̄ cōposuit h̄ p̄ciosuz thimiamā
ex purissimis languibz suis tāqz ex p̄bo aro
maticis sicut bona vnguetaria: et illd obtulit
deo i p̄ntatiōe i tēplo. Seruauit p̄ceptū dei
qd h̄i Ero. xx. vbi dicit. Facies thimiamā cō
positū ope vnguetarij mixtū diligēter et pur
ac sacrificatiōe dignissimū: et pones ex eo corā
testimoniū tabernaculo. sanctūqz scōrū erit
vobis thimiamā. et talē cōpositiōez nō facie
ris in vltis v̄ios: q̄ dñs sc̄m est. ¶ De gutta
etiā q̄ est spēs aromatica: et ē lachryma cniulā
arboris: et medic? appellat armoniacū: vt ait
Jhd. xvij. ethy. solū h̄ dico q̄ h̄z f̄mū dissol
uēdi et relaxādi. Un vt ait glo. sup illud ps.
xliij. Myrrhar guttar cassia et oēs tumo
res et illatiōes sedat. Et sicut fgo b̄ndicta lina i
tercessiōe dissoluit tumores pctōz nostrorū.
vñ cuilibet ad ei? p̄ociū recurrere dici p̄t
illd eccl. iij. Sic i sereno glacies soluet pctā
tua. ¶ De theebinto fz arborē mag? q̄ in sy
ria nascit fm Plinū li. xij. natural. hyl. cui?
folia sunt densa. nihil aliud dicaz nisi q̄ fm
Jhd. xvij. ethy. et Dialco. et auctore li. de pro
prie. re. et folia: fruct? cortices et semina sunt
medicinalia. Et sicut brā fgo fuit tota die me
dicinal: imo ex ea generata est medicina oīm
firmitatū. s. filii dei. Ad qd applicari p̄t illd
eccl. xxvij. Anissim? creauit de fra. i. de fgo

Maria
vngula,

Maria
gutta

Maria
theebin?

Maria medicina. Radix etiam iherosolimitana in vino decocta stomachum fortat: et dolorē capitis inuac: ut ait plim⁹. xxiij. li. p. dicit opus c. vi. Et sicut brā fgo qd: radix Jsa. xj. et bñ nā mī ē radix filij sui. xxiij. q. ij. c. tūc salua/ bit. i. si. tibi nō. decocta in vino spūscāi sto/ machū nīm. i. aīm fortat: et dolorē capitis. i. mentis nre. que dicit caput: ut in. c. vnico. § hoc vngūto. de sacra vnct. auferit et sedat. et ideo ipa cuilibet deuoto suo inq̄ illud Lan. vij. Dabo tibi poculū ex vino oditi. ¶ Li/ liū autē dici pōt. ppter multas causas. Prā est: qz liliū ab extra est candidū: intus autē intusqz et extra odoriferū: ut inq̄ Jld. xviij. et hy. Licet em̄ inuentant lilia alteri⁹ coloris: ut crocei et purpurei: tñ liliū albū est meli⁹ et efficiat⁹. ut ait Dialcor⁹ et Platear⁹. ut etiā dicit in li. de pprie. re. de quo liliū nūc loq̄s di co qz silt beata fgo fuit extra in carne cā dīda p fginatē: iuxta illud Sap. vij. Lādor est lucis eterne rē. Sedo intus in mēte fuit au/ rea p charitatē. Sicut em̄ auz nūqz p cor rūt: sic nec ei⁹ charitas vñqz potuit erigui iuxta illud Lan. viij. Aque mīte nō potuerit extinguere charitatē. Tertio itus et extra fu it odorifera p hūilitatē. Hābit em̄ hūmili tatē in⁹ corde: et exteri⁹ in pūlatōe. Et ista hūmilitas deo rātū odorifera fuit qz ipm ad se traxit. Un illi dicere potuit ei⁹ sponsus ce lestis illud Lan. i. Trahe mē post te rē. et nō tñ deū ad sui amorē traxit: s; etiā oēs hoies ad se trahit. Et idē de illa dicit p illd Job. xij. Nēm hoīem ad se trahit. Et ipa dicere p il lud Job. xij. Oia trahā ad me. s. nō solū deū et homies: sed etiā angelos et alias creaturas Jsa autē sunt tria lilia q beata fginē maxie circū dederūt. s. hūmilitas: fginitas et chari tas. De qb⁹ dicit Bern. in fīnē de natiuita te eiusdē. Xps q nunc inter lilia pascit vñqz copiosi⁹ apd mariā p liliōz multitudinē pa scebat. An nō lilia sunt de⁹ fginitatis in si gno hūmilitatis cū supeminētia charitatis ¶ Scda causa qre fgo bñdicta dicit liliū ē: qz liliū habet rectū hastile sursum: s; tñ folia ei⁹ sunt pendētia deorsum. et qstū flos ei⁹ alti⁹ in hastili erigit⁹: tāto caput submissi⁹ inclinā Et silt anim⁹ brē fginis rāqz hastile fuit sem per rect⁹ ad deū: sibi de bñficijs ab eo receptis regratiādo: et in ipm spūali⁹ exultādo. Sic em̄ liliū qdqd hz odoris et candoris totū mit tit ad summū. sic ipa qdqd habuit scitatis et gfe totū sp remisit ad deū. Folia autē. i. verba habuit inclinata deorsum: de se humilia pfe rēdo. vñ inq̄ Luc. i. Magnificat aīa mea

dñm rē. Ecce hastile rectū. Sed audi folia deorsum pendētia. Quia respicit hūmilitatē ancille sue. Quāto em̄ est magis exaltata: tā to est ad maiore hūmilitatē inclinata. In hu ius ar figurā dicit Leo. xrv. facies adelabrū ductile de auro mūdissimo: hastile ei⁹ et lilia ex ipso pcedētia. Ladelabrū em̄ de sacra est maria. q fuit ductilis p obediētiā: et de auro purissimo p charitatē pfectam. Lm⁹ hastile fuit ei⁹ interio recta: et lilia fuerūt ei⁹ fba hu milia: que oīa pcedebāt ex ipa. Mūdant ar hoies cōtrario habet hastile referū deorsū p obliquā intētiōz: iux illd Mar. xij. Oia opa sua faciūt ut videant ab homib⁹. Folia autē. i. fba hnt elata sursum p iactantiā: sup biā et elatiōz: iux illd ps. Iniquatē in excelso locuti sunt. et itez. Poluerūt in celis os suos scz viris scis et celestib⁹ detrahendo: et se vñqz ad celū magnificādo. s; tñ ut subinfert idē p pheta. lingua eoz trāsīuit in terra. i. de frenis loq̄ndo et ea diligēdo. ¶ Tertia cā qre beata fgo dicit liliū ē: qz liliū in regē redolēt: s; cōfī carū postea feter. Corp⁹ autē bñissime fginis fuit tanqz liliū integrū: qz sp p mātē illibātū et ideo semp fuit odoriferū. fuit em̄ vñctum vngūto odorifero. qd qd vngūti fuit cō/ sectū de trib⁹ speciebus aromaticis: et qb⁹ Ecce xxiij. dicit. Sicut cynamomū et ballamū aroma tizās rē. fuit em̄ pfectū de cynamomū hūmili tatis. Cynamomū em̄ hz colorē cinerē. et ppter h⁹ dicit cynamomū: fm glo. sup Ecclesiā et idē ei⁹ hūilitatē repñat. fuit ē pfectū de ballamo diuitatē. Tūc em̄ de⁹ vñqz balla manit qñ diuitatē suā ibi poluit. fuit qz cō sectū de myrrha castitatē. Myrrha em̄ pfer uat corp⁹ a putredine: et significat castitatē q pferuat corp⁹ a corrupōe. Jto igit pcedit illi mo vngūto ei⁹ corp⁹ iunctū sp remāit inte grū atqz odorifer. De qb⁹ vngūti dicit ei Lan. iij. Odor vngūtoz mox sup oīa aro mata. Nra ar corpa cū sint corrupta sūt feri da: iux illd Jsa. xxiij. De cadauerib⁹ ascen der fetoz. ¶ Quarta cā quare fgo imaculata dicit liliū est: qz liliū orit de spinis et tñ spina nō habet. et silt fgo beata nata est et recepta de parētib⁹ p pctm originale spinosē: et in ipsa vllā spinā nūqz habuit. Et ideo de illa inq̄. ei⁹ sponsus celestis Lan. ij. Sicut liliū inter spinas: sic amica mea inter filias. Jtē ficut li liū in spinas nātū p pfb⁹ n amittit suū colo rē nec odorē. imo qstō pl⁹ a spinis pūgit tā to magis ei⁹ odor lenit. sic beata virgo hz in spinas: id est in deos spinosos et malos puer tata sit: et ab eis sepius p tribulatiōne pūit

ita sit: tñ nūq̃ amittit candore sue innocentie
nec odore sue fame: imo q̃to magis pūgeba
tur afflictioibz rāto maiore spirabat odorez
parietie z scitatis. z iō ipa fuit q̃si lilii i trāst
tu aq̃ Eccl̃. i. Q̃to aqua tribulatiois per
ipam transijt tanto magis illā redolere fecit
S̃ h̃ est p̃siderādū q̃ q̃n lilii ponunt cū
lilij maiore reddūt odore. q̃n s̃o sunt cū spi
ritu n̄hilomin⁹ seruāt suum odore. q̃n autē
spine ponunt cū spinis tūc dāt sibi mutuas
punctiōes. Quādo em̄ boni sunt insit: tunc
sunt lilii cum lilij: z tot dant odorez quot
habēt virtutes. vnde Mart̃. xviij. dicit do/
minus. Ubicūq̃ fuerint duo vel tres cōgre
gati in nōie meo ibi ero in medio eoz. Ipe ei
est lilii: q̃ ait Lān. ij. Ego flos campi z lilii
pallii. Sicut autē viri sūt horz? dei in quo
creātū lilii p̃tū. Et iō Lān. vij. inq̃t beata
m̃go. Descēdit dilect⁹ me⁹ i horzū suū ad are
olā aromatz: vt pascat i horis z lilii colligat
Quādo igit serui dei sunt insimul p̃gregati
tūc sūt sicut lilii cū lilij posita i horzū diuio
z ip̃s q̃ est amator lilioz est in medio eo/
rum: z colligit lilii p̃tū. Quādo autē boni
sunt cū malis: tūc lilii sunt cum spinis: tūc
boni debēt fuare cā dore sue innocentie: z odo
re sue fame. Et tale lilii cū spinis erat ps̃. q̃
dicebat. Lū hīs q̃ oderūt pacē erā pacificus
Quādo s̃o mali sunt cū malis: vt supbi cū
supbis zc. tunc spine sunt cū spinis z le mu/
tuo pungūt. iuxta illud p̃ouer. xij. Inter
supbos sp̃ iurgia sunt. z Nāu. j. Sicut spi/
nelanūcē rodūt. Quarta cā q̃re s̃go glo
riosa d̃r lilii est: q̃ lilii h̃z sex folia: z h̃z sex
angulos in radice iuxta numerū sex folioz.
Sicut autē folia fuerūt sex s̃ba q̃ dixit brā vir
go. duo angelo. s. Quō fiet istud. z Ecce an/
ella dñi: Luc. j. Unū Elizabeth q̃n eā salu
tauit: z deij bñ dixit: ibide. Duo filio. s. Fili
q̃d fecisti nobis sic: Lu. ij. z q̃n dixit. Unū
nō habet. Job. ij. Unū etiā cum mīstris nu/
ptiarū: cū ait. Qd̃cūq̃ dixerit vobis facite:
ibide. Ista s̃o sex folia sine s̃ba p̃cellerūt ex
radice charitatē. q̃ oia fuerūt charitate z pie/
tate plena. Et q̃uis sit vna radix charitatis
tñ h̃z sex dilectiōis modos. sic radix lilij q̃s/
uis sit vna: tñ habet sex angulos. Prīm⁹ mo
dus fuit quo ipa dilexit deū: illū sup omnia re
uerēdo. Scd̃s quo dilexit aīam suā: ipaz in
om̄i scititate custodiendo. Terti⁹ quo dilexit
corp⁹ suū: ipm in p̃guitate p̃seruādo. Quart⁹
quo dilexit domesticos z p̃p̃inq̃os: iplos bo/
nis moribz informādo. Quint⁹ quo dilexit
amicos in deū. Sept⁹ q̃ dilexit inimicos p/

pter deū. Dicit em̄ Breg̃. in q̃dā omel. Ille
paciter caritate habet q̃ z amicū diligūt i eū
z inimicū diligūt p̃pter deū. S̃ertia cā q̃re
d̃r lilii est. q̃ thalami z cenacula regū lilij
adornant vtiocūd⁹ quiescant z vescant. Et
q̃ vter⁹ brē s̃ginis fuit thalam⁹ et cenaculū
xp̃i: ideo totus fuit lilij adornatus et circū/
datus: iuxta illud Lān. vij. Venter tuus sic
aceru⁹ tritici vallat⁹ lilij. Tota ei fuit lilij
vallata. nā a supiori fuit vallata lilio eminē/
tis charitatis. ab inferiori lilio p̃funde hu/
militatis. ab interiori lilio p̃petue puritatis
a tētris lilio tēperatiē in p̃p̃is. a sinistris li/
lio parietie in aduersis. ab anteriori lilio p̃u/
dēcie i futuris. a posteriori lilio iusticie in p̃/
terit⁹. q̃ p̃pteritis bñficijs deo sp̃ gr̃as referre
bat. z hoc debuit iusticie requēre. Et q̃ fuit
lilij vallata z circūdata: ideo de ipa canit ec
clesia. Sicut dies verni circūdabant eā flo
res rosaz z lilii palliū. Inter ista autē lilii
xp̃s pascēbat. vñ ipsa inq̃ Lān. ij. Dilectus
me⁹ mihi z ego illi q̃ pascit iter lilii. Nā mō
pascēbat lilio supiori: q̃ delectabāt ei⁹ chari/
tate. Nō pascēbat lilio inferiori: q̃ delecta/
bāt in ei⁹ hūilitate. Nō lilio interiori: q̃ de/
lectabāt in ei⁹ puritate. Nō lilio exteriori:
q̃ delectabāt in eius s̃ginitate. Nō lilio a
tētris: q̃ delectabāt in ei⁹ tēperatiā. Nō li/
lio a sinistris: q̃ delectabāt in ei⁹ patientia. z
sic de reliq̃s. Et q̃m sic tota fuit florida: ideo
oia q̃ p̃ ipam deo offerim⁹ sunt ei accepta. vñ
Bem. in ser. de natiuitate ip̃i s̃ginis iquit.
Quicqd̃ illd̃ est quod deo parās offerre: gra
tissimis manibz marie trade. Nimirū can/
didissima quedā lilii sunt. nec causabit ille
lilioz amator inter lilii nō inuēti q̃qd̃ illd̃
sit quod iter man⁹ marie innenerit. Decille
Septima cā q̃re d̃r lilii est: q̃ lilii multi
plices h̃z s̃rutes. de quib⁹ tractat Plin⁹ in
xx. li. naturalis hysto. put etiā ponit in li. de
p̃pe. re. Inter alias autē s̃rutes est q̃ tumorē
sedat: sanie purgat z morsum serpentis curat.
Et sicut brā s̃go sanat tumorē supbie exēplo
sue humilitatis: purgat q̃z sanie luxurie exē/
plo sue s̃ginitatis: z curat morsum serpentis
auaricie exēplo sue paupertatis. Auar⁹ em̄ est
abus serpentis. q̃ diligēdo terrena efficit ter
ra. que est abus serpentis. cui inq̃t de⁹ Ben.
ij. Terrā comedes cūctis diebus vite tue. z
ideo auar⁹ est datus serpentī infernali in abū
iuxta illud Jsa. lrv. Serpenti panis puluis
eius. Rogem⁹ ergo dñm nostrū Iesum xp̃m
vt s̃rute hui⁹ p̃ciosissimi lilij s̃ginalis nō p/
mittat nos a serpentē maligno deuorari dice
pp

Virtus
liliorum

Bermo.II.De creatiōe virgis Marie

minus et magister. Cum brā virgo sit mater
dei et deus filius eius: et ois filius sit naturaliter
inferior mīre et subditus eius: et mater plāta et
superior filio. sequitur quod ipa bñdicta virgo sit su-
perior deo: et ipse deus sit subditus ei? rōne huma-
nitatis ab ea assumptæ. Et iō de hoc loquēs
Bern. in quodā sermone inquit. Ista est beate
figinis glia et excellēs progenia quā eun-
dē filium cum deo patre meruit habere com-
munē. Et Ambro. sup. Luc. ait. Bene gra-
tia plena dicitur. quia glia quā nulla alia habuit:
a deo securā est. quia mater dei est effecta. Qua-
re autē dicitur tantā sublimitatē sit eleuata osten-
dit Ansel. di. Maria propter peccatores facta
est mater dñi: quia sanctior ea: castior et humili-
or in genere humano nulla potuit inueniri.
Et Bern. in quodā sermone inquit. Non de-
bat tē alia mater quā virgo: nec virginē alius
filius quā deus. quia nec maior inter matres nec
maior inter filios nasci potuit.

Dicitur autem in quodā sermone
magister
tam virginē mūdo edidit deus ut ostēderet
se esse perfectissimū artificē et magistru. Ad
hoc em ut quis sit perfectus opifex requiritur
quod sciat facere omnia pñctia ad illā artē. ut em
ait pbs. vi. et h. ars est habere quiddā cū rōne
vera faciēdi rē. Quia igitur quatuor modis
potest homo pducī scilicet sine viro et femina: ut
Adam. vel sine femina de viro: ut Eua. vel
de viro et femina: ut omnes homines cōter ge-
nerant. voluit deus fabricare virginē benedi-
ctam ut in ea pperet ei? vnigenit? sine viro
Et sic per istū quartū modū generatiōis se
summū opifex humani generis declararet.

Sexto eam fabricauit ut nostre indigētie
subueniret. Quia em boni iudicis officiū est
assignare aduocatū orphanis et miserabili-
bus psonis. l. ne quicq. §. aduocat. et. §. ple-
rūq. et. §. obseruare. ff. de offi. pcon. et le. et. ff.
de postu. l. j. §. ait pctor. et. l. puidendū. C. eo-
dem titulo. et. ff. ex qui. cau. maio. l. ab hosti-
bus. §. sed qd simpliciter. et. facit extra de offi.
iudi. c. j. vbi glosa Hostien. et alij doct. et. c. j.
ut lite nō contestat. Unde in constitutiōibus
regis scilicet continet: quod aduocat? filii teneat
patrocinari et aduocare pro causis miserabi-
liū psonarū. Ideo de? omnipotēs videns mise-
rabilitatē humani generis: tanq. bon? iudex
viroz et mo: tuozū puidit nobis de optima
aduocata: fabricādo hanc sapientissimā virgi-
nem: ut apud ipm p nobis cōtinue itercede-
ret causas nras posceret. **S**eptimo ipam
fabricauit ut regnū impij sui exornaret. Quia
namentū etem regni est habere nō solū regē
sed et reginā. et impij nō tñ hē impatorē s

etiā impatricē. Un videm? quod de? postq. crea-
uit virgē dixit Bern. ij. Nō est bonū hoīem cē-
solū: faciam? ei adiutorū sile sibi. et tūc crea-
uit mulierē: quā ei mīmonio associauit et cō-
stituit eos reges terre. Ad ornamētū igitur re-
gni terreni q. habeat regē et reginā. Et ppter
hoc qñ aliq. rex nō hz vxorē: ei? subditi ple-
rūq. ei supplicāt ut eam accipiat. Supnū g.
celoz regnū volēs rex etern? et impator omi-
potēs decorare: fabricauit hāc beatissimā virgi-
nem ut illā regni et impij sui faceret dominā
et impatricē. ut pificaret pphetia David ps.
clij. et diceñ. Astitit regia a dextris meis in
vestitu deaurato circūdata varietate. Astitit
em brā virgo a dextris dei: quia in portionib? bo-
nis eius vltra omēs scōs post filiū exaltata
reledit. Et bñ dicitur esse ornata vestitu deaurato
quia est in celesti patria cū corpe glificato. ex
cui? splendore post filiū suū tota luceat ciui-
tas beatorū. Circūdata autē est varietate gra-
tiarū. Latū pō differt glia ipius beatissime
figinis a glia alioz beatorū quātū sol differt
a ceteris lūarib? celi. Et qdamō sicut cetera
luminaria illustrant a sole: sic tota celestis ci-
uitas a glia figie letificat et decorat. vñ Bern.
in sermone de assumptiōe ei? inquit. Glia vir-
go dum celos ascēdit: etiā supnoz gaudia et
iūu copiosis augmētis cumulauit. Nam si
puuli necdū nati Johānis aia liquefacta est
ut maria locuta est. quēnā fuit illa exultatio
ciuiū supnoz: cū et eius audire vocē et videre
faciē eius q. beata pfrui pñtia meruerit. Au-
gustin? q. in sermone de natiuitate figinis il-
li ait. Ipse celū quē penetrasti o homo brā: nec
nō cūcta q. in eo sunt cōtēta noua et ineffabi-
li glia decorasti: priorēq. ei? glia vltra q. di-
ci pōt tua pñtia magnificasti: noua et pcellē-
ti tuaz pñtia dīgnitate irradiasti: imēaq. gra-
tiā tuaz luce plūstrasti. Et iter Bern. in quo-
dā ser. inquit. Marie pñtia tot? illustrat orbē:
adeo ut ipa etiā celestis patria clari? rutilet
figinee lapadis illustrata fulgore. Propt? q.
oia ipi bñdite figini optime puenire possūt
q. bā thematis nri: in q. ei? p dicit ppha di.
Deus ostendet rē. Sup quib? alias quinq.
decim assilatiōes pscrutabimur eidē dñe no-
stre cōueniētes.

De beata virgo per nūc figurat
Assimilatio prima.

Sicut aliqui curiose inq. rere q. re
sancta mater ecclesia ordinauit se
stūm pñctulare ad honore beatissi-
me virginis. v. Augusti pphēnū
pp 2

mentū ce-
lestis ipij

Rquare
sic festus
nūis in-
lūmū

miraculū nūis ab ea factū in tali die. Cum
nō p̄treat momentū t̄pis qđ nō illustret mul-
tis qđ infinitis miraculū eiusdē intemerare
m̄ris dē. Causa autē hui⁹ inq̄sitiōis originat
ex quadā iuristaz snia dicentiū qđ vbi est ea
dē rō ibi debet esse eadē iuris dispositio. l. a-
ticio. ff. de p̄. ob. l. j. C. de libe. p̄e. vel exhere. c.
trallato. de p̄. et filib⁹ idē d̄z esse iudiciū:
vt ait p̄s. ij. ropic. 7 no. in. l. seruus legatis.
ff. de le. ij. 7 in. l. nō possunt. ff. de legib⁹. et in
l. si l̄telli. C. de diuer. re. 7 in. l. loci. §. si fūd⁹.
ff. si seruī ven. 7 ij. q. j. c. m̄lri. in fi. 7 ij. q. vj.
c. quis sentit. 7 in aut. quib⁹ mo. na. est. legi.
§. liceat igit. Quapropt̄ eis videt qđ eadē ra-
tione debet ab ecclia festuari oēs illi dies i
quib⁹ p̄digia magna ip̄ius gl̄iose p̄ginis vi-
dem⁹. qđ uolūcare. Quoz p̄sistatōi volēs sa-
tisfacere: licet dicat in. l. nō omniū. ff. de legi.
Nō oīm qđ maiorib⁹ nostris cōstituta sunt
ratio reddi pot. tamē fin parua ingenij mei
cognitionē videt qđ benedicta dē genitrix vo-
luit miraculū hoc nūis a nob sup alia p̄icu-
lariter festuari p̄pter multa s̄litudinē quā
ipsa habet cū p̄p̄ietatib⁹ nūis 7 quib⁹ habe-
tur i diuersis sacre s̄pture capit̄is: in qđ ipsa
beatissima mater dei assilāt nūi. marie aurē
Dan. vij. vbi dicit. Antiquus d̄z sedē ve-
stimentū ei⁹ albū sicut nix. Dē em qđ est anti-
quus d̄z. l. ante om̄s dies: quia est etern⁹
sedet in vtero gl̄iose p̄ginis: 7 in eo requieuit
nouem mensib⁹. Vestimentū autē eius fuit al-
bum sicut nix. quia ipsa p̄go purissima qđ san-
ct⁹ vestimēto circū dedit euz suo sacratissimo
vtero. iuxta illud D̄re. xxxj. Nonū faciet
d̄ns sup terrā: seia circū dabit virū. que ei⁹ d̄i
min̄teatē tēte 7 id̄uit sua carne. fuit candidis-
sima p̄ innocētā. §. Pro cui⁹ p̄tatis declara-
tione tria mysteria p̄p̄labimur de nūe. Pri-
mū erit de ei⁹ aspectu. Scdm de ip̄ius tactu.
Tertiū d̄o de illi⁹ effectū. Quo ad primū di-
co qđ nix est aspectu alba: pulchra 7 disgrega-
tiua. Albedo autē (vt d̄r Algasel in sua p̄fisi-
ca: 7 ponit etiā in li. de p̄p̄. re.) est color ex lu-
ce clara 7 multa in corpe p̄spicuo generat⁹. vñ
quāto in materia p̄spicua est lux clarior: tan-
to albedo est intērior 7 nigro imp̄m̄rior. Et
cū hui⁹ albedinis in nūe est frigidū. qđ quā-
do materia substantiāliter est humida: 7 i illa
dominat frigiditas: generatū ex ea est albus
Et vt dicit p̄s. xix. de animalib⁹. nix generat
ex aere vaporoso declinantē ad humiditatē
aqueā. 7 hoc p̄ frigidit actionē. Frigid⁹ em albi
sicut humida materia. Virgo autē sacratissi-
ma a supna luce in suo corpe albedinē p̄gini-

tatis habuit que aliter haberi nō potest: inq̄
illud Sap. vij. Scio qđ aliter p̄ginis ē nō
possum nisi d̄ns dederit. Qđ aut p̄ albedinē
significet p̄ginitas p̄z sacre s̄pture testimo-
nio. nam Apo. c. iij. de p̄ginib⁹ inq̄r domin⁹ ie-
us. Ambulabūt meū in albis: qđ digni sūt
7 eiusdē li. vj. c. d̄r. Dāt sunt eis singule sto-
le albe. 7 vij. c. Amicti stolis albis. Beatam
p̄o matrē dei sine p̄ginitatis violatōe cepit
se 7 p̄p̄isse filiū suū p̄bat p̄ illud qđ ea p̄e-
dictū fuerat Isa. vij. vbi d̄r. Ecce virgo cōci-
piet 7 pariet filiū rē. Nec obstat hereticorū
suephorū oppositio dicentiū qđ duo corpa
nō possunt esse in eodē loco. iij. p̄fisi. Ergo
p̄s exiens de ventre maris debuit frangere
claustrū sue p̄ginitatis. Qđ r̄ndet qđ ille cui⁹
fuit miraculosus 7 nō naturalis. Vel fin be-
atū Tho. i. iij. di. xxx. ar. vi. r̄ndetur qđ p̄pa
nascens habuit totē subtilitatis. vñ Aug.
inq̄r. Sicut p̄s exiit de sepulchro clauso: ita
natus est de p̄gine clauso p̄ginitatis clauso
Beda qđ sup Luc. aut. Sicut p̄s in summa
pace nat⁹ est vt se pacē diligere ostēderet: ita
de p̄gine nasci voluit vt p̄ginitatē deus sibi
gratissimū esse mōstraret. Je ergo qđ virgini-
tatē in se suauit matrē p̄ginē habere voluit
puratū patrē Ioseph virgine cōseruauit
Iohāne baptistā p̄cursoz suoz 7 euāgelistā
sibi familiārē custodiuit p̄gineo. sepe illd p̄-
pheticū in se replicās. Ambulās in via ima-
culata hic mihi ministrabūt. Dec ille. §. Di-
co etiā qđ p̄ albedinē nūis figurat innocētā
7 puritas ip̄i⁹ immaculate virginis: que nūq̄
fuit maculata vel tēnigrata p̄ aliquod pecca-
tum: inq̄ illud Lān. iij. Et macula nō est i te
Erythelcant ergo illi qui hanc nūe candidis-
simā nigram quādeq̄ fuisse ostēdere conan-
tur. Qui ei⁹ albiissima animā nigredine pec-
cati deturparā affirmare nō verent. cū p̄p̄e-
ta in verbis pallegatis dicat de p̄o. Tlesti-
menta ei⁹ alba sicut nix: 7 nō nigra sicut cor-
uus. Nos p̄o candidissimā d̄nam nostrā de
nigrare abhorretes: eius innocētā quantū
possum⁹ veneremur. 7 i ista nūe nos ab oīm
crimīnū nigredine dealbare conemur: vt ve-
rificez de nobis illd ps. lxxvj. Nūe dealbabit
tur in selmon. Selmon em fin Hiero. inter-
pretat virtutū obubraculū: 7 significat ip̄am
p̄ginē benedictā. sub cui⁹ puritatis 7 s̄cr̄itatis
ymbra peccōes dealbant. Recurre qđ pecca-
tor ad patrociniū beate virginis: req̄se sibi
ymbraculo sue pietatis: dic ei illud ps. l.
l. dist. c. cum exaudiero. l. lanabis me 7 super
nūe dealbabor. §. Scđo nix est aspectu pul-

Qđ ma-
ria albu-
dine p̄gi-
nitatis
habeat

Nix s̄p̄t
innocētā

5

*Nix pulchra. et h. pp. albedine. vñ cū videm⁹ iuuenē
albu dicitur. Q. q. pulcher iuuenis. Et mlie/
res laugr facie vt fiat alba: et ipe dicitur pul/
chre. Sacra etiā scriptura cū aliq. pulchrit⁹
vult insinuare copat illud nini. vñ Marth.
xv. de pulchritudine vestiu xpi in trāfigura/
tione ei⁹ inq. euāgelista. Vestimēta ei⁹ facta
sunt alba sicut nix. et Marc. xj. d. Vestimē/
ta ei⁹ cā dida nimis sicut nix. et Apoc. j. La/
pur ei⁹ et capilli ei⁹ rāq. nix. Nō imerito igit⁹
tur nini copat brissima ego pp. suā pulchri/
tudine. de q. satis dixim⁹ in scda pte pncipali
hui⁹ opis. ser. iij. Ita em fuit pulchra q. nul/
lamlier q. racūq. decorata fuerit formosita/
te in ei⁹ comparatōe videret pulchra. Nō eni/
ropa: ob cui⁹ pulchritudine (vt dicit q. daz)
tertia po. mudi d. europa. Nō medula: que
se aspiciētes reddebat immobiles: vt fabule re/
ferit poetar. Nō Jole: cui⁹ amore infantit⁹
hercules. Nō dianira: pp. quā bella gessert
achelo⁹ et hercules. Nō argia: quā tā ardēt
amauit polinē et edippi rex thebaz. Nō pā/
casilea: i. cui⁹ facie tot⁹ intuebatur exercit⁹ rāq. i/
speculū. nā q. si sol videbat in terris. Nō po/
lilena: q. ad suū amorē traxit achille fortissim⁹
mū. Nō helena greca: pp. cui⁹ pulchritudine
eugine habuerūt bella troiana. Nō dido si/
donia: quā tā amauit siche⁹ herculis sacer/
dos. Nō laurina filia regis latini: cui⁹ amore
cap⁹ est rex turn⁹: tot bella gessit cū troiano
enea. Nō lucrecia romanorū mlier dec⁹. Nō
aliq. mlier hebreā: etiā ex illis q. in sacra pagi/
na dicit fuisse pulchre nimis. i. valde. Sic
em sepe exponit in diuinis scripturis. vt ibi
Nimis honorati sūt amici tui de⁹. nimis cō/
fortat⁹ est pncipar⁹ eoz. ps. cxxvij. et etiam
ita q. exponit fm leges: vt no. in. l. i. testa/
mēto. C. de suis et legi. xi. l. iij. C. de here. acti.
Nō em pulchritudines q. fuerūt tā in vir/
q. in mlierib⁹ sunt nihil in copatōe formosi/
tatis xpi et matris eius. q. de scipa inq. Eccl.
xvij. Ego mī pulchre dilectōis. vbi glo. ait
Pulchra mater dicta est q. pulchritudine pce/
pit filiu rē. Est q. vt nix beata pp. pulchritu/
dine: i. illud Treno. iij. Lā didiores na/
zari ei⁹ nūe: niri diores lacte: saphyro pul/
chiores. Legit aut q. p. dicitur ap. et ali/
quos nō valentib⁹ puerter: mittebat eos ad
brissimā gine. q. admirātes formositatē bñ/
dicte mris dei et ei⁹ sapiētissima eloq. cōuer/
tebant ad fidē: cognoscētes illū esse vez deū
q. tanta pulchritudine renitēte fecerat matrē
suā. Ipam em formosissimā virginē ad nos
relinquit: vt cunctis pplis ostēderet pul/
chritudinē ei⁹. Hester. j. Tercio nix ē aspe/
ctu disgregatiua. i. visus: et h. etiā est rōne al/
bedis. Albedo em est disgregatiua visus: vt
d. i. li. de sensu et sensato. et i. li. de pp. re. sic
scriptū est. Nix cā dore suo et pulchritudine ad
sui aspectū oculos intruētū puocat. sed si ni/
mis diu aspiciat: spēm vībilem disgregat et
imutat. hec ibi. Sicut igit⁹ si q. longo tpe fi/
xis oculis aspiciat nūem sibi imutat spēm vī/
bilem: et ei generat verriginē quādā: ita vt
postea nō bene discernat nec capiat volupta/
tem ex alicui⁹ rei pulchre aspectu. Sic beate
giginis aspectus erat disgregatiua visus: ita
q. tūc q. quis esset libidinōsus si in eā aspi/
ciebat statim ardor cōcupiscētie et libidinis ab
illo diuertebat: fm q. inq. Alex. de ales in. iij.
parte sum. in tractatu de sanctificatiōe beate
giginis. q. vij. et sanc⁹ Bonauen. in. iij. sen/
ten. di. iij. Hoc aut pcedebat multis ex cau/
sis. de q. tractauim⁹ in. ij. pte pncipali hui⁹
opis. ser. v. pte. vij. Quidam em radij q. si so/
lares et eius vultu lucidissimo chomiscabāt:
ita vt eā fixis oculis nemo posset intueri. vt
ibidē dixim⁹. nec mīz. Si em deo apparen/
te in nube sup. mōrē synai: et loquēte cū moyse
nō poterat ipe moyses intueri abyssum clari/
tatis ei⁹. s. ponebat velamen sup. facie suam:
Exo. xxxij. multo minus poterāt hoīes in/
tueri claritatē brissimē virginis: in qua erat
de⁹ nō vt in nube: s. vt in mīre. q. erat illa stel/
la fulgētissima de qua or⁹ est sol eterne clari/
tatis. Et hoc etiā de Nico. de ly. sup. Mar.
c. j. allegās similitudinē vult⁹ moysi: cui⁹ clari/
tate nō poterat intueri pplis isrl: q. locutus
fuerat cū deo. sicut recitat Paul⁹. j. Cor. iij.
multo itaq. magis radiabat giginis beatissi/
me facies: que nouē mēib⁹ deum portauit in/
vtero. et ideo erat cōcupiscētie disgregatiua.
Possim⁹ q. dicere q. hoc etiā pcedebat ex
diuina stute. Expicta em teste videm⁹ q. de/
monū fallacia et incitatio de sepe viri quidā cō/
tēnūt vxores suas pulcherrimas et eaz pul/
chritudine nō mouent ad cōcupiscētiā: s. po/
tius ex aspectu p. cubinaz turpiū. Multo
igit⁹ magis potuit hoc deus in bono opari in/
gine: vt ei⁹ pulchritudine nemo ad cōcupi/
scentiā p. citaret s. pot⁹ distraheret. Dicit
ergo quidā deuoti doctores q. in spiciētes ad
beatā virginē remanebāt vt attōniti ex ei⁹ cla/
ritate. Videm⁹ em q. q. aliq. ita occupatū
et abstractū in aspectu alicui⁹ figure vt nō sen/
tiat etiā si vocet. Nōrū etiā honestas ipius
bndicte giginis etiā lasciuoz hoīm mētes ad
bñ vīdēdū iducebat. Mulier em facie pul/
pp 3*

*Nix aspe
ctu castū
giginis fige*

*Maria
aspiciē
tibus non
potuit
cōcupiscē*

Quo ho-
nefte mo-
res ma-
los alli-
ciunt

chra: si bene morigerata fuerit: bonos incutit
ad deuotione aplior: malos autē plerūq; ad
cōpunctionē. ¶ Ad qd facit exemplū qd re-
tulit pater frater Ludouic⁹ de Vincentia or-
dinis nri: dices q in quadā nauti ex vna pre-
erāt duo fratres minores: ex alia quo erat que-
dā meretrix cum multis scolariib⁹: q p padum
ibant a ferraria paduā. In qua quidē nauti
dicta meretrix cū ipis scolariib⁹ dissolutiōes
multas faciebat. Nox autē vt semel intrita
esset illos fratres honeste scātes ⁊ deuore ipsa
nauti: magno rubore demisit in ima oculos:
⁊ nūq; postea ausa ē illos leuare. Scolares
quo hinc inde ipam stimulātes nuntib⁹ increpa-
bant: ipsa autē eos reprehendebat ⁊ horrabat vt
attēderet ⁊ imitarent p̄dicatoz fratru hone-
statē. Postea quo applicata nauti ad lītē ho-
ra vespina cū hospitari fuissent apud quē-
dam indeiorū hospitē: et nec dū pransi fra-
tres etiā de cena distenderet: meretrix illa ad se
vocaui hospitē ⁊ dixit vt fratres ipos bene
tractaret: qz de sua pecunia oia solueret. qd
ille prin⁹ fecit. Cū dicitur autē frēs tāā abūdā-
tiam escāz timuerūt ne hospes spe lucri ista
eis tam copiose mīstraret: quib⁹ nō audenti-
bus comedere qz nō hēbāt vñ solueret. dixit
hospes predictus. Nolite timere: nā illa me-
retrix oia se soluturā p̄misit q i nauti vobiscū
fuit. Tūc fratres deo gratias referentes cibū
sumplerūt. Postea quo cōpleto prandio siue
cena predicta meretrix velut altera magdale-
na lachrymis madefacta venit ad eos dices.
O patres. O āgeli dei. O serui iesu xpi fide-
les: bñdicti vos a dño qui me honestate vñ
renouastis a carnis mee putredine. vñ post
fratru monita pñiam egit. O scā honestas
tu es illa de qua dicitur. Eccl. xxiij. Gra sup gra-
tiā mulier scā ⁊ pudorata: gra. i. honestatis
in se. ⁊ sup grām i alijs libidine extinguēdo
sicut fuit i xgine bñdicta. Et ideo inq; Am-
bro. in. ij. li. de xginib⁹. Sit nobis tanq; i
exēplari desēpta xginitas vitāq; Marie. de
qua velut a speculo refulget species castitatis
⁊ forma p̄ritus. hinc sumaris licet exēplari vbi
tanq; in exēplari i magisteria sunt expressa p-
bitat. Que quid corrigere: quid fugere: qd
tenere debeatis ostendūt. p̄im⁹ dilectit ar-
dor nobilitas est mri. Quid nobilit⁹ dei ma-
ret. Quid splēdid⁹ ea quā splendor elegit.
Quid casti⁹ ea que sine p̄tagiōe generant.
Nā de ceteris ei⁹ p̄ritib⁹ quid loquar. Vir-
go erat nō solū corpe sed etiā mēte: que nul-
lo doli ambitu sincerū adulteraret affectum
corde humilis. verbo gravis: animo prudēs:

Ambro.
describit
honestā-
tē marie.

loquēdi partior: discedi studiosior: nō in ier-
ro diuitiaz: sed in p̄ce paupis spem reponēs.
Intēra opt: verēcunda simon: arbitriū men-
tis solita nō hoīem q̄rere sed deū: nullū ledē-
re: oib⁹ bene velle: maiorib⁹ assurgere: quib⁹
nō inidere: fugere iactantiam: rationē sequi:
amare virtutē. Quādo ista vultu lēti parē-
tes: qñ fastidiuit humilē: qñ derisit debile:
quādo vitauit inopē: eos solos cetis viroz
in iūtere solita erat quos misericordia nō eru-
besceret: neq; verēcūdia p̄teriret. Nihil tor-
uum erat in oculis ei⁹: nihil in p̄bis procar:
nihil in actu inuerecūdiū: nō gestus fractior
nō incessus solutior: nō vox penulatio: vt ipsa
corpis species simulacri fuerit mēis ⁊ figu-
ra p̄bitatis. Bona appētoim⁹ in ipso vestib⁹
lo d; agnosci. Ut primo p̄cedat ingressu ni-
hil in latere tenebari: ⁊ mens nostra null
repagulis corpaliibus impedita tāq; lucerne
lux intus posita foris luceat. Quid ergo ere-
quar ciboꝝ parsimonia: officioꝝ redundan-
tiā: alterū vitra naturā sup̄fuisse: alter vero
ipi nature defuisse. Illic in illa rpa intermissa
hic cōgeminatos ieiunio dies. Et si quādo
volūtas succellit: cib⁹ plerūq; erat obuius
qui morte arceret: nō delicias mīstraret. Do-
mire nō p̄us cupiditas qz necessitas fuit. ⁊
tamē cū quiseret corpe vigilabat anim⁹: qui
frequentē in somnis aut lecta repetant som-
no interrupta cōtinuat: aut diu posita gerit:
aut gerēda disponit. Proinde domū nēda:
nisi cum ad eccliam pueniret. Et hoc ipsam
cum pentib⁹ ⁊ p̄pūquis. Domestico opola
silētio: forensi stipata comitatu: nullo meli-
ore tamē suo custo de q sepa. Incessu aspe-
ctus venerabilis: que nō tam vestigium pe-
dis coleret qz gradū p̄ritus attolleret ⁊ c. Et
infra. Sic maria intēdebat oib⁹ quasi a plu-
rib⁹ moneret. sic oia implebat p̄ritus officia:
vt non tam disceret qz doceret. Talē euāge-
lista mōstrauit: talē angelus reperit: talē spi-
ritus sanctus elegit. Quid in singulis moroz
hanc parētes dilexerūt: extranei p̄dicauerūt
que digna fuit ex qua dei fili⁹ naceret. De
Amb. ¶ Alia etiā ex causa nō fuit concupita
quia pulchritudine suā qzū poterat occu-
tabat: et mēbra sua optime coopebat. Nā
honeste vestes qz corpus bene regūt: p̄seruāt
a cōcupiscētia. Ecce ita quo vestimenta inho-
nesta ⁊ ornata meretricē est causa cōcupiscē-
tie. Nam videntes iuuenes mulierē sic idu-
tam arbitrant eam esse meretricē vel habere
anīmū fornicandi. Talis em̄ quicq; esse p̄ce
sumit quālē cum vestes indicant. Lūc apud

¶
Donest
vestes p
seruāt a
cōcupia

labeonē. S. si qd gines. ff. de iniurijs. exte-
rius namqz demōstrat interiora. i. fulcū. S. illd
sciendū. ff. ex quibz causis in possessionē eaf.
r. S. ceruos. insti. de rez diuisione. naturalē. S.
in his. ff. de acq. re. do. Et ideo ea cōpiscit.
quia sperant illā sine maledicte volūtati con-
sentium prebiturā. N. igit femia vana: o rhe-
re diaboli: o mulier lasciuia: o bestia inferna/
lis: o iuuēca ferida: vt quid ostendis pectus
spargulas r māmillas quare sic infasciata in
cedis: cur sic inhoneste vestiris: quare faciē
tuā depingis: quare ipam lixas: cur pellem
extēdis: cur mēbra tua ostēdere hoibus que-
ris: nisi vt oēs ad cōcupiscētiā tuā puoces
nisi vt illorū anias capias: nisi vt eas tecum
ad infernales cruciatūs pducas: Si em nō
habetes carnes venales: nō porares eas ad
macellū. Sicut ergo signū vini vlt alteri rei
venalis facit bonā psumptiōis iuris qz talia
sunt venalia. l. nec emere. C. de empf. r vend.
sic tua inhonestas r expositio ac publica ostē-
tio carniū tuaz insinuat qz in animo es corru-
pta r carnes ipas venales habes. Absconde
igit nuditatē tuā: cela carnes tuas: r fuge vi-
rorū confortia exemplo gēinis de qua inqz
Ambro. sup. Lucā. Dilate gēines nō circū-
cursare p alienas edes: non demorari in pla-
teis: nō aliqz i publico miscere frōdes. Ma-
ria in domo sera rē. N. igit femine dissolute
o pētrices faciez: o platearicē: o balchona-
ricē: o mulieres inhoneste: que totū studiū vestruz
posuistis i demōstratiōe vestre pulchritudis
an nescitis qz ille thesaurz sancte gēinitatis
amittere cupit: qui illū frēqnter i publico ge-
rit: Capite g exēplū brissime gēinis de qua
inqz Ambro. vbi. s. qz videri frēqnter i pu-
blico displicebat: r ideo neminē ad cōcupiscē-
tiam prouocabat. sicut tu balarina impudi-
ca facis. quod est maximū peccatū r grauissi-
ma pena cruciādū. Noli igit ampli⁹ torpē-
re animas illaqueare: r pāolum sangui-
nē iesu xpi pāulare ipudicijs tuis. sed exē-
plo brissime gēinis iduere vestimētis albis
bonestatis. r sic nō icitabis aliqz ad libidi-
nem. sed vnusqzqz seruabit de te illud Proū.
vi. Nō cōcupiscet pulchritudinē ei⁹ cor tuū.
r Eccl. xvi. Nō cōcupiscet mulierē in specie
Noli sic frēqnter morari in porta: sic liben-
ter prodire ad spectacula: cōsiderās qz Dina
filiā Jacob qz ad vidēdū mulieres regiōis
pexit: quia in publico apparuit: qz pulchri-
tudinē suā ostēdit pstituta fuit. Ben. xxxiij
Et ideo te hortat ppheta Diere. iij. c. excla-
mans r dicens. Reuertere virgo ad ciuitates

tuas. i. ad conscientiā in camera tua. sicut fa-
ciebat intemerata virgo maria. ¶ Secundū
mysteriū de niu est de ipsius tactu. Pro cui⁹
declaratōe dico qz nix est tactu frigida: poro-
sa r elapsiua. Quo ad pmiū nō optet venire
ad pbationē. qz qd parz expse nō est proba-
re necesse. c. euidentia. de proba. r. l. ea quidē
C. de accu. Manifestū est em niuem esse fri-
gidā: que etiā frigescere facit manū tāgētis.
vnde dicit Eccl. xliij. Ventus aquilo flauit
aqua frigidā. i. niuē. de qua dicit Proverb.
xv. Sicut frigus niuis rē r eius dēli. vlt.
c. dicit. Nō timebit domui sue a frigoib⁹ ni-
uis. Beata igit virgo frigida fuit. i. humi-
lis. Doies em frigus habentes vadunt stris/
cris humeris: capite flexo: r humiliter in ma-
nibus sustant. vñ glosa sup illud Apoc. iij.
Vtinā frigid⁹ esses rē. ait. Seruū tibi ido-
neu dñs frigidū opat: vt frigore nuditates
agnoscat: r pannis indigere se sciat: r humil-
reddat ad postēda vestimēta r tegumēta nu-
ditatis. Videm⁹ em qz paupes humili⁹ ele-
mosinā petūt tēpore frigoris qz in estate. vi-
cūt em intra se tēpore estatis. Si nō inuene-
ro in ciuitate panē: ibo extra r cōedā fructū
agrozū. In hyeme aut nō sunt fruct⁹ in agris
nec audent demorari in plateis ppter frigus
maxime quādo sunt male induti. r sic inita-
tius r impozitū petūt elemosinā tēpore fri-
goris. Frigus nāqz humiliat nō em paupes
sz etiā diuites: quos aliquādo delectat apra-
re ignē r apponere ligna sub ferulis. Dicit
te o femine lixare r scolare: nūqd in hyeme li-
beter coopitis nuditatē vestraz: r qd pgebarz
in estate incessu maturo r grani ac fastu ple-
no? In hyeme celeriter pperaris. Frigida g
fuit benedicta gēo. i. calore superbie vacua:
sed frigore humilitat⁹ plena. que tam humi-
lis fuit vt nullibi legat qz se matrē dei appella-
uerit: nō reginā: nō dñam: sed ancillā: dices
Ecce ancilla dñi Lu. j. ¶ Scdo nix est poro-
sa tāqz spongia suscepiibilis aquaz. r hinc ē
qz magna niuiū quantitas si premat⁹ reducitur
ad modicā qntitatē. Et sicut porosa fuit bea-
tissima gēo: qz tātarz gratiaz imbrē suscepit:
vt ex eius abundātia omis creatura repleta
sit. Vñ Bermo. exponēs illa pba cantici pgl/
nalis Ecce em ex hoc beatā me dicit oēs gene-
ratiōes ait. Ecce intueris est adūbū r demō-
strātis. ac si dicat. Ecce iam video qd futurū
sit de me. quis fruct⁹ pcedet ex me. que r quā-
ta bona nō mihi soli sed oibus generatiōib⁹
pueniet ex me. nā r angelicaz generatiōnū
numerus p meū genitū reintegrabit: r hoiz

Frigidi-
tas niuis
mariehu
militatē
signat.

Porositas
niuis
capacitas
temgraz
marie si-
gnat

Z
Elabili-
tas nūis
marie in
explicabi-
lem eluci-
dationez
signat

generatio in Adā maledicta per vētris mei
fructus benedictionē ad eternā generationē
regenerabit. Nec ille. D igit virgo oīm gra-
tiarū capacissima. que illū in se suscepit quez
rotus mūdus nō capit. que illū continuit q̄
magnitudine sua omnē celozū capacitatē ex-
cedit. que tantā infusione gratiarū recepit q̄
nunq̄ aliq̄ pura creatura simile habuit vel
hēbit. At em̄ Piero. in sermone ad Eusto-
chiū. Ceteris per partes gratia prestat. ma-
rie vero tota se infundit grē plenitudo. ¶ Ter-
tio nix est elapsiva. Si em̄ de nūe corp⁹ be-
ne spericū formaueris cito elabit e manibus
vel pila diu palmis tractata liquecit. Que
q̄to fortius stringit tanto citius elabit v̄l in
aqua se cōuertit. Et silr benedicta h̄go de cō-
trecentiū manibus elabit. quia sua magni-
tudine scriptozes suarū laudū elaborant. et
nec quidē minūā partē sufficēter tractare
seu exprimere possunt. Nam de illius gestis
dici potest illa legalis sentētia q̄ plura sunt
negocia q̄ vocabula. i. iij. §. negocia. ff. de ne-
go. gel. 2. l. hec verba. ff. de prescrip. ve. Et iō
si omēs oratores 2 poete qui fuerūt 2 erunt:
adessent. 2 de ipi⁹ virtutib⁹ 2 excellētijs scri-
bere vellent. in elucidando vel vñ de p̄ero-
gatijs. verificaret illa Mānuam poete sen-
tentia in. j. Encl. f. Ante diē clauso cōponet
vel per olimpo. Si em̄ tota maris harenaz
aqua se in linguis cōuertereq̄ folia arborū
loquerent. si omēs creature loqui possent. et
laudare beatā h̄ginē vellent. 2 si omēs bti spī-
ritus 2 sancti dei ei⁹ dignitatē 2 excellentiam
ac gl̄iam exprimere attemptaret. nō valeret
ad plenū explicare nec attingere laudes con-
ueniētes illi que dei parere meruit. Et iō exi-
mius pphetaz David licet diceret ps. xliij.
Lingua mea calam⁹ scribe velociter scriben-
tis. Tamē in laudib⁹ beatissime virginis ex-
primēdis se insufficientē p̄fessus est dices psal-
mo. lxxxiij. Deficit anima mea in attrijs dñi.
Ipsa em̄ sacratissima virgo dicit in sacra scri-
ptura attriū dei. vt declarauim⁹ in. iij. pte p̄n-
cipali hui⁹ op̄is. smone. v. pre. v. Ego h̄o in
hoc opere fatigat⁹. dico cum beato Job libri
eius. c. xix. Quis mihi tribuat vt scribantur
simones mei. quos. f. pre nūtia sublimitate
2 copiositate virtutū beate h̄ginis pferre nō
possum. De quib⁹ non imerito dicere valeo
illud Job. vlti. Nec ipsum arbitro. mundū
capere posse eos qui scribēdi sunt libros. Ex
quib⁹ oibus pater quātū ille sit deceptus q̄
q̄ parū de gloriose virginis excellentia. 2 vir-
tutib⁹ informat⁹. qui omne qd de illa dici

p̄ septe se asserit posse explicare sermonib⁹.
¶ Tertiu⁹ mysteriū est de nūis effectū. Nix
em̄ habet plures effectus. qui ponunt in li-
bro. xj. de p̄prietatib⁹ rez in. x. de nūe. quo-
rū solum referā 2 declarabo septem. ppter se-
prem h̄ginis ipius gaudia. 2 erunt tanq̄ se-
prem thesauri. de quib⁹ dicitur Job. xxxviij.
Nūqd ingressus es thesauros nūis. Quā-
tum ad primū effectum sic dicitur ad litterā
in predico libro de p̄prietatib⁹ rez. Ex mo-
ra nūis sup terrā humus impinguit. Sua
em̄ frigiditate poros terre claudit. Unde re-
uocato calore ad interiora radicū 2 seminū
fit humorū iterioz attractio ad radices. 2 ip-
sorum inuiscatio ex qua terra impinguit. Un-
de nix herbas malas 2 supfluos mortificat 2 ar-
tenuat. bonas h̄o nutrit 2 impinguit. Dec-
ibi. Et silr beata virgo impinguit terraz
id est nos terrenos. qui eram⁹ maculati p̄ pe-
nuriam panis celestis. qui nondū erat in terrā
destinatus. que ipsa nobis oīri fecit. Unde
ipe fruct⁹ veri h̄ginalis inquit Jobānis. vij.
Ego sum panis viuus qui de celo descēdi. de
quo benedicto pane comedim⁹ 2 impingui
sum⁹. sicut psalmista p̄dixerat dices. P̄n-
guelcent speciosa desideria. 2 exultatione collēs
accingent. Beata igit virgo nō sinit illi
nūes que corrupeunt segetes. de quib⁹ in. l.
fistulas. §. si. ff. de p̄ra. emp̄. sed sinit illa nix
que a deo missa est in mūdū vt sua coop̄ioe
vestiret 2 impingueret terrā hūane genera-
tōis. vñ de deo inq̄t ppha ps. xlvij. Qui dat
nūē sicut lanā. Nec est illa q̄ quēdit suū de-
uotū impinguit p̄solatōib⁹ diuinis. Ad qd
applicari posset illud Eccl. xxiij. S̄ra mulie-
ris sedule delectabit vir suū. 2 ossa illi⁹ ipin-
guabit. ¶ Secūdus nūis effect⁹ ponit in p̄-
dico li. de p̄pe. re. vbi sic d̄r. Nix etiā sua pre-
sentia loca fetida 2 fimalia 2 sterquilina regit
2 occultat. Et silr beatissima h̄go occultat tur-
pitudinē delictozū nroz. dū ei⁹ interuenit ve-
stimur in dūmēto innocēcie 2 sc̄ritat. quod
ipa nos assumere horat dices illud Apoca-
lij. Vestimētis albis induaris vt non appa-
reat p̄fussio nuditat⁹ tue. P̄tōri em̄ d̄r deus
Diere. xij. Nudauit femora tua p̄ra te. In-
cui⁹ signū Adā 2 eua post p̄m sēndos co-
gnouerūt 2 erubuerūt. Gen. ij. Sicut autē
illi nudi fuerūt p̄ culpā. ita egiō h̄go b̄ndi-
cta vestita sunt p̄ innocētiā. vñ de ipa inquit
David ps. xliij. Assit regina a dextris tuis
i vestitu deaurato 2c. Et q̄ sic est b̄ vestita:
etiā nos vestit de sua supabūdatia. Quapro-
pter de suis deuotīs d̄r. Prouer. vi. Dea do-

A
Sic nix
terraz sit
Maria
terrena
ipiguit.

B
Sic nix
fenda sic
Maria
impin-
dit gyo
copiguit

medici ei? vestiti sunt duplicib? Et ipa ē in
dumētū nrm sic in p̄bis pallegras ostendit
ps. di. Qui dat nūc sic lana. i. beatā ginez
Et hanc nūc nudat? tegumētū. ¶ Tercio nūc
effect? ponit in p̄dicto li. re. ppe. re. vbi sic dicit
Ite nix feris et aialib? nocumētū p̄stat: qz eo
rū regit pascua et vestigia manifestat. vñ tpe
nūc fere a venatorib? de facili capiunt. Et
sūt virgo bñdicta nobis dolos ac insidias et
machinatiōes diaboli m̄ifestat: vt in laque
um cadat quē nris pauper ar pedib?. Et vt de
glitter nrm teinūcete diaboli p̄tate et iternē
m̄ ipi? ḡgis dici possit illud. ij. Reg. xxiij. et
j. Paral. ix. Infecit leonē i medio asserne
D tpe nūc. ¶ Quarto nūc effectus ponit in
eodē li. re. ppe. re. vbi sic dicit. Ite nix i calo
ris soluta terrā ibuit remollit et cūctat. quā
ante resolutōis frigiditatis sue coartatiōe in
sua superficie foris? indurabat: vt dicit Breg.
Decibi. Et sūt beata fgo suo exemplo nos
duros. i. fortes et cōstātes facit. p̄ra tempta
tiones mūditi: carnis et diaboli: dices nobis il
lud quod canit ecclia in officio aplōz. Esto
resores in bello etc. et postqz victores euas
mus vt sue charitatis nos liquat et cūctat de
uorōe. vt ps. illi p̄dixit de nob. Inebriabunt
ab vberate dom? tue: et torrente voluptatis
tue potabis eos. ¶ Quinto nūc effect? in p̄
dicto li. re. ppe. re. ponit. vbi sic dicit. Ite nix p
pter sue v̄bitate mollicie et leuitate in suo de
scensu strepitū vel sonū nō generat: imo ilen
tibiliter et occulto aeris descendēs iterfinitio
suauiter sup̄ficiē terre se applicat et eq̄litate se
coaptat. Et sūt bñdicta fgo de alto nos respi
cit et ad nos descendit: nō i strepitu aut furore
magne seueritatis p̄pter perā nra: s; i dulcedie
et pietate hūanitatis ad nos venit: et eq̄lit. i. tam
ad iustos qz ad peccatores: et p̄sto est oib? inuoca
ta. vñ de illa dicit p̄ illud Sap. vi. Pusillū et
magnum diligit et eq̄lit ē ei cura de oib?. ¶ Se
xtus nūc effect? est ille qz ponit in p̄dicto li. re.
ppe. re. vbi sic dicit. Ite aqua nūc potētiā et
actuali frigiditate in a fluxū v̄ctis repmit et
p̄stringit. Et sūt aqz ḡe ḡginalis repmit lubri
cos ne cadat i fornicatores et adulteria Quor
em ipi? ḡgis adiutorio et deuorōe ac ei? puri
tatis: quor fratres obfuantū castitatē mona
stia: et montaliū clausurē. Et in seculo di
missi et dimissi: et ḡgies vtriusqz sex? et vt
dicit honestas: et maritate suat thozos illiba
tos: et qui p̄t? fuerūt p̄clini ad libidinē se re
strinxerūt et effluere p̄ voluptates et spurcici
as cessauerūt. Ista em nix restrinxit venas li

bidinū. vñ de glitter t̄gēte istā nūc p̄ deuorō
nē: et bibere aquas ḡe ei? p̄ficabit illud. ¶ See
xiij. vbi dicit. Sicabit venas eius. ¶ Septi
mus nūc effect? ponit etiā in p̄dicto li. re. p
pri. re. vbi sic dicit. Ite loca alta et montuosa nix
frequētat. et diuini i montib? qz in vallib? perse
uerat. qz v̄cti frigiditatis libet? in montib? qz i val
libus conalescūt. Insup valles sūt montibus
calidiores p̄pter maiore aggregationē et p̄fra
ctionē radiōz sol: et iō nūc i montib? p̄t? abū
dāt. h. i. vbi. ¶ Nōtes at i sacra scriptura signifi
cāt sc̄tos qz sūt alti p̄ celestū p̄tēplatiōis: et ita
accipit in ps. cxxij. vbi dicit. Nōtes i circū
tu ei? et ps. cxiij. Nōtes exultauerūt et arie
tes: et colles sic agni omniū. In his at montib?
descendit libet? bra fgo: qz hoib? deuor? et sc̄tis
dat abū dantiā p̄olationū: et sup eos descendit
re fac gram spūsseri qz p̄ nūc designat. vt ipsa
fgo dicit libet? pape: sic legit i officio nūc
et iō de glitter deuoto hūte gram b̄te ḡgis: p̄t
exponit moralit illud. j. Mach. xij. Erat tibi
nix multa valde. Nec mix si bñdicta fgo li
bet? in montib? morat et gras suas effundit.
Nā et dilect? fili? ei? magnifica fecit montib?.
In mōte em t̄rāfiguratur ē Mar. xvij. Dra
uit in mōte: Iu. xv. et xij. dicit discipulos
i mōte Ioh. vi. et xij. et xij. dicit discipulos
i mōte ad moysen Exo. xix. Nō potēte vulg? ascen
dere i mōte. i. cū guamie tātoz criminū. con
tēdite ḡ leuitate p̄ritū ascendere i mōte dei ad
illū. i. et qz inq̄t ps. Mōs dei mons pinguis
mōs in qz bñplacitū est deo habitare i eo. crei
dōs h̄itabit i finē. Mons. i. deuorōis et p̄tē
platiōis. et qz moralit intelligit illud. Gen. xix.
In mōte saluū te fac. Ibi em inuenies nūc. i.
ḡgine gl̄iosaz nūc cadiditōe quā ad te mit
ter deus. et qz dicit. Job. xxxvij. Qui p̄cipit nūc
vt descendat sup terrā. et Eccl. xlij. Impio suo
accelerant nūc. Mitte igit ad me istā nūc
o dñe etc. b̄tis ei? ero cū bñ lor? fuero qz aqz
nūc. Job. ix. c.

¶ Qz brā fgo dicit scala celi. Asilatio. ij.

Erat fgo maria dicit scala quaz

vidit Jacob p̄iarcha. Gen. xxvij

stantē super terrā: cū? cūmē ce

lū t̄gēbat. Angeliqz ascendebat et

descendebat p̄ cā: et dñs ipi scale iberebat. quā

visionē exponēs Damascen? in quodā sermo

ne ait. Intellectualis scala est fgo maria: ex

terra enim habet natiuitatē: caput autem ad

celū. Omnis quippe mulieris caput est vix

pp 5

B

Maria
frequent
i sanctos
descendit.

D

sed hec quoniam virum non cognouit: caput
habere dei. Nec ille. Dicitur autem scala: quia
cur p scala ab alto ad ima descendit: sic p istam
scala filii dei ad nos descendit. q nuncq descen
disset nisi ista scala affuisset. qua humilitate
sua ac puritate dei inclinavit vt p ipam de
scenderet: et ipsi inhereret. vñ ipa ait Luc. j.
Quia respexit humilitatem meam. vbi Bern. ait
O vera humilitas que dei hoib⁹ peperit: vitam
mortalib⁹ edidit: celos inuauit: mundū pur
gavit: et animas hoim a morte liberauit. fa
cta est marie humilitas scala celestis per qua
deus ad terrā descendit. virgo quide⁹ gignita
re placuit: sed humilitate precepit. Nec ille. Nā
humilitas ipsi⁹ benedice⁹ gignis sup omia deo
placuit. vñ tūc ex humilitate facta est mater dei
cū dixit. Ecce ancilla dñi etc. Lu. j. vbi Cal
siod. inq. Rubescat clari: vbi em locum cre
dūt hīc supbia: cū celū et terrā ab humilitate vi
deant occupatos: Dicit etia⁹ scala: quia p ipaz
angelī ad nostrā preceptionē descendūt: et gre di
uine p eā nobis donant. et nō nisi p hanc sca
lam celū scādere possum⁹. vnde inq. Bern.
O ego scala sublimis q in sublime vertice
sanctū crigis vsq ad sedentē in throno: et vs
q ad dñm maiestatis. o q in altū mittis ra
dices humilitatis. Qui pfecto scale dñs innix⁹
est: qz nihil nos de⁹ habere voluit qd p marie
man⁹ nō trāstret: et nihil ex opib⁹ nris sibi eē
gratiū nisi p man⁹ marie offēat. Jō modici
illd qd deo offerre desideras gratissimis ma
rie manib⁹ cura tradere si repullam nō vis
habere. hec ille. Hoc etia⁹ patet exēplo qd le
git in cronicis nris. s. q quadā die scūs frā
cisc⁹ vidit duas scalas: vnā rubeā: cui xps in
nixus erat. et alia alba: in q ego erat. Et euz
admonita bñ fran. fratres scala rubeā ascen
dere conarent: dū ire inciperēt retro mlti ca
debāt et ascendere nō poterāt. De qua rescūs
fran. sēdo volebat. Qui xps dixit. fac vt fra
tres tui ad matrem meā currant: et ad scalā al
bā atqz p eā ascēdāt. Tūc bñs fran. exclama
re cepit dices. Currite frēs ad scalā albam et
ascendite p eā. Qd faciētes frēs a bñ gigne
lera facie suscipiebātur: et in celū cum facilita
te ascēdebāt.

Q. beata ego dicat mare
Assimilatio. iij.

3 Iur declarauit in. iij. pte pncipali
hui⁹ operis smone. ij. pte. ij. bea
ta ego dicat maria a mari: qz ha
ber in se proprietatis maris. Hic au
tem addere possum⁹ q sicut in mari (vt dicit
in libro de pperatib⁹ rez) sunt duo vapores

scz humidus et siccus. siue subtilis et grossus
et p motū et agitationē vndaz p subtilior re
soluit et remanet grossior: que pntelolis ca
lescra fit salia: et adusta efficit amara. Sic i
beata gigne fuerunt duo vapores. i. amores
erga filiū. Unus naturalis ad illū humani
tate: qui erat vt vapor grossior. Alius spiri
tualis ad ipsi⁹ diuinitatē: qui erat vt vapor
subtilior. Et fm hoc habebat de deo duas cō
solatiōes. Vnā fm sensualitatē. Aliā fm
rationē. In passioe autē filij sui ppter motū
et agitationē vndarū. i. afflictione et veratio
nem penarū et dolorū xpi: pars subtilior: id
est cōsolatio fm rationē videbatur resoluta.
Abundabat autē in ea vapor grossior: id est
affectio naturalis: que instanti calefacta est
et adusta calore solis: id est feruore cruciatūs
et mortis christi: qui est sol iusticie. quia tora
facta est amara. Vñ Job. xl. dicit. Feruete
re faciet sicut ollā profundū maris: id est cor
gignis. qd quātū feruebat amore tantū ve
batur dolore. Et ideo ipa ad modū ollebul
lientis extra fudit aquas lachrymar. Q. S.
notandū q dicit in pñcto libro de ppeia. re
fm pñm in libro de aialib⁹: q a mari potest
abstrahi sal sedo. Nā si homo accipit vas
ceruū nouū crudū et clauferit eius officium:
et miserit ipm vacuū in mari: aqua maris in
eo intrās efficitur dulcis. Itud vas ceruū
nouū et crudū fuit corpus filij virginis post
resurrectionē. Per cerā em que mollis est in
telligit ei⁹ caro delicatissima: que noua erat
inquātū erat nouitate incorruptibilitatis et
imortalitatis induta. Dicitur autē eius ca
ro cruda: quia omnis reccōtio penalitatis et
passionis pterit ab ea fuit ablata. Quicū
q huius vasis clauferit fuit p clauferit im
passibilitatis: ne intrare ampl⁹ possit i eo ali
qua amaritudo tribulationis. Et sic vacuū
omī amaritudine positū est in mari. i. osten
sum piissime gigni: que ex amaritudine erat
velut mare. et ipm vas dulcorauit eius ama
ritudinē: et in dulcem aquā conuertit. et in se
hausit dū cor eius indolcoratū in visione et
contemplatiōe sui corpis resuscitāt et glifi
cati indicibili suauitate et gaudio eius bene
dict⁹ filius leificauit. Q. Figura aut hui⁹ ama
ritudinis gignalis ex passione filij sui et dul
coratiōis ex resuscitatiōe et apparitiōe eius:
potest assignari Thob. x. vbi dicit q missio ipso
bia a patre suo cū angelo sibi comite i rages
ciuitate medorū recuperādis decē talentis
ex cyrographo debitis pñro eidē filio redēū
di termino. Nā et ei⁹ interi valde volebat

Duo va
pores in
marib⁹
os amo
res ima
ria figit

R
Q. S.
mare
dulcorat

Dylo
gus m
re ppo
lurgie

2
Figura
reduro
clonis
christi in
Thobia
pccellio

Berino. II. Maria scala celi et mare

pro absentia filij sui. et quotidie reditū expe-
 ctabat. et omni die pgebat ad loca p que spera-
 bat filij aduentū. Quadā autē die cū sic inspi-
 cet circa quāq; vidit filiū suū veniētē. et are-
 cum magnā familiā. et diuitiā multitudinē
 vñ p^o lachrymas multas iocūdata ē sūmope
 de filiū vñsōe. Per thobā em pōt itelligi hu-
 manitas xpi. p angelū cui sociat^o est thobial
 p itelligi diuitias: q ipi hūanitati xpi vñs-
 ra erat. Ipe em xps descendit in rages ciuita-
 te medoz. i. ad infernū habitatiōe demonū
 et recuperauit decem talenta. i. decimū ordi-
 nem humani generis in celo collocandū. cui
 ex obligatiōe cyrographi diuini tēcteri debe-
 bat mors eterna p p^o p^o m. vñ ipe dñs iēsus
 lacerauit cyrographū obligatiōis: et ipa tēcē-
 tālāta recuperauit. qz scōs p^oes de limbo iser-
 nali eduxit: et humanū gen^o de morte perpe-
 tua liberauit p sūte sue passiōis. vñ Ap^os
 ad Col. ij. de ipo inq^o. Delens quod adūsus
 nos erat cyrographū tēcteri qd erat dñum
 nob^o: et tulit de medio affiges illud cruci. Lūz
 igit filij hōis absentia^o esset ab ea p passiōe
 et morte ad quam missus erat a patre suo ce-
 lesti q ait Isa. liij. Prop^o cel^o p^oli mei pcul-
 si illū. vñ ipe saluator ait Petro Joh. xviij.
 Calicē quē dedit mihi p n^o vis vt bibā illū?
 Mater ei^o dolozib^o plena remāst^o: et lachry-
 mas amaras emittēs numerabat dies q^o p^o
 eius p resuscitatiōe ipius assignauerat. et ex-
 ibat ad loca sacre sc^opture que loquebant^o de
 ei^o resurrectiōe. Cum autē hora resurrectiōis
 limineret: et anxius p ei^o reditū lachrymare:
 ecce q vidit magnā familiā. i. angelozū mul-
 titudinē suā filiū pcedentē: et ipm filiū totuz
 glisozū aduētare. q ei dixit sequētia verba.
 q ponit Ansel. in quodā ser. O maria virgo
 virginū singularis rosa celice amenitatis: p
 lucidū sydus: lucerna diuini lumis suscepti-
 ua. In tuo isu p oib^o gaude gaudio magno
 qz quē vt hōiem p^op^oisti: et p^op^ois vberib^o la-
 cūst^o: et quē vidisti in cruce pendētē: nunc vi-
 des in celo regnātē: totū latitudinē celestij
 terrestrij et infernoz maiestati ei^o idinātā et
 oīm inimicōz exercitiū attritū. Post hec autē
 pba et dulces āpler^o dixit brā hō. Bñdica^o
 q venit i noie dñi. et nūc fili et dñe mi suscipe
 pces ancille et mris tue: et p^ola vt q^oq; ad me
 spūs p^octōz accesserit tuā indulgētiā petim^o:
 illā abūdāter ipetare se noscat: et callidi ho-
 stis iūctas i hui^o vite trāscu secur^o p^oraseat
 Et ait ad ipam dñs. O itermerata et in eter-
 nū bñdica mī mea qz ex incōpabili charita-
 te tua illū petisti qd me sūmope adimplere

delectat: ego te facio matrē miscēdie et clemen-
 tie. constituo te reginā angeloz: magistrant
 ap^olozū: gubernatricē tot^o ecclie mee: orbē vñ
 uerū dñam et impatricē: et do tibi p^oatē impe-
 rādi qd dūq; volueris. et volo q sis in terro-
 rem demonū. et q etiā qdūq; scelerati pecca-
 tores habeāt spem et cōfidentia ad te recurrē-
 di: facioq; te aduocatā p^octōz: et fontē pietat-
 is et grē. et volo q tu sis adiutorij et p^octio
 iustoz vt oēs gaudeāt de te: p^osolent p te: et le-
 tent in te. Tu ei glia hies m: tu leticia isrl: tu
 honorificētia p^oli mei. Merito igitur hō
 maria d^o fuisse illa mar^o aq q p vas cere no-
 ue fuit i dulcedinē p^osa. ¶ Sēdo assilāt ma-
 ri. qz sic mare (et dicit in p^odicto li. de p^op^ore. et
 fuit inia phi in. j. metha. et Auicēne li. ix. na-
 turaliū quēstionū) est origo et p^oncipiū oīm
 aquaz: caput et hōspitium fluminū: et fons
 imbriū. ita ipa bñdicta hō fuit p^oncipiū
 diuinaz gratiaz in q^ostū p^oncipali^o p^op^o ipaz
 filius dei incarnatus est: p quē oīs gra mū-
 do elapsa est. Itē oīs grē plenitudo in ipam
 descendit rang^o in hōspitiū idoneū: et per ei^o
 merita et intercessiōe in alios diffusa ē. Itē
 licet terra: id est ecclia militans aliquādo a
 nubib^o qui sunt in aere. i. a sanctis qui sunt
 in celo: et a fluminib^o. i. a sanctis viris et mi-
 llerib^o qui sunt in mūdo: irrigetur. i. eozū
 oratiōibus diuise gratie gratia et adaquatio-
 nem recipiat. tamē abundātiū et frequēti^o
 a mari: id est ab ipa gloriosa virgīe attrahit
 pluuiā salutis et influētiā gratiaz. Nā gra-
 tie aliozū sanctoz sunt minime respectu gra-
 tiarū eius. Unde de illis dici potest illud Eccl^o
 xvij. Quasi gurte aque maris depurati sunt
 ¶ Dicit quoq; in p^odicto libro de p^op^oietate. re-
 q mare est subsidij in necessitatib^o: et refugij
 um in periculis: ac itineris compendij et la-
 boratōis lucrum. Que omia conueniunt ipsi
 beatissime virgini: que est spes et refugijū
 oīm periclitantiū et miserozū ac tribulato-
 rum. Unde illi dici potest illud Psal. Spes
 oīm finij terre et in mari longe. Item per
 eius mediū citius peruenit ad portū salutis.
 Unde deo inq^o Psalmista. In mari via tua
 Itē sicut illi negociatores qui volunt cito di-
 nites fieri frequentant mare. Sic ad ipam be-
 atā virgīe recurrentes siue contemplando
 eius exempla: siue eam deuote saluādo et cō-
 mendādo eius preconia: vel implorando ip-
 sius suffragia: celestis gratie thesauros cu-
 mulāt. Unde in huius figuram dicit de di-
 scipulis christi q perrexit ad mare: Joh.
 vij. Item fm Isidorū. xij. Etymologiarū:

M
 Sic ma-
 re origo
 oīm aqz
 sic maria
 gratiaz

Dila-
 gis ma-
 ri po-
 tū gēte

mare dicitur pelagus quasi pelles vendas. Et filius
brissima homo repellit a nobis vendas tempra
tionum. vñ in figura dicitur Ione. j. q. tulerit Ione
nam et miserunt in mare: et cessavit tempestas
Per iona autem moraliter intelligitur oratio pura
et deuota: que tunc in mare mittitur quoniam bene vir
gini Marie porrigitur. et tunc tempestas men
tis nostre eius interuentu sedatur. ¶ Multe
aliter proprietates maris ponunt in pallegato li
bro de ppe. re. i. in ipso mari preant diuisi la
pides et gemme mire frutis: et vendas eius attri
tu polite: p. motu ipsi ad litora iactant. Item
mare oia cadauera et imunda a se eijcit. Item
mare p. oculos sui abyssi venas et fontib.
q. fluit materia fluxus admistrat. vt dicit Hiero.
sup. Ecclie. Item est aliam multiplicem forme
pductionum magis q. terra. vt inquit Raban. su
per Ecclie. liij. ibi. Illic preclara et mirabilia
opa re. vñ ps. ait. Illic reptilia quorum non est
numerus. Item est multiplex infirmitas cura
tium. Sanat enim aqua maris idropicos: vlc
erosos et scabiosos et multas alias egritudines
vt dicit Iohannes. Que oia possent brissime
hominum appropriari: sed breuitatis causa deuoris
mentibus hec speculanda relinquo.

¶ Q. beata homo dicitur aurora
Assimilatio. iiii.

¶ Nquit Salomon de hunc glorio
sa Lati. vi. Que est ista que pre
ditur aurora consurgens: pulchra
vel luna: electa vt sol: terribilis vt
castrorum acies ordinata. Quibus verbis indi
cat virginis excellens. In die enim nihil est pul
chrum sole. in nocte nihil pulchrum luna. in co
finito diei et noctis nihil pulchrum aurora in
certamine homo nihil pulchrum acie castrorum
ordinata. Hec autem Salomonis verba hunc
recitat ecclesia in officio prime ipsius benedicte vir
ginis. et ideo illa explanare intendo. Sed in
hac parte solui declarabo quod appellatur auro
ra. Habet enim eius proprietates: de quibus dicitur in li.
de ppe. re. Aurora est finis noctis pcedens et
diei sequens principium. et dicitur aurora quasi au
rea hora: eo quod rutilat ad modum auri diffun
dit colore. vt dicit Iheronimus. Cuius et sol in aurora a
grecis cristostomos. i. auri domus appellatur
Nam radij eius splendentes aureas comas
demonstrat. Et similiter beata virgo fuit finis
noctis culpe: et principium diei. i. gratie. quia
ipsa prima concepta fuit sine culpa originali:
et cui nulla iusticie et gratie. quod bene Job. iij.
et preueniatur fuit. vbi de peccato originali dicitur.
Obtenebrent stelle. i. sancti: caligine eius: ex
pecter lucem. i. christum: et non videat: nec ortus

surgentis aurore. i. virginis gloriose. Et ideo
in officio conceptionis dicitur. Aurora a lumine
incipit: et semper in lumine crelat quousque soli
iungat et nunquam lumine prius. Et similiter ma
ria virgo purissima a lumine diuine gratie in
ceptione sua incipiens nullis vitiis est pecca
torum tenebris obcurata: sed semper in fructibus
omnium claritate succrescit: rade cum sole ius
ticie dulcissimo filio suo in celesti gloria mi
randis circumdata fulgoribus est pñcia. Ideo
eius claritate inuincit Iheronimus dicit. Sicut lux
meridiana clara est. quod habet eius libri. xvij. c.
Salomon dicit de illa inquit Sap. vij. Ladoz
est lucis eterne: et speculum sine macula. Et
Hieronymus in sermone ad Eulio. dicit. Nihil ean
doz: nihil est splendore: nihil est numine:
quod non respiciat in hunc gloriose. Item in pre
dicto li. de ppe. re. dicitur quod aurora dicitur quasi au
ra roans: eo quod in aurora ros generat et de
dit. et cum humectatio in fundit terra: et au
ris caliditas temperat: et herbe in sua viriditate
fluant. et filius beatus homo generat ros celestis:
id est dei filius: qui sua tota terra. i. modum
fundit: et caliditate pñcie temperat: et mare
sua in viriditate hunc generat: fluant. vñ de illo
canit ecclesia. Descendit in vter huius sic ros sup
gramen. Item sic manna descendebat in aurora.
Eto. xvj. Na quoniam descendebat ros: descendebat
pñcia et manna. Nu. xj. Ita tota dulcedo pñcie
et vter descendit: postea in maiestate pñcie
uersum orbem sparsa fuit. vñ in die natiuitatis
dñi canit ecclesia. Hodie pñcia mundi mellis
flui facti sunt celi. Item sic ros descendens in au
rore conchas marinas fecundat: et eis gignit
margaritas. ita spiritus sanctus in ea suppetens ca
fecundat: et pñciam celi margaritas in ipsa ge
nerari fecit. ¶ Possunt etiam dicere quod ros illi
aurore est decoratus: dulcoratus: et refrigera
tus: ac fructificatus. Ipa enim brissima virgo
quasi aurora diuine gratie rorem nobis abundanter
infundit: de quo exponit illud quod dicitur. Gen.
xvij. In rore celi desuper erit benedictio tua. et
iste ros est decoratus: quia vt dicitur in dicto li. de
ppe. re. In aurora conche marine se aperit
et ros suscipiens margaritas percipit. que
postea in ornamento ad decorem ponunt. et filius
aie deuote dñi isti aurore. i. hunc benedicte
affectum deuotio sic aperit: rore gratie superne sulci
piunt: pñcia margaritas candidas. i. affectio
nes purissimas percipiunt. que sunt anime oma
neta. Et ideo isti aurore dicitur Iheronimus. Ros lu
cis ros tuus. quia lucidas et mundas generat affe
ctiones. Item iste ros est dulcoratus: quia sic ma
na dulcis ad modum mellis descendebat in au

Sic au
rore finis
noctis sic
maria
culpe est

Sic ros
in auro
ra sic ma
ria ipm
generat

Sic ros
et deco
rans sic
maria

ma: v. sup. dixim. ita ista auroza infundit
in fine dulcedinis gramis q̄ tribulato sunt
corde. Et iō qm̄ p̄cordia nostra sentit̄ dulce
q̄m̄ ab ip̄a p̄gine missam: potest de illis dī
si illud Eto. xvj. Suavis ros tacuit per cir
cūm castroz. Itē istos est refrigeratiū
qm̄ nob̄ refrigerat estū. et ardore libidinis:
sūt illud Eccl. xviij. Nōne ardore refrigera
bit. v. Et eiūsdē li. c. xliij. Ros obuians ar
dorū ventī humilē efficiet eū. Itē etiā ros ē
fructificatiū. qz nos fructificare facit in bo
nis opib⁹. vñ ip̄a p̄go dicere pōt illud Dee
xliij. Ego q̄m̄ ros: itē germiabit q̄m̄ liliū. Dī
q̄m̄ in pallegato li. de p̄p̄e. re. q̄ auroza lumē a
sole impetrat. Et sūt ip̄a p̄go b̄ndicta velut
auroza rutilās nob̄ impetrat lumē dīuīne
cognitiōis et inspiratiōis. vñ de ip̄a dicit pōt il
lud. ij. Reg. xliij. Sic lux auroze mane abs
q̄ nubib⁹ rutilat. ¶ In p̄dicto q̄z li. de p̄p̄e
ta. re. dī q̄m̄ auroze flores p̄mo clausi ape
runt: et herbe que estū p̄cedere marcescūt in
auroza erigunt: vires aiales in auroza cōfor
tant: et aimaliū egritudines alleuiant et dimi
nuunt. auroza imitat naturā v̄r̄ et in ea hu
mor sanguine dīat. et ideo somn⁹ dulcor ē
in auroza. Un̄ dī auroza q̄m̄ aurea hora. id
est optima. Itē i auroza aues lētificant et ad
cantandū excitant. vñ dicit auroza q̄m̄ autū
hora. Que oia possunt beatissime p̄gini ap
propinquari. Ipsa em̄ est que flores clausos. i.
mētes humilitū aperit ad bene agēdū: vñ odo
rem boni exempli v̄ndicis circūundat. Ipsa
depressos et marcidos aios per merore erigit
p̄ spūs solationē. p̄ ip̄am q̄z infirmi recipi
unt aie et corpis sanitatē. vires aīme recipiūt
vigore. sanguis dulcedinis et deuotiōis reci
pit augmentatiōē. et oēs ei⁹ deuoti capiti il
lā suāne dormitiōē. de qua dī p̄s. xviij. Lū
cedit dilect⁹ suis somnū: ecce hereditas do
mini fili⁹ merces fruct⁹ v̄tr̄is. Ipsa etiā est il
la auroza que aues. i. deuotas mētes in altū
p̄templatiōē volātes excitat ad dei laudē
dicens illud ps. xcix. Jubilate deo oīs terra:
seruite dño in leticia. Itē ista auroza est lauro
nū expulsiua. Nā latrones q̄ de nocte i tene
bris exiūt: apparere auroza fugiunt et se ab
scondūt: itē illud Job. xliij. Si subito ap
paruerit auroza arbitrant⁹ vmbra mortis sic
tēmes tanq̄ infanti ex territi fugiūt cū hāc
auroza. i. q̄m̄ gl̄iosam in corde alicui⁹ p̄ de
uotiōē fulgere cōfiscūt. Nō solū aut̄ ista au
roza relūget tēmes in fuga p̄uerit: s̄ etiā
in p̄fundū inferni demergit. vñ in hui⁹ figu
ra dī q̄o. xij. q̄ aduenire auroza siue vigilia

matutina s̄m̄er sus est in p̄fundū tot⁹ exer
citus pharaonis. Dicit q̄z auroza ip̄a virgo
gl̄iosa. qz sic auroza expellit tenebras noctis
et adducit lucē dīci. sic ip̄a oia noctis vicio et re
nebrosa opa et cūctas tenebras p̄cōrū a nob̄
expellit: et lucē dīuīne gr̄e nob̄ adducit. Un̄ dī
cere tūc possum⁹ illud ad Ro. xliij. Nox p̄ce
cessit: dies aut̄ appropinquat. ab̄iciamus q̄
opa tenebrarū et iduamur arma lucis sic vñ in
die honeste ambulem⁹. Sic etiā i auroza vo
lucres cant⁹ relūmūt: vñ. s̄ dixim⁹ sic in oru
ist⁹ auroze ageli lētificari fuerūt int̄ati q̄ ip̄
si ageli q̄ p̄us nolebāt nos illuare: purgare:
et p̄ficere: postea aduenire ista auroza cepit
nos dīponere ad suscipiēdū illuminatiōē
gr̄e: purgatiōis culpe et p̄fectiōis gl̄ie. Et ista
tria significant Gen. xliij. Nā cū angel⁹ dī
xliij iacob: dimitte me: qm̄ auroza est. ip̄e ia
cob cū dimittere noluit donec tria b̄nficia ab
eo p̄secut⁹ ē. s̄. purgatiōis sue affectiue. et b̄ no
rat cū dī q̄m̄ emarcuit nect⁹ femoris eius. Itē
illuminatiōē intellectiue. qd̄ notat in h̄ q̄ impo
suit sibi nomē israel. i. vir vidēs deu. Itē p̄fe
ctiōē gl̄ie. et b̄ notat p̄ h̄ q̄ b̄ndictiōes ab eo
obtinuit. illā. s̄. de qua dī E p̄p̄e. j. B̄ndixit
nos oī b̄ndictiōe in celestib⁹. ¶ De auroza cē
sic dicit in p̄dicto li. de p̄p̄e. re. Quis lucifer in
auroza: et oriētis solis p̄ntia nūctat eē prima
et vicina. p̄cedit q̄ auroza solis oriētis: et ei⁹ vi
sioe oēs letant. Et sūt lucifer gr̄e dīuīne: et
in hac auroza. i. in p̄gine maria. et ip̄a gēmis
p̄rū oīm adonata xpm̄ solē iusticie nō so
lū p̄mōstrauit: q̄m̄mo i suū v̄ter traxit. et no
bis peperit: ex q̄ letata est oīs creatura. vñ de
Ber. illi inq̄r. Recte o maria auroze officiū
impleuisti. Ip̄e em̄ sol iusticie de recessibus
oriū suū qd̄a matutinali irradiatiōe pueniēs
in re lucis sue radios copiose trāssudit. hec il
le. Merito etiā auroza p̄surgēs dī brā p̄go
qz sic fere et bestie ad latibula p̄fugiūt auroza
p̄surgēte: et hoīes audaces sūt i auroza qz
noctis tpe. sic exorta et nata hac auroza virgi
nali bestie infernales expulsi sunt ad latibu
la sua: et hoīes audaciā receperūt q̄ p̄us mul
tū eoz potētiā p̄m̄escebāt. An̄ aduerū nāqz
hui⁹ agēs totū p̄cedēs ip̄s sūt nox et obscu
ritas: i. q̄ habitabat gen⁹ hūanū p̄cō p̄morū
p̄entū obrebrarū: et fere infernales. i. tēmo
nes audenti⁹. S̄ ip̄m̄ seniebat et dīababantur
et homines timidi erant in cōspectu dei et an
gelozū propter maculā peccati. Sed hac be
nedicta auroza radiare fugit diabol⁹ ad la
tibulū suū: et hūanū genus factū est audax
et securū apparere corā deo et p̄tere ab eo gra

Jacob i
auroza
tria bene
ficia con
secut⁹ est

etia. figura aut huiusmodi. Beatus. xxij. vbi huiusmodi
 cum Jacob valde timeret aduenire. Et appa-
 ruit ei deus in forma angelici. cum ipse Jacob lu-
 cratus est tota nocte. adueniente autem aurora
 dixit ei dominus. Dimitte me. Et cum ascendit au-
 roza. Ipse pro iacob respondit. Non dimittam te ni-
 si prius benedixeris mihi. Et benedixit ei in eo-
 deloco. et dixit. Si deus fortis fuisset: quanto
 magis homines pualescia. Et tunc Jacob ait
 Vidi dominum faciem ad faciem: et salua facta est anima
 mea. ortusque est statim sol. hec ibi. Spiritus autem
 per hunc significat quod homo per peccatum facit: valde timi-
 dus poterat dicere cum. Ps. Timor et tremor
 venerunt super me: et preterierunt me tenebre. Un-
 laboras cum deo in lucra peritiosis et obsecratio-
 nis per totam noctem culpe non potuit cum vincere
 vel inclinare ad misericordiam. Sed per surgere hac
 fulgentissima aurora ait dominus. Dimitte me. ec-
 ce aurora misericordie marie ascendit. quasi dice-
 ret. Ad illam amodo recurra: ab illa postula
 quicquid vis. Non vocaberis ultra Jacob. i. lu-
 crator: sed Israel. i. videns deum humanatum. et quod
 prius vltor et timebas cognosces redemptorem.
 Hec ergo aurora mirabiliter portavit homines.
 Alii enim ei ortus homo iustitiam multiplici repre-
 hensione. Impediebatur a bono opere: et retraheretur
 a finali consumatione. Sed in aduentu istius auro-
 re omnia hec cessauerunt. unde propheta ait ps. ciiij.
 Dominus sol. i. homo marie natus est in mundo: et co-
 gregari sunt. i. homines: et in cubilibus suis collo-
 cabuntur. i. in inferno. Ecce temptationis cessatio.
 et erubuit homo ad opus suum. ecce ad bonum opandum
 expeditio. et ad operationem suam usque ad vespere
 ecce in bono opere perseverantia et finalis consumatio.
 ¶ Notandum propter similitudinem in li. et. q. id est est
 aurora et diluculum: ut etiam dicitur in li. de ppe. re.
 et dicitur diluculum: quod est dies lucidus et lucidum per
 cipium. unde aurora dicitur ab acre primo illumiato: di-
 luculum pro a luce. Quia tamen per diluculum intelli-
 gitur propter: et per aurora ipse virgo benedicta. Et ita
 potest exponi illud Job. xxxvij. Nunc propter
 cum tui percipisti diluculum: et ostendisti aurore lo-
 cum suum. Inquit autem magister Jacobus de voragine i
 li. bre. et in libro aurora: allegando Dionysium.
 quod lux de se est inuisibilis oculis corporalibus nisi
 incorporetur. unde adueniente ad hunc emissum luce
 solari incorporeat grossiori aeri: et sic diluculum et
 aurora efficitur. Quis igitur est lux: ut dicitur. j.
 Job. j. et quod lux huiusmodi inaccessibilis. j. ad Th. i.
 vij. de se erat inuisibilis: sed adueniens ad no-
 stram habitationem grossiori materie. i. humane
 nature se coniungit. et sic diluculum fecit: quoniam. i. ver-
 bum caro factum est et habitavit in nobis: Job. j. Ipsa
 etiam lux in vtero virginis se posuit. et sic aurora

Aurora
 et diluculum
 lux idem sunt

fecit. De igitur diluculo precepit quoniam filius suus deus
 vera lux incarnari constituit. aurea pro locum dicit
 quoniam in brachio virginis et maria habitans elegit
 iuxta illud ps. Elegit eam in habitaculo suo. Dicit
 autem aurora quod sic aurora est media inter noctem
 et diem: sic ipsa virgo est mediatrix inter deum et homines
 Unde legitur in cronica ordinis nostri quod cum deus
 dum esset in terra per peccata: et vellet deus virtutem suam
 exercere: inponens se pro hominibus et in hunc tenor
 canit. Hec autem aurora rutilans dat per totum
 radii sui misericordie. Et ideo ei canit ecclesia. Ma-
 ria mater gratie nostre misericordie. ¶ Mater igitur domini di-
 ligere et querere debet etiam peccatores: et ad eam recur-
 rere sicut ad matrem. nam et canit cantu matrem di-
 ligunt: et adhuc eam voce et odore eam agnoscunt:
 ac matrem eam querunt: et deum ac matrem per matrem
 videntur effundere cogunt. Unde etiam dicitur in mina
 vera quod per voce petunt. Sicut et velut canit. i.
 demonum cantu omnes peccatores: quod filii sunt diaboli
 non natura sed imitatione et malicia. unde de illis dicit
 dominus Job. viij. Vos estis per diabolum estis. hi sunt
 matrem misericordie reuerentia diligere debent: quia ipse
 non desinit etiam peccatores adiuuare. Et hi ipsi sunt
 malicia in peccato: et ita ut eiusdem virginis bonitatem
 et gloriam non videant preplacito: voce tamen et odore
 eam cognoscere debent: et audire vocem ipsius vocantis et
 dicentis illud Ecce. xxiij. Transite ad me oves
 qui cupitis vitare: et a generationibus meis adim-
 plemi. Ite debent cognoscere et odor et expletis
 vitare ipsius et eam imitari studere. et querere manus
 denotatis ei: et acutis debent. i. stantibus: et feru-
 ribus orationibus premere vbera misericordie eius: ut abun-
 dant eis propter in lacus dulcedinis et pietatis
 Ad cuius gustationem debent per hunc ambulare: et
 quod voce et affectu eam flagitare: ut perficeret
 de eis illud Isa. lvi. Replemini ab vberibus co-
 solationis eius. Ervnuusque peccator dicere debet illud
 ps. xxi. Spes mea ab vberibus matris mee.

¶ De brachio ergo dicitur luna. Affiliatio. v. j.
 Latissima ergo merito appellatur Lu-
 na: quod huiusmodi bonas propter lumen
 de huiusmodi Basilius in li. exameron men-
 tionem facit. Luna est decor noctis: mirrorum: mi-
 nistra hyemalis: benatrix maris: mensura temporis
 emulatrix solis et imitatrix aeris. Quae. vij. pro-
 pter optime puenit mirri dei. Pro igitur dico
 quod luna est decor noctis non solum quod ipsam noctem
 illuminat: sed etiam quod in nocte decor ipsius lune
 apparet: propter quod est plena. Et sicut bea-
 ta virgo in nocte. i. in obscuritate presentis vi-
 te existens fuit plena luce diuine gratie. Unde et an-
 gelus dixit. Ave gratia plena: Luc. j. Ite luce
 diuine presentie. unde ibidem subiungit angelus: do-
 minus tecum. Ite luce spiritualis mundicie

Maria
 diligere
 et querere
 debet per
 caritas

Maria
 imple
 matris
 lga

R
 Luna
 pro
 pietate

Maria
 luna
 pro
 pietate

Sap. vij. Lados ē lucis eterne. ¶ Sed
necidū q' ipa hgo dr luna pulchra Lan. vij
pulchra vt luna. Jte luna plena. vñ de illa dī
apt illud Eccl. i. Quasi luna plena in dieb'
suis lucet. Jte luna pfecta. vñ p ps. dñs inq'
Thron' ei' sicut sol i' aspectu meo: sicut lu-
na pfecta i' etnū. ¶ Prio aut dr luna pulchra:
luna pulchrior q's luna. Luna ei' h'z lucē mutua-
rā: eclip'sā: variatā z maculas resp'am. p
mo qdē h'z lucē mutuatā: q' non lucet luce p-
pria i' a sole mutua. ita. Hypocrite autē habet
lucē mutuatā: nō a sō sole iusticiē s' ab hūa/
no favore. vñ Joh. v. inq' saluator hypocri-
tis: phariseis z scribis. Quō potestis vos ere-
dere q' gl'am ab invicē accipitis: z gl'iaz q' a so-
lo deo est nō q'ritis. Ipa sō gl'iosa hgo habuit
quidē lucē mutuatā: sed a sole iusticiē: nō ab
exteriori favore: iuxta illd ps. Omnis gloria
ei' filii regis ab intus rē. Scdo luna h'z lucē
eclip'sā. Luce autē drē h'gis in passioe sui fi-
lii ppter dolorē vehemētiā ex parte corporis
eclip'sa visa est z obscurata p' iusticiā: s'z nū
ex parte tenuit spūs fulgorē p' fidei firmita-
tē z cōstanciā. Un' i' alia lūaria mūdī. s' apli
fuerint eclip'sati tūc fidē perdedo: ipsa tamē
semp lucet fidei lumen seruādo. Et de hoc i-
plona eius p'dictū fuerat Eccl. xxiij. Usq'
ad finē seculi nō deficiet. ¶ Tercio luna ha-
bet lucē variatā. q' sepe in luce variat. vñ dr
Eccl. xxvij. Sicut v' luna mutat. Est autē
quadruplex mutabilitas. Prima in mēte: q'
p' dūas affectiōes sepe mouet. Scda i' cor-
pore. q' mltiplici mutabilitati z corruptiōi
subiicit. Tercia est fortune: q' ipa t'palia con-
tinue variant. Quarta est culpe q' est in pec-
catorib'. q' de vicio sp' filius in viciū. S'z istā
q'druplex mutabilitatē sp' sub pedib' habu-
it beata hgo: iuxta illd Apoc. xij. Et luna s'z
pedib' ei'. q' oēm animi mutabilitatē z istā
bilitatē sp' vitauit: z gl'ia incorruptibilitatis i'
corpe induta est. terrēna q'z z t'palia cuncta
cōsulcauit. z ab oīm culpa semp immunis exi-
it. ¶ Quarto luna habet lucem maculis re-
sp'iam. cui' mltiplex cā assignat in li. de p-
prio. re. Brā autē hgo nullas vñq' maculas
habuit nec i' cogitātib'. q' sp' fuerit recte. vñ
ei' dr Lan. iij. Tota pulchra es amica mea.
Nec in affectib'. q' sp' fuerit mūde. z i' ibidē
sodit. z macula nō est i' te. ¶ Scdo dico q' ip-
sa virgo benedicta fuit luna plena. Tūc autē
luna est plena qñ h'z plenitudinē i' lucei s' fru-
te z i' figura. z istā triplicē plenitudinē habu-
it beata hgo maria. Primo em habuit pleni-
tudinē lucis i' puritatis in carne iuxta illd

Sap. vij. Nihil inq'natū i' illā i'currit. cā doz
est em lucē etne z speculū sine macula: z imago
bonitatis illi'. In carne em sua nihil fuit cor-
ruptiōis. z i' d'z. nihil inq'natū in illā i'currit
Jte nihil impuritatis. z i' d'z. Lados est ei' lu-
cis eterne: z speculū sine macula. Jte nihil im-
pugnatiōis. q' ad similitudinē z imaginē filii
sui in carne sua pacifica z q'eta fuit. z i' d'z sub-
dit. z imago bonitatis illi'. ¶ Scdo habuit
plenitudinē fructus. i. pietatis in ope. Et em
op' pietatis ondit sup amaricatos. q' sic lu-
na habet fructū sup mare: ita ipa exēdit suaz
pietate sup positos i' angustia z amaricatiōe
z ppter hoc appellat' etiā stella maris. Eius q'z
pietas ondit sup debiles z infirmos. q' sic cre-
scere luce lune meliorant oia hūda: vt dr i' li.
de pp. re. ita apparere h'gis pietate fortificat
oia infirma. Ondit insup sup tenebrosos: q'a
sic luna lucet de nocte: ita brā hgo nobis dar
radiū sue illustratiōis z solatiōis i' tribula-
tiōe. Ondit q'z sup aridos z ideuoros. q' sic
crescere luce lune crescit medulla: vt dr i' li. de
ppe. re. ita aduenire h'ginis luce crescit hō i'
deuotōe. Deuotio em ē medulla z irrigatio
ossū. i. fructū. iuxta illd Prover. iij. Sanitatis
q'ppe erit vmbilico tuo: z irrigatio ossū tuo-
ru. Et i' d'z q'libet ideuor' z arid' sp' d'z rogare
hāc lunā plenā vt i'pinguet ossa sua: z i'pleat
medulla deuotōis: dicen. ei' cū ps. Alia mea
sicut terra sine aqua tibi. Et tūc de illo p'fican-
bit illud Eccl. xxvij. S'ra mlier' sedule. i. vir-
ginis marie: delectabit vir' suū. i. suū deuotū
z ossa illi' i'pinguabit. Tercio habuit pleni-
tudinē figure. Tūc em luna ē plena qñ h'z fē-
gurā pfecte sphericā siue rotūdā. Figura autē
sperica est mobil' capax z sine carens. Et ista
p'p'etas p'gruit charitati pfectissime ipi' glo-
riose h'gis. q' ad modū figure rotūde siue spe-
rice fuit mobilissima. i. p'p'riissima ad bene
opandū z oib' s'beniēdiū: latissima ad capiē-
dū diuinū amorē. z ad oēs ad eā recurrētes
suscipiēdiū: iuxta illud Eccl. xxiij. Trāstie ad
me oēs rē. Jte sine carēs. i. indeficientissima
ad p'senerādū. vñ de charitate ei' que fuit ve-
stimentū aie: p' dicit ei' illd Deut. vij. Vestimē-
tū tuū nequaquā veritate defecit. Et ipsa
poterat dicere illud Isa. li. Iusticia mea nō
deficiet. Et de ope ei' fructuoso p'ficatū est il-
lud Ezech. xlvij. Nō deficiet fruct' ei'. Bea-
tus aut erit ille de quo verificabit illud Pro-
uer. vij. In die plene lune redies i' terrā suā.
Terra em nra paradysus est. ad quam ille ve-
gredietur qui huius plene lune pfecta deuo-
tiōe perfecerit. De ipsa quoq' beata h'gine

Ubi dicitur per illud Eccl. i. Quasi luna plena i diebus suis lucet. ¶ Tercio dicitur luna perfecta. tunc autem luna est perfecta quando illuminat totam noctem. Sunt autem quidam qui habent lucem plenam: quod habent vitam aeternam et preteritam. alij vero semipleni: quod habent tamen alteram illam. sed alij vacui: quia carere videntur. Beata autem virgo semper fuit luna perfecta: quod videntur vita refulsit. Luna etiam est perfecta quando lucet in principio noctis et in medio ac in fine. Imperfecta vero quando solum lucet in principio vel in medio aut in fine. Sunt autem quidam qui fulgent in principio noctis: sicut beati incipientes. alij in medio: sicut bene proficientes. alij vero in fine: sicut beati perfecti. Beata autem virgo fulsit in suo principio: quia in conceptione sua fuit iusticia originali decorata et in vero matris sanctificata. In medio: quod per spiritum sanctum de filio dei fuit secunda data. In fine vero quod ad christi dexteram gloriose fuit assumpta. unde dicitur pater per prophetam ait ps. lxxviii. Thronus eius sicut sol in conspectu meo: et sicut luna perfecta i eternum: et testis in celo fidelis. Ipa enim fuit sicut luna perfecta i sua conceptione et sanctificatione. et sicut sol in filij dei conceptione et parturitione. et sicut testis in celo fidelis in nostra apud deum ad iudicationem. Vel potest dici quod ipsa est thronus dei in quantum deus in ipsa sedet et requieuit. et sicut sol in quantum iustis dat lucem sapientie et calorem diuine gratie. et sicut luna perfecta in quantum lucet peccatoribus qui sunt in nocte culpe. et sicut testis fidelis in quantum dicit veritatem coram deo per verba sanctis iustis et peccatoribus. quod sicut dicitur Pro. vii. Testis fidelis non mentietur. ¶ Sciendum est quod quod per noctem significat tribulatio vel reprobatio siue obscuritas peccati. Quidam autem sancti adiutorium in principio reprobationis seu tribulationis alij autem in medio: et alij in fine. ipsa autem in principio: medio et fine dat adiutorium suum in quacumque aduersitate et reprobatione. Item peccatorum tenebris inuolutos nunquam cessat lumine sue benedictionis illustrare: ut de ipsis tenebris valeat erire. Et ideo dicitur Gen. i. fecit deus duo luminaria magna. Luminare maius. id est christum ut pesseret diei. id est iustis. et luminare minus. id est beatam virginem ut pesseret nocti. id est peccatoribus. Sic etiam luna ceteris planetis citius perficit suum circuitum: ut dicitur in d. li. de ppe. re. ita beatissima virgo maria preceteris sanctis suis velocius prebet peccatoribus et reprobis et tribulatis auxilium. Et sicut luna ceteris planetis et sideribus est magis terrevicina: ita ipsa in omnibus necessitatibus est nobis preceteris alijs sanctis propicia. Sic etiam a paganis luna dicebatur regina celis (ut patet Dier. xliii) ita beata virgo est celi domina. unde illi canit ecclesia. Ave regina celorum. De ipsa etiam

luna dicitur Eccl. i. f. in vna et eadem. Nas castroz in excelsis in firmamento celi respiciet gloriose Luna enim dicitur vas castroz: quod olim milites caste et viri ipsam colebant: et eam Lucina appellabant. Unde Virgilius in bucolicis ait. Eusta faue Lucina: tuus iam regnat apollo. Habebant enim virgines pagane duas quas deas putabant. scilicet Lucina et Vestia. Beata autem Lucina per sincopam dicitur luna. Istud autem vas castroz fuit et virgo beata: que intraviscera sue pietatis recipit oves qui habent mundiciam castitatis: et replendent in firmamento celi gloriose. quod in ecclesia militare oibus dat exemplum virginis perpetue. Sicut etiam de nocte absente sole luna inter se clera per matrem tenet: et tanquam absente rege. id est sole ipsa regnum ut regina gubernat. Sicut quando rex ipse ex aliqua causa faciem suam alicui abscondit: tunc virgo benedicta matrem misericordiam suam ostendit. Nec mirum si ista luna virginis est ita propicia: atque ita tribulatis copulata. Ipa enim in mundo multas tribulationes est passa. unde potest dicere illud quod inquit Dido troianis tribulatis. per refert Marciannus poeta. j. Enci. Non ignara mali miseris succurrere disco. ¶ Quodammodo enim luna triplici obscurata videtur. scilicet per Augustinum. Aut quando est vacua: aut quando est nube repleta: aut quando est eclipsata. Et similiter ipsa beata virgo in hac vita tres habuit magnas afflictiones et tribulationes. Una fuit quando Herodes voluit interficere filium suum: et ipsa in egyptum fugit. Tunc enim omni consolatore vacua fuit: que enim consolatio sibi esse poterat quando ipsa puella delicata: que ex parvi receter sur rexe rat i terra longinquam per vias aspice fugere cogebatur: et puer sic tenellum per tam longum iter atque inter tanta pericula secum ferre: inter idolas tras manere. Secunda autem tribulatioem habuit quando filium suum amisisse credidit. Tunc enim fuit nube repleta: quod nubes obscura doloris et tristitie eius animam occupavit. unde ipsa postmodum filio dixit Lu. ii. quod cum dolore ipsum requisivit. Tertia tribulatio beate virginis fuit in filio sui passione. et tunc fuit eclipsata. Luna enim quando eclipsatur tota sanguinolenta videtur. Et ipsa in morte filij sui fuit doloris gladio vulnerata et cruentata. unde Jobel. ii. d. Sol. id est christus: presens i tenebras. id est per mortem. et luna. id est virgo maria sanguine. id est per merorem et dolorem. Et Apoc. vi. d. Luna tota facta est ut sanguis. Sed de his tribulationibus brevis virginis dicit in. i. per principali huiusmodi sermone. j. ideo hic per traleo. ¶ Sed apparet lucem esse quod ipsa de matris terrore: et habet in se. et per se. Nam huiusmodi

Maria ip adiutorium reprobis et sanctis prebet

Maria beata magnas tribulationes

ditate aeris impmit ac influit: et ipz aerē alte
rante i mutas i ipz supficie rose gignit. Un
manifeste videm? q? estuali tpe qto luna est
darius et piter aer lereuoz: tato abudatius
ros sup gramia se eredit. Ros ar affilat fili?
et vt declarau in .v. pte pncipali hui? opis
et .iij. pte .ij. Hui? aeror? ipa fgo bndicta
mi fuit. Istū nāqz rose de totū posuit i vtero
ei? q? postea ex eo p natiuitate pcedēs totum
mūdū irrigauit. vñ Berni. ingt. Rigatur?
areā dñs celesti rose totū vellus pri? infudit
Redēptur? em gen? humanū vñūsum pū
cōtū in maria. ¶ Tertia lune pprietas q?
habet in pñcto libro de pprie. re. est: qz ipsa
est humor? mīstra. nā ibi dī Luna est oīum
humoz augmētatiua. quia per occulta natū
respiramina fluxus et refluxus augmētatur
vñ in ei? decemēto in ossib? medulle: in capi
tib? cerebra: et humores in corpib? dimīnuūt
et in ei? ieremēto multiplicant? vñ ei? defectu
oīa cōpatunt? et ei? decemēti est inferioz de
minuti. hec ibi. Et ob hāc causam meli? est
mūnerē sanguinē in lune augmēto qz in de
cemēto. S3 ligna p edificijs icidere et arbo
res inferre vel plāare est meli? in decemēto
to qz in augmēto. et dī est: qz in augmēto
lune crescat humores: si tūc arbores inferres
vel plāares humoz nūm? qz in planta abun
daret a natura bñ regi nō posset. vñ fructus
fūculosos faceret. Ligna em tūc incla edī
ficus nō sunt apta. qz pp? humiditatē indu
sam ad putredinē sunt parā: et a fūmib? facilr
corrodunt. Brā autē fgo nullū humorē sup
fluū genuit: sed oīs humor? boni mīstra fuit
Tres autē hūiores iter alios mīstrauit. s. pce/
ptiois: nutritiois et deuorōis. Loeptionis
humorē admīstrauit spūscō: qz ipsa de pu
rissimis sanguib? suis materia mīstrauit ge
neratōi filij dei. Spūs autē scūs ipm corp?
organizauit et formauit. vñ ipa bndicta fgo
fuit vera mī xpī: qz fm phz b solū prinet ad
rōnē machinatis vt materia admīstraret cō/
ceptiōi. et dī dī: Mar. j. Lū est despolata mī
lelu maria et. Secūdu humorē nutritiois
admīstrauit xpo qñ est lactauit vberē de celo
pleno. pp? qd dī Lu. xj. Beatus vērē q? te
poreauit et vbera q? suasti. Tertiū autē humo
re deuorōis admīstrat cūlibet suo filio ad
optimo. S3 em duo vbera qbus lactat filios
suos adoptiuos: ex vno infundēs hūiorē grē
tūctis: et ex alio humorē mīscōie pctōrib?. Et
iō ecclia vocat eā matrē grē et mīscōie. Brās
igit ille q? grēdie pascit lacte ab istz vberib? p
pmaro. nā em dulcedinē sentiet: q? dīcer ipi

dulcissime fginī illud Eā. j. Melioza sūt
vbera tua vino fragātia vnguētis optimis
Quarta ppetas lune ē q? dñat mari. Nā dī
in dicto li. de pprie. re. Luna est aquaz ma
ris attractiua. Sicut em adamas trahit fer
rū post se: sic luna mouet et trahit post se oc
ceanū. vñ in suo ortu intumescit mare et cre
scit ex pre oriētali et decrescit ex pre occidēali
et cōuerso qñ est in occasu crescit mare ex pre
occidēali atqz decrescit ex parte oriēs. et fm
q? luna plus vel min? pficit in lumine: sic pl?
vel min? in suo fluxu se extendit vel retrahit
ipz mare. vt dīcit Marcian?. Macrobius
fgo in li. Liceronis ait. Ocean? in ieremēto
lune retinet modū istū. Primo em die cresce
tis lune fit copiosior solito et abūdat in sum
mo: s3 scdo minuit? et sic vsqz ad diē septimū
Deind itez crescit p septē dies: ita qz in .xiiij.
die est itez plenū in sumo. Un in nouilunio
ip est mare plenissimū et etiā in plenilunio.
hec ibi. ¶ Mare autē moralit accipit tribus
modis. Nā vno mō dī mare hui? vite ama
ritudo. et sup h mare brā fgo habet pntē: qā
ei? pietas (vr. s. dixim?) ostēdit sup illos q? i
in tribulatiois amaritudie positi. vñ de illa
dicere possum? illd Mar. viij. Uenī et mare
cedūit ei. Per vētos autē itelligunt aduer
sitates exteriores. et p mare amaritudies ite
riores. Uel p vētos itelligunt violētie tem
prationū. et p mare pcurbatio tribulationū.
Scdo mare vocat pctōz ingēitudo. vñ Jā.
lvij. dī. Eoz impij qñ mare feruens qd qñce
re nō pt. Sed qñ ista luna orit? pctōrib? eos
luce sue mīscōie illūstrādo: tūc crescit mare:
id ē eoz ex pre oriētis grē et decrescit ex p
re occidētis culpe. s3 cōtra (qd dī auertat) s3
ista luna eis occideret. i. p sua mīscōiaz ipis
nō adēset: tūc mare cordis eoz cresceret ex
pre culpe occidētis: et decresceret ex parte oriē
tis grē. Tertiū vocat mare mūdū iustitudo
seu mutabilitas: inē illd ps. xviij. Mouet
tur mare et plenitudo ei?. et Mar. viij. Mo
tis magn? facit? est in mari. Sicut autē. s. oīs
sum est mare pntē lune bz qd duplicē mura
bilitatē. Una est repletiois: et ista est in noui
lunio. Scda est diminutiois: et ista ē vsqz ad
septimū diē. Tertia est augmētatiois: et ista
est vsqz ad .xiiij. diē. Quarta est iterare reple
tiois: et ista est in plenilunio. Et sibi pntē. i.
auxilio brē fginis pctōres in ira dei existē
tes replent aqua pntē et decrescit in eis mīse
ria culpe: et angel? pfect? grē et tandē pueniūt
ad plenitudinē glie. ¶ Quinta pprietas lu
est illa de qua ingt. ppheta ps. ciiij. fecit lu

A
Luna do
minatur
mari

Mare
moralit
triplicat
accipit

B

Luna est
mensura
tempis

nam in tpe. Nam ipa est mensura tps. q: fm
motu lune accipiunt anni lunares: q apd in
deos obfuant. vñ Eccl. xiiij. dicit. Luna in
oibus in tpe suo ostensio tps et signu cui Et
prinnet ann⁹ lunaris. ccliiij. dies. vñ patet q
ann⁹ solaris super annu lunare in. xj. dieb⁹.
Quapropter iudei et arabes seruantes annum
lunare faciunt suu annu minore q sic n⁹. xj. die
bus: pter qd dicit vñ diei. Itē fm luna disti
guunt mēses lunares. Un mēsis d^r a mene
grece qd est luna latine. eo q hebrei ex cursu
lune mēses vocabat. Et accipit mensis luna
ris apud iudeos et arabes fm cursum lune i
oto zodiaco donec solē attingat. qd facit in
xix. dieb⁹ cū dimidio: vt astrologi dicūt. Et
hec oia hñt in li. de ppe. re. Dies at lunaris hñt
arates incipit in sero ab occasu solis: eo q or
tus lune fit tpe occasus solis. sic fm eos nor
pcedit die. Sz greci et aliq q nō vñt in mē
sib⁹ suis vñsione noue lune computat die ab
ortu solis cū noctesua vsq; ad ortu sequētis
diei. et sic fm eos dies pcedit nocte: vt d^r Al
phagran⁹ differētia pma. Et sñr accipit di
es ab ecclia q ad festi celebratiōz. c. j. et c. qm
de fer. hñt q ad elum carnū et ieiunū incipit di
es a media nocte. et sic fua lex more romano
fi. de feriis. vbi d^r. More romano dies a me
dia nocte incipit. Et pdictis aut patz q luna
habet dies mēses et annos. sz mī habet mēses
et annos breuiores q sol. Et sñr brissima vir
go q d^r luna habuit plenitudinē grāz et oru
rum et donoz sic et xps q d^r sol: sed mī imino
ri gradu. licet excesserit omēs alios electos.
Et ad hoc moralit^r p^r exponit illd Eccl. xxiij.
Dies diei superat et ann⁹ annū. ¶ Sexta pro
prietas lune est q ipa d^r emulatrix solis. nā
aliquando ipi soli est ante: aliqñ retro: aliqñ
sup et aliqñ sub⁹. vñ luna aut est cū sole i cō
iunctiōe qñ ascendit: aut a latere: vt qñ a sole re
cedit vel qñ ad solē reuertit. aut in plena op
positiōe: qñ. s. totalit^r soli opponit. Et sñr be
ata hgo an xpm ē sol iusticie. fuit qñrum ad
etate carnis. et sic mī ē an filiū q ad hūanita
tē. sz q ad diuitate ipa hgo de eo dicere pore
rat illd Joh. j. An me nat⁹ est. Itē fuit post
xpm qñrum ad morte. qz xps mortu⁹ est pñs ea
Itē ipa fuit sup xpm materna auctoritate. qz
ipe dñs humilit^r ei subieci⁹ fuit et sibi obedi
uit: vt p^r Lu. ij. Itē fuit sub xpo nō solu ra
tiōe dignitat^r in qñrum ipe erat d^r. sz etiā situl
localitate cū erat in cruce suspēsus. Tūc enīz
ipa sterit inferius sub eo iuxta cruce: vt habet
Joh. xix. Sz norandū q qñ luna est sub so
le: ita q recto diametro est inter nos et solem

Luna e
mulatrix
solis

solet esse eclipfis. i. defect⁹ solis causatiua. et h
fuit in passiōe xpi qz brā mī sub filio merca
sterit: et eclipfis solis. i. mortis xpi p rāto cau
satiua fuit in qñtū naturā q pati et mori possz
ex ipa xpus assumpsit. Sed nom q eclipfis
solis fm naturā nō p^r accidere nisi in cōiun
ctiōe solis et lune: qñ sol est in capite draconis
et luna in cauda: vel eōtra: vt d^r in li. de ppe
ra. re. vñ dicit Albumasar in li. de motu pla
netarū. Si luna inter nos et solē obuiat defec
tū radiōz nobis facit in capite vel in cauda
draconis. Et sñr ista luna hñginal dupliciter
solē. i. xpm dicit quodamō obfuisse. pmo
quādo ipm pcepit et carne vestiuit. tūc enim
paulomin⁹ ab angelis minorat⁹ est qñ exina
nuit semetipm formā serui accipiens: vt dicit
ad Phil. ij. Un hoc fuit qñ in cauda draco
nis. i. in humana carne: que fuit caput et pñ
cipiū pñi. Quādo in morte xpi que fuit in
cauda draconis in qñtū draco infernalis suū
dominiū terminauit: ista luna solē obfusa
ri fecit in qñtū tenebras sui doloris ad cor filij
trāsmisit. Tūc enī (vt d^r Mart. xxiij) facie
sunt tenebre sup vñuersam terrā. qz tenebre
amaricatiōis et afflictiōis replerūt hñgine
maria (que terra in scriptura appellat^r) et ip
sa cū tāta obfuitate se soli. i. xpo: sub cruce
opposituit: q eum sñr ex sui cōpassiōe obfusa
ri fecit. Dicit qz in pñcto li. de ppe. re. q qñ
luna est sub sole: qñis lumē pdat ex parte ter
re nō mī pdat ex parte celi. vñ quādo sol cōiun
git nihil luminis ad terrā dirigit. sed tamen
ex parte celi i plena illuminatiōe pñsit. Et sñr
brā hgo qñis in passiōe filij ex parte terre. i.
terrene carnis videret obfusa. ex parte tamen
celi. i. aie celestis et ratiōis erat clarissima pñ
dei lumē. Ipa aut luna tūc fuit impecta so
lis pñctiōe qñ sup dilectū suū in tra ad ce
lum est assumptra. Nūc hgo a latere eius ma
ner. qz ad filij dextera in throno collocata est
iuxta illud ps. xliij. Altius regina a dextera
tuis rē. Nō pñgura possēsum fuit i matre
Salomonis. ij. Re. ij. fuit aut opposita so
li in annūciatiōe. quia tūc quātō sol. i. deus
vel angelus ex parte dei cā comedabat: nū
to ipa eōtrario magis sevilificabar dicens.
Ecce ancilla dñi. Unde quia tūc luna bene
implet lūie qñ est soli opposita. ideo brā hgo
ex tali oppositiōe repleta est diuino splendore
Et id dicit Luc. j. Resperit hūilitate ancille
sue rē. ¶ Septima ppetas lune est q ipa est
imutatrix aeris: et mediante aere maxime im
mutat corpora humana. Unō Hypocras in
pñcipio pronosticoz de luna loquens ait. Est

Luna i
mutat
regu

quoddā celestis sydis in quo optet medicos
puidere: cui? puidētia est mirabilis et stipen
da: Galien⁹ in comēto de dieb⁹ eticis di
cit. Rem certā que nō fallit intēdat medic⁹:
qua docuerūt astrologi egyptioz q⁹ p⁹ iun/
ctiōe corpis lunari⁹ cū stellis fortunari⁹ fuit
egritudines terminabiles ad bonū: ex f⁹rijs
p⁹otrarie. s. ad malū. Itē d⁹ in li. de p⁹pe. re
nū q⁹ circa hūani corpis mutationē lunari⁹
fuit potissime operat⁹. et hoc accidit tū p⁹p⁹
sui mor⁹ velocitatē: tū etiam p⁹p⁹ ip⁹ ad nos
vicinitatē: tum p⁹p⁹ oculū sibi naturaliter
institū prātem. et ideo morboz mutatiōez me/
dicus p⁹fecte nō discernit q⁹ lunares effect⁹ in
corporib⁹ nō cognoscit. Sicut igit luna ha/
bet dominū sup⁹ infirmitates corporales: vt
etiā dicit Hypocra⁹ in li. de iudicijs infirmi/
tatis fin luna. sic beata f⁹go habet dominū sup⁹
morboz tam corporales q⁹ spūales: vt. s.
faciat eos sanari vel ad mortē terminari fin re/
uorione v⁹l idenotione ipoz infirmoz ad eā.
¶ Multi alijs effect⁹ p⁹perates lune ponunt
in p⁹dicto li. de p⁹pe. re. s. quā luna h⁹ naturā
simile speculo qd⁹ lumē recipit ab alio et illud
postea reflectit. Item q⁹ luna ēlue forme et fi/
gure mutatiua. Diversas em⁹ facies sui luis
ostēdit ad terrā: quia nūc circularē: nūc arcu
alem aspecit⁹ hōim se ostēdit. Itē q⁹ ipsa lu/
na est fecunditatis ministratiua terre semini/
bus. et ideo a gētilib⁹ appellabat⁹ p⁹serpina et
dea feminū que p⁹iciunt i⁹ terra. Itē diceba/
tur dianā dea siluaz et nemoz: q⁹ fer⁹ de no/
cte pascua q⁹ritib⁹ in nemozib⁹ et in siluis lu/
minis b⁹ificiū admistrat. et ideo gētilis eam
etiā appellabāt deā venatoz: q⁹ venatio fit i⁹
siluis. et p⁹pter hoc dianā cū arcu depingebāt
eo q⁹ venatores arcubus utebant⁹. Itē (vt di/
cit Albumasar vbi supra) luna est aeris mū/
tificatiua: motu cū suo continuo aerē rarificat
Vbi si nō esset mot⁹ spere lune aerē ex noctur/
na vapor exaltatiōe grossicies inficeret et nō
modicā corruptionē generaret. Que oīa de/
uotus contēplator poterit brissime f⁹gini ap/
plicare: sed breuitatis causa i⁹ his nō insisto.
¶ Solutū aut aliq⁹ pauca p⁹ cōdusione huius
p⁹is dicā p⁹mo q⁹ luna appellat⁹ beata f⁹go p⁹.
p⁹ter suā humilitatē: q⁹ luna est oībus plane/
tis inferior: et ipa b⁹idicta f⁹go oībus sanctis
humilior. Vbi in numeratiōe ap⁹loz voluit i⁹
fine oīum numerari tanq⁹ inferior et vilior: vt
pat⁹ Act. i. Habet aut luna hoc p⁹priū: quia
creat⁹ v⁹q⁹ ad diē decimū q⁹rtū vel quidecimū
q⁹lq⁹ in ipa cuius dā hōis imago integra vi/
deat⁹: et vltra nō crecit s⁹ postea decrecit. Et

eodē mō brā f⁹go creuit v⁹q⁹ ad etatis sue an/
num. xliij. vel. xv. et tūc xps qui est imago dei
p⁹ incarnationē in ei⁹ vtero apparuit v⁹ p⁹se/
ctus: nō quo ad etatē: sed quo ad sapiām et
oīm grāz plenitudinē: iux⁹ illd⁹ Hier. xxiij.
Nōnū faciet domin⁹ sup⁹ terrā: femina circū/
dabit v⁹z. Postq⁹ aut intantū creuit statim
in sua reputatiōe decretere cepit. vñ nō ma/
trem dei: non reginā celi: sed ancillā se voca/
uit Lu. i. Et ideo d⁹ Eccl. xliij. de luna q⁹ ē
luminare qd⁹ minuit in p⁹sumatiōe. q⁹ virgo
brā multū se humiliat in filiū sui cōceptiōe
Vel pōt dici q⁹ ista luna multū creuit in filiū
sui p⁹ceptiōe: s⁹ postmodū decreuit p⁹ tristitia
et dolore in ei⁹ passiōe. Luna aut crecens h⁹
cornua f⁹lus solis oriū: decretes f⁹o versus
solis occasum: vt d⁹ in p⁹dicto li. de p⁹pe. re.
cui⁹ causam p⁹ncip⁹ p⁹ranleo. Et sicut brā f⁹go
habuit duo q⁹ ipam disposuerūt ad xpi oriū
s⁹ humilitatē et f⁹ginitatē: cū quib⁹ quasi cū
duob⁹ cornib⁹ eius oriū respiciebat. Et autē
occafum. i. ei⁹ passiōe respicit cū duob⁹ alijs
cornib⁹. s. cū dolore quē habuit de ipi⁹ morte
et cū gaudio quē habuit de redemptiōe gene/
ris humani. ¶ Secūdo et vltimo dico q⁹ ipsa
f⁹go fuit p⁹fectior luna. qd⁹ denotat ex hoc q⁹
Alpoē. xij. luna sub pedib⁹ ei⁹ describit⁹. Pro/
cui⁹ declaratiōe est sciēdū q⁹ per lunā designa/
tur mutabilitas quadruplex. Prima ange/
lico et spūituū: qui sunt mutabiles p⁹ naturā
sed imutabiles facti p⁹ grām. de q⁹bus d⁹ Job
ij. Ecce q⁹ seruiūt ei et nō sunt stabiles. et in an/
gelis suis reppit prauitatē. Secūda est fortu/
ne in reb⁹ tpalib⁹: iuxta illud Eccl. i. Vanitas
vanitātū et oīa vanitas: et nihil stabile s⁹
sole. vñ Berū. in li. de iprobatiōe vicioz. c. ix
ait. Dia q⁹ cernis vanaz gaudia rerū Um/
bra velut tenui veloci fine recedūt. Tertia ē
culpe i⁹ p⁹sonib⁹. s. de culpa i⁹ culpa: iuxta illud
Dlee. iij. Sanguis sanguinē tetigit. i. vñū
p⁹ctū ad aliud traxit. Quarta est miserie in
hūanis corpib⁹: iux⁹ illud Job. xliij. Homo
natus de muliere breuiviuens tpe: repletur
multis miserijs: qui q⁹si flos egredit⁹ et p⁹terit⁹
et nūq⁹ in eodē statu p⁹manet. et impator in. i.
ij. s. s⁹ q⁹ diuine. C. de vere. iii. enū. ait. Vñ/
mani turis cōditio semp in infinitū decurrit
et nihil est in ea qd⁹ stare p⁹petuo possit. mul/
tas et formas edere natura nouas de p⁹ope/
rat. et in aut. vt oēs oīe. lu. s. dicētes. Etiam
dicit nihil p⁹ene in semetipso manet: s⁹ currit
natura semp multas euoluens mutationes
quas neq⁹ p⁹uidere facile est neq⁹ predicere.
et in aut. de nō alie. aut p⁹mu. re. eccle. s. vt q⁹

S

Qua/
druplex
mutabi/
litas rez

216 pro
p⁹phetas
m⁹

E
Sic lu/
na e⁹ im/
m⁹arile
f⁹go ma/
ria e⁹ im/
m⁹arile

itez inqt. Quid em erit stabile iter hoies: cu
ois ni stat? lb ppetuo motu pstat. r Quid.
xv. met ham. ait. Lucta fluit: oisq; vagans
format imago. Ipa qz assiduo labut tpa mo
tu. No sec? ac lumē: neq; eni pstatere flumen
Nec levis hora pstat: vt vnda impellit vnda
Urgeturq; eade venies: vigerq; priorē. Tē
pora sic fugiūt pī: piterq; sequunt. Transi
t in estate postver robustior ann? . fitq; valēs
iunēis: neq; ei robustior etas Vlla nec vber
or: nec q mag; ardeat vlla ē. Nec spēs sua cui
q; māet: reriūq; voratrit. Et alijs alias repa
rat natura figuras. Nil eqdē durare diu lb
imaginē eade. Eredideri: sic ad ferrū venist
ab auro Tēpora: sic toriēs pīa est fortuna lo
corū. Nec aut quadruplex luna. i. mutabili
tas fuit lb pedib; brē pūis. Pīa em muta
bilas creature celest; ei? sbiecta ē impio. vñ
ipa dicere pī illd Ben. xxvij. Vidi solē r lu
nā r stellas adorare me. Per solē em itelligi
tur suprema angeloz hierarchia: p lunā me
dia: p stellas aut infima. Dēs em āgelī ipaz
brillimā pūine adorāt r venerant. Mutabi
litate qz fortune sub pedib; habuit: q fuauit
illud apli ad Phīl. ij. c. dīcē. Dia arbitra
tus sum vt stercoza: vt xpm lucrificarem. Et
qz p volūtariā paup̄tate cūcta tpalia despe
xit: inamissibilis r imutabilis omia possedit
sup illud Deut. ij. Dis locus quē calcauerit
pes vester: vester erit. Mutabilitatē etiā cul
pe sub pedib; habuit: qz ab op̄atō inoccisivi
ma fuit. vñ illi inquit ppha ps. cxx. Per diē
sol nō vret te: neq; luna p noctē. qz nec in die
pspitatis cecidit in p̄tā p amorē male inflā
manē: neq; in nocte adhsit p̄tā p̄tā. vñ
a ps. ipa nō simplr dī: luna: sed luna pfecta
in eternū. Luna em tūc erit perfecta qñ sine
macula erit. r pificabit illd p̄tā. xxi. Erat lux
lune sicut lux solis. qd in brā pūine impletū
fuit. Tñ r quartā mutabilitatē hūane mīse
rie sub pedib; posuit. nā impletū est in ea il
lud ps. lxxj. Dīet in dieb; ei? iusticia r abū
dātia pacis: donec auferat luna. i. mutabili
tas fm glo. Sicut em luna crescit r decrescit
sic r corp? humanū multiplici mutabilitati
subiicit: iuxta illud ad Roma. viij. Vanita
ti creatura subiecta est rē. Et qz ipa miseria
mutabilitatis tollet in resurrectionē. iō sūdit
Et ipa creatura liberabit a fuitute corruptio
nis. Ab ista aut fuitute beatissima pgo libe
rata est: q pfecta sui corpis imutabilitatē pos
sedit: r sup oēs choros angeloz in aīa r cor
pore glificata est. r ideo de illa exponi pōt il
lud. ij. Reg. xxi. Lailigo. i. humana mortali

Dis mu
tabilitas
fuit sub
pedibus
marie

tas lb pedib; ei? r a secedit sup cherubī r vola
uit. volauit sup pēnas vētorz. Quadruplicē
igit brā pgo luna posuit lb pedib; suis. i. cele
ste natura ei p̄fēdo: pspitātē tpale cā despi
ciēdo: oēm culpā ipaz penit? emittēdo: huma
nā miseriā imortalitatē inducēdo. Ipa est
go luna incedēs clare Job. cxxj. x qua ēē dē
Abacuc. ij. Sol. i. xps: r luna. i. bñ pgo ma
ria steterūt in habitaculo suo. qz p firmi per
māserūt in oi ope p̄uoloso.

Q. beata virgo maria dīct sol
Assimilatio. vj.

Earissime pūini inqt tenor? Bē.
b Virgo sublimis tu vestis ihm
deū sūme maiestatis carnis sbiē
tia: qui te ineffabili vestit gloria.

Tu vestis solē nubet: sole ipa vestiris. Nec
ille. Hoc aut esse vix testat brīs Jofes cui
gelista Apoc. xij. vbi ait. Signū magnū ap
paruit in celo: mulier amicta solē: p quam
itelligit ipa pgo bñdicta: q dī amicta sole. i.
omara clarissimo fulgore gīe p̄fēci. Et b
gra fuit septiformis fm. vij. dona p̄fēci: q
fulserūt in ea r rep̄tant in septe effectib; sol
q Prim? solis effect? est calefactio: r significat
donū sapie: q spūs incalecit in amorē dei. vñ
Eccl. xliij. dī. Sol triplicē exurit mōtes. i.
excellas mētes inflāmas. Triplr aut inflām
mat. i. amore dei: sui r primi. vñ in amorē dei
inflāmat triplicē. i. ex toto corde: ex tota aīa et
ex tota mēte. Sequit aut in p̄dicto Eccl. r
radios igneos eruffas. i. calidas affectiōes
imutans. vñ. ij. Machab. i. dī. Refulsit sol
q prius erat in nubilo: r accēsus ē ignis ma
rim? . Ipūs em gustās tū p donū sapie inari
descit i amorē ipi? . vñ Aug. inqt xco. Sustia
ui r elurio actio: tēngi r exarū in paup̄tate
ciā tuā. Brā aut pgo vt on dat se hēbēre ei
sectū inqt Eccl. xxiij. Qui edunt me adhuc
esuriēt: r q biber me adhuc sitiet. q Scdōs ef
fect? solis est illuminatio. r p̄inet ad donū intel
lect? . vñ Eccl. xliij. dī. Sol illuminas p oīa
respicere facit: in celo summa gaudia: in iher
nosūma supplicia: in mūdo p̄suras etan
gustias: in hoīe in seipo p̄tā r negligentias.
Tñ. j. Machab. vj. dī. Refulsit sol in dipeos
aureos. i. in xpm r pūine mariā: r resp̄dne
rūt mōtes ab eis. i. electorū mētes. q Tert?
effect? solis est tēudatio. qz facit vestes eme
re. Et ad donū cōsiliij refert. quod docere vire
rem p̄uersatōz r secularē vitā rēponere: iux
illud Mar. xix. Si vis p̄fec? esse vade r vē
de omia que habes: r da paup̄ib; et veni se
quereme. Et p̄p̄necēctū eniaz habet beata

Sept
effectus
solis

Ma
sol. p
sape
collat

virgo. vñ qñlibet aia ei deuota pñt dicere illd
Lan. Nolite me pñdere qñ fusca sum: qñ de
colorauit me sol. i. colorẽ pñtine cñuersatiõis
mutare me fecit. ¶ Quart⁹ effect⁹ solis est cõ
solidatio: z ad donũ fortitudinis pñnet. p qd
spñs cõsolidat. vñ Eccl. xviij. dñ. Nõ sanct⁹
id est firm⁹ i sapia manet. Debrũ aut⁹ pñgine
dici pñt illd. j. Pe. v. Cõfirmabit⁹ solidabit⁹
qñ. Quint⁹ effect⁹ solis est tot⁹ hñanevitẽ re
gulatio: z ad donũ scie pñnet. p qd scim⁹ bñ
pñlari i medio natiõis pñe atqz pñerle. Un
ipa pñgo bñdicta hozat deuotos suos dicens
allud ad Phil. ij. Qñ facite sine murmur a
tione z bñsitiõib⁹: vt sitis sine querela z sim
plices filij dei sine rephẽsione in medio natio
nis pñe z pñerle: inter quos lucetis sic lu
minaria in mñdo verbũ vite cõtinentes zc.
Sextus effect⁹ solis est liqfactio. z pñnet ad
donũ pietatis: quo liquefit aia ad cõpassio
nem pñmit. vñ Ero. xviij. dñ. Lum incalece
ret sol liquefiebat manũ. z Sap. xvi. scriptũ
est. Nõ ab igne nõ poterat exterminari: statiz
ab exiguo radio sol calefactũ liquebat. Bea
te aut⁹ pñgnis pietas liquefacit corda nra ad
cõpassione. vñ de illi dicere possum⁹ illd ps
clviij. Flabit spñs ei⁹ z fluat aq. Septimus
effect⁹ solis est dñccatio humoz. z pñnet ad
donũ timoris: quo carnalis pñpñccia defic
atur. vñ Jaco. j. dñ. Exort⁹ est sol cũ ardore
z arefecit fenũ. i. carne: qñ omnis caro fenũ: z
ois glia eius quasi flos fenũ. Jsa. xliij. Prop
bos aut⁹ seprẽ solis effect⁹ dñ. Jsa. xxx. Lux so
lis seprẽpñccit erit sicut lux seprẽ dñerũ. Per
hos pñ seprẽ effect⁹ solis diuini saluat homo
z ideo dñ. j. Reg. xj. Eras erit vobis sal⁹: cũ
incauerit sol qui nescit occasum. vñ Jsa. lx.
enã dñ. Nõ occidet vltra sol tu⁹. ¶ Qui sol ē
beatissima virgo maria. vñ ps. xviij. dñ. De
eo. In sole posuit tabernaculũ suũ. Qd ex
ponẽs Nico. de ly. dñ. qñ virgo maria recte
nominat⁹ sol pñter plenitudinẽ grẽ. z qñ in ea
habitauit xps sicut in tabernaculo suo. z pñt
qd in pñona ei⁹ dñ. Eccl. xxiij. Qui creauit
me requieuit in tabernaculo meo. Possum⁹
aut⁹ dicere qñ ipa bñdicta pñgo assimilata soli p
pter septem excellentias in ea repertas. Pri
ma est nobilitas: sicut em sol orit⁹ ex alto cũ
splẽdore multo sic beatissima virgo maria or
ta est ex alta pñgentie. l. ex regali stirpe: z cum
sanctitatis splẽdore. Nõ em orta est cũ origi
nalis peccati obscuritate. z ideo ecclia facit
sum⁹ de eius illibata z fulgẽtissima cõceptio
De ipa em glia virgine dici pñt illd Eccl
xvi. Sicut sol oriet mñdo in altissimis dei

sic mulieris bone spēs in ornãmẽtũ dom⁹ sue
Sicut etiã sol est planeta nobilis cõditiõis
z materie z forme. vñ materia eius ita satiat
sua forma qñ vltiorẽ formã nõ appetit. z pñ
pter hoc est incorruptibilis: sicut z aliq celi. vt
trahi pñt ex dictis bñ Tho. in. j. p. sũ. q. ii. ar
ti. ij. Jta aut⁹ inferiora vt vegetabilia z sen
sibilia sunt corruptibilia. z forme eozũ nõ sũ
ita nobiles vt satient suã materiã: imo vt dñ
j. phis. Materia sp appetit formã zc. Jta
beatissima pñgo est ita nobili materia z forma
decorata qñ aliã ampl⁹ nõ appetit: cũ sit incor
ruptibilis z in aia z corpore beatificata. Se
cũda solis pñpñccia dñ formositatis habz em
pulchritudinẽ in aspectu. l. em mlti planete
sunt formosi: vt venus: iupiter z luna: in oib⁹
formosior z ad videndũ delectabilior est sol.
vñ Eccl. xj. dñ. Delectabile est oculis videre
solẽ. Et sũt bñ pñgo plena fuit pulchritudine
sup oēs alios post filiũ. vñ ei dñ a deo Lan.
tiij. Tota pulchra es amica mearũ. z dñt ro
ta. i. intus z for⁹ ad differẽtiã hypocritaz: qñ
solimõ ab ei⁹ hñt apparetiã scitatis. Tertia
solis pñpñccia est impmixtibilitas. Videm⁹
em pñpñccia qñ sol transiit suis radijs per se
ces z lutũ z alia imũda z fordidã: z tñ nõ in
ficiat aliq macula: qñ natura ei⁹ est ipermixti
lis. i. nõ potest pmisceri alijs reb⁹ extraneis.
Et sũt bñ pñgo l. fuerit in hac vita que est fe
ci⁹ pctõz plenã: z in qñ sine pctõ null⁹ vñit.
xlv. dñ. c. licet. Nõ nulla pcti macula fuit ifecta
sed sp remãsit mñdissima z inocentissima. Et
ideo in pñdic. Eccl. c. sũt fert ei⁹ sponsus cele
stis. z macula nõ est in te. Quarta pñpñccia so
lis est luminositatis Sicut em sol lune z oib⁹
planetis z syderib⁹ dat lumẽ: vt dñ in li. de pñ
pñccie. re. z vñũ sum orbe illuiat. ita beatissima
virgo dedit lumẽ. l. boni exempli toti mun
do. vñ Ambro. in li. ij. de virginitate ait. La
tis fuit maria vt eius sol⁹ vita sit olium dñcti
plina. Sancta qñ mater ecclia de illa cantũ.
Luius vita glia lucẽ dedit sũlo. z itez. Lui
us vita iclita cũctas illustrat ecclias. Quin
ta pñpñccia solis dñ fructuositas. Videm⁹ em
qñ blada: legumia: aliqz fruct⁹ maturefcũt z
saporositatẽ acqñrũt virtutẽ solis. Si aut⁹ nõ
esset influẽtia ei⁹ pñdicta oia remanerẽt acer
ba z insipida atqz impfecta. Dñgũt virgo lu
cidissima pñtu es sol noster fructuosissimus
qm oēs fruct⁹ nostri te mediãte efficiunt ma
turi. i. oia opa nra: vt ieiunia: orões: elemosy
nez filia mediãte tua insecũsione sunt deo gra
ta z nobis vtilia. z sine illa sũt acerba z a deo
nõ acceptant. z ideo inqñ Bern. Modicu⁹

Illud qd deo offerre desideras gratissimis ill
 et acceptatōe dignissimis marie manibus
 cura tradere si nō vis repullam sustinere. ni
 hil em nos deo habere voluit qd p man^o ei⁹
 nō trāfiret. Decille. Sic etiā soloia inferio
 ra secūdat et eorū generatiō potētiā excitat
 adiunat et cōfortat: sic ipa bndicta virgo nos
 fructificare facit opibus bonis p bonū timo
 ris dei. de quo dicit Eccl. xv. Qui timet deum
 faciet bona. Ipa em dicit mī timoris Eccl. xxiij.
 Qui aīas sibi deuoras ad timēdū deū indu
 cit. Et ideo oēs dētm⁹ qd die de pēari istū so
 lē vt nos in vita fruola pseuerare et fructifi
 care faciat: in illō Sap. xvj. O pter pueni
 re solē ad bndictionē. s. obtinēdā: et ad ortuz
 solē adorare. Sexta ppetas solis dicit generali
 tatis: qz oīs generalis super bonos et malos
 Mat. v. et xxiij. di. c. i. et oīs tā iustos qz
 pētores calefacit. Et sicut beata virgo est gene
 ralis et vniūsalis oīm aduocata. vñ Bern.
 in qd. Quēadmodū sol oīs sup bonos et ma
 los indifferēter: sic marie benignitas nō dis
 cernēs merita sese exorabile oibus et clemētis
 sima prebet: oīm deniqz necessitates amplissi
 mo misere affectu. Et itēz ipam bndictā s
 gine idē doctor alloquens ait. Pētorē o ma
 ria quēlibet fētidū nō horēs nō despiciēs si
 ad te suspirauerit. Tu illū a desperatiōis ba
 ratro pia manu irrahis: spēi medicamē aspi
 ras: ac toti mundo despectū materno affectu
 amplecteris: foues nec desēris quonqz tremē
 do iudici recōcilies. Decille. N igitur pecca
 tor: o peccatrix etiā si fecisses oīa pēta que cō
 mitti vel excogitari possint et que vñqz oīs
 mūdi hōes et mīeres commiserūt. Et si tua
 scelera i numero excederēt numez stellaz i ce
 lo et arene maris: et mīto plures essent qz frō
 des arborz ac folia herbarū noli in despatioz
 venire: sed ad istū solē statim recurre: et iniq
 tas tua sicut nebula dissoluet que fugata est
 a radīs solis Sap. ij. Septima ppetas so
 lis dicit incōprehensibilitatis. Videm⁹ em q sol
 est incōprehensibilis: ita q in sua rotā videri nō
 potest. Tanta em est sua lux: et tanta est debi
 litas nostrorū oculorū q nō possum⁹ oculis fi
 ris solē aspiciere: et si oculos ad eū figim⁹ ledū
 rur. qz dicit in. ij. de aīa. Excellēs sensibile cor
 rumpit sensum. Dec aut ppetas cōperit be
 atissimē sginē. Nā ipa pcepit et pēpit filium
 dei claustris suis sginilib⁹ ip pseruatis in te
 gerimis intactis et inuolatis. Quō aut h po
 tuerit essenaturali rōne et via humana cape
 re et intelligere nō possum⁹ nisi q nō est ipossibi
 le apud deū omē verbi. Luc. j. vñ Diero in

finone ad Eusto ait. Qd natura nō habuit
 vltus nesciuit: ignorauit rō: mēs nō capim⁹ hu
 mana: hoc totū gestū est in maria. *Alle lu*
 ctis qz ppetatib⁹ addere possum⁹ q brā sgo
 hz silitudinē cū sole in sim. Nā sic sol posit⁹
 est in medio planetarū hīs tres sub se et tres
 infra se. sic beata sgo exaltata est et sublima
 ta i sua assumptiōe: ita q sup se nō habet nisi
 tres psonas diuinas: et infra se habet tres an
 gelicas hierarchias: et p sōis totā curiā ange
 loz et hōim q erūt ad ordines angelicos assu
 medī. et ideo de illa inq⁹ de⁹ ps. lxxvij. Thro
 nus ei⁹ sicut sol in cōspectu meo. Itē sicut sol
 habz maximā velocitatē: qz qd die currit ab
 oriente in occidētē. sic ipa sgo itemerata ve
 locissima fuit in motu obediēte. quia diuine
 volūtati p angelū sibi expōsit cito consensit
 dicens. Ecce ancilla dñi tē. Itē in motu beni
 uolēte. quia statim ascēdit in montanā cum
 festinatiōe et saluauit Elizabeth. Luc. j. In
 quo dedit nobis exemplū ascēdēdi ad supio
 ra p pfectū sōmū sine negligēte tarditate.
 Itē i motu diligēte: qz sol licet regit filia
 suū: qui remāserat in tēplo Luc. ij. Item su
 cur motu solis general calor et inflammatiō in
 corpe ei expōsit. vñ vt dicit ppetatū et ad ex
 pientia videt⁹ si s speculū concanū supā po
 nat et soli exponat a calore generato incēdit.
 Ita beata sgo mentes puras et sibi deuotas
 q sunt vt specula mūda: inflammat ad dei dile
 ctionē. vñ ipa mī pulchre dilectiōis appella
 tur Eccl. xxiij. Itē sicut p irradiatiōez solis
 oīa nobis deregunt: et inter oēs colores discer
 nim⁹: nigrū ab albo distinguim⁹. Sic ipa
 mentib⁹ nris dat lumē discretiōis et verā co
 gnitiōē vicioz atqz virtutū. vñ dicit mī agni
 tiōis Eccl. xxiij. Vocatū lūie carent illi mī
 feri q reuerentiā nō habēt et ga illā: s pot⁹ cō
 tra eā ifelices linguas suas relātāt ipaz blas
 phemātes. Itē hoc lūie sunt primati illi q ei⁹
 puritatē psequunt⁹. vñ dicere possunt illud
 Sap. v. Iusticie lumē nō luxit nobis: et sol
 telligēte nō est ortus nobis: et illud Eccl. vi
 de s libz eoz dicit p. Nō vidit solē nec cognit
 distātiā boni et mali. De aliq⁹ etiā istoz di
 ci p illd ps. lviij. supēcidit ignis. s obliuio
 tiōis vñ vane glie et ppe reputatiōis: et nō vi
 det solē. Atqz vrina de gbulā dicit nō possit
 illd ps. ciiij. Qz⁹ est sol. i. in mēto⁹ fidelium
 et cōgregati sunt. s ad obscurā dū illū. Spero
 aut q verificabit⁹ illud Nā. iij. Qz⁹ est
 sol et auolauerunt locuste. vt mī illi q ex mali
 cia conabit⁹ obscurū reddere seu videri facere
 istū solē clarissimū: ita vt de illo dici queat ly

Bermo. II. Maria Acies castroru

lud Eccl. xlvj. In iracundia ei⁹ ipedit⁹ est sol
Nō solū ā ipa bndicta ēgo appellat sol. vñ
illa dici pot illud Judicij. v. Sicut sol in
ortu suo splendet. sed etiā de ea dici pot illud
Sap. vij. Nec est speciosior sole. z illud Eccl.
xviij. Oculi ei⁹ multo lucidiores sunt sup so
lem. Nigrit sol fulgentissime rogo vt sup nos
lumē tuū diffundas: ita vt de nobis verificet
illud Malach. iij. Vobis timētib⁹ nomē
meū oriet sol iusticie: dicit dñs. z illud Mar
th. iij. z Mar. iij. Qñs est sol z estuane
rūt. f. charitatis z deuorōis calore. Sol cla
rissime illumia oculos meos ne vñq obdor
mā in morte: ne dicat inimic⁹ meus pñaliū
aduersus eū: ps. xv. z facie mā illumia super
seruū tuū: ps. cxix. Sicut em sol habet fructū
fornificatiuū. vñ in eius ascensu super nostz
emissariū pñtates aialū roborant z fortiores
efficiunt: z vsq ad diē mediū augmētant: et
quādo ad occasum declinat debilitant: z ideo
in hominū aialia resoluunt. vñ z flores i ortu
solis apūnt qui in ei⁹ occasu claudunt. Sic
mō brillima ēgo deuotos tuos pfortas z ro
boras: z ad spem eterne vite psequēde eos sb
leuas. vñ mī scē spē appellatis Eccl. xxiij.
Ueāt illi in cui⁹ corde occidit lumē istū sol.
nā de illo verificabit illud. iij. Regū. xxiij.
Mortu⁹ est occidēt sole. Pro clausiōe autē
hui⁹ pñis dico q sicut beata ēgo est velut au
roa pñōib⁹ z tāq luna tribular⁹: sic ē tangz
sol iustis: q s duplicat illumiat. f. p exēplū z bñ
ficiū. Per exēplū: qz ipa est speculū diuinū i
q dñt oēs speculari. de q dī Sap. vij. Lādor
est lucis eterne z speculū sine macula. Scdo
mī pulchre dilectōis: timorū z magnitudis
zē. Dat em nob dilectōz p quā inflamemur
timorēp quez hūiliemur: magnitudinē per
quā ad tolerādū adūsā roborēmur: z sanctā
spem p quā ad sperandū celestia animemur.
Alexander autē de ales sup ps. xviij. inquit
Sol dī brā ēgo: qz sicut sol illumiat: z ipa: qā
abstulit oēs hereses mūdī. sicut cantat ecclia.
Gaude maria ēgo: cūctas hereses sola inter
emisti i vniūsa mūdo. Et qz sicut sol fert sup
lunā: sic ipa sup tēpalia. vñ Apoc. xij. Appa
ruit signū magnū in celo. mulier amicta so
le. t. maria hñs pperates sol. Itē qz sic lumē
solis nūqz deficit: sic ipa ēgo sola stetit i fide
iū passioe. vñ Lān. vij. illi dī. Statura tua
q. in fide stetit: assimilata ē palme: q viro
re folioz nūqz amittit. sicut nec tu fidei pñtē
Itē dī sol: qz sic sol lunā: ita ēgo illumiat ecclē
lūā vñ Bern. ait. Tolle mariā: qd restat nūqz

tenebre: Itē dī astronomi⁹ solē octies eē ma
iorē terra. z sūtr brā ēgo octo habet pñlegia
qbus est maior omī terra. i. omī femia vel oī
rōnali creatura. Itē em nec pñā simlē visa
ē nec hñe sequitē. Pñā est noua pñessio ēgini
tatis. vñ Luc. j. ipa ait. Qñ viz nō cognos
co. t. me nō cognosciturā ppono. Nulla autē
aī ipam pñessa fuerat ēginitatē. vñ recte dī
ēgo ēginiū qñ significat z exēplar ēginitatē
Scda excellētia est hūilitatis. vñ Lu. j. ait.
Ecce ancilla dñi. z respexit humilitatē ancil
le sue. Tertia: cōceptio sine libidine. vñ Lu
ce. j. ei dī. Et scus altissimū obūbrabit tibi.
z b p rubz significat. Eo aī. Quarta: pñus
sine dolore. vñ Lu. j. ei dī. Tūc gra plena zē
Quinta: fecunditas sine corruptiōe. vñ ei dī
cū est Lu. j. Qd ex te nācet scrm vocabit fi
lius dei. Sexta: ēginitas singular⁹. Mul
te peperit duces z reges: sola maria pēpit fi
liū dei. vñ ipa dicere pot. Quasi cedr⁹ exalta
ta sum in libano: Eccl. xxiij. Septima: mi
nistratio special⁹. Multe alie z mlti alij rece
perūt filium dei in domib⁹ suis: vt Martha
Lu. x. z Zachē. xix. sola maria in ppo vtero
nō vno diē sed nouē mensibus. Eccl. xxiij.
Qui creauit me zē. Unū in assumptiōe legif
enageliū de Maria z Martha. qz brā ēgo
vtrūqz officiū plenissime habuit. Cōreplari
ua em fuit z solitaria. Unū gressus est ange
lus ad eā Lu. j. Itē maria pñuabat oīa sba
hec pferēs in corde suo: Lu. j. Sicut Na
gdalena sedēs sēd⁹ pedes dñi audiebat sba
illi⁹: Lu. x. Itē martha habuit officiū: quia
xpm in hospicio vēctis sui recepit: z ei multz
annis ministravit. z Elizabeth cōgre sue Lu.
j. Octaua dignitas fuit suscitatio corporalis.
de q dīere. xxiij. dī deo. Solij glie tuerecor
dare: nec irritū facias sed⁹ tuū nobiscū. hec
ex Alexā. Brā em ēgo fuit solū sup q sedit
zē. qd valde fuit in sblime eleuatiū: iux illud
Isa. vi. Vidi dñz sedēre sup solū excellsum
z eleuatiū. Unū dē potuit dicere illud Isa. xxiij
Sup altra celi exaltabo solū meū.

De beata virgo dicit acies castrorū
Assimilatio. vij.

Latissima virgo temprat⁹ z a di
b abolo afflictis est in eorum adiu
torio velut castrorū acies ordina
ta: sicut eam vidit in spiritu Sa
lomon Lān. vij. Dicit em Bern. in quodā
sermone. Nō sicutimē hostes visibiles quā
libet castrorum multitudinē copiosam: sicut
aeree potestates marie patrociniū: vocabit
lūm z exēplū. sicut em pperat sicut flux

Maria
maior oī
bus alijs
feminis

Leptat⁹
adiabolo
maria est
acies ca
strorum.

cera a facie ignis: ubi cumq; inuenerit crebra
 ipi? recordatione tenore inocatione z sedula
 imitatione. Nec ille. Quia em bra ego ptri
 nit caput diaboli: vt pdixerat de? Sen. iij. et
 figurati fuit i iudith amputare caput No
 loferis iudith. xij. Jo ipe diabol? ea sum/
 mope timer. Quapropt? sicut illi q ambula/
 re hnt p viam piculosam: vt p desertu z nem?
 plenu feris crudelib? vel latronib? transien/
 tes occiderib? qrunz forte z bona societate: q
 eos adiuuare possit. z marie qm nocturno ex
 tenebroso tpe necesse hnt transire p loca ipsa
 horribilia. Ita nos q p desertu hui? mundi ne
 cesse habem? traducere vitā nram si volum?
 puenire ad patriā celestē. In q deserto sūt be/
 stie infernales z hostes terribiles q nos occi/
 dere qrunz: z aias nras vna cū corpib? rapere
 ad tormēta. qd etiā desertu plenu est tenebr?
 petroz ad pfundū inferni trāscentes demergi
 facientū. debem? p nostra optima socia acci/
 pere deuotionē ipi? bndicere gignis: q nobis i
 tenebris ambulanti? lumen sui claritatis mi/
 nistrabit: z oēs bestias atq; hostes defenfo
 nis sue patrocinū pstatib? z ipsos inimicos
 nros in fugā pueret. Aut em Bern. Sicut
 fuit cera a facie ignis: ita ad inuocationē vir/
 ginis totus malignoz spiritū exercit? dissu/
 patur. z iter. Leli ridet: angeli gaudet: mū/
 dus erulac: infern? tremiscit: demones fu/
 giūt cū d: Ave maria. Brū igit ille q sp est
 cū gigne glorioza p deuotioz: z d: illi: pone me
 iuxta te: z cuiusuis man? pugnet z me: Job
 vij. nā z si ambulauero in medio vmbre mor/
 tis nō timebo mala: qm tu mecū es: ps. xxij.
 Demones em eā vidētes dicūt: heu heu qā
 castra dei sunt hec: Sen. xxxij. ve nob veno/
 bis: qz archa federis dñi venit i castris. j. Re
 gū. iij. Dehnt etiā adiutoria z ptectionem
 ipi? gignis dicēt demones. Multa sunt ni/
 mis castra ei? Jobel. ij. z castra fortia valde
 j. Mach. iij. Sz heu qz de multis dici p il/
 lud. j. Mach. ix. Multi subtraxerūt se de ca/
 stris. i. de societate z deuotioe ipi? gignis. De
 qua inq; ei? sponfus celest? Lan. vij. Quid
 videtis in sun amice nisi choros castror. i. q/
 bus pata est defendere ab inimicis oēm deuot/
 tum suū.

M Qd bra ego fuit terra in qua tota trini
 tas scripsit Assitatio. vij.
 Sic tra
 flores: sic
 Maria
 chulsum
 produxit
 b
 Lata ego maria dicit terra rōne
 pduciois. qm sicut ex terra flores
 pducunt z pullulāt pleni amena
 fragrantia: sic ex ipa gigne glorioza
 flos oi? suauitate fragrantissim? ipi? xps pdu/
 ctus est: q de seipo dixit Lan. j. Ego flos cam
 pi zc. Jre d: terra rōne subuentionis. qz sic ter
 ra cuiuslibet nre indigētie subuenit. nā in cibū
 grana frumenti hordei z alia legemēta genera
 prestat. onculas nutrit vt de vestimentis no
 bis pvideat. ex boum corijs calciamenta. z sic
 de alijs pparat. Et sicut glorioza virgo cibū
 oia bona in se continēte ex sua purissima carne
 generauit: vicz xpm gloriozum. vñ de illa dice
 repossum? illd ps. lxxvij. Dedit illis mānā
 ad māducādū: z panē celi dedit eis. Panem
 angeloz māducauit homo: cibaria misit eis
 in abūdācia. Et ipi gloriose gigni p dicit illud
 Sap. xvj. Panē de celo pstitisti eis omie rele
 cramentū in se habēte z ois sapozis suauitate.
 Jre dicit terra ipa ego purissima rōne reple/
 tidis. Terra em (vt d: in li. de ppe. re. fin. q
 inq; Aristo.) qm est spongiola parit facilliter
 morū z agitationē ex vtro subintrāte poros
 suos z replere. ex cui? agitatione generat terre
 motus. Et sicut ego bndicta fuit spongiola p
 pietatē z compassionē vnde ventus. i. dolor
 tribulatiois z passiois filij in eam intrāte re/
 plenit atq; terrē motū in ipa fecit. h em in lo
 co subfisteret p fides firmā: fuit in aueritate
 valde cōquassata. vñ d: Mat. xxvij. Et ter
 ra mota est. i. ego maria tota in lachrymas
 z suspiria cōmota est. Et ad infundendū suā
 stationē in fidei cōmōtione ex cōpassioe ca/
 nit ecclia. Stabat mater dolorosa iux crucez
 lachrymosa dū pedebat filius. Et qd mirū
 vbi em mī stare debebat nisi iux lectū filij sui
 dilecti morietis: z cū eo transigi i corde q tras/
 fix? erat in corpe: Tāto autē fuit tūc repleta
 dolore q ipus in cruce cernens matrē lachry/
 mis riganēte vultū z anxiatib? ppletissimā
 volēs eā aliquāliter p solari z alloq; dixit ei.
 Mulier ecce fili? tu? Nā nō voluit eā nōse
 mris appellare: ne ex tali maternitatis voca/
 bulo (qd est nomē dulcedis z pietatis) ipam
 vehemētius ad volendū cōmoueret. z tri/
 plici aut ex eā ipam Jobāni cōmēdauit. Pu/
 mo rōne sui. Decebat em vt ipe pditor legis
 legē suā obfuarer de honorādis penitēto Ero
 di. xx. Sedo rōne nri: vt nos i strueret de parē/
 tib? nris curā habere nō solū in vita: sed etiā
 in morte. Terrio ratione gignis cui amito/
 ri filiū p solatioe legauit fidelē discipulum
 De hac tamē cōmurationē inq; Bern. Qd
 lis cōmuratione Jobānes ei pro ielu traditū
 seruus p domino: discipulus p magistro: su/
 lius Zebedeip filio dei: purus homop vero
 deo. hec ille. Nō est ergo mirū si virginalis
 terra tremuit: que talem cōmurationē sentit

11

Tan
 mico
 no r
 hant

Unio
 no r
 ipm
 hant

Maria
 comēdat
 Jobāni
 ex impli
 a causa

Exemplu
quo ma-
ria suos
defen- dit

secu habuerit deuotione et affectuosam inuo-
catione beatissime regine turis ac securus
efficietur ab inimicis quibuscumque. Unde legit
quidam monachus fuit in quadam congrega-
tione deuotissimus ac familiarissimus regine glo-
riose: qui semel instigante inimico rati bibit i
cellario quod sine sensu oino putabat: et cum esset se-
ro: et sic ebrius cellarium exiens versus ecclesiam te-
deret per claustrum apparuit ei diabolus in for-
ma cuiusdam thauri mire magnitudinis temo-
strans quod eum vellet cornibus perforare. Et ecce
subito vidit quandam pulcherrimam puellam ve-
nientem cesariem super humeros diffusam habentem
et in sua manu dextera nuceam regiam tenentem. Que
diabolus increpauit: quod talia facere famulo suo
presumeret: et iussit ut cito discederet: nec ei que-
re mali facere auderet. Quibus dictis demon
disparuit. Deinde cum cepit iter monachus il-
le pageret et ecclesie appropinquaret: diabolus
quasi canis nimis terribilis et improprio in eum
perpulit. Et iter peracta puella affuit et demo-
nem repulit. Deinde illo intrare ecclesiam inimi-
cus terribilior: quod prius velut leo immanissimus
aduersus eum rugiens quasi eum deuoraturus appa-
ruit. Sed puella que primo et secundo eum liberaue-
rat iterum apparuit diabolus acriter virga quam
in manu tenebat verberauit dicens. Quia mi-
hi obedire noluit: hec ad pensum habere me-
rui: statim diabolus ut fumus euauit: nec
ultra apparuit. Postea ergo premissima illa puella
manu apprehendens ipsum monachum ad lectum
suum reduxit. Lectumque discoopertit ac ipsum
intra locauit: et caput eius reclinauit: ac cru-
cis signum in eius fronte premisit. Et cum mira-
ri cepisset dicens. Que es tu bona puella que
rati mihi beneficia prestasti? Respondit. Ego sum
maria mater dei: et statim disparuit. Que omnia il-
le monachus postea alijs per ordinem enarra-
uit: atque vitam suam in melius emendauit. Dicla-
ne prope potestatem potes est beatissima regina: qui
nos exites in medio leonum in medioque dra-
conum et serpentium infernalium defendit ne ab eis
deuoremur: occidamur: transgulemur et mor-
deamur: et ne ab isto hoste nostro diabolo ad in-
fernales penas deportemur. **S**i quis autem qui-
rat: quare cum diabolus tempore Thobie sepe viros sa-
re transguleret propter peccatum eorum (ut habet Thobias
vi. 17.) non etiam nunc trucidet omnes qui in manu
sua tradantur peccati mortalitatem? Rursum quod si ipse
cedit: quod dedit hominibus hanc regine potentis-
simam: qui habet in manu regiam ferream ad arcendas
bestias infernales: et ipsos demones effugandos
Un illi inquit per. Reges eos in virga ferrea: et
tunc vas figuli perfringes eos. Nec autem preas

R
Maria
non sinit
peccatores
stragula-
ri sic vi-
ros sara

ipsi? gloriose regis figurata est Ezo. vii. i. reges aa-
ron: qui sola est in colubis: et deuorant reges israel
tatoz. Preas ei ipsi? qui nobis est tunc regis gratia
et utilis: est valde terribilis demonis deuorat
potentia spirituum tenebrarum. Hoc est figuratum
est in Iudith: de qua habet Iudith. xii. regis holoser/
ne pessimum hostem populi dei occidit. Ipa est ibi
regis a deo preas accepit defendendi suos deu-
ros ab insidijs et persecutoribus diaboli. Et sic fi-
lij israel gloriabatur ipam Iudith de victoria
holosern obtenta. ita et nos glorificare et ma-
gnificare debemus matrem domini nostri de sua poten-
tia ac magnificentia: ut de numero illorum inue-
niamur de quibus propheta ait ps. cxiij. Gloriam
regni tui dicet: et potentiam tuam pronuntiabit.
Quoniam autem fuit quod de tanta potentia glori-
se regine prearet triplici ratione. Primo quod ele-
gerat eam ut esset regina celi. nam salomon (ut habet
iij. Reg. iij. dixit mihi sue berabebe: per me mea
neque enim fas est ut autem faciem meam a te: ergo ma-
gis decuit eternum patrem ut nullam suam potentiam
pateret ostenderet ei quam elegerat ut esset celorum
impariter. Et ideo illi dixit ps. cxiij. Altit regni
na a dextris tuis etc. Secundo est tanta potentia co-
tulit: quod per illam gratia per peccatum peccata iuueni debe-
bat. vii. Lu. j. ei dixit angelus. Inuenisti gratiam
apud deum: per dixerat enim eam ipsa antequam nos tra-
eua. et quoniam milibus annis et ultra in peccato
perdurauerat: sed ergo gloriose ad adiunxit. vii.
Bern. illi inquit. Inuenisti gratiam quam querebas
et quam ante inuenire nemo potuit. Tercio est
potuit de magnam potentiam: quod ipsa est filio ipso
magis pretere debet. si enim de suis purissimis
sanguinibus in vtero suo formare et lacte suo sa-
cratissimo nutrire: et eum qui vestitus est induere
ipsumque totius mundi gubernatorem regere et gubna-
re. et ideo ipsa in catinico suo cecinit dicens. Quia
fecit mihi magis quam potes etc. De hac autem potestate
fructe ab ipso deo ipsi regine preterea in quodange-
lus eide Lu. j. Et preterea altissimi obuiabit ti-
bi: qui scilicet faciat potentissimam et fructe fortitudi-
nis plenam. **T**anta autem potentia sua exerceat te
ata ergo nos adiuuando nobisque subueniendo in
vita: a morte et per mortem. Considera ergo deuote
xpiane quod si habes amicum qui oem vitam tue idigne-
tia subleuaret: tibi charus esset. si non solum in vita
sed etiam in morte tibi succurreret: charior precto
existeret. si autem in vita et in morte ac post mortem
subuenire tibi nunquam cessaret: iste pauldubio
gratissimus esset et oem in amicitia tua antecelleret
Sed paulisper inspicere quis in hac vita sit amicus
cui tu. si mundum queris recipit. si pariter et
sanguineos ipsi te mortui associabunt cumu-
lo: et recedat te solum ibi sepultum relinquentes

S
Debit
de dare
Marie
magnas
preces

T
Maria
adiuuar
in tripli
a sua

Brissima autē ego hoib⁹ dono pstat bñficia i
vita. vñ iustis. i. gratie diuine. aliud hō pec
catorib⁹. i. diuine misericordie. et ideo eam ap
pellat ecclia matrē grēz matrē misericordie. qñ vi
cat. Q maria que es grariarū diuiaz distri
buit et cōseruat. cōserua iustos in gratia
quantū est melius. et quā h̄ habet (vñ Aug.
in qñ oia alia habet. q̄ eā nō habet frustra ce
tera conat habere. Tu q̄ o maria que es ma
ter iesu xpi qui est summa misericordia: ora
p pccatorib⁹. Tu em̄ es multe misericordie oib⁹
inuocantib⁹ te: ps. lxxv. Scdo in morte ad
iuuat: in qua diuersa prelia demones hoib⁹
interit: quādo verificat illud apli ad Eph.
vi. Nō est nobis colluctatio aduersus carnē
et sanguinē: sed aduersus principes et potesta
tes: aduersus mundi rectores tenebrarū harū.
Ipsa em̄ pñssima virgo suum adiutorū no
bis prebet. Et ideo eam rogat ecclia dicens
Tu nos ab hoste protege. Tercio subuenit
post mortē: quādo scz aia transit de corpore
ne demones illā rapiāt. Et ideo eam orat ec
clia dicens. Et hora mortis suscipe. Ipsa au
tem ego clemētissima nec in tali hora deserit
suos deuotos. sed eis morientib⁹ affat amens
simo virginitē ceru comitatu. et cantantib⁹ an
gelis animas ipsorū deuotorū suoz ad parā
disi glām facit reportari. N igit virgo beni
gnissima succurre mihi in illa hora horribili
Scio em̄ q omnia potes: Job. xij. De te nan
q̄ dicit p illud Sap. vij. Lū sit vna: scz dei
spōsa: oia pōt. Tu miseris oim. qz omnia
potes: Sap. xj. et subest tibi cū volueris pos
se. Sap. xij. tu ergo si vis potes me mūdare
Luc. v. et ideo sic potes adiua nos Mar.
ia. Tu em̄ faciens facies: et potēs poteris. ij.
Reg. xvij. De te nāqz dicit pōt illud Sap.
i. Omnia potētior est. et ideo fac vt de te dice
re possim illud. ij. Re. xxiij. Liberavit me ab
inimico meo potētissimo. Omnia em̄ possibi
lia sunt tibi: Mar. xiiij. Et tu dicere potes
illud Ben. xxix. Nec quicqz est qd nō i mea
sit potestate. Tu etiā dñaris potestati mar
morū aut fluctuū ei⁹ tu mitigas: ps. lxxviij.
Et de te possum⁹ dicere illud Eccl. xvij. De
dit illi dē prāre eoz q̄ sūt sup terrā. Et tu di
cere vales illud Eccl. xxiij. In hierim prās
mea. De te qz verificatū est illud Dan. iij.
Prās tua in terminos vniuerse terre. et itez
Prās ei⁹ prās efna in generatiōe et gnatiōe
et illud Iosue. ix. Audiuim⁹ samā potērie ei⁹
illud Eccl. xxiij. Mirabilis potērie ipsius.
Et iō potētissimaz creaturaz potētissima
et iō potētia tua rēvniat saluos facias nos

ps. lxxix. ¶ Scdo pncipalit⁹ dico q filius di
scripsit in mte sua sapiam suā: faciendo ipaz
sapiētissimā. Nec mirū si glōsa ego facta ē
ita sapiēs: cū ipa in vtero suo nouē mēib⁹ te
nuerit fontē sapie et scie dei: et in gremio suo se
pius baiulauerit eū. et q̄ dicit Sap. vij. Sa
piētia edificauit sibi domū. i. dei fili⁹ q̄ est sa
piētia prās: elegit sibi beatā & ginē ad habitā
dū. et iō sapia ipam repleuit. vñ dicere p il
lud Sap. vij. Dim artifex docuit me sapiē
tiā. Louenietē aut sapiētissima fuit qz sicut
pma mlier eua p suā insipiciētā marinā dedit
occasione nre danatōis. ita secūda mulier in
qua imutatu est illud nomen eua in aue: sua
sapia debebat eē occasio nostre saluatōis. Et
sic ille maledict⁹ artifex diabol⁹ infinitos q̄
dāmō habet nocēdi modos p maliciā suā: vt
dicit Aug⁹. in li. de natura demonū. et facit. c.
scz dū. xxvj. q. iij. Sic ista ego bñdicta qñ
infinitos habet modos nos nocēdi et reuocādi
ab errorib⁹ p sapiam suā: vt renouet aīas sin
guloz a corruptiōe: Job. xxxij. Ipsa qz ē illa
q p sapiam suā placat irā dei ne ira mūdā
deseriat in vltione. Lū em̄ i sacra scptura se
pius inueniat pccā acriter punita a deo fuisse
vt pccm inobediētie Adā q̄ eū cū posteritate
sua eiecit de paradiso Ben. ij. Et pccm luxurie
tpe q̄ misit diluuiū delētē oia aīalia excepta
panes i archa saluar: Ben. vij. Itē pccm elu
tōis in edificatiōe turris Babel tpe glgātū
ppf qd dispit eos p vniūsum orbē: et misit cō
fusiōne linguaz: Ben. xj. Itē pccm naturā
ppf qd subitit sodomā et gomorā et alias ci
uitates hoc vicio infectas igne et sulphure:
Ben. xix. Pccm qz murmuratiōis dathan
et abyron qz a fra viuos deglutiri fecit: Nu.
xvi. Et pccm vane glie David in nūeratiōe
ppli. ppf qd. lxx. milia viroz peste mori fecit
ij. Reg. xxiij. Et pccm irreuerētie seu irrisi
ōis: ppf qd ignis de celo descendit et psumpsit
duos qnqgenarios cū socijs eoz missos a re
ge iuda ad heliā. iij. Reg. j. Itē pccm blasfe
mie sennacherib. ppf qd. clxxv. milia viroz
rū pñgtorū ab āgelo dei interfecta sūt. iij. R. xix
Quid est q hodiernis tpi⁹ i hōib⁹ tot cōmī
tunt inobediētie et reu: tot sūt fornicatiōes: tot
sodomie: tot regnat elatōes et supbie ac vane
glie: tot murmuratiōes ac irreuerētie dei et
scdōz eius: totqz blasphemie: et nō flagellat
mūdū: nō eū toraliter sūarrit: cū nūqz tāta fue
rint i ipō flagita sic i ist⁹ mlier dieb⁹ pccatō
hō pccat: qz hec nra sapiētissima aduocata
ei⁹ ira sua mitigat prudētia. Et iō castian⁹ h̄
pñderas ait. Tu pñona hūani gñis: tu cūct⁹

De
pñ
ma
ria
sapi
entia

afflicti? medica singulari. Quis tuo non eget munere cum sit peccare cōter? figurata aut fuit brē hōis sapia i Hester regina sapiētiſſima q̄ illuſtri regis iram mitigauit: et pplm̄ iſrael ne deleret liberauit. Hester. vii. vii. de ipa ve- rificatū fuit illd Eccl. xxi. Lollandabunt oēs sapiam ei? et vſq; in ſclm nō delebit: et no- men ei? requiret in generatiōe et generatiōe. Dēs igit ad iſtā sapiētiſſimā aduocatā debet recurrere cū deū cognoscūt p̄p̄ ſua pctā con- tra eos iratū eſſe. vii. Ber. ait. O pctōr ſi ad p̄ſpectū p̄iis accedere t̄mes ne liqueſcas q̄ ſi cera a facie ignis. vade ad mediatricē ma- trē miſcōdie: et oñde ei vuln? et vlcera: et ipa p- te oñdet filio pct? et vera: et fili? p̄i lat? et vul- nera. Pater nō negabit filio. filius nō nega- bit patri: et mī nō negabit tibi. hec ille. Nemo igit deſperet cū cauſam ſuā tali patrona tuta- ri valeat. Null? in errore p̄maneat cum ad iſtā sapiētiſſimā inagratā ſp̄ recurrere et ab ea inſtrui poſſit. Illi em̄ in mūdū veniēti di- xit et illud. iij. Reg. iij. Dedi tibi cor ſapiēs et intelligēs inſtātū vt null? ante te ſimilis ſi- erit: nec poſt te ſi reſectur? ſit. De ipa q̄ expo- ni pōt illud Prouer. xiiij. Sapiēs mulier edificat domū ſuā. i. eccliam catholicā. et illd iij. Reg. iij. Erat ſapiētiſſimā cūctis hōib? et il- lud. ij. Paral. xj. Sapiētiſſimā et potētiſſimā fuit ſup oēs. et illd iudith. xj. Mirabant oēs ſa- piētiā ei? et Hester. xij. Sapia et fide cēſos p̄ceſſebat. et illd ps. cxi. Sapiē ei? nō ē nu- mer? Ipā q̄ dicere p̄t illd Eccl. i. P̄ceſſi ſapia oēs q̄ fuerūt an me. et trāſiui ad cōtem- plādā ſapiam: et ſapiētiā p̄ſeuerauit meū. et illud Sap. vii. Opraui et venit in me ſpūs ſapiētiē et. et Eccl. ij. In ſapiētiā virit̄ ania mea. ¶ Tertio p̄ncipaliſ dīco q̄ ſpūs ſanctus ſep̄ſit in gl̄ioſa regine clemētiā ſuā: et fecit eā clemētiſſimā. Dignū em̄ fuit vt ipe ſpūs ſanctus illā roboraret clemētiā que thron? altīſſimū et clemētiſſimū p̄ncipis eſſe debebat. iuxta illud Prouer. ex. Roborabit clemētiā thron? eius. Nā thron? diuine miſcōdie eſt ipa rego maria mī clemētiē et miſcōdie. figurata aut fuit de- mētiā ei? ij. Reg. xvij. in illa muliere q̄ Jo- nathā et Alchimā fugientes a facie Abſalois q̄rētis eos occidere abſcōdit ex clemētiā i pu- teco: expādendo velū ſuū ſup os putei. vbi la- tuēt̄ quīq; ſui ipi? abſolōis eos q̄rētis reſe- ſerūt. Et q̄ figura dāſt̄ illi q̄ pctōres q̄ de- um pctis offendūt mī miſcōdie occultat velo clemētiē in p̄funditate hūilitat̄ ſue: ſi ad eā p̄fingerint quīq; ira et vindicta dei ceſſauerit. Clemētiā ſp̄s ipi? regis excellit oēs alias q̄ in

creatur? repiri p̄t. vñ ſic Virgi. collaudas Dianā ſup alias deas paganorū: et Didonē ſup alias mīeres di. in. j. Encl. Regina ad tēplū forma pulcherrima dido Inceſſit maḡ inuenū ſtipante caterua. Qualis in Eurore ripis: aut p iuga cynthi. Et eret diana cho- ros quā mille ſecute Vincatq; binc glome- rant horeades: illa pharetrā fert humero: gradicq; deas ſupemiet oēs. Talis erat di- do: talē ſe leta ferebat Per medios iſtās op̄i regniſq; futur? Silt nos ſup oēs creatural laudare debem? gl̄ioſam regine de demētiā et benignitate: que ſup oēs ſctos inſtar opatōi nre ſalutis: et regnū nobis eternū i futura vi- ta pcurat et ppat ex ſua miſcōdia. Et oib? vñ uerſalī clemētiſſima eſt et p̄p̄tiſſima ad ſb ueniedū. vñ Bern. in quodā ſermone ea ab- loquens inq̄t. Ille ſol? o rego brā laudes tu- as ſileat q̄ te fidelit̄ inuocāt ſenſit in ſuis necitatib? deſuiſſe. Et qd mīz ſi uocata ad eſt que etiā nō vocata p̄ſto eſt: De illa ḡ dice- re poſſum? illd Prouer. xvi. Clemētiā eius q̄ ſi imber ſerotin? et xxi. euilēdē li. c. Lex de- mētiē in lingua ei? Ipſius em̄ benignitas eſt illa de qua dī Prouer. xj. Clemētiā ppat vi- tam. Licet em̄ ſit alta regina: q̄ eſt celi terre q̄ dīa: tñ erga nos ſubditos ſuos nō vritur impio ſz clemētiā. vñ dicere pōt illd Hester xij. Lū vñ iſum orbē mee dīctōi ſingulſz volui neq; q̄ potētiē aburi magnitudie: ſz clemētiā et lenitate gubernare ſbctos: vt abiq; villo terrore vitā tranſigētes: op̄ra cunctis morralib? pace fruerent. Dīgit clemētiſſima dīa q̄ nūq; peritiōes deuore tibi ſupplicatū repellis: oro vt audias nos pro tua clemētiā. Alcf. xxiij. ¶ Poſſum? q̄ exponere illud qd dī Joh. viij. ſ. digito ſcribebar in terra: dīcē- do q̄ ad actū ſcribēdi q̄m̄or regit̄. ſ. ſ. p̄p̄: iſtrumētū ſiue res ſcribēda: attramētū et car- ta ſiue alia materia. attramētū ſcrip̄ta p̄t tra- di ad legēdū euiliter legere ſciēti. Sp̄ualit̄ aut hec oīa occurrerūt in liberatiōe multar̄ adultere. de qua habet in p̄dīco euāgelio. p- quā figurat̄ humana natura in pctō ſapla- q̄z ibi fuit digit? dei. ſ. ſpūs ſanctus ſcrip̄tor. at- tramentū ſiue rubeus languis chriſti. Car- ta aut in qua ſc̄pta eſt fuit beatā virgo Ma- ria: que fuit liber in quo p̄ius p̄p̄bete deſi- gnauerūt modū incarnationis et natiuitatis filij dei ex ea: et paſſionis eius et omne myſte- riū humane redemptionis ſciēdiē p̄ ſbū dei. Fuit em̄ brāſſima rego tanq̄ mūdīſſima car- ta mētalit̄ xpi ſanguine aſp̄ſa: ſm̄ illud Lu. ij. Et tu am̄plius animā p̄trāſſibit gladiu.

De ſeri-
p̄ſit i ma-
ria clemē-
tiā

Maria
circa i q̄
ſc̄pta eſt
p̄ſilio
chriſti

In ista autē carta siue terra purissima fuerūt
 spū. viij. dona spūscī. Et ibi possunt legere
 gēta passa sit et q̄nta nob̄ p̄tulit. Figura at
 huius habet Leni. xiiij. vbi moyses alpsit p̄pi
 clatorū qd̄ erat in tabnaculo sanguine virtu
 li digito suo. vt p̄ h̄ accēdētes ad tabernacu
 lū inuētrēt remissioz p̄ctoz et eis p̄piciatē de
 us. Spūalī em̄ p̄ altare ad qd̄ solū sum⁹ sa
 cerdos accēdebat: significat imaculata p̄go.
 ad quā solū sum⁹ sacerdos fili⁹ dei dēscēdit
 vt ibi p̄ficeret hostiā quā p̄ nobis imolarer.
 Ip̄a h̄o b̄tissima p̄go septies aspsa ē languie
 vituli. qz septies p̄cussa ē gladio passiois re
 deptoris nostri. Primo a Symeone. Se
 cūdo qm̄ tota nocte audiuit ipm̄ flagellari.
 Tertio qm̄ mane ad domū Pylati vidit euz
 spūis coronari. Quarto qm̄ audiuit eū ad
 mortē p̄dēnari: et sup̄ hūeros ei⁹ crucē poni
 Quinto qm̄ audiuit eū cruci affigi Sexto qm̄
 vidit ipm̄ i cruce expirare. Septio qm̄ vidit
 lat⁹ ei⁹ lācea trāssigi et apiri. Copartebat em̄
 et tanq̄ vna caro cū dilecto filio suo. et passio
 nes omes que fiebāt ipi filio erāt tot vulne
 ra in corde m̄ris: vt inq̄t Diero. in quodā ser
 mone. Fuit ḡ p̄ssima p̄go altare in cui⁹ cor
 de occisus est vitul⁹ sacrificij: et illi sanguine
 septies aspsa est aia ei⁹. Itē ip̄a facta est liber
 federis in q̄ scriptū spūscī. viij. dona sua ce
 teris abūdati. Lupicētes ḡ ad vitā eternam
 puenire studeāt in libro isto die ac nocte. z in
 eo se faciāt ascribi p̄ memorioz. Hic em̄ est ille
 liber de q̄ d̄r deo ps. cxxviij. In libro tuo oēs
 scribent. Hic ē libervite et testamētū altissimi
 et agnitio p̄tatis: Eccl. xxiij. In h̄ libro oēs
 etiā idiote legere p̄nt. de q̄ d̄r Jsa. xxxix. Da
 b̄t liber nesciēti lras. Ue aut̄ illis idiocotis
 de quibz d̄r p̄p̄sa ps. lxxviij. Deleant̄ de libro
 vitē: et cū iustis nō scribant. Quibz etiā
 ait d̄r Jsa. l. Quis est hic liber repudiij m̄ris
 vestre: quo dimissistis eā? Spero tñ q̄ de ali
 q̄bus verificabit̄ illud Jsa. xlix. In modico et
 in breui audiet̄ surdi verba libri de tenebris et
 caligie: et oculi cecoz videbūt: et ad d̄r mites
 in dno leticiā: et paupes hoies in scō isrl̄ erul
 tabūt. Hic etiā est liber m̄dator dei. Ba
 ruch. v. In die aut̄ finali verificabit̄ illud Da
 niel. viij. Iudiciū sedet: et libri ap̄ri sunt. Tūc
 em̄ vnusq̄sqz iudicabit̄. nūq̄d i hoc libro stu
 diuerit: et inspiciet̄ si i eo scrip̄ sit. Saluabit̄
 nāqz oīs q̄ sc̄pt̄ iueniet̄ in libro vite: Dan. xij
 Quoz nota scripta sunt i libro vite. Fac
 ob̄ia p̄go vt de me p̄ficeet̄ illud Apoc. x. Ac
 cepi libru de manu angeli: et cū deuorasse m̄

lū: facit̄ est in ore meo tanq̄ mel dulce. Scio
 em̄ o b̄ndicta dei m̄r q̄ nō intrabit in ciuitatez
 sup̄nā nisi q̄ scrip̄t̄ est i libro vite agni. Apo
 cal. xxi. De indeuoro aut̄ tuo ait fili⁹ tu⁹ ei⁹
 dēli. c. iij. Delebo nomē ei⁹ de libro vite. Qui
 aut̄ nō est sc̄ptus in libro vite mittet̄ i stagnū
 ignis: Apoc. xxi.

De beata virgo dicit̄ speculū dei
 Affiliatio. ix.

Benedicta virgo maria d̄r speculū
 b̄ q̄druplici de ca. Primo p̄p̄ specu
 li cōpositioz. Speculū ei cōponit̄
 ex vitro et plūbo. Pervitū aut̄ qd̄
 ē lucidū significat ei⁹ p̄gitas: q̄ fuit lucida co
 ra deo: iuxta illd̄ Sap. iij. D̄ q̄spulchra ē ca
 sta generatio cū claritate. Per plūbū p̄o qd̄
 ē ductile: et h̄z colorē cinereū significat ei⁹ hūi
 litas: q̄z veri hūiles de facili ad oē bonū ducū
 tur et reputant̄ se cinerē: iuxta illud Ben. xviij
 Loquar ad dñm meū cū sim puluis et cinis
 Et sicut plūbū p̄ se et vitru p̄ se nō facit specu
 lū nisi simul iugant̄: sic nec marie humilitas
 sine p̄ginitate: nec ei⁹ p̄ginitas sine hūilitate
 fecisset eā speculū dei: in q̄ ei⁹ imago refulset. Et
 p̄ps. De ista p̄iunctioe p̄gitar̄ et humilitat̄
 inq̄t Hugo de scō vict. D̄ p̄ginitas et hūili
 tas quō i vnū cōueniūt: qd̄ fecistis: sic subli
 mastis humile: sic fecidastis virgine: vt p̄go
 pariat̄ dei filiū et humilis habeat̄ sponsū dei
 Sicut aut̄ speculū recipit i se figurā ei⁹ q̄ fec
 illū: ita br̄a p̄go in suo vtero recepit eū q̄ crea
 uit ipaz. vñ in ei⁹ p̄sona d̄r Eccl. xxiij. Qui
 creauit me requirit in tabernaculo meo. Si
 cut ergo fabricator: speculū q̄tūcūqz magn⁹ sit
 tñ totā imaginē suā in eo cōspicit. ita l̄z d̄r q̄
 beata p̄gine fecit sit imēsus: ramētorū se in ea
 recepit. vñ Jsa. xij. d̄r. Exulta et lauda habi
 tatio syon. i. p̄go benedicta q̄ es speculū dei.
 Syon em̄ speculario siue speculū interpretat̄
 qz magn⁹ in medio tui sanctus isrl̄. Ps. qz
 lxxxvi. d̄r. Nunq̄d syon dicit̄ hō: et bō natus
 est in ea: et ipe fundauit eā altissim⁹. Sic au
 tē speculū nisi esset tersum et clar⁹ neqz quis
 imaginē suā i eo p̄spiceret: sic de imaginē suā
 i. filiū suū in p̄gine non posuisset nisi puris
 sima fuisset. Et iō d̄r de ea Sap. viij. Lādor
 est lucis etne et speculū sine macula. Qui igit̄
 suo sponat̄ filitū q̄ clarissim⁹ dei speculū p̄di
 cat fuisse originali vicio maculatū. ¶ Sedo
 d̄r speculū p̄p̄ radij solaris penetratoz. Sic
 em̄ radi⁹ solar̄ s̄trat et erit speculū sine ipius
 speculi corruptioe: sic et p̄ps q̄ ē ver⁹ sol istud
 speculū intrant̄ i p̄ceptū et eruit in p̄ti sine p̄
 ginitat̄ ei⁹ violatōe: de q̄ inq̄t Aug. in ser. de

De Maria
 speculū
 p̄pter q̄
 mox

Sic ra
 di⁹ vitru
 sic ap̄us
 maria n̄
 corrupte

harmitate dñi. Sol'ra di' speculū penetrat
et soliditate illi' insensibili' sbrilitate pñstir: et
tal' videt' irrinesc' qñs ē extrinsec'. itaq; nec cū
gredit' nec cū egredit' ill' d' dissipat: qz i' gres/
su et egressu ei' speculū itegz plexerat. Spe/
culū gñd rumpit radius solis. et integritatē
ēginis ingressus aut egressus viciare potuit
diuinitatis: qñ dicat nō. ¶ Tercio d' speculū
ppf rerū plenitū reparationē. Quia em q' ibi
sunt relucet in speculo. et sñt in bñ virgie tā/
qz in speculo dei oēs debēt inspicere: et postea
maculas suas diluere et tergere. nā supbi co/
gnoscer' ibi suas maculas respiciēdo ad eius
hūilitatē. auari respiciēdo ad illi' paupertatē
luxuriosi respiciēdo ad ipsius ēginitatē. At
em Diero. in ser. de assumptiōe. Xps ēginē
matrē elegit vt ipa oibus esset exēplū castita/
tis. Dēs igit' pccōres in hoc speculo inspicit/
tes videbunt quō et qua ex parte sint infecti
Et ecōtra pñuosi intueri poterūt pñutes et
bonos mores ipsi' q's debet imitari. Sic em
ita romana ecclia est speculū et exemplū oi/
bus fidelib'. c. em' x. r. d. ita mī xpi d' ē
speculū et exēplū oib' pñianis. Et iō in q' b.
Amb. in ij. li. de ēginitate. Sit vobis tanq;
in imāgine dēsp'ia ēginitas vitag; marie: a
qua velut e speculo refūget species castitatis
et forma pñut'. et h' figuratū fuit. Exo. xxxviii
vbi d' q' Moyses fecit labiū enū cum basti/
na de speculis mīez. Sacerdotes em in ill'
speculis maculas faciei sue respiciēbāt et eas
lauabāt sic mūdī accederēt ad sacrificiū
Sic ei et nos maculas mēt' nre i' h' speculo ēgia/
li dētem' inspicere et eas lauare: vt sic possim'
mūdo corde et corpore deo fuisse. Sic aut' specu/
lū imāgines oim' tā puoz qz magnoz i' se reci/
pit: et de qlibet re qz sit pulchra v' deformis fi/
ratē indicat. sic et ēgo gl'iosa oēs ad se venien/
tes recipit itra vīcera sue pietatis: et ad istar'
speculi oib' sui stat' q' l'itatē ondit. ¶ Quarto
d' speculū ppf ipsi' speculi fulgorē. Ipa et em
tota fuit fulgida. vñ Diero. in q' b. Sane cre/
do q' ēgo maria tota fuit fides i' credēdo: to/
ta ocul' in cōspicēdo: tota charitas i' diligēdo
tota vīr' i' opando: tota cādor in picipiēdo
tota splēdo: i' paritēdo: et tota dē i' ascedēdo.
De beata virgo dicit' ar' celestis siue yris
Assimilatio. x.

Reus celestis significat ēginē gl'io
sam ppf generationē: dispositiōz
et colorationē. Primo ppf genera/
tionē. nā arcus pñit' (vt d' in li.
de ppe. re.) generat' i' nubib' i' nube lucida cō/
caua et aquola ex reflectiōe radij solaris i' eas

Bñ aut' ēgo fuit nubes in qñ fuit a fronte
elevatora p celestū cōtēplationē. et fuit lucida
p fulgidā cōuersionē: et cōcaua p hūilitatē
tem. et aquola p cōpassionē et pietatē. qz ba/
ber cor melleū et ductile ad cōpatiēdū. Ra/
dijs igit' solaris. i. grā dei refūsit in maria:
q' fuit nubes lucida: pcaua et aquola. et sic ar/
cus celestis fuit effecta. Scdo d' ar' celestis p/
pter dispositiōē. Ar' em ille ita est dispositus
rue q' est sine corda et sine sagitta et sñs nos
tenet cornua. Quidā aut' sunt sicut ar' cum
corda et sagitta. qz extrēdūfā nūmia indigna/
tiōe: et faciūt sagittas. i. cōminatiōes cum ni/
mia crudelitate: et tenēt cornua sñs se. i. in/
dulgētiā et beneficētiā. qz inimicis suis nolūt
indulgere nec amicis bñficia exhibere. Sed
bñdicta ēgo est sine corda indignatiōis: qz ē
tota mitissimā: et est sine sagitta cōminatiōis
qz est tota dulcissima. vñ Ber. sup. Missus
est. ait. Quid hūana fragilitas trucidat aca/
cedere ad mariā: nūb' em auster in ea ēnū
hil fribile: tota suavis ē. H' ar' duo cornua
scz grām et mīcōdiaz: ista tenet sñs nos: qz
iustis dat grāz et pccōrib' indulgētiā et mīseri/
cordiā. et iō appellat' mī grē et mīcōdīe. Dñ g'
iste ar' ē sine corda et sagitta idiat ad nos cor/
nua: significat q' beata virgo nō vult nos fe/
rire: s' nob' mīseri et pccare. et q' ppf suā imē/
sam pietatē semp filiū suū inducit ad patre/
dū et nō feriēdū: dīces illud Jobel. ij. Parce
dñe parce populo tuo etc. Tercio d' arcus ce/
lestis ppf colorationē. Ut em d' Beda: et h'
etiā in li. de ppe. re. ar' ille ex quatuor elemen/
tis cōtrahit colores. nam ex igne cōtrahit co/
lozē rubē: ex aqua ceruleū: ex aere facinū/
nū: et ex terra gramineū seu viridē. Et sūnt
isti quatuor colores fuerūt in beata virgine
Dabuit em colorē rubrū: qz tota fuit igne di/
uini amoris inflāmata. et istū colorē traxit
ab illo igne de quo d' Heb. xii. Deus noster
ignis psumē est. Scdo habuit colorē ceru/
leū: qz tota fuit p cōpassionē liqda effecta: iux/
ta illud ps. factū ē cor meū tāq; cera lique/
scēs in medio vētr' mei. Et istū colorē traxit
ab aqz. i. ab oib' tribulatiōib' et mīseriis: vñ
ab aquis diuinaz grāz. de quib' d' Jsa. lv.
Qm's sitientes venite ad aqz. Tercio habuit
colorē facinūnū: qz sp fuit in celestib' pñla/
ta: iuxta illud Eph. ii. Nra aut' cōuersione in
celis est. istū colorē traxit ab aere. i. a mētis
sue puritate. qz in mente ei' sp fuit serenitas
puritatis. Quarto habuit colorē viridē: qz
tota fuit in pñfatiōe viridis et amena. et istū
colorē traxit a terra. i. a sua aīa: ex qua virtua

Maria
sicut ar'
h' quos
colores

3

Maria
dicit col/
li mīpli/
atatiōe.

Sermo.II. Maria Arcus et collum

res gñabant p qñ gñosa deo et hoibus redde
bat. Et aut viroz pñtū oim alioz scōz vir
tutes supabat. vii. Eccl. xl. dñ. Gñam et spēs de
siderabit oculi? et sup hec virides satios. i.
pñtū virētes ex frā gñe pcedētes. Qua
liter aut ipa fuit deo et hoib⁹ gñosa dñ. Silber
tus ep̄s. Virtutes marie depromebat i cogi
tando et affectio cordis ineffabile armonia:
quā ipa creatrix et inhabitatrix ei⁹ dei sapia de
lectabat audire. Elocutabatur qñ foris et i su
p̄ficie finis et i int⁹. vii. possent hoies glifica
re deū et exēpla salutis accipe. hec ille. Possu
mus qñ dicere q p colore igneū sine rubēū si
gnificat feruor charitatis. p iactantū nitōz
scitatis. p ceruleū teneritudo pietatis. p viri
dē viroz pñtū ei⁹. Brā igit pñtū signu
rata ē p illū arcū de q dñ. Ben. ix. dixit de⁹. h
est signū federis qd dñ me et vos in gñatio
ne sempiterna. arcū meū ponam i nubib⁹ et
erit signū federis iter me et i frā. cūq obdu
pero nubib⁹ celū appebit arc⁹ me⁹ i nubib⁹. et
recordabor federis mei qd pepigim vobiscū. et nō
erit vltra aq diluuij sup terrā ad delēdā oēm
carnē. vidēto em arcū meū in nubib⁹ et recor
dabor federis sempiterni. De ipa gñōdica gñi
ne dicere possum⁹ illd Eccl. i. Quasi arc⁹ re
fugēs inter nebulas glie rē. et illd Ezech. i.
Quasi arc⁹ cū fuerit i nube in die pluuie. et il
lud Abacuc. iij. exposit pñtū ipa gñe. vbi deo
in gñppha. Suscitās suscitab arcū tuū i iura
mēta tribu⁹ q locut⁹ es. Itē illd Apoc. iij.
Sedes posita est in celo: sup sedē sedēs. i.
fuit. et i yris erat i circuitu sedis rē.
N. leata virgo dicit collum

Assilatio. rj.

B Ollū in sc̄ptura appellat⁹ ego bene
dicta. vii. Lān. i. dñ. Collū tuū sicut
monilia. Primo at videbim⁹ qre di
cat collū. Scdo qre dicat sic monilia. Pño
gñōdica q ipa assimilat collo p respectum
ad deū. ad seipam et ad nos. Primo p respec
tū ad deū dñ collū triplici rōne. Primo rōe
coniunctionis. Sicut em collū coniungit caput
corp⁹ sic et ipa xpm q est caput nīm ecclē q est
corp⁹ suū vnit. N. em xps sit caput ecclē p p
p Aplm. Col. i. Hec aut pñtū et vñio i ei⁹
vñio facta fuit qñ de ea xps carnē assumpsit
et sibi vnuit. qñ. i. verbū caro factū est et ha
bitauit in nob⁹. Joh. i. Scdo dñ collū rōne
mediationis. Sicut em collū est mediū inter
caput et corp⁹ sic et ipa est mediatrix int⁹ deū
et nos. vii. dñ mediūz tēplū ps. clviij. In tēplo
quidē sunt tres diuisiones. pma est sacrariūz
ultima est corp⁹ ipm. media pñtū ē chor⁹. Sic

et chor⁹ est medi⁹ int⁹ sacrariū et corp⁹. sic et ipa
est mediatrix int⁹ deū et hūanū gen⁹. Tercio
dñ collū rōe rectitudis. Sic em collū ē rectū
sic et ipa in oib⁹ q agebat rectā intētiōe habe
bat. Un Lān. vii. dñ. Collū tuū sicut turris
eburnea. Dicit em turris pñtū rectitudinē et
eburnea pñtū puritatē. ¶ Scdo dñ collū p re
spectū ad seipam. et hoc pñtū tria. Primo pñtū
eminētia et dignitatē. Sicut em post caput
collū eminet oib⁹ mēbris. sic et ipa post xpm
eminet oib⁹ sanctis. et deo assilat cedro Eccl.
xliij. Quasi cedrus exaltata sum in libano.
Sicut em cedr⁹ excedit oēs arbor⁹ es in altitu
dine. sic et ipa excedit oēs scōs in dignitate.
Scdo pñtū eloqñtie gñōsitatē. Sicut em i
collo formant⁹ verba. sic et ipa in pñtū deip
nob loquit⁹ bona. Que pñtū ita dñ. libet⁹ au
dit vt dicat ei Lān. ij. Sonet vox tua in au
ribus meis. vox em tua dulcis. Tercio pñtū
cōpassiōz et pietatē. Sic em collū defacili fle
rit. sic et ipa ad cōpassiōē de facili cōmouet.
Flectit aut collū mō a dextris. mō a sinistris
mō ad an⁹ et mō ad tergū. i. sicut ipa mō flectit
ad illos q sunt in dextris. i. in pñtū dādo
eis rēperitiā. mō ad eos q sunt a sinistris. i. in
adūstiatē dādo eis patiētiā. mō ad illos qui
sunt an⁹. i. mō ad eos q sunt a tergo. boni qdē
hñt faciē suā an⁹ deū. mali aut hñt tergū. i. in
illud Diere. ij. Uertit⁹ ad me tergū et non
faciē. Flectit gñ ad illos q sunt an⁹ deū pñtū
do eos i grā. et ad illos q sibi pñtū tergū rēdūc
do eos ad pñtū. Tercio dñ collū p respectū
ad nos. et hoc pñtū tria nob necaria. Pño
pñtū sustētiōz. Sicut em collū sustētiat cor
pus. sic et ipa nos oēs supportat. Et pñtū hoc
etiā dñ colūna. de qua scriptū est Eccl. xliij.
Thron⁹ me⁹ in colūna nub⁹ Thron⁹ em dei
fuit brā pñtū q etiā ē colūna in qñtū nos sustē
tat. et est nubes in qñtū nos a terrenis eleuat.
Scdo dñ collū pñtū sibi iactatōē. Sic em
a capite mediāte collo descendit in corpa oia
nutrimēta. sic et ipa p gñōdica nos veniūt oia
dona. Ipā aut nō est auara. s. manū sp apit.
et nob gñas spūales tribuit. vii. Proh. vi. dñ.
Manū suā apuit inopi. et palmas suas erē
dit ad paupē. Tercio pñtū respiratiōem.
Sicut em a collo interior aer emittit. sic per
ipam nra deuotiō deo pñtū. Et sicut exterior
aer p collū ad corp⁹ trahit. sic et ipam nobis
ois grā ispirat. vii. Eccl. iij. dñ. Sapia filijs
suis vitā inspirat. ¶ Scdo videndū est qre
dicat. sicut monilia. Circa qd ē sciēdū q mo
nile est ornāmētū pectorale qd sicut ex auro
et argēto et lapidib⁹ pñtū. et ex his trib⁹ cō

L
Maria
monile

fecit: illud est monile dei. Ista autem illa tria
de q^b d^r. j. Th. v. Integer spūs vī: aīa z ca
ro fūet sine qrela. Ipa em habuit corpus au
reū. i. incorruptū: aīam argēteā. i. lucidā z pu
rā: z spm corā deo pīosū. Dī at monile a mu
nere. qz spōs talia ornamēta sponīs sūte oī
dare p lucuerāt vt se ornatet. vī d^r. a muni
do: qz pect^r sponse munit ne aliq^s man⁹ ipu
dicas apponat. vel dī ab vīdēdo: qz duo ora
capitū iūgit: z qū vīdē de ipīs facit. z ideo d^r
monile a monos q^d est vīdē. vel sic d^r. a mo
nēdo: qz admonebat vidētes abstīere ab illa
tāq^z a pūgāra. oī ei solūmō nupta deferebat
monilia. z sic p^rz q monile q^rtuor hēbat face
re. i. pect^r ornare: pect^r munit: dī uīsa pūge
re z oīs admonere. Et sūt ista q^rtuor fac no
bis istd monile dei. nā nos ornat suis exēplīs
vī Eccl. xiv. d^r. Sic sol oīes mūdō i altissi
mis tē: sic mīlīes bonē spēs i ornamētū dom⁹
sue. Scdō munit pect^r nīm suis pīdīis ne
dēdēs illud ītrare possint. z iō d^r. Lan. vj.
Terribilis vī castroz acies ordīata. Tercio
dī uīdē z lepatoz a deo pūgit. pect^r em a deo
dī uīdēt. vī Jsa. lix. d^r. Inīqtates vīe dī uī
serūt īnt vōs z tēū. s. istos sic dī uīdē ipa deo
vīnt cū venī eis acq^rit. Quarto aīas nīas
signat. p q^d dēdēs admonēt ne ipas pīn
gāt: cum sūt sponse tē: tū illd Dīec. ij. De
spōsabo tē mībī fīde. Istō aut signaculū ab
oīb⁹ recipi debere admōet pī. Lan. viij. Po
ne me vī signaculū sup cor tuū.

De beata virgo dīat colūba
Assimilatio. rj.

Maria
sic colum
ba cōmē
dabilis

Columba significat beatā q^rgīnē ppe
pla in q^b ipa colūba cōmēdabilis ē
Primo em cōmēdabilis est q^d ad nī
dū: qz nō nīdīficat īn terra nec īn arbore: sed
ī forāmīe petre. z sūt brā q^rgō nō nīdīficauit:
nec cor suū posuit īn terrena cupiditate: nec
īn sblīmī elatīōe: s. ī filij sui vulnerib⁹ z pas
sīōe. vīdē ei d^r. Lan. ij. Surge ppera amīca
mea: colūba mea z venī ī forāmīb⁹ petre. Ista
īgīt colūba habitabat īn petre forāmīb⁹: qz p
recordatīōēz pīnūā sp erat īn xpi vulnerib⁹
vī dīcētī filio illd Tren. iij. Recordare pau
peris z trāsgressīōis mee. i. trāsgressīōēz z ex
cessīue passīōis mee z absinthij acfellis. Ipa
rīdīt illd q^d ī eodē. c. hī. Neoria mēoz ero
z tēfēser īn meaīa mea. Uel pī dīcīt q^r xps ī
hacvīta habuī ples nīdos. s. pīepīū: patibu
lū z sepulchrū. z īn istīs nīdīs hēc dīuīa colū
ba frēqūtīssīme habitabat: qz loca habitatio
nis xpi cū xtuorīe maxīme vīstabat. vī dī
cīt scīus Dīlīo. Si volum⁹ scīre qd dei ge

nītrī p^r filij resurrectīōz agebat. sīne dubio
loca dīce natiuitatē: passīōis: sepulture z re
surrectīōis frēqūtē vīstabat: eis lacrimas
fundebar: z oīs sūt scīssīmī oscula pīzimebat
Dīero. qz īn ser. de assumptīōe. Forāssī p
mīmīo amore īn loco q^d filij ei⁹ sepul^r est eam
habitasse credīm⁹. q^d pīis pascere īter⁹ amor
obvītib⁹ zc. Scdō cōmēdabilis est colum
ba quo ad cibū: qz nō cōcedīt cadauera: s. ele
cta grana. Et sūt brā q^rgō nō affīciebat cīca
terrena ac mūdāna: s. cīca celestia z eterna.
Pascēbat em illo gno frumētī z q^d d^r. Johīs
xij. Nīlī gñū frumētī cadēs ī terra mōrīūz
fūit zc. Branū nāq^z frumētī hīz reficere z la
tiare: z qzū ad hī significat xpi dīuītatē: z ī hoc
sensu xponī pī illd ps. Et adīpe frumētī la
tiat te. Itē hīz extēr⁹ ruborē. z qzū ad hoc ī
gnīficat ei⁹ carnē sanguīe rubīcatā: nī illud
Jsa. lxij. Quare rubz est īndūmētū tuū zc.
hīz qz īterīōz candorē: qzū ad hī significat
ei⁹ aīam cadore mūdīcie fulgīdā. Sap. vij.
Lādor ē luc⁹ etne. Et pī ista tria dī brā q^rgō
Lan. v. Dīlect^r me⁹ cadīd^r: qzū ad aīaz ful
gīdā. z rubīcūd⁹ qzū ad carnē crūatā: ele
ctus ex mīlīb⁹ qzūz ad dīuītatē supmā. Ista
īgīt colūba hoc gno dīcatīssīmō vīdebat: qz
cīca xpi dīuītatē plenīssīme delectabatur.
Tercio cōmēdabilis est colūba qzū ad gēnī
tū: qz nō hīz cānū vanitatē: s. gēnīū ppassīo
nis. Ipa etem q^rgō cū alijs scīs mulīerīb⁹ īn
xpi passīōe gēnīū⁹ emītebat. vī dīcere pote
rat illīs. Quasi colūbē mēdītatēs gēnēmūs
Jsa. lx. De gēnīū aut ei⁹ īnq^r tēpō^r Ansd.
D dīa mea mīscōrdīssīma q^r sōntes lary
maz dīcā erupīssē tē pūdīcīssīmīs ocul⁹ tūīs
cū attēderēs vīcū filīū tuū īnocētē corā te
flagellārī: ligārī: mactārī: carnē tē carne tua
ab īmpījs crudelīz dīsecārī: Quīb⁹ singul
tīb⁹ exīstīmāto purīssīmū pect^r tuū veratū ei
cū audīrēs: Mīlīer ecce filij tu⁹? Quarto
cōmēdabilis est colūba qzū ad volatū: qz nī
volat solītarīa s. gregatīa affīciat. Brā at
virgo est illa mīlīer amīca solē. tē q^d d^r. Apo
rj. q^d dātē sūt ei due ale ad volatū īn dīct
tū. Iste em due ale sūt amor z spēs: q^b vo
labat ad celū: dīcēs cū ps. Quīs mībī dabit
pēnas sicut colūbē: z volabō z rēq^rscā. Non
aut solā volabat sed alīos ad volatū scā tra
hebat. s. aplos. vī sanctus Dīlīo ait. De
īnde ad mōrī sibi refūgīū. s. apostolīcū pīo
tū cīcū ītū dīnīcoz locoz pīo cū gaudīo re
meabat. Dīero. qz īn sermone z assumptīōe
īnq^r. Post ascensīōē xpi marīe pīafario ad
exēplū humane vīte cū aplīs vīgī ad dīpēz

Colūba
lūtas
delectat

Bermo .II. Maria colūba ⁊ elephas

ffoz fuit. qd Lu. i. actib⁹ aploz smozat di.
 Di oēs erāt pfeuerātes iorde cū maria mīre
 ihu. Quito cōmedabilis est colūba q ad sim
 plicē pmitit. hz ei colūba magnā simplicita
 reitū illd Nat. r. Estote simplices sic colū
 be. Brē ar hūmī inq⁹ ei? sponl⁹ celest⁹ Lan. j.
 Quili tui colūbaz. i. simplr aspiciētes. vnd
 Hiero. in ser. ad Eusto. de illa inq⁹. Erat cā
 dida mult⁹ meritoz fctib⁹: ac dealbata nī
 ne cādidit⁹ spūstici munerib⁹. ⁊ i oib⁹ colūbe
 spūm repñtas. qz qd in ea gestū ē totū puri
 tas ⁊ simplicitas: totū ditas ⁊ grā fuit: totū
 mīa ⁊ iusticia q de celo pserit. Hūit igit brā
 hgo simplicitatē i itēdoe: qz spūstici gliaz qsiuit
 i affectōe: qz dū sine admittōe mūdant amo
 rē spūstici. i opatōe: qz oīa q faciebat ad ho
 norē ei ⁊ pñmī vilitatē faciebat. Talis autē
 simplicitas mltū ē exo grā. vñ illi d. j. para.
 xix. Scio dñe q simplicitatē diligis. Et iō
 Sap. j. inq⁹ salomō. In simplicitate cordis
 qrite illū. Serro cōmedabil⁹ est colūba qstū
 ad residētia: qz fiderit iur flūcia aqz: iur illd
 Lan. v. Quili tui sic ocl⁹ colūbaz sup riuos
 aqz: q lacres lōre: ⁊ residēt iur flūcia plenissi
 ma. De b. ar hūmī Hiero. exponēs illd Lan.
 Quidi speciosa sic colūba ascedētē desup riuos
 aqz: ait. Quasi colūba speciosa fuit: qm illi
 colūbe spūz ac simplicitatē demōstrauit q sup
 pñm venit desup riuos aqz: qz sup aqua refe
 ctōis educauerat eā tē. ex q multū ruit dedū
 ei totā frā irrigat. Dī ar q colūba tō sup ri
 uos aqz morat⁹ vt inde vmbra accipit⁹ alpi
 ciat: vt vñ sit suā extinguat: vt vñ estū se refri
 geret. ⁊ silt brā hgo spūstici iur pleitudinē
 spūstici vt iusticias diabolicas a suis fidelib⁹
 pcaneri faciat. ⁊ iō figurata fuit p reginā he
 ster: q fraudulētia aman recoquū ⁊ pplz suū
 saluauit. Sēdo sit amor mūdant p diuinū
 amorē penit⁹ i se extirrit. qz sic dī Aug. q bi
 berit de flumīo paradisi (cui⁹ vna gutta maior ē
 oceano) restat vt i eo sit⁹ mōi penit⁹ extinguat⁹
 Tercio ē estū oim tribulationū se refrigerat
 iur illd Hiero. vj. Inueniet⁹ refrigeriū
 aiab⁹ vñs. ferē q i pñb⁹ vltimamitis volē
 tes reges ⁊ pñces aliq noua mag⁹ significa
 re pñt apd se colūbā cui⁹ pulli sūt i regide illa
 ad quā noua trāsmittēte cupiūt. ⁊ ligantes
 lras ad pedes colūbe dimittūt illā. q neqz q/
 elat qñqz ad regidz illā puenerit in q ppos
 filios eē nouit. ⁊ tē gētes illi⁹ regidz cogitūt
 illā ēē colūbā regidz accipietes lras de pedib⁹
 ei⁹ cogitūt noua q mittit eis dñs su⁹. Spūa
 lic: erant⁹ oēs i regide vmbre mortis pñt cul
 pa: ⁊ nullū hñū nouū scire potant⁹ de placa

tiōe eēni reg⁹ erga nos. s. venies hec diuina
 colūba cādidissima. i. glōsa hgo maria a su
 pno rege missa portauit nob⁹ pñlegiū nre re
 parōis ⁊ salutis. Et figura hui⁹ hē. Gen. viij.
 vbi dī q colūba reūsa est ad archa portās ra
 mū oliue viret⁹. ⁊ tūc cognit⁹ Noe ⁊ q inclufi
 erat i archa cessasse aqz diluuij super terrā.
 Spūalit⁹ ar significat q gen⁹ hūanū erat in
 archa original⁹ peti clufi ⁊ tēctū. coopuerāt
 em aq hui⁹ culpe mōtes ⁊ colles. i. scōs ⁊ iu
 flos ado vt null⁹ possz ēē hūc carcerē appere
 ac extire. s. venies hec colūba eis portauit oli
 uā viretē pacē ⁊ recōciliatōis. qz ipa effudit
 ⁊ dedit saluatore⁹ p quē carcer nī pñt⁹ est: ⁊
 dñs nī nob⁹ recōciliat⁹. vñ de carcere isto edu
 cti ad celi palaciū pducimur. vñ Ber. ipi bñ
 dicte colūbe nre inq⁹. Inuenisti o b. hgo gra
 tiā quā nō an te iuenire potuit. inferni. i. ca
 ptiuarōz: pñtōz libatōz: oēm mōi restaurati
 onē: celi reparatōz: agelo⁹ ⁊ hoim solatiōez.
 Qz brā hgo dī elephas Alitatio. xij.

Lata hgo figurat p elephatē. ⁊ q in
 qz Jñ. xij. erhy. q dī ab elphio grece
 qd ē mōs latic. ⁊ hē pñt maxima sui
 corpis qstiatē. qd qdē aial⁹ (vt dī i li. de pñe.
 re. ⁊ ponit Jñ. vbi. s.) i reb⁹ bellicis aptū ē. In
 his ei aialib⁹ medi ⁊ ple lignis turrib⁹ ⁊ ca
 stellis collocat⁹ tāqz de muro dimicat ⁊ iacta
 mittit. ⁊ qz pugna hē. j. Mach. vj. Sub
 inferi qz ibide Jñ. q cognitiōe ⁊ mēoria p ce
 ter⁹ bñz aialib⁹ viger: gregarij incedūt amo
 tu q valēt se saluare. vt dī Solin⁹ i lib. de mī
 rabilib⁹ mōi. nec apñt qz semel gignūt ⁊ vñ
 tñ filiū. Jre dī Plin⁹ li. v. natu. hysto. q si
 elephas hoiez erratē sibi obuiū viderit i soli
 tudie: pñmo ne ipm freat aliqz tūlū de via se sū
 trahit: ⁊ tūc gēdū figit ⁊ paulatī ipm pcedēs
 viā ei ondit. ⁊ si draco illi occurrerit vñt⁹ se
 ei opponit ⁊ hoiez defendit. Et li. viij. ēē dīc
 q elephas inf oia aialia ē maxie fūit: ita q
 vñ i hoib⁹ tāta pñtas iuenit. nā cert⁹ tñb⁹
 sil pueniūt ad flumē: ⁊ ibi se abluūt ⁊ balne
 ant: ⁊ postea sibi gñitūc inclinat⁹ ⁊ ad locū suū
 redeūt. ⁊ iuuenes suos eūdo ⁊ reitēdo an se
 ire faciūt. qz diligētī cura custodiūt ⁊ instru
 unt ad sile faciēdū. Jre qñ filij eoz egrotant
 qdā herbas salubres eis gregat⁹: ⁊ anqz eis
 vñt⁹ supino capite eas ad celū leuāt: ⁊ qdā
 religiōe a numie supno sibi auxiliū postulat.
 Que oia pñt brē hūmī applicari. s. cā breuit
 tatis solū explicabim⁹ ⁊ declarabim⁹ qñqz ele
 phatiz pñtates. Quaz pma est q inter oia
 agrestia aialia est mag⁹ oledies. vt dī Arist.
 li. de aialib⁹. ⁊ q enā Solin⁹ vbi. s. ait. Ele

f
 Proprie
 tates ele
 phantis

Maria
 sicut ele
 phas ote
 dies iuit

phas suum liberatore diligite et eide obediens manifestat. Ista autem obediencia fuit in b. regine q non tñ obediuit deo suo superiori et pseruatori ac liberatori ab originali pctō et ab oib⁹ alijs vicijs: sed etiā sue inferiori. s. Elizabeth apd quā trib⁹ mensib⁹ stetit: et sibi in ptn seruauit. Obediuit etiā suo equali. s. Joseph: q inqñtū sponsus su⁹ sibi erat eqūlis. nā secuta est eū pregnas in Bethleem. secuta qz est illū i egyptū euntē et inde reuertē. Scd appetas elephantū est illa quā ponit Plin⁹ li. viij. vbi ait. Boni sunt sensus. et ide d^r Arist. viij. de aialib⁹. sequit Plin⁹. Et sunt aialia ita doctilia q regē cognoscere et qsi adorare instrunt et nitunt qsi reuerētie grā genua sua flectere. Itē ad nutū mgti sui elephas aquā de fluuio vt de stula haurit et cū cūstāres aspsit. et hoc ego vidi ocul⁹ ppijs i ciuitate. Mli fieri ab vno elephate. et sili b. fgo sup oēs puras creaturas sensu vigit et intellectu supauit. qz dei pfunda mysteria ceteri apti⁹ cognit. vñ Ber. sup missus ē. ait. Quis (excepta fortassis illa q b sola expiri meruit) intellectu cape possit q li ille splēdo inaccessibil⁹ regineis vicerib⁹ se ifudit: nā qd sola p se trinitas i solaz cū sola regine voluit opari: soli dātū est nosse cui soli dātū ē expiri. Ipa qz sup oēs regē celestē adorant: et aquā de stula ei⁹. i. grām tā abūdan⁹ haurit q oēs nos aspsit. vñ de illa exponit illd qd fuit Isa. liij. p dicitū. s. Aspget gētes mltas. Tertia ppetas elephāt⁹ ē quā ponit Ari. viij. de aialib⁹. s. q ē maxie domestica bilis. nā de facili domesticat: et cū hoib⁹ pacifice cōmorat. et sili b. fgo fuit domestica p cōformitatē mor. nō em fuit singular⁹ sz cōis. nā voluit puenire cū fgb⁹: et iō fgitatē vout. et cū iungat: et iō mirimonū drit. Itē cū viduis: et iō post mortē ioseph viduale vitā duxit. Itē fuit psona cōis: qz deo: angel⁹ et hoib⁹ placere studuit. vñ Ber. in qdā ser. ait. Brā fgo maria d: grā plena: qz deo: angelis et hoib⁹ fuit grā. deo p hūilitatē: angel⁹ p fgnitatē et hoib⁹ p fecūditatē. Quarta ppetas elephāt⁹ ē illa de q inq^r pphs. xiiij. de aialib⁹: et ponit in li. de pp. re. vbi d^r. Sūt elephātea natalit benigni: qz selle carēt. accidētaliter tñ elephas effiat seuer⁹ qñ ad plūz pcat: aut qñ nimis puocat. Et sili brā fgo n bz fel ali cui⁹ indignōis i iracūdie: sz tota ē dulc⁹: suauis et benigna. vñ ei canit ecclia. Speciosa facta es et suavis tē. et Ber. sup Nilus ē. ait. Quid hūana fragilitas accedere trepidas ad mariā: nihil in ea austerū: nihil terribile inuenies: tota em est suavis. Effiat tñ tenera

demōib⁹ qñ fcos p nob⁹ pñat. et iō d^r Lan. vi. Terribilis vt castrorum acies ordinata. Quia ppetas elephāt⁹ est q pugnat cū dracone. est em ei⁹ iūmic⁹. vñ d^r Plin⁹ lib. viij. Int elephātē et draconē ē ppetua dimicatio. Et sili inter beatā reginē et diabolū ē ppetua iūmicia sic dñs ipi diabolo p dicit Ben. iij. di. Inimicitias ponā int te mulierē et semē tuū et semē illi⁹. ¶ Norādū ē autē q elephas duob⁹ moīs draconē vincit. Prio caput ei⁹ cōterēdo. et tūc draco terribilē plāgit. aut il lud Nichē. i. faciā plāctū velut draconū. Scd aquā in ei⁹ faciē pñcēdo. nā in fluie se pñcit qñ draco sibi appropinqr et aquā cū rostro in ei⁹ faciē pñcit. et sic eū execat et se repellit. Et eodē mō brā fgo diabolū supauit. pmo em p suā hūilitatē caput diaboli. i. ei⁹ supbiā pñuit. sicut ipi diabolo p dicitur de⁹ Ben. iij. di. Ipa pteret caput tuū. Und Abacuc. iij. illi dicit. Percussisti caput deo mo impij. Sicut em diabol⁹ eū vicerat per supbiā: sic a maria vicer⁹ est p hūilitatē verā. vñ Bern. inq^r. Eua p supbiā dei creaturā se esse nō pñderas deo parificari voluit: maria hō humilit⁹ factori suo se subdēs a illā se nō minauit. ideoqz illa est abietāntia hō electa. Secūdo diabolū vicit ipm qdām execat: et in faciē eius aquā pñcēdo. Diabol⁹ em obseruabat si aliqñ aliquā fgo cōciper⁹ vt sic mysteriū dñice incarnationis scire posset. sed virgo ipm execat et in faciē ei⁹ aquā proiecit qñ viz accepit. qz tūc istud mysteriū sibi occultauit. vñ Ber. ait. Ideo fgo deponat qz p hoc a secretis celestib⁹ hostis excludit. et Ambro. inquit. Ideo de⁹ celauit natiuitatis sue sacramētū. qz si pnceps hui⁹ seculi cognouisset: nūqz p salute nrā xpm crucifigi pcurasset. Beate igit regini (q oēs demōes superauit et debellauit) dicit prillud Isa. li. Tulnerasti dracones. et illd Apoc. xij. Appphēdit draconē serpentē antiquū.

D⁹ beata virgo figurat p gallinā Assimilatio. xiiij.

Alline habenti pullos afflāt⁹ pñsima dñā nostra. Nec em gallina pre ceteris alijs aubus et gallinis quatuor de nouo assumit. s. cōmpassionē: sollicitudinē: magnanimitatē: et in fouendo ona curā affidua. Primo assumit cōpassionē. quia sup pullos paruulos et infirmos tantā cōpassionēz habet q videt simul infirmari. et ipaz cōpassionē ostēdit et in plūmis suis alijs. quia tota effiat hūpida. Et in

Sic d^r phasdra coniclic maria di aboli vii

Mar gallia

Bermo. III. Maria gallina et ouis

vocat: et efficit tota rauca. Secundo assumit sollicitudinem. et hoc in tribus. scilicet. pascendo: quia grana vendit: querit: et cum inuenit pullos vociferando illuc venire facit. Secundo custodiendo: quia sub alis suis eos custodit: et ab insidijs milui illos pregit. Unde dominus inquit Matthei. xxiij. Hierusalem hierusalem quociens volui congregare filios tuos: quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas et noluisti. Tercio assumit magnanimitatem: quia cum naturaliter ceterae gallinae et aues sint pauidae: ipsa tamen poies insequentes pullos suos non solum non fugit: etiam in ipsos insurgit: eosque rostro et alis ac clamoribus inuadit. Assumit et quarto magnam curam et diligenciam in fouendo ouem: quia seipsum negligit et super ouem se incubit. ¶ Proprius igitur ista quatuor beata rego per gallinam ipsam figurat. Primum propter compassionem quam ipsa ostendit. fecit enim se hispida. id est. vilis abiectione propter magnam sui corporis afflictionem. et ideo poterat dicere illud Lamentationum. i. Nolite me considerare: quia fusca sum: quia decolorauit me sol. ac si dicit. postquam sol. id est. Christus se decolorauit sustinendo viliissimam passionem: et ego decolorauit me per maximam corporis mei afflictionem. Intrauit enim compassa est filio suo parienti: quod damnum sacra fuit rauca. De ipsa namque sic inquit magister Iacobi de voragine: ordis predicatores in li. suo bene regimus. Rauco accidit: vel ex nimio clamore: vel ex nimio labore: siue fatigatio. Ipsa igitur filio in cruce existere tantum clamauerat et ululando: et tantum mea sua fatigauerat pectus contundendo: beata christa obstringendo: manum allidendo: quia tota facta erat languida et tota rauca. Tantum etiam fletuerat: quia oculi eius quodammodo defecerant. et ideo merito dicere potuit cum propheta Laborem domus: raucae facies sunt fauces mee: defecerunt oculi mei etc. Nec ille. Secundo assimilatur homini gallinae propter magnam sollicitudinem quam de nobis habet in pascendo et in custodiendo. Nam dum est in presenti vita nos pascit cibis: docetque illud Proverbia. xxiij. Non suum aperit sapientia: et lex demerit in ligna eius. Memento etiam nos pascit cibis. Unde ibidem dicitur. De nocte surrexit: de diebus pascit domesticis suis: et cibaria ancillis suis. Habet etiam sollicitudinem in custodiendo: quia sub alis suis nos custodit: et ab insidijs diaboli nos pregit. Ipsa enim est illa mulier cui datus fuit due ale magne Apocalypsi. xij. Una est ala mie sub qua protectores confugiunt: ut deo reconcilientur. Alia est ala graue: sub qua iusti consistunt: ut in gratia conserventur. primum primum illi dicere cum psalms. Sub umbra alarum tuarum protegeme a facie impiorum: quod me affluerunt. Secundo autem dicitur: et cuiuslibet eorum psalmi. Scapulis suis obumbrabit te: et sub penis

eius spabis. Quilibet enim iustus vivens sub protectione beatorum regis potest sperare quod consequatur gloriam eterne felicitatis. Tercio assimilatur homini gallinae propter magnanimitatem. Est enim tam magnanims et tam fortis quod omnes nostros hostes inuadit et eos a nobis expellit. Est enim (sicut dicitur Lamentationum. vi.) terribilis ut castrorum acies ordiata. Sic enim acies beatorum ordiata: et hostibus se in magni terrore sic quod statim sepe fugiunt et frangunt: sic demones ipsam valde timeant et a facie eius fugiunt: et omnes eorum acies confringunt. Unde Lamentationum. viij. dicitur. Quid videtis in summitate nisi choros castrorum. Quarto assimilatur gallinae: quia diligenter nos fouet donec in filios dei nos generet. Unde potest dicere illud. i. Epistolae. iij. In Christo iesu per euangelium ego vos genui. Notandum est autem quod gallina sepe fouet ouem propter a ouem anatum et pavonum: sed cum ovis creuerit: veri pulli eius ipsi matri adherent: pulli vero anati in aqua se immergunt: pavones autem de sua pulchritudine gloriantes nutriticem relinquunt. Et sicut beata virgo multos fouet et nutrit: sed per ingressu tempus veri filij et deuoti ipsam se sequuntur per deuotiores alie matri vero deserunt eam: ac de aqua delicias immergunt. alij vero de suis mundanis honoribus gloriantes et irumescerent eius deuoti esse dedignantur et eam derelinquunt. Unde ipsa per prophetam et dicere cum psalms. Filij alie enim meriti sunt mihi: filij alie iuerant super et clamauit a semine suis. Sepe enim beata rego illos qui erant a deo alieni assumunt ad fouendum et nutriendum: sed postquam ego nutriui sibi meritiunt: quia eam derelictam et in gratia sibi existunt: et insuper in peccatis ueterascunt. nonnulli vero claudicant volentes fuisse diabolo et sibi: et ideo ipsa non immerito dicitur dicere. i. filij alieni etc.

¶ Ovis dei dicitur beata virgo Assimilatio. xv.

¶ Uis dei dicitur gloriosa rego propter quatuor. Primum propter fecunditatem. Ovis ei sunt multum fecundus. et sicut ipsa fecunditatem fecunda: quod illi fructum prouit quod totum mundum satiat. De qua ipsa inquit Ecclesiastici. xxiij. Ego quasi vitis fructificavi suauitatem odoris. Ubi notandum quod iste fructus est suauissimus in sapore: et ideo dicitur fructificavi suauitatem. Est amenissimus in odore: et ideo addit odoris. Et est honorificus et honestissimus in specie sine decore. et ideo ibidem. Et flores mei fructus honoris et honestatis. Et dicitur flos propter amenitatem: et fructus propter satietatem. Secundo dicitur ovis quod ad pastum. nam ovis non comedit herbam putridam: sed herbam viuentem. Herba putrida est amor peccati faciens animam putrescere et fetere: iuxta illud Iob. i. Lupi truerunt iumenta in stercore suo. Herba vero sicca et arida est amor mundi qui cito siccatur et arefcit

lur illd lac. j. Exor² sol cū ardore z aruit se
nū z flos ei² decidit z decore ei² cepit. herba at
vires ē amor dei q̄ aiaz fac vires ē z eo grā ac
placere. Primā q̄ herba b. ego abhorruit: se
cū dā p̄p̄sit z frā germiauit: iur illd Ben.
j. Bermier fra herba vires. Ista ei fra figu
rat b. q̄ gine: q̄ herba vires germiauit: q̄ dei
amore sp̄ plena fuit. Istū p̄stū hec ouis dei
huit i hac vita. Nō sō hz alia pascua glia/
sa. xq̄b² Eze. 33. In pascuis vberimis pa
scā oues vias z in mōtib² excellis: z ibi rege/
scēt in herb vires: z pascuis pignib² pascē/
tur sup mōres isrl. Ubi nō q̄ ei² pascua sē v/
berria pignia z vires. pmo sē vberria: q̄ pa
scit cognitōe sūme p̄tāt: sūe ei igrediat ad
p̄p̄lādā diuitatē: sūe egrediat ad p̄siderā/
dā xpi hūanitatē vbiq̄ iuenit vberriā latie
tatē: iur illd Joh. x. Ingrediet z egrediet et
pascua iueniet. Secdo pascit delectatōe sūm
me hūanitatē. z ista sē pascua pignia. vñ ipa
ingr cū ps. Sic adipe z pignie dē i pleat aia
mea. z illi dicit p̄ illd ps. cxiij. z adipe frum
ti faciat te. illi² s. frumeti de q̄ dē Joh. xij. ni
si gñū fru. zc. Tercio pascit in virore sūme
etnitatē. z ista sē pascua vires q̄ nūq̄ sicari
poterūt s̄ sp̄ vires erūt. z iō dicere p̄ cū p
pheta ps. 22. In loco pascue ibi me colloca
uit. ¶ Tercio dē ouis p̄p̄ simplicitatē verā.
Habit em simplicitatē aqlina: colubina et
ouina. Simplicitas aqlina ē q̄ simplici iur/
tu respicit celū z solē: z iō pullos suos q̄s vi
derit cū vno oculo respicere ad celū z cū alio
ad frā tāq̄ regeneres ase abijcit. Et silt b̄a
ego simplici iuritu cordis sui sp̄ ad deū resp
xit. nec ad frā oculos suos vñq̄ reflexit. z iō
opa lucida sp̄ habuit: iur illud Mat. x. Si
ocul² tu² simplex fue. ro. cor. tu. luc. e. Secdo
habuit simplicitatē colubina. Colūba ei² vt
s. dicitū ē in assilatiōe. xij. carer felle: z diligit
ppare simplici amore. z ipa caruit felle ama
ritudis: z tota fuit plēa melle dulcedis z sua
uitatē. vñ ipa ait Eccl. xiiij. Spūs mē sup
mel dulcē. Tercio hūit simplicitatē ouina
ouis em nullū ledit s̄ oib² fuit. q̄ de lacte suo
nutrit z de carne pascit ac de lana vestit. z silt
b. ego nullū vñq̄ lesit s̄ nos nutrit suis do
ctinis: pascit suis meritis z vestit suis exēpl.
Uel meli² dicere possum² q̄ nos nutrit lacte
sue deuotiōis: pascit carne filij sui quā ipa ge
nerauit. de q̄ ipe ei² silt iugē Jo. vi. caro mea
ē ē cib². Vestit ec nos vestimēto ḡie in hoc
sēdo z glie in futuro. z p̄p̄ hoc dē puer. vlti.
Des amici ei² vestiti s̄ duplētib² De illa q̄z
exponi p̄ illud ps. cxvij. q̄ dat nūc sic lana

Pascua
Marie

Maria
habuit
triplices
simplici
tatem

¶ Quarto dē ouis p̄p̄ obediētā spontanea
Oues em mltū sē obediētes voci pastoris: iur
illud Joh. x. Oues mee vocē meā audīte.
Mag obediētia ē audire vocē dei p̄p̄ientē
mator audire vocē dei p̄suleris: s̄ maria est aut
dire vocē dei inspiratē. B̄a aut ego tāq̄ bōa
ouis dei oib² his vocib² obediuit. P̄cepit ei
de² q̄ ter i ano festa solēnia celebraret: vt pz
Exo. 33. z ocs i hierlm ascēderet ac tēplū vult
tarēt. s. i festo pasce: p̄thecoltes z senofegie.
qd̄ qdē p̄ceptū ipa obfauit. vñ p̄cepit suum
duodenariū secū duxit. Lu. ij. Secdo obedi
uit deo p̄suleri. suare ei² q̄gitatē nō ē p̄ceptū s̄
p̄sili. vñ dē. j. Chor. vij. De q̄gub² p̄ceptū
dñi n̄ hēo: p̄siliū at deo. z illd p̄siliū ipa ser
uauit q̄ q̄gitatē deo vouit. z iō dixit angelo.
Quo fier istd q̄m vñ n̄ cogitō. s. n̄ cogitare
p̄pono: Lu. j. Tercio obediuit deo inspiratē.
Lū ei angel² gabriel sibi aduētū filij dñi nūciat
ser illa tā gradia z tā solita. s. q̄ ego p̄cepit
pareret dū: credere nō potuiss̄ nūc dē sibi in
ter² inspiratē. z iō diuie ispiratōi acquiescēs cō
tinuo obediuit dñi. ecce ailla dñi zc. P̄p̄p̄
hec tria p̄dicta p̄dixerat ei p̄. dñi. David ps.
44. Audi filia z vide z inclina aurē tuā zc
¶ Quinto dē ouis p̄p̄ cognitiōe mutam
Oues em cogitūt pastorem: z pastor cogitāt
oues suas. vñ saluator n̄ dicebat Jo. x. Ego
cogitō oues meas: z cogitunt me mee. Et silt
ips² q̄ ait vbi. s. Ego sū pastor bon² cognuit
mres suā i vita sibi tāq̄ silt obediēdo: Lu. ij
Cognuit etiā in morte eā discipulo cōmēdādo
Joh. xix. Cognuit etiā p̄ morte eā ad eternaz
glia reducēdo: z ad suā tērrā collocādo
B̄a igit ego fuit illa scā z imāclata ouis q̄
nob pepit illū imaculatū agnū de q̄ dē Joh. i
Ecce agn² dei q̄ tollit pccā mudi. z Diere. xj
ipe ait. Ego q̄st agn² māline² q̄ potat ad vi
ctimā. Ut em dē Aug. Ap̄p̄p̄ multa dicit²
est agn² marie p̄p̄ pietatē z mālnudine²
Agn² em dē ab agnō grece qd̄ significat p̄iū
latie. Agn² nāq̄ oculo pio z mālneto aspiciē
sui oculo. z ipe p̄ ielūs oculo pietatē silt
ciebat suos crucifixores: z p̄ eis p̄em orabat
Lu. xxiij. Itē pio oculo respexit latronē q̄ cū
paulo an blasphemauerat: z ait ei. Amen dī
co tibi qm̄ hodiemeā eris i padiso: Lu. xxj
ij. Itē dē agn² p̄pter mltas alias p̄p̄tates.
Nā agn² iur oia aialia marie iuenit in ocs:
vt dē i li. xpp̄e. re. z ponit Jst. xij. etby. Tul
lū em ledit dente nec cornu nec vngue. z q̄o
quid in eo reperit totū vile est. s̄z caro ad a
bum: pellis ad variū vium: pil² ad indumē
tū: sumys ad terre impinguatōē: vngula z

Maria
trib² ob
diuit

R
Apus
agnua

coram ad medicatōz. Jē qñ vidit lupū gra-
dū figit et sibi simplici vultu pēi petit. captus
ab hoste ligat⁹ a carnifice nō se defendit. et si
nē poliet vellere sine cure sic aīal inocuū ob-
mutescit. siue ei ducat⁹ ad pascua siue deferat⁹
ad victimā: nec gemit nec murmurat nec cal-
atrat⁹ obedit. Que omnia dño nro iesu xpo
optie applicari pnt. Sz breuitatē cā solū ex-
planabo dictū Jñ. vbi. s. q. ait. Latini agnū
ab agnoscēdo putat dictū: eo q p cētis aīali-
bus matrē suā noscat: adeo vt in mag⁹ grege
stati ad balatū vocē noscat parēt. h. ille. Et
sūt dñs nū agn⁹ bon⁹ et pī i cruce pēdēs agnū
vocē mris sue balat⁹. i. lacrimat⁹. vñ ei iudic
di. mulier ecce fili⁹ tu⁹. Joh. x. Et id in mis-
sa cārat Agn⁹ dei et qñ di. ecclia. Agne dei q
agnouisti matrē sibi obediēdo misere nobis.
Agne dei q agnouisti matrē cā recomēdādo
misere nob. Agne dei q agnūisti matrē ei com-
pariēdo i cruce: et p morē suā illā ad pacem
etnā deducēdo dona nob pacē. Sūt r m ag-
nū filiū in vtero ei nouē mētib⁹ fouēdo. Jē
et vter ei lacte gūino nutritō. Agnouit i
mō sibi tāq filio fiducialit⁹ ipando. vñ ait
Joh. ij. Qm nū hnt. q. d. miraculū fac aquā
i vinū pñēdo: et sic eis vinū ipede. Agnouit
etiā eū in paribulo ipm associādo. vñ Lān.
q. inq. Dilect⁹ mē mibi. i. intēdit. et ego illi
Et eiusdē li. c. vij. itēz ait. Ego dilecto meo:
rad me cōuersio ei⁹. Hec est illa ouis dei q i
pleuit pceptū de duab⁹ tunicis: qd hz Lu. ij.
vbi d. Qui habet duas tunicas det vnā nō
hnt. Sicut em ouis vnā supabūdātē tūni-
cā. i. piloz dat tōfōri: et aliā fuit sibi. ita ista
ouis benignissimā q in maria abundātia hz
idmētū diuie grē de illa nob oī anno imo oī
die cōicat. Digt ouis inocētissima fac etiā
nos oues effici. i. fideles et innocētes. Quos
em dicunt fideles ppli inocētē fruct⁹ dātes
vptz p Inno. in. c. in scptur⁹ i pñ. vij. q. j.
Jē oues appellat⁹ oēs boni xpiani: vptz p
glo. i. epla in claras. sup. p. oues. C. x. sū. rri.
et h. ca. fili⁹ em tu⁹ missus ē ad oues q pierāt
Mat. x. et. ij. q. vij. s. ecce oīsum. fac vt fl-
mus de illis ouib⁹ et qd inq⁹ pastor bon⁹ fi-
lius tu⁹ Joh. x. di. Alias oues habeo q nō sūt
et hoc ouit. i. iudaico. trāsumptiue i. c. hāc
societātē. et p. di. iij. De illis inquā de qbus
idē filius tu⁹ dixit. Bon⁹ pastor aīam suā
ponit p ouib⁹ suis: Joh. x. et. xij. q. iij. c.
tres plonas. fac vt filio tuo dicere valeam⁹
cum ppheta ps. lxxvij. Nos autē populus
tuus: et oues pascue tue confitebimur tibi in
seculū. Amen.

De eiusdē icemeratē pñs assilatoe Ser. iij

In medio ecclie

i. desclaudabo te: ps. xxi. Alex.
et al. sup. ps. 80. exponēs illa
fba eius. ps. Testionū in ioseph posuit. ait
Ioseph fili⁹ accretēs et pī carissim⁹ filios
et. i. q posuit de testionū honor⁹ b. pñs: qz p
votū castitat⁹ ei⁹ pñitātē honorat. p votū
obediētie obediētiā acille dñi. p votū paupra-
tis illi⁹ paupratē. q. (vt dī Hiero.) ita paup-
erat q colo et acu acqrebat vñ se et saluatores
mōi pascēbat. Posuit ec testionū in ioseph
q: ipa b. pñs ē test⁹ et aduocata in cā eoz q cā
honorat. vñ frequē cāram de ipa. Eya g ad-
uocata nra et. De h testionio dī de pñ in ps
Et thron⁹ ei⁹ sic sol i pñctu meo. i. b. pñs q
et thron⁹ veri salomōis xpi: et test⁹ i celo fidel
Ibi em testat⁹ et allegat p nob. vñ qdā scñs
hō narrauit q cū qdā religiosi frequē cantan-
tes illā aniphonā Salue regina. dicerēt fbbū
illd Eya g aduocata nra et. plies viderāt in
spū ipam matrē dñi an filij lūipsterni pñtā
et p totū illi⁹ ordīs pñatōe pñari. hec ille. Et
id ordo nī sp studuit hāc benignā aduocataz
magnificare. et ipa bñdicta mī dei h vides de
dit dorē suā tpālē quā hz i b. s. d. loca terre
scē i manu et gubnatōe ordīs nri. et q inuit
q ipa dz ab ordie isto singularit⁹ magnificari
et honor ipi⁹ et filij sui defendi. qpp ego ordi-
nis ist⁹ pñt⁹ qñdie dico brē pñmi fba rpe-
maris nri. i. In medio ecclie. i. oīm xpianoz
laudabo te. Sup. qd⁹ verbis solū. vij. alias
assilatiōes pñlabimur.

Q. bñs pñs p ebur figurata est Assilatio. j.

Bur hz cādor: rubor: frigiditātē et
soliditātē. cādor significat marie pu-
ritatē et pñitātē. et idē dī Lān. v. ve-
ter m⁹ eburne distat⁹ saphiris. Q. em vt
dictū ē: ebur hz cādorē. saphir⁹ pñs hz colorē
celestē. p hoc dat⁹ itelligi q ei⁹ puritas et sūt
cādidior q hūana et celestior q angelica. vñ
Bern. in ser. assumpt. inq. Si diligētē ac-
tendas in maria singulas virtutes inuenies
singlāres eē q videbant cōmūes. q em vñ an-
gelica puritas pñmi illi andeat cōpari q dī
fuit sacrariū fieri spūscū et bñctū filij dei
Rubor autē significat ei⁹ caritatē q i ipa nūq
extingui potuit: inq illd Lān. vij. Aq multe
nō potuit extingui caritatē. Et q diabolū
pussit et pforauit: inq illd Judith. ix. pñtā
cū labijs charitatis mee. Et q ipam pñmē de
corauit et ornat⁹: inq illud Lān. iij. ferculū

fecit sibi rex salomo rē. scēq. media charitate
pstrauit. z eius. li. c. ij. ipsa inq. Quidam in
me caritate. de ei⁹ ar caritate inq. Ber. Ipa ē
mīser amica loq. q. velut alterz loq. idē idm. q.
sic ille sup bonos z malos idm. orit. tra ipsa
perita merita nō discunt. Izoib⁹ exorabile z
clementissimā se expōit z oiz neccitates apulsi
mo miset affectu. Frigiditas significat refrige
ratōz spūscī z extinctōz fomit. vñ dixit ill
āgel⁹ Lu. j. spūscūs supueniet i te. i te. ab o
i⁹ ex pule refrigerabit. vñ Aug. i. an. un
ciat. ait. Spūscūs supueniet i te vt necesse
parat⁹ libidis. z mīfils creator⁹. z sōdit. Id
circo qdē ei⁹ dēp⁹ obūbat ne pot⁹z dēi fra
gilitas hūana succūbat. z vt ei⁹ corpis nesci
at quā dēp⁹ obūbat. Soliditas at signifi
cat p̄stātiā sue p̄tut⁹. q. rāra fuit q. l. z tēpe pas
siois xpi oēs ap̄l fuerit fracti. ipa mī solida
z firma pmāst. vñ figurata fuit. iij. Re. i.
vbi d. z. Fecit sibi salomo thronū de ebone grā
dē. Ipa em fuit thron⁹ ait. q. rē i pa requāt
eccl. z. 4. z fuit de ebone q. solida z firma pmā
sit. z fuit grādīs. q. ei⁹ dignas oēs āgelici di
gnitātē trāscēdit. De ei⁹ aut cōstātia inquit
Amb. sup Lu. 2. Maria fugiētib⁹ ap̄lis an re
crucē stabat z p̄is oculis vulnera filij specta
bat. Sōi q. z parat. ix. d. z. Fecit salomo solū
eburneū. i. rps b. gēgine. q. fuit solū i p̄i salo
mōis celest⁹. z iō illi inq. p̄pha ps. 44 Se
des tua ē i i. se. rē. z. i. pa domib⁹ eburneis.
ex qb⁹ telecrauit te feli. r. i. b. z. Altitit regia
z. Ipi q. z gēgini inq. ei⁹ ipō. ius celest⁹. Lañ.
vij. Lollu tuū si turr⁹ eburnea. De illa etiā
dici p̄t illū Tren. iij. Lā diōiores sunt naza
rei ei⁹ mīne. rubicūdiōres ebone dñi q. h. aut
ebur p̄ciōfū desert⁹ de idia. vt hī Ezec. xxvij
vñ Thirg. i. cait. India mittit ebur. De pul
chritudine etiā i p̄i gēgis dicere possum⁹ illud
Dut. ij. metba. Imputefq. genas z ebur
nea colla tūc q. Ebur ei significat pulcritu
dine. q. res eburne dicunt⁹ pulcre. vñ gēgil⁹
iij. gēgine. cait. hipodameq. hūtozq. p̄lops iij
gnis eburno. z p̄perit⁹ iqt. Sine lyrcarmē
digit⁹ p̄cussit eburnis. i. eburneis. Sic etiā
tybul⁹ accipit di. Nāc p̄mū venies p̄lecto
modulat⁹ eburno. De ipa q. z gēgine bñdicta
expōi possz morāl illud. Pester. j. i. q. rētorā
regis affuerit i q. dñi aerei coloz⁹ z carpalms iā
cincini suscebat⁹ fumb⁹ bisinis acurpū
reis. q. eburneis circū iſter erāt. z columi
marmoreis fulcibat⁹. q. breuitat⁹ cā prāse
N. brā hō d. dies Alislaro. ij.

17

D Jes dicit a dyo grece quod est clare latine
dicitur Ihs. in li. eph. et significat b. regi

nēq̃ rota fuit celeſti claritate p̃fula. Si nēq̃
 aliq̃ ſci dicunt dies: inſ illd̃. j. T̃biu. Q̃ma
 vnoſq̃ liq̃ etis ⁊ ſiq̃ dies. In q̃ nō aliq̃
 fuit aliq̃ renebra culpe. multo t̃m̃ nō illa q̃ d̃
 ci dies in q̃ ſp̃ lū diuina eſſulit: ⁊ nūq̃ aliq̃
 renebra loci habuit: vt ait m̃g̃. Jac. deuo
 ragine lū. b. g̃gis: vbi erat d̃. Si illo mō
 viſibili corp̃ opaci. i. fra. ſol: ſe nō inſon
 rer: tūc ſol ſp̃ die faceret: ⁊ nūq̃q̃ nor eēt.
 Si maria igiſ nūq̃ fuit opaci nūq̃ ſol: t̃m̃
 nūq̃ ſol rōnī f̃rū: ⁊ tō nulla nor vng̃ib̃ eē po
 tuit: i. ſp̃ r̃q̃s dies lucida radiauit. P̃cellē
 Et allegat illd̃ Zach. xiiij. Erat dies vna q̃
 nota ē d̃nō. Illo dies neg̃nō: nō viciſſi
 do diez ⁊ noctū. Iſta tal̃ dies q̃ nūq̃ habu
 it noctē eſt br̃a g̃o maria. q̃ ſc̃is: Sap. viij
 Dec eſt ſpecioſoſe ſole. Ex q̃b̃ nō p̃ſu
 ctor aut nō p̃clu dit inſerū aut necē p̃clu
 de re exis q̃ g̃o lucidiſſima nūq̃ obſcurata
 fuit p̃ originale p̃ctm̃. De illo ena die d̃: p̃
 p̃vij. Dies diei eructat verbū: ⁊ nor nocti
 dicat ſc̃am. T̃ps eſt ſp̃ diei dies: ⁊ br̃a g̃o ſilr
 Nō igiſ inſimul erāt m̃mo loq̃uēb̃: tunc
 dies q̃ die erat: ⁊ dies diei f̃b̃i eructab̃.
 eē ſo Adā erat nor ⁊ euā ſilr: ⁊ amboliam
 de voluer̃ b̃ie: ⁊ tō tunc nor nocti indicat
 ſc̃id̃. j. S̃ notatū d̃ q̃ dies b̃z ñcs p̃es p̃
 ñpales. P̃ia mane appellat a mane q̃ ē tō
 nū. q̃ nūq̃ ē luce meli: vt ait illd̃. i. eby.
 hec p̃s. i. finis dormitiōis: finis op̃ia: hora
 ſobrietat̃ ⁊ celebrare digeſtiōis: vt d̃ illd̃. de
 p̃p̃. re. Que oia op̃ie p̃m̃itit b̃r g̃g̃nī: nā
 p̃mo fuit finis dormitiōis. p̃aioes ena dor
 mitiō p̃ctio: inſ illd̃. j. Ther. vi. Qui dormi
 unt nocte dormiūt. Ip̃a igiſ g̃o b̃id̃ia d̃
 finis dormitiōis: q̃ ſine fecit ⁊ p̃ctio. vii
 Hiero. in ſer. aſſump̃e illa inq̃. Dedit e
 lis g̃liam: terr̃ t̃u p̃aēq̃ reſudit: g̃m̃b̃ ſi
 d̃e: vicijs finē. vte ordine: ac m̃oib̃ d̃ſciplin
 tur. S̃cō eſt inſitū op̃ia: ena aduerū eē
 ſuū hoies b̃n op̃ari ſi poterāt: q̃ t̃m̃oēs cō
 ſpediebāt. ſed ip̃a t̃m̃oēs ſpediētes expulſe
 ⁊ hoies ad b̃n op̃andi expeditos fedit: inſitū
 illd̃ p̃s. Q̃nus eſt ſol. i. virgo maria: ⁊ cogre
 gur. i. i. t̃m̃oēs: ⁊ in cubilb̃ ſuis collocab̃
 tur. i. i. i. ſerno. t̃eritib̃ ad op̃m̃ lū. ⁊ ad op̃a
 tiōē ſua vq̃s ad veſg̃rā. T̃erſio fuit mane
 ſobrietat̃. Dabit ena magnā ſobrietatē in
 f̃b̃o: q̃ rariſſime repit ſiſſe loca. vii. glo.
 ſup̃ Lu. ait. Si maria inuenit aſñ p̃ceptū apli
 racuſſe: debem̃ poſt p̃ceptū apli magis do
 ceri q̃ docere. Dabit etiā ſobrietatē in d̃o
 vii inq̃. Amb. in i. de xpi. Si maria cluſit
 bat t̃b̃ p̃lerūq̃ obui: q̃ morie arceret nō de

D
Dies hy
tres ptes
pripa
les

illas miftraret. Habuit qz sobrietate i actm
lito: sic e mrimonia copulera q voluit absti
nere et qgitate suare. sciebat em vera ee sniaz
Quid dicit i epl'is. Est p' placit' abstinentie
bonis. ¶ Sed a ps diei e merities q qd ee
p' ter hor' e magis calida: magis seica: magis clara
et magis eq'lis sine media qz tuc sole i medio
celi et eq'lis ab ortu et occasu vi distare: vt dicit
li. re. p' re. vbi etia h' q merities dicit q'li me
dia dies: v' q'li mera dies: qz tuc clarior et pu
rior est sol qn de medio celi rutilat: et totu or
be illuat pari claritate. B'ra igit' ego dicit me
rities: qz ceteris scitis est magis calida. i. dei a
more accelsa: imo tota fuit i igne amoris p'sa
vt ait Hiero. i. ser. ad eusto. Tre fuit ceteris sa
et magis seica. i. ab o'p'ioze cupie penit' ali
ena. v' vocat' tra fides: iux' illd' Isa. liij. et sic
radit de terra siccit'. Fuit etia ceteris scitis ma
gis clara. i. luce diuine sapie magis plena. v' n'
Epoc. xij. vocat' mifer amica sole. i. sapie di
uine p'cedore. na sic dicit Beda: qn b' ego eli
zabet' salutauit: p'p'it' ipi dicit' sciaz
p'ntu: p'ntuoz et futuruz redit. P'ntu qd ee
qz ipaz dei m'rez ee co'gnit': fructu v'rez sui ee
b'ndict' p'dicant. p'ntuoz aut' qz p'sensum
marie credet' itellexit. futuruz qz: qz a d'no
p'ficia q' illi dicta fuerat amittant. Deind'
f' dicit Beda. Quis g' dicere v' extimare suf
ficiat q' sic gra sp'us dei genitricis repleue
rit: et ita in m're p'ntuoz lux celest' emicue
rit. Est etia media. i. medietate m're et nos
efficit. q' medio inqt' ps. Suscepim' deus
miseriaz tua in medio templi tui. i. i v'rez vir
ginali. et rez. De aut' rex n' an' scia opat' est
salute in medio terre. i. in maria egie. ¶ Ter
tia ps diei dicit v'psa a qd stella occiderat q
dicit v'psa? sine helper? q' sole occideret sequit'
et tenebras sequentes comitat'. vt dicit' Is. vbi. s.
et ponit' in li. re. p' re. vbi etia dicit q' hora
illa d' sero a tanis clauso sine seranis: quia
qn venit v'psa foras serant: vt oia in domo
maneat tutiora. In hora aut' vespina h' a
labore q' dicit: mercede accipit: et in domo se
recolligit. Et sicut b'ra ego raq' helper? semp
sol' i. xpm comitata est. et sero. i. in fine vite
q'moz suis fidelib' facit. P'imo nargza la
bore: i. eis eos q' dicit facit: iuxta illd' Epoc.
xij. Amm' em iam dicit sp'us vt regelant
a labore: iuxta re. Sedo eis mercede tribuit
Illa em merces est fruct' v'rez sui. i. ei' b'n
dictus filius: iux' illud ps. cxxvj. Tu dedit di
lect' suis somnu ecce hereditas d'ni filij mer
ces fruct' v'rez. Tercio cu' deuotis suis cenat
facit. in qua cena illis apponit panem vite: illu

scz q' ait Joh. vj. Ego sum panis vite? q' te ce
lo descedi. Illu etia panem de q' dicit' Eccl. xv. Et
habuit illu panem vite et itellect'. Apponit etia
cibum delectabile. i. seipam: q' ait Eccl. xxiij. q'
edat me adhuc esuriet: et q' bibunt me adhuc
siccant. Apponit etia diuisa cibaria. i. diuisas
refectioes et gaudia. v' n' puer. v' l' dicit. Dedit
cibaria ancillis suis. Quarto deuotos suos i
domu celeste introducit. et io vocat' porta pad'i
si et fenestra celi. Tu canit ecclia. Intrent vt
astra flebiles celis fenestra facta es. De ista die
exponit moralit' p' illd' qd dicit iux' isrl: et ad
aliud p'positu. i. q' dies itellect' p' h'oe: et de
loca. c. vl. et. C. de p. comit. itip. i. magna. D
igit' xpiani memore diei hui' i q' egressi est
de egypto. i. p'eti: et de domo futuri. i. diaboli.
Ezo. xij. Hec est dies boni m'icij. ij. Re. iij.
Hic est scus dies d'ni Neemie. viij. et. ij. El. d.
ix. Hec est dies qu' fecit d'ns exultem? lete
mur i ea: ps. cxxvj. O scilicet dies i q' p'fisi
cata fuit p'phetia dauid di. ps. cxxvj. Fecit
sole in p'ate diei. Sol em iusticie xps i p'ia
re dat' sine genitricis. h'z heu q' multi deuoti
b're p'ginis pnt dicere illd' Luc. xxiij. Indu
nata est ia dies. T'ob aut' o' deuoti dico illud
Ro. xij. Non p'cessit: dies at' appropinquat
abijctam? q' opa tenebrar' et. Ecce nuc dies
salutis. ij. Thet. vj.

¶ Qz b'ra ego dicit fons Afflatio. iij.

¶ Dns est b'ra ego maria: iux' illud
Lan. ij. Fons hortoz pure? aq'z vi
uetu: q' fluit i petu de libano. In

q' b'bis notari p' q' ipa h'z hortu

capu et viridariu: ita q' ad hortu ipa e fons:
q' ad capu est pure? aquaz v'uetu: viridariu
q' fluit iux' q' fluit cu' ipetu. Per hortu aut' si
gnificant boni et b're p'gis deuoti q' sensus su
os clauserut. De qualibet em bona aia spon
sa dei p'or dicit illud Lan. iij. Dore? celus
fons signat' et. Debet em claudere os suu a
vanis p'bis: et man' suas ab opib' prauis. et
sic de singulis sensib' corp'alib'. et tuc erit hor
tus celus. Item debet sigillare cor suum
a cogitacib'us imundis. et tunc erit fons si
gnatus. In isto aut' hortu sunt herbe v'retes
et redolentes. i. sancte virtutes et deuore medi
tatioes. S'nt etia flores. i. mude affectiones
Ibi etia crescut arbores folia v'retia et fruct'
suauis haberes. Per arbores aut' itellegunt'
diuine p'ceptioes et altu se erigentes. p' folia ac
scra p'ba. et p' fruct' bona opa. et ideo subdit
p'dictu. c. Emissiones tue padisus. Sed no
randu q' nec iste herbenec flores nec arbores
possunt fructificare nec crescere nisi iste fons

Maria
fons or
torum.

gignalis mittat eis aqua sue grē. Aduenien
te autē aq̄ ista? fons herbe fructū & scōz deſide
rioz creſcit. qz bñdictōz ab iſto fōte accipiūt
Un̄ Heb. vi. dī. Terra ſepe veniente ſup ſe
bīles imbrē: & generās herbā optimā illis et
q̄b? colit accipit bñdictōz a deo. Flores etiā
creſcūt: qz mūde affectiōes magis redolēt co
rā deoz: iux illud Lan. ij. Flores appuerūt vi
ne flores odorē dederūt. Arbores etiā pdu
cūt folia ſcōz & fructū bonoz opoz. vñ
Diere. xviij. dī. Erūt foliū ei? viride & in tpe
ſiccitat? n̄ erit ſollicitū nec aliqñ deſinit facere
fructū. & iō bene dī qz ipa eſt fons ozoz. Per
cāpos autē itelligunt malit pētozes q̄ nō hñt
aliquā clauſurā. nec in ore ſuo: qz illud laxāt
ad detractōes. nec in manib? ſuis: qz illas erē
dūt ad illicitas opatōes. nec in corde ſuo: qz
ibi recipiūt inīdas cogitatōes. Et de talib?
dī. Proū. xxiij. Per agz hois pigri trāſiūt
& p vineā viri ſtulti: & maceria lapidū erat de
ſtructa. Un̄ qz nō habet aliquā clauſurā nec
maceriā: ideo male beſtie. i. demones vadūt &
veniūt in cor ei?. Ad qd exponi p̄ illd Job.
xx. Cladēt & veniēt ſuper eū horribiles. Et
qm̄ tales male beſtie vadūt & veniūt: iō her
bas cōculcāt: flores deſſipāt: ac fructus deuo
rant. qz oēs virtutes & affectiōes ac deſideria
z cūcta bona opera deſtrūūt & ſumūt: ita qz
oia efficiunt arida & mortua. Un̄ Iſa. xv. dī.
Arūt herba. ſ. redolētū fructū: & deſecit ger
men. ſ. bonoz opoz. & nitōdis interijt. ſ. vi
rētū affectiōnū. Sed m̄ iſt? cāpis in q̄b? ſūt
oia arida & mortua beata ſēgo ſepe eſt pute?
aquaz viuētū. Aque em̄ ei? ſunt viuētes: qz
faciūt reuiuſcere i corde oēs mortuas volun
tates: & virere oēs aridas affectiōes: & p̄ter
fructificare p bonas opatōes. vñ inq̄t Pſ.
Et campi tui replebunt vberitate. & ideo bñ
dī. puteus aquaz viuētū. Iſte ſunt ille aque
viuētes de q̄b? dī. Ezech. xlvij. Dia ad q̄ ve
nerit torres viuēt. ¶ Per viridariū ſo itelli
git padū: in q̄ ſunt diūſi flores. ſ. roſe mar
tyrū: viole cōfeſſoz & lilia virginū. Itē diūſe
arbores. Quidā em̄ ibi ſunt q̄ fuerunt vt ce
drus p eminētē vitā: aliq̄ vt cypſus p odorē
ferā famā. & ſic de ſingulis. Quas grās pſecu
ti ſunt mediātē virgine. Un̄ ipa dicere pōt
illud Eccl. ij. Feci hortos & pomeria: & ſeni
ea cūctis generib? arborū. In iſto viridario
ſiue pomerio ſēgo beata ſpaciāt modo iter li
lia virginū: mō iter violas pſeſſoz: mō inter
olīas p̄tarchaz: q̄ fuerūt rediti opib? miſi
cordie. mō inter palmas aploz: q̄ totū mun
dū ſuperauerāt: mō inter cedros platoz: q̄ ſuy

rūt eminētes dignitate. mō iter cypreſſos re
ligioſoz: q̄ odore ſue puritatis ſerpēs. i. de
mones a ſe fugauerunt. In iſtud aut virida
riū ſiue pomeriū iſte fons ſiue fluui? mittit
aquas ſuas cū imperu. i. largiter & abundan
Ad hoc aut qz fluat aque cū imperu tria reg
runt. ſ. qz de alto veniāt: qz in abundāria fluat
& qz nulla reſiſtentiā inueniāt. Iſtas igit aq̄s
iſte fons ſiue fluui? celeſtis effluere facit in vi
ridariū padū a monte altiffimo trinitatis:
& facit eas effluere in abundāria maxima ple
nitudinis. qz nullū pēti obſtaculū inueniunt
in beatis. Et ideo bene dī. qz fluui? imperu de
libano. De iſtis etiā aquis exponi p̄ illd p̄
xlv. Fluminis imper? leniſcat ciuitatē dei.
¶ Sed p maiori declaratiōe p̄dictozū pulch
erit videre qualis eſt iſte fons gignalis: & q
les ſunt aque ei? & qualis iſte fons diuiniſ.
Circa primū aut eſt notādū qz iſte fons eſt ſi
gnat? & apd dei poſit? ac in fluuiū pueriſ
p̄petuus: & dulcis ac amē. Primo dico qz
fons ſignat? iuxta illud Lan. iij. Dicit? cō
cluſus ſoror mea ſponſa: hōz? cōcluſus fons
ſignat?. Bis aut dī hōz? cōcluſus & ſemel
ſignat?. Intellect? em̄ ſēgo ſuit hōz? dei: q̄
plen? erat fide & dei cognitōe. Affect? ei? ſuit
hōz? dei: qz plen? erat amore dei. Uter? ei? ſu
it fons dei: qz plen? erat aqua celeſtis grē. De
igit clauſit ei? intellectū: vt n̄bīl i ipm̄ intrare
poſſet ignozātie vel erroris. Clauſit etiā ei?
affectū: vt n̄bīl i ipm̄ intrare poſſet mūdā
ni amoris. Signauit ſo ſum̄ vterū ſigillo
virginalis pudoris. Scdō ſuit fons apud
dei poſit?. vñ Pſ. inq̄t deo. Qm̄ apud te eſt
fons vite: & in lumine tuo videbūm? lumē. Eſt
em̄ fons: qz refrigerat ab eſtu cōcupiſcētie: &
eſt vite: qz viuificat a morte letalis culpe: &
luminofus: qz inſundit nob̄ lumen cognitio
nis diuine. & eſt apd dei poſit?. & iō copioſe p̄
effluere. Tertio eſt fons i fluuiū pūſus: iux il
lud Deſter. xj. Paru? fons creuit i fluuiū ma
ximū: & in aquas plimas redūdauit. Ipa eſt
fuit paru? fons in ſua humili pueritāte: & re
putatiōe: ſed creuit in fluuiū maximū in filij
dei p̄ceptiōe: & redūdauit in aquas plimas i
ſua in celū glōſa aſſumpciōe: vbi in cūctis re
dūdāt qz de ſua plenitudine nō ceſſat effluere.
& illis q̄ ſunt foras. i. q̄ adhuc ſunt i exilio
& illis qui ſunt in plateis celeſtis Hieruſale
iuxta illud Prou. v. Deriuēt fontes tui
foras: & in plateis aq̄s tuas diuide. Acipit
aut aliquādo fluuiū p aque ſupabū dātia. vt
ff. de aqua plu. ar. l. j. §. tenet? ait. Que qu
de aque celeſtis ſupabū dātia ſunt in ipa viri

S
puteus
aquarū

I
maria
fluuius.

T

Q
manach
fons ſig

Q
ualis
fons diu

Bermo.III. Maria Fons

gine. et tunc nobis coicauit ab ubi de. Quarto est
fons perpetuus. In illud Isaie. lvi. Erit quasi
fontis irriguus. et sic fons aquarum cuius non defici-
ent aque. Amos. nāq; mūdū nō est perpetuus
sed cito labitur. q; est sicut aqua cisterne. Un-
de perit deus. Hier. ij. di. Ne dereliquerit
fontē aque viue. et foderit sibi cisternas dis-
sipatas q; cinere nō valēt aquas. Mūdus
em est sicut cisterna pforata. q; nō hz solati
onē verā sed fictā. nec pmanētē. sz cito efflu-
ent. nec plenā sz vacuā. Iuxta illud. ij. Jōh
ij. Mūdus trāsīt et cupiscētia ei. Quin-
to est fons dulcis et amēn. Sed nota q; fons
de mari orit. sed p meatibus subterraneos dul-
corat. sic ipa aqua dulcorata fonti immittit
tur. et p tabulū reddit. Et sicut ipa bñdicta vir-
go de populo iudaico amaricato p pccm ori-
ginale fuit occisa. sz tū sine ipsi pccī originalis
amaritudine fuit accepta. q; fin aliq; in lum-
bis parentū fuit semē quo ipsa debebat accipi
purgari. et sic ipa grā dei puenire et scilicet
sic totaliter fuit dulcedine repleta q; vndiq;
emittit aquas dulcissimas grāz. Un de pge-
nitibus bñe pgenitis fuit verificatū illud Ju-
dith. vij. Fontes amari dulcorati sunt ad bi-
bendū. ¶ S. dō pncipalitē est videndū qles
aquas habet iste fons. Et rñdet q; aque ipsi
sunt valde fronsē. Nam multiplicē habet vir-
tutē. Primo nāq; habet virtutē refrigeratiuā
Et ideo valde grate sunt anime sitienti. i. xxi
desiderati. Iuxta illud. Prover. xvi. Aq; fri-
gida homini sitienti. Sz notandū q; aq; fon-
tis in estate est frigida et in hyeme est calida.
et maxime aqua potet q; etiā d; fons. et sicut be-
ata vgo i estate pspicitat; dat aquā frigidā.
id est grām refrigeratiuā. ne mens nimis in-
ardescat terrenoz affectibz. In hyeme sō ad
uerfatis dat aquā calidā. i. grām inflāmā-
tem. ne mens aduerfatis pssa a dei amore
repelcat. Ipa aut in aduerfatis fuit seruēti-
or. q; iuxta crucē stabat. In pspicitate sō hu-
milior. q; dei ancillā se noīabat. S. dō habet
virtutē eleuatiuā. Un p dicere illud Jōh. iij
Aqua quā ego dabo fiet i eo fons aque salie-
tis in vitā eternā. Sz nota q; aqua q; tū de-
scendit tan tū etiā ascendit. Et sicut aqua grē tan-
tū boiem sbeuat ad celestia q; tū ipe descendit
despicēdo infima et terrena. Sunt aut qdā
q; retinet sibi necessaria et supflua et nihil pau-
peribz largiunt. Et tal erat ille dñes q; idu-
ebat purpura et bysso. vt d; Luc. xvi. Quia
igit istū nihil descendunt. ideo nihil ascendunt.
Alij sunt q; retinent necessaria et superflua.
dant tū pēsupfluo; paupibz. et q; d; Lu

ce. xj. Qd supelst dare elemosynā et ecce omnia
mūda sunt vobis. Et isti q; paz descendunt
ideo etiā paz ascendunt. Alij sō sunt q; dant
paupibz oia supflua. et sibi retinet necessaria
De quibz d; Lu. iij. Qui habet duas tūni-
cas et vnā nō habet. Vna em est tunica ne-
cessitatis et alia supfluitatis. Tunica aut ne-
cessitatis p retineri supfluitatis sō d; pau-
peribz erogari. Et isti multū ascendunt. quia
etiā multū descendunt. Alij aut omnia relin-
quant tā necessaria q; supflua. et se amore dei
paupes faciūt. sicut fecerūt apli q; dixerunt
xpo Matth. xix. Ecce nos reliquimus oia et
Et de his multū inueniunt viri pfecti q; mun-
do totaliter renūciantes et religionē intrātes
votū paupertatis faciūt. Et isti quia maxie de-
scendunt etiā maxie ascendunt. i. vltz ad xpi socie-
tatē. et vltz ad iudiciariā potestatem. Unde
Mat. xix. in q; ipe saluator. Amē dico vob;
q; vos q; reliquistis omnia et secuti estis me in
regeneratione cū sederit filius hominis in sede
maiestatis sue. sedebitis et vos sup sedes iu-
dicātes duodecim tribz isrl. Tercio hz viri
tem viuificatiuā. quā desiderabat humanuz
genus an huius pgenitis aduentū. dicens i lud
Nume. xx. Dñe deus meus exaudi clamorē
populi mei. et aperi eis thesaurū fontis aque
viue. Et dicit aperi. q; desup et a deo ē huius
aque effusio et emanatio. q; fluxit i brām xpi
nem a supiori. i. a spūali. Un Luc. j. dixit
ei angel. Spū sanctus supueniet in te. et
Ipa aut bñdicta vgo coicauit eā nobis in se-
rioribus. et nos viuificauit. Unde illi dicere
possumus illud Neemie. ix. Tu viuificas oia
hec. Omnes q; volūt viuificari accipiant de
aqua istius bñdicti fluminis. Omnia em flu-
mina de iure gentiū sunt publica. ff. de acq.
re. do. l. adeo. §. q; si toto alueo. et quo etiā tā-
gū in. l. iij. ff. de re. di. Et iō in flumie publi-
co oibz nauigare licet. ff. vt i flu. pu. na. li. per-
torū. Quarto hz virtutē irrigatiuā et germina-
tiuā. De irrigatiōe d; Gen. ij. Fons ascen-
debat de terra irrigās vniuersam supficiem
terre. De germinatiōe aut d; Isa. lv. Descen-
dit imber de celo et vltra nō reuertit. sz inebri-
at terrā et germinare eā facit. Dicit aut salua-
tor. Mar. iij. q; terra pmo germinat herbam
et inde spica. et postmodū plenū frumētuz in
spica. Iste em fons celestis terrā ale nre facit
pmo germinare herbā. i. dei timorē q; est pnci-
piū noue vite. Deinde spica. i. pñiam asperā
et postmodū plenū fructū in spica. i. charita-
te. Quia sicut d; ad Roma. xij. Plenitudo
legis est dilectio. Quinto habet virtutē mun-

datuam. Nā in isto fonte mundantur et laudantur actus et prelati. et etiam ipsi peccatores mundi. Unā Zach. xij. dicitur. Erit fons patens domus David habitatio hierusalem in ablutionem peccatorum et menstruationem. Per David enim qui interpretatur manu fortis intelliguntur actus. Per hierusalem vero qui interpretatur visio pacis intelliguntur prelati. Nomen autem peccatorum intelliguntur illi qui committunt peccata mortalia carnalia. Nominem vero menstruationem intelligunt illi qui committunt peccata mortalia spiritualia. Omnes enim in isto fonte celesti debent lauari. Nā actus qui committuntur aliā quā negligentia. Exemplum autem qui peccat per aliquā inanem gloriam sine incepta leticia. et peccatores tamen carnalia quia spiritualia peccata committentes hinc in aīa multipliciter maculā. et ideo in isto fonte debent extirpare illā. Tercio principaliter videndum quid iste fons diuidit. Et videtur quod diuidit in quatuor capita. ut patet per Beatus. Et hoc ideo quod de regine benedicta egressus est ipse qui in nos fluxit quatuor maria beneficia. scilicet creatoris. recreatoris. iustificatoris et glorificatoris. Et ista diuisio flumina. Quia flumen civitatis in qua fuit quatuor beneficia inferre solent. Nā necessaria apponitur. superflua exoritur. sordes abluuntur. et sicum extinguitur. Beneficium enim creatoris oīa necessario generi humano deportant. Beneficium recreatoris oīa superflua exportant. oīa scilicet peccata opera diaboli. Beneficium vero iustificatorium oīa inunda abluunt. Beneficium autem glorificationis sicum extinguit. aut illud per. Inebriabitur ab ubertate domus meae et torrens voluptatis rueret ab eis.

quomodo
Maria
fons di-
uiditur

Q. beata virgo dicitur navis
Assimilatio. iij.

Z
Maria
Inavis

Autem dicitur benedicta mī dei multiplici ratione. Primo ratione cause efficientis. quia tota trinitas eam fecit ac fabricavit. Nā deus pater in ea posuit suā potentiam in quantum potentia diuitiarum receptiva illi creavit. Filius autem in ea posuit suā sapiam in quantum signum virginitatis integritatis suavitatis. Spiritus vero sanctus in ipsa posuit gratiam suā in quantum plenitudinem gratie sibi dedit. Et ideo de qualibet persona divina dicitur potentia illud. j. Para. ix. Particeps fuit ut faceret navem que iret in tharsia. Secundo dicitur navis ratione cause materialis. De materia enim huius navis habet Eccl. xliij. ubi ipsa ait. Quasi cedrus exaltata sum in libano. Est igitur ista navis facta de cedro figurat quod cedrus facit ipsam deo gratia et odorisera. et eius carne suavitatis incorrupta. Item facta est de cypro charitatis quod cyprus fuit et raris fortitudinis et soliditatis quod nulli oneri cedit. Et sicut charitas brevis regis nulli tribu-

lacio in vinctis cedere potuit. Item illud Lani. vij. Fortis est ut mors dilecto. Et ibidem. Aliquod mī re non potuerunt extinguere charitatem. Item facta est de oliva pietatis quod super vitem quod eius pietas nunquam alicui desit nec vere inueniuntur nec in aīa tūno senectutis nec in hieme tribulationis. nec in estate alicui mali servoris. Facta est etiam de platano humilitatis. Est enim platanus arbor amplissima. et humilitas sic brām regine amplissima fecit quod illi in vtero suo recepit quem celi capere non possunt. Nā sic dicit Beatus. Maria ex virginitate placuit. scilicet ex humilitate cepit. Tercio dicitur navis ratione cause formalis. Forma enim navis est. quod superius est apta inferius clausa in principio stricta. in fine angusta. et in medio lata. sicut b. Rego fuit superius apta ad amorem celestium. inferius clausa ad amorem terrenorum. fuit etiam in principio stricta. quod in initio natiuitatis filij per virginitatem sue cor eius fuit strictum afflictione et teligens quod Herodes volebat filium suum occidere unde necesse habuit in egyptum fugere. fuit etiam in fine. vire filij sui angusta. quod gladio passionis eius fuit vulnerata. fuit et in medio lata. quod totius trinitatis nobile et melius est. De navis effecta quod ratione cause finalis est enim facta ut deus de celo ad terram portaret. iuxta illud. Psal. xl. Facta est velut navis in iustis de lege portans panem suum. Item est ille panis qui ait Ioh. vi. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. Quod panem nobis b. Rego de lege portavit. Item est dictio de lege dicitur distans locorum. quod de celo ad terram maria distans. Item dicitur distans meritorum. quod nulla nostra merita meruerunt ut deus hoc fieret. Item dicitur distans statum. Cum enim tres fuerint status hominis. videlicet ante peccatum sub innocentia. secundum peccatum sub culpa et poenitentia. tertio sub gratia. et quod erit sub gloria. Christus carne humane accepit de lege. id est primo statum humane nature. quod scilicet fuit sine peccato et sub innocentia. nihilominus in de singulis statibus christus aliquid accepit. Nā de primo accepit immunitatem de secundo penalitatem de tertio gratie plenitudinem. de quarto vero gloriosam fructum. quod est aīa beatitudinis diuinitate. Ad istum panem comedendum ipsa Rego nos invitare dicens illud. Psal. cx. Comedite panem meum et bibite. vi. quod multum. Item dicitur vocat vinum et panis scilicet christus ipse autem vinum b. Rego misit quod aqua humane nature vino diuitiarum vinum autem deus purissimis sanguinibus materia humane nature deo misit. Panem quoque istum ipsa fecit. et hoc significat quod fuit per illam materiam in qua saluator natus est. quod tria sata facit misit. quod b. Rego cooperante gratia spiritualis corporis et aīa ac diuinitatem in christo vniuit. Firmetur autem in hac commixtione fides ipsius regis benedicta. Quomodo dicitur na-

uis rōe arbor? q̄ i ista nauī creata fuit. & q̄ ar
borē dī. Eze. xviij. Cedr. & lybano iulerūt v
faciēt. malū. Ista arbor. fuit xps q̄ i ista nauē
q̄gis fuit creat. q̄ a silat cedro nō solū pp
lūi s̄lūinitatē. s̄z etiā pp̄fructū q̄litarē. pp
ma ei cedria i aliq̄ lūi p̄f̄s̄dulcia i aliq̄ acer
ba. aialiq̄ inf̄ dulcer acer b̄i s̄f̄ media. p̄ q̄ sig
nificat tres i xpo nature. nāi. xpo est diuitas
dulcissima. caro q̄ fuit amaritūdie p̄lea. z aia
q̄ fuit dolore replera inq̄stū sue nature relicta
partiebat. z erat dulcedie p̄lea inq̄stū diuitate
hūebat. Sermo dī. nauis rōe veli qd̄ ibi ap
p̄lij. fuit. i. xps. & q̄ velo exponi p̄ illd̄ Eze.
xxvij. Byssus varia dī egypto p̄terita ētibi in
veli. Dī at istd̄ velū fuisse variū. qz pictū fu
itē colore albo. rubeo. z aureo. Et carne enīz
p̄f̄s̄p̄it color albo pp̄r suā puritatē. ex aia
color rubē. pp̄r sui charitatē. ex diuitate s̄o
ei color aure. pp̄r suā p̄ciōsitatē. Un ip̄a b.
d̄go inq̄r. Lān. v. Dilcēt. mē cadid. q̄ ad p̄
mū. z rubicūd. q̄ ad scd̄z. z elect. ex milibz
ad frūū. Sermo dī nauis rōe mercū. q̄bus
onerata fuit. q̄ qd̄ fuerit ei. s̄rutes z gr̄e ma
rie hūilitas. s̄gitas z fecūditas. Nā p̄ mer
cē hūilitatē fuit gr̄a tēo. p̄ mercē s̄gitas. āgilo
p̄ mercē s̄o fecūditatē. totū generi hūano. Et
pp̄hec̄ia illi dī illd̄ Iudith. xvi. Tu gl̄ia
hueris. i. xēi. Dieris ei vīso pacē iterprat. q̄
par f̄a isolo tēo h̄i. Tu lericia i lrl̄i. anguloz
q̄ sp̄e vīdēt. Israel ei tē vīso fūit p̄cula
z interpretat. Tu honorificētia pp̄lī nri. i. rō
z generis hūani. q̄ De ista nauī exponi p̄ il
lud. I Nar. vij. Erat nauis i medio maris. In
q̄b̄ s̄bis tria rāgūt & ip̄a b̄d̄icta s̄gite. Pri
mū dī fructuositatē. ibi. erat nauis. S̄c̄dm
officiōsitatē. ibi. i medio. Tertū s̄o glosita
tia. ibi. maris. Inq̄stū ei appellat nauis onidit
ei. inuicuositas. Nauis i ei valz ad mltas op
tunitates. qz i q̄i nos i mari tēpestuoso b̄o. mū
di p̄s̄it mltē idigem. iō & nob d̄ ista nauī
cula puidit. Un notādū q̄b. s̄go v̄sp̄ual
nauis valz maxie ad tria. P̄rio ad trāsfrēcā
dū occurfus p̄ciosos mūdial occupationis.
S̄c̄do ad referēdū p̄uē. d̄eliciosos d̄imnal
plōlaris. Tercio ad telladū i curfus āgu
stolos remonal rēatōis. P̄rimo i q̄i nobis
valz ad trāsfrēcādū h̄ mare qd̄ p̄mūe v̄cīs
p̄p̄e flātibz nauigam. i. mare istū. i. mōdi. & q̄
inq̄rps. Docere magnū z spaciōsūz mani
b̄o &c. In q̄ qd̄e marī i maximis piculis sub
merisio stam. Un nob dīci p̄ illd̄ Ec̄ci. xl
ij. Qui nauigat mare narrēt picla maris. In
q̄b̄ oibz picul ip̄a b̄d̄icta s̄go nos ad iūuat
Et iō Bern. inq̄r. Si incuris scopulos tri/

bulationū. si insurgat vici tationū. Mari
am cogita. maria inuoca. Ipa ei ē nautis d. qua
spūali ex pōni p̄ illō Act. xviij. Nisi i nauti
malesint. vos salui fieri n̄ potestis. Sēdo no
bis derulit thesaurū maximū. s. xpm. i. q̄ sunt
oēs thesauri lapie t̄ cie exi absconditi. Col. ij.
Tertio nob valz ad rebellādū piratas istius
maris. s. demōs. De ipa ei d. Lau. vi. q̄ ē ter
ribil' vt castroz acies oidiata. Et iō d. Sa
pie. xiiij. Exiguo ligno creditur hoies aias lu
as. t̄ trāsūtes mare p̄ se libati sūt. Bñ aut̄
d. exiguo ppe hūilitate. Un etiā ipa aia (vt
recitat ecclia) Lū eēz pūila placui altissimō
Decc illa nautis te q̄ d. Lu. v. Alcedit xps i
nauim q̄ erat Simōs. q̄ inter p̄at obediens
I Sēdo pncipalit ondit q̄ ista nautis ē offi
ciola. cū d. erat i medio. ē. i mediatrix dei et
hoim. Seat q̄ i medio triplici d. ca. Prio ad
erculanda nra facinora. De q̄ Bern. ait. Do
mina nra. maria fr nra. aduocata nra. mo fi
lio nos recōdia. mo filio nos recōmedia. ex
cuset apd dēi integritas tua culpā nre corrup
tioris. t̄ hūilitas tua deo ḡta nre veniā ip̄teret
vanitatis. Nec ille. De ipa q̄z exponi p̄ illud
Jsa. xix. In die illa erit altare i medio tre egi
pri. t̄ clamabit ad dñm a facie tribulatis. et
mitter eis saluatorē. Sēdo stat i medio ad i
petrāda xpi charismata. de q̄ Bern. inq̄r. p̄
te accessi hēm. ad filiū o b̄dicta iuxerit gie
genit' vite. mī salut'. vt p̄ te suscipiat nos q̄
p̄ te dat' ē nob. Et idē Ber. etiā d. Op' ē
est mediator ad mediatorē dñz. nec alē nob
vtilior ē q̄z maria fidel' ei ē q̄ scis antedictūz
t̄ vtr' t̄ mlierib' pp̄ant. Et Eze. 7. ait do
min'. Dabo sc̄ificatōz i medio eoz i p̄petuū
id est maria sc̄ificatōz nob i petratōē. Ut em̄
inq̄r Ber. Nihil nob p̄re voluit q̄d nō trāsi
ret p̄ man' marie. Et de h̄ etiā exponi p̄ illd
Eze. 28. Posui te i medio lero dei i medio la
pidū igitōz. i oim sc̄ōz. t̄ q̄z. s. dñaz t̄ re
ginā. t̄ q̄z glie dāricē t̄ bābulatricē. Et h̄ est
q̄d petebat Ber. di. Mediatricē nra facp̄ ḡ
riā quā inuenit p̄rogatā quā meruisti p̄
misericōdiaz quā pepisti vt q̄ te mediatrice fieri di
gnat' ē p̄ceps infirmatiz t̄ miseriente. te
q̄z i tercedēte p̄ceps nos faciat glie t̄ b̄ritu
dinis sue. I Tertio pncipalit demōst̄at i s̄
bis p̄dict' ei' ḡtiositas dñi d. maris. Est em̄ i
mari nō vt vallata fluctib' s̄ t̄ q̄z directiua
t̄ liberatiua a rēsp̄sātib'. Et iō d. Maria:
q̄z mar' stella. Un eā saluat ecclia di. Aue
mar' stella. Possūm' ei dicere eo illd Sa
pie. xiiij. Dedisti i mari viā t̄ inf fluct' semī
tā firmissimā. De ipa q̄z Bern. inq̄r. Tolle

B
vas paz
Maria
stat i me/
dio

五

corpus hoc solare qd illuminat mundū: vbi
dies: Tolle Mariam maris stellā. maris vti
q magni et spaciosi. qd erit nisi caligo inuol
uens et umbra mortis. Pro conclusio aut huius
pris dico. qd tot sunt rationes huius mundi qui in
sufflant pculosi vti. qd nisi hec nauis curissi
ma haberet. vir vnus de mille saluaret. Hanc
igit nauē oēs debet ascendere qd ad portū eterne
salutis volūt pperz velis feliciter puenire. vñ
Bern. ait. Qd si ad aspectū dei pris accede
re times. ne liquas qd cera a facie ignis. va
de ad mediatricem mēz mēdie et onde ei vul
nus et vlcera. et ipa p te ondet filio laet vbera
et filiū ondet pri lat et vulnera. Pñ nō nega
bit filio. nec filiū mī. nec mī tibi. hec ille. Ipa
aut brissima ego est illa nauis d q exponi po
test illud Mar. viij. vbi d. qd ascendere Ihu i
nauiculā securi sunt eum discipuli ei. Si g
ascenderim ipaz nauē. poterim nauigare ma
re et flumina. ij. Esdre. iij. Hec etenim nauis est
pncipal in eas de qbz d. ps. cxij. Illic nauel
ptransibit. et Job. ix. Quasi naues poma por
tantes. Licet aut ppe nauis sit marina. et ra
tis flumialis. vt nō. ff. de ser. l. solet. Tñ p na
uem sepe intelligim sine marina siue pluuia
lis sit. ff. de exerci. l. j. s. nauem. et de ien. rui et
nau. l. j. et iij. l. rari. et tal est bndicta ego q
mediat euadim securi et literi ab oibz peri
culis maris et fluminum

Q. beata virgo dicitur nubes
Assimilatio. v.

Nubū
genera
tio.

Ubes tripliciter pōt considerari. s. qstū
ad eius generatōem. qualitatē et vir
tutē. Fit aut generatio nubis vt d.
in li. de ppi. rez. aliquādo ex vaporibz ma
ris. aliquādo ex vaporibz terrenis. et aliqū
do ex vaporibz corruptis. Et fm hec nubes
d. beata ego. et etiā hoies terreni et corrupti
Ipa aut beata ego d. nubes inqstū ex ma
ris vaporibz generat. Talis em nubes gene
ratur qñ pte caloris solaris marini vapo
res attrahunt et in nubē pdenfant. et eadē vir
tute oīs amaritudo illoz vaporū in dulcedi
nē cōmutat. Et sūt in beata egine tāq in di
uina nabecula oīs amaritudo maris. i. hu
mani generis. s. peccati originalis i dulcedi
nem puerla est iusticie originalis. pte radij
solaris. i. filialis pseruatiōis. Cñ. iij. Regū
xviij. d. Ecce nabecula parua ascendebat de
mari: et tñ ipsa erat dulcis et melliflua. Pos
sumus etiā dicere qd i ista eginea nube fuerit
multi amari vapores. i. multe amare tribula
tiones. Unde et Maria amaz mare interp
rat. Que tñ tribulatiōes pte sol. i. diuini

amoris i dulcedine sibi suerrebāt. Unus va
por maris fuit tribulatio quā ab Herode
passa fuit qd ipam vlgz i egyptū fugauit. S.
tñ istud exilium lerāter et patieret sustinuit.
Alii vapor maris fuit tribulatio quā hūit
in passioe filij. et iste dolor pbat ex eo qd p
liū morte expectabat hūani generis salutē. do
lor etiā p. et dolor mortis sunt qdā vapores
marini. qd tñ i ipa totalit in dulcedine sūt cō
uersi. qd sine dolore pepit. et sine dolore hoc
mūdo trāsiuit. Qd nubes significat bo
mines terrenos. qñ. s. ex vaporibz terrenis
generat. Vapores em terrestres sūt affectiōes
hoim mūdanoz et terrenis implicatoz. qd p
se ad celestia ascendere nō pnt. S. beata ego
pente sui caloris. i. amoris. ab amore terreno
rū corda eoz eleuat. et inf vlcera sue pitaris
qd ammōdo ea in nubes pdelet. et ad amorē
celestiū sursum leuat. Tercio generat nubes
ex humoribz corruptis. et tñ aeris corruptio
et pestilētia sublequit. Iste aut nubes ex cornu
pris hūoribz generat sunt in mūdū pcorēs. d.
quibz d. Job. i. j. Cōpurrerūt iumenta in
stercore suo. Et ideo alios inficiūt. Iux illud
j. Loz. xv. Corumpit bonos mores colloqā
mala. Et. j. Loz. v. Nodici fementū rotas
massam corripit. Qd nubes pferatur
qstū ad qūtatē. Est em pcaua. Ite est a terra
eleuata. et motu pūmo agitata. Primo qdē
est pcaua et ad modū spongie cauēnola: vt
d. i. li. de ppi. re. Et iō impissiois celestium d
facili et receptiua. Et sūt brā ego fuit pcaua
p hūilitatē. Et iō valde idonea fuit ad reci
piendū celestij grāz infusioz quā receptiū
in pte sicut aliq scit. s. rotā ei plenitudinem.
vt ait Hiero in fmo ad Euitō. Et qd p ce
teris scitis habuit grāz. etiā p ceteris recepit glo
riam. Iux illud Ezo. xvi. Glia dñi apparu
it i nube. Ipa etiā vocat luna. et qd. Eccl.
xliij. Clas castroz i firmamēto celi respicēdē
gl'iose. Luna em d. vas castroz. qd nō soluz
a sole. sed etiā a stellis et planetis d. recipere
aliquā imutatiōem. Et sūt b. ego a sole. id ē:
a deo recipit oim grāz infusioē. et a stellis. i.
ab angelis et sanctis recipit pūme gl'ioz et
honorē. Qd nubes ē a terra eleuata. et
cer de terra generat. tñ i terra nā moratur. Et
qstō nubes fuerit magis eleuata: tāto videt
esse m'ior. Quāto aut est terre victinior. tan
to videt esse maior. Et sūt brā ego: licet fūe
rit in mūdo nata: tñ puerfabat in celo. et erat
a terreno amore eleuata. et quāto p. ad celū
eleuabat tāto magis se se hūilia sentiebat. vñ
eleuata vlgz ad maternitatē dei et vlgz ad re

Nubū
qūtas

Nubū
qūtas

S

Bermo.III. Maria Nubes

gñi celi et dñatū mūdī. tñ se vñssimā repu-
cabat dī. Resperit hūilitatē ancille sue. Ho-
mines autē mūdāni qñto pl⁹ vicinānt terre:
tāto mag⁹ elongant a celo: et de se tāto maiora
sentit et ampli⁹ p supbia inuoluit. Tercio
nubes est motu pñmo agitata. q agitatio si-
ue motio pcedit a sue nature leuitate. et ab
aer⁹ sibilitate ac a vñtoz impulsioe. Nos autē
nō sum⁹ agiles s⁹ pigri et desides ad bñ opā-
dū. et habem⁹ impedimētū a corpe qd hz cor-
ruptōem. et ab aīa q hz terrena affectionem.
De qd dī Sap. ix. Corp⁹ qd corrumpitur
aggrauat aīas: et dēpmit terrena inhabitatio
sensum mīsta cogitantē. Habem⁹ etiā impedi-
mentū a spū pñmo. q qñ nō hz deū est sibi pon-
dus grauiissimū. Un Aug⁹. i. li. pñssionum
in qd dī. Qm tui plenus nō sum oneri mihi
sum. Beata autē virgo Maria ad bñ opā-
dū fuit velocissimā: et habuit corp⁹ leue ex eo
q fuit incorruptissimā. Et habuit aīam sibilē
q fuit tota purissimā. et ab oī pñto penit⁹ ali-
ena. Habuit etiā spū pñm tēo plenū qui eam
mouebat ad oīe bonū. q fuit spū sancto ple-
nissimā. et iō vocat⁹ nubes leuis. Isa. xlv. vbi
dicit. Ascēder dñs sup nubes leues. et beat⁹ s⁹
nēz ingrediet⁹ egyptū. i. mūdū. Beata em
s⁹ leuis fuit: qz nullā pñti grauedinē habu-
it. Leuis fuit: qz virginitatis integritatē ser-
uauit. Leuis fuit: qz nulli nisi deo placere stu-
duit. Leuis fuit: qz sine corruptōe dēspūctō
pcepit. Tercio nubes pñsiderat qñtū ad effe-
cum sue opatiōem et virtutē. Nubes em ter-
ram fecundat. estū mitigar. et arcū celestē gene-
rat. vt dī in li. de ppe. rez. Et sicut beata virgo
imbre suaz grāz totā eccliam irrigat et fecun-
dat. Est em fons paradisi q vñssimā terraz
irrigat. et in qñtuor capita diuidit. qz quibul-
dam dat sūtū prudētē vt sibi pvideat a pe-
riculis futuris. Quibulda sūtū iusticie: vt
deo satisfaciāt de offēso pñctis. Quibulda
sūtū fortitudis vt sint pñctes in adūsis.
Quibulda sūtū pñctes vt sint abstinen-
tes in pñpñs. Sēdo nubes estū mitigar. nā
interponēdo se int⁹ nos et solē ymbriā generat
et refrigeriū pñctat. Et sicut brā s⁹ int⁹ solem et
nos se interponit dñi dei iusticia ad mīscōtiaz
flectit. et sic nob refrigeriū magnū fac. Sūt
etiā multi q partiū est tribulationū et carna-
liū pñpñctiaz. S⁹ ipa hos est⁹ roze sue g-
tē refrigerat dñi eis partiam tribuit et pñpñ-
scētā carnalē cōtingit. int⁹ illd Eccl. xlvij.
Nōne ardor refrigerabit ros? Ipā s⁹ virgo
est illa nubes oīm maloz nroz mitigarina. et
q pñctat. Expādit nubes pñctoz eoz. Tercio

nubes arcū celestē in se parit. Qui qd arcus
hz colorē ignē: viridē et celestē. Quia igit⁹ be-
ata s⁹ erat cōcūa. i. hūilis. et rozida. i. gra-
plena. iō se genuit arcū celestē. i. xpm q est s⁹
gñi fēder⁹ int⁹ nos et deū. p quē de⁹ pñctat da-
re grām et glām. Qui qd hz colorē ignē: qz
quo ad diuinitatē. Int⁹ illud Heb. xij. De-
us nī ignis pñctes ē. Itē colorē viridē q a d-
carnē q roze puritat⁹ s⁹ reflozuit. et etiā mo-
tua ferere nō potuit s⁹ spū virozē enituit. Un
ipē dñs inquit p ps. Reflozuit caro mea et c.
Habuit etiā colorē celestē quo ad aīam: q spū
in celestib⁹ habitabat. Iuxta illud Job. iij.
Nemo ascēdit in celū nisi q et dēdit filius
hoīs q est in celo. Merito igit⁹ bñdicta s⁹ go-
dī nubes. maxime qz sicut nubes est solari⁹ ra-
di⁹ incorporatiua. et tñ radius q in ipa nube
incorporat ipam penetrās et eries nō scindit
nec ipa nubes diuidit. Sic ipa dñā nra filiū
int⁹ recepit et carne veltiuit. et sine sui cornu-
ptione peperit. Un de ipa loquēs celestis pa-
ter in qd Ezech. xliij. Solē nube regā. Item
sicut nubes est laborantiū recreatiua. sic et ipa
est oīs laboris nī pñctiua. Un Eccl. xlv.
dī. Spectiosa mīscōtia dñi i tpe tribulatiōis.
quasi nubes pluuię in tpe siccitatis. Itē ipa
est sicut nubes refulgētia i pluuiā q est seminū
fecundatiua. geminatiua. nutritiua. pñctiua
na. augmētatiua. et multiplicatiua. Iuxta illud
Job. 37. Frumētū dēderat nubes. Un dī ea
dicit pñctis Isa. xlvij. Nubes ros i die mē-
sis. Nā ipa infundēdo diuīte gēroz facit nos
multiplicare bonoz opez mēsem. Ipā qz
figurata fuit p illā lucē de q dī Mat. xviij.
Nubes lucida obūbrant eos. Et q figura
fuit brē s⁹ gñis claritas innocētie demōstrata.
Naturalit⁹ em nubes nō ē lucida. imo ppter
suā densitatē et obscuritatē pñctat nos radijs
sol⁹. Itē qz sit lucida hz sup naturā. qz nō ē
oīs alia pura creatura hūana ab adā descen-
dens fuerit nubes obscura p pñctū originale
obscuratā. tñ hec diuīa nubescula. pñctat p hū-
militatē. i. qz rex etern⁹ tñctat pñctat. et de ter-
ribili iudice i pñctis pñctat mutar⁹ ē. et tñ
itē lucida p supnaturalē sūtū ab oī tenebra p-
seruata. Et figurata fuit p nubes illā: q vt hī
Ezo. xliij. ducebat filios isrl⁹ p tēstū. Un p-
duxit eos ad petrā ozeb vbi dāta ēaq pñctō.
Que nubes i die pñctat a sole. nocte s⁹ il-
lumiabat oñdēs ill⁹ viā p quā ābularet. Ipā
em s⁹ go gñosa nos pñctat ab siccit⁹ tēctat
nū. et illuminat i nocte tenebrosa ignoratiē. et
oñdit nob viā celestē pñctat et nos ducit ad sūtū
entra diuīte gēre. Dece illa nubes de q exponit

¶ *Reginis deuotione*
¶ *¶ Q, beata rego dicitur mons synai.*
¶ *Assimilatio. vi.*

Assimilatio. vi.

m Est in arabia. vt etiā ait apostol⁹ ad
 Gal. iij. Et est in puincia madian
 De q̃ Joseph⁹ in li. ij. antiquitatu inq̃r. Sy-
 na mons est excelsus ⁊ ad pascua egregi⁹. op-
 timas herbas ferens. Eratq; opinio habita-
 re ibi deum. Et ideo p̃mitus ibi nemo pasce-
 bar oues. q̃ pastores illic minime ambula-
 re p̃sumebat. Huic monti appropinquans
 Moyses. p̃digiū vidit. s. ignē rubū nō cō-
 burentē. ⁊ eius veriditate ⁊ florē nullatenus
 depascentē ⁊ ei⁹ ramos fructiferos nullo incē-
 dio deuantē. q̃nis flāma velox ⁊ vehemē-
 nimis esset. Un de illo igne dñs ad moysen
 locut⁹ est. Idē quoq; Joseph⁹. iij. li. ait. Alce-
 dit Moyses i syna. q̃ mons est excelsissim⁹
 in illis regiōib⁹. Et q̃ mons erat tū circa eu-
 m habitare ⁊ erat terribil⁹. ad circa radices hui⁹
 mont⁹ hebrei sua tabernacula locauerūt ⁊ ibi
 deū videre i igne ⁊ nube. ⁊ ip̃m p̃sonalit lo-
 quente audire meruerūt. Dicit itaq; mons sy-
 nai mōs diuine habitatiōis. angelice frequen-
 tiōis. mōs lumis ⁊ inflammatiōis. mōs pluuię
 ⁊ ros⁹. mōs pascue ⁊ refectiōis. mōs sapie et
 eruditōis. q̃ d̃ illo mōte dñs moysen ⁊ p̃p̃l⁹
 instruebat ⁊ de legē serebat. Mōs misericō-
 dię ⁊ p̃missiōis. q̃ ide bona laudatiō p̃p̃l⁹ p̃mit-
 tebat. Mōs iusticie ⁊ imitatiōis. q̃ riuose
 insipientib⁹ serebat. Mōs amicitie ⁊ fēde-
 ratiōis. q̃ mediātē lege p̃p̃l̃m ibide sibi scm-
 p̃terno federe dē vniēbat. Mōs iudiciē ⁊

puritatis. Nos leticie et iocunditatis. quia nulli
ad more accedere poterat nisi qui mere et corpe
mundi erat. Ibi et illi qui mundi erat coram
cum leticia comedebat et bibebat. Erat mons
demerite et pietatis sue precipitatus. et mons sa
crificii et orationis. ibi domus imolabat accipere
moysi et supplicatio totius sibi placati et ppi
cui audiebatur. hec ibi. ¶ Que oia possent bndi
cre regni optie applicari. et breuitas gratia
libi referat octo silindiesque ipa dno nra bz cu
isto more loq. Pna et qz sic mos ille fuit mos
mildoe et pmilliois. qz eo apparuit dno mo
ysi in rubo. et ppaties afflictioi popli supmili
terare eum a future pharaonis et egyptioru p
manu ipi. moysi. vt ibi. Exo. iij. Sic b. ego
taq. mildoe regina fuit pmilla et figurata in
illo eodem rubo. sic ecclia cataroi. Rubi quez
viderat moyses icob uisui pnuat agnouim.
tua laudabile regitare dei genitric iter cedep
nob. Ite pmillio liberatoz generi huani et fuit
tute diaboli. et oes alie pmillioes facie vere
ri tello p dicta liberatoe et ipa regie ppter fuit
Na in ea descendit filioz dei et carne huana assu
psit p nra liberatoe. Et ite illa dicit prillud
Exo. xix. Descendit dñs super monte Synai.
¶ Sed qz fuit mos anglice frequentationis
Ibi em frequenter angel. ex plona dñi appar
uit et locut. et moysi. Un. d. Act. viij. appu
illi in dextro mōi synai angel. igne flame rubi
zē. Et i eodem c. d. de moysi. Hic c. qz fuit in eo
desert. solitudine cui anglo q loqbat et i more
syna et cui prius nris. q accepti bz vite dare
nob. Et sibi b. ego fuit ab anglo uisitata et sa
lutata. et de ego vite edocta sic patet Lu. j.
Tercio qz syna fuit mos lumis et illuminatois
na e eo apparuit dñs in flama rubi. Exodi. iij.
Ite eiusdē c. xix. d. qz tor. mos synai fumi
gabatur eo qz alcedit dñs super eum igne. et afce
debat fumi. qz eo qñt de fornace. Et b. factu est
in. b. qñt qz spūseris et qñtis. i. amor d
uin. et ea supuenit. et ipaz estuati uiderito fu
mare fec. et mente ei. tora illuminant ac flā
mauit. Lu. j. vbi ei dixit angel. Spūscus
supueniet et te. Quatro qz fuit mons plu
nie et tor. Et sic fuit brā ego i filij dei pcpri
one. Un. ppla pdixerat ps. lxxij. Descendit
sicut pluuia in uellus. et sicut stillicia stillā
ria super terrā. Hae aut pluuia et et irroatioem
meruit brā uirgo suscipe. qz humillima erat.
na a supbis et elatis fugit. Un. ij. Reg. j. d.
Montes gelboe necros nec pluuia ueniat
super vos. Quinto. quia syna fuit mons di
uine habitationis. Et similis leata ego fuit

Octo similitudines mor-
tis sūnād
Mariā

Bermo.III. Maria mōs synai ⁊ thronus

habitaculū dei. Un̄ ps. ait te ca sū noīe mon
tis. Mons dei mons pinguis: mons ī q̄ bñ
placuit ei deo habitare in eo. Et nō dñs ha
bitabit ī fine s. sed qz. ī un̄ vltima erat mōi.
Et itez idē ps. ait. Dñs ī eis ī synai ī sancto.
Sero qz sūt mons sapie ⁊ eruditōis. Un̄
Laur. xxvj. d. Decline pcepta atqz iudi
cia ⁊ leges qz dedit dñs tū te tū filios is
raeli mōi synai p manū moysi. Et sūt brā
q̄go illū mūdo edidit q̄ ē sūb ⁊ sapia p̄is
q̄ dōur ⁊ legisit n̄ p quē reges regnāt. r
lum ⁊ p̄ditores iussa dilecērūt. Septimo qz
et mons iusticie ⁊ cōminatōis. s. sūt beas
na q̄go sic sibi tētor ⁊ reuerētibz ei salutis
rēdūqz. ita p̄p̄toribz ⁊ blasphematoribz
rēdū ad mortē ⁊ p̄ditōis iudiciū. Un̄ Exo.
xix. d. mōi synai. Lauret ne ascēdatis in
montē: nec t̄garis fines illi⁹. Dis em̄ q̄ tēti
geris montē mortē moriet. Octauo: qz syna
erac mons palcie ⁊ relectōis. Un̄ d. Exo. iij
gr̄ apparuit Moysi cū minasit gregē ad
iteruona dēteri ad mōiē tē. Dēb. qz lēz ibi
erat bona palcia. Dēb em̄ est ps mōi synai
v̄dē: in li. te p̄p̄. rez. Et sūt brā q̄go ī assū
p̄ocina puenit ad palcia em̄ felicitatē ad q̄
cū gregē fēdellū ad se recurrētū suo exēplo
⁊ adiutorio iugiter introduct.

¶ Q, beata vgo dicit thronus
Assimilatio. vj.

Hominis dupliciter accipitur. p. ter
 tio ordine supreme hierarchie q. dici
 tur ordo thronoz. Et p. folio regali
 Et om̃s istis modis br̃a ego thron⁹ est p
 teſtaphatari. Primo em̃ dici pōt thron⁹ ex
 q. q. habet p. p. ueritates illoz angeloz q. thron⁹
 in nuncupant. Que quide sunt sex fm̃ Dio
 nyſium in libro de angelica hierarchia. P. r̃ia
 est maxima celſitudo. que beate ſg̃nti conue
 nit q. ait Eccl. xxiij. Ego in altiffimū habi
 to. x. thronus me⁹ in columna nubis. P. a. ei
 habitar in altiffimū: q. ſup om̃s ſanctos eſt
 altitudo. x. ſublimata. x. ad dexterā filiū collo
 cat. Th. d. in figurā. iij. Reg. ij. q. poſitus eſt
 thronus mris regis ad dexterā ei⁹. ¶ S. Co
 p. p. ueritates eſt regis circūdati. que etiā ipi co
 uenit. de qua d. Hier. xxi. Noui facies do
 minus ſup terrā: ſemina circūdabit viꝝ. In
 quibus ſyōis triplex nouitas tenor. Prima
 eſt q. g. circūdati. i. ſine corruptione generat.
 Claud. em̃ eſt circūdati qd eſt ex omni parte
 clauſum. S. Co. eſt q. circūdati viz. Unde
 Bern. ait. Si diſceſſit infanſe vel paruulus
 nec noni videre nec miꝝ. S. x. vir erat Iſa
 ias. i. etiā natus: ſapientia nō erat. nō q. n.

tate corporis sed animi vigore. Vabuit enim plenitudinē sapie et virtutis ab infanti sue conceptionis. Tertia etq: dr̃ in terra. Eccl̃a quidem generat quottidie filios in celo sine corruptione et cū gr̃e plenitudinē. Tū obit̃ sc̃torū natale dr̃. qz tūc nascunt̃ et istud nō est novum. Sz q̃ illa tal' generatio fiat sup̃ terrā: istud ē oīm novoz novissimū. ¶ Tertia pprietas thronoz ē stabilitas collocatio. Et ista similit̃ b̃rē g̃gini puenit. q̃ stabilitas fuit filio in vita: morte et post mortē. Nā i vita fuit sibi stabilit̃ p amorē. qz nūq̃ ab ei' amorē discessit. In morte fuit et stabilit̃ p a fociatōem. qz iuxta crucē eius semp̃ stetit. Et post mortē fuit stabilit̃ p fidē qz nunq̃ eā amittit. Quādam enī discipuli ab eo discesserūt p fides et fociatē: s̃z nō p amorē: vt apl̃. Alij discesserunt a fide: s̃z nō ab amore nec a fociatē: s̃z sancte mulieres que iuxta crucē xpi steterūt. Beata aut̃ x̃go semp̃ immobil' stetit et i fidē et in amorē et in fociatē. Quarta pprietas thronoz est regis susceptio. Et ista etiā puenit b̃rē g̃gini: q̃ excellētior mō p ceteris xpm suscepit. Om̃s enī tā boni q̃ mali xpm suscipiunt p essentia et p p̃ntia. Boni ṽo ipm suscipiunt p inhabitatōem gr̃e. Virgo aut̃ b̃ra ipm suscepit p gratie plenitudinē in mēte. et p presentia corpalem in vētre. Quinta pprietas thronoz est regis relatio. Et ista similiter cōuenit beate g̃gini que xpm decelo vultit. Et ideo vocat̃ ferculū a deferēdo. In illō Latiq̃. ferculū fecit sibi rex salomon et c. Vocat̃ etiā nautis Jsa. xix. vbi dr̃. Alceder dñs sup̃ nubē leuē et c. Ipa enī nobis xpm tāq̃ pluviam salutarem cōpluit. Iuxta illud Jsa. xlv. Nubes pluuat iustu et c. Vocat̃ etiā nautis. quia depozauit nobis panē angelozū. Un' p̃rophetioz vlti. dr̃. Facta est quasi nauis iustioris de longeporans panē suū. ¶ Serra proprietas thronoz est familiaris apparitio. Et ista similiter beate Marię puenit. Familia r̃us enī a p̃ertis mystētiū incarnationis sibi ip̃s manifestauit qz ceteris sanctis vl' angelis. Nā Salomon dixit illud ignorare. Prouer. xxx. dicēs Tria sunt mibi difficilia et quartū penit' ignozos. viāz iuuenis i adolecentia sua. et viā xpi in incarnatione sua. et q̃ gine intacta sim expositorē Nicolai de lyra. Iohes etiā baptista dicit se nō esse dignū soluerē corrigiā calciamētū xpi. Ioh̃s. j. Id est nō esse sufficientē exponere et pfunditare tantū mystētiū. Gabriel quoqz angelus de mō req̃ situs ip̃sum nō exposuit. sed ad pfamictū virginem remisit dicēs. Sū dñs n̄r et sumus

2Maria
stabilis
filio

M
Maria
aperit⁹ oī
bīcarna
tionē no
uit

inter in te re. ac si diceret fm Bern. sup Mis
sus est. Quid a me queris quod ipsa mor ex
perierit? Scies scies et feliciter scies: sed illo
doctoris quo actoris. Ego missus sum nuncia
re pginale pceptu no creare. Virgo aut bñ
dicta illud mysteriu no tm scire p infusam
sapiam: s; maxime p experientia. Un Bern.
vbi. s. ait. Qualiter splendor ille inaccessibil
pginis se infuderit videri: soli datu e scire
cui soli datu est expiri. ¶ Sdo dico q ipsa
fuit thronus. i. sedes et soliu luminis regis qui se
dit i vtero suo. Et nuc e thronus dei i mundo
et etia erit i iudicio. Xps em sec ea thronu suu
um du esset i vtero ei. In cui figura dr. iij.
Regu. x. r. ij. Paral. ix. fecit rex Salomon
thronu de eboze grandis et vestivit eu auro sul
uo nimis. Iste em thronus fuit de eboze p pgi
nitare. et de auro p seruere charitate. et gradis
p maximam humilitate na quato fuit humili
or: nato cora deo facta e blimior. Xps g rede
uit in ei pginicare. qz diligit mundicia. et ei
charitate. qz amat fraternam pcordia. et i p
humilitate. qz diligit mentē trāquillā. Se
cundo ipa est thronus dei peccatoribz q sunt in
mundo. Et ideo dr ad Heb. iij. Adeam? cuz
fiducia ad thronu gre vt misericordia coseq
mur et gratia inueniam? in tempe oportuno
Quida em peccat ex timore male humiliari
te sicut Petrus q timore mortis xpm nega
uit. Et isti accedentes ad ea magna pnt hre fi
ducia. et iō d. Adeam? cu fiducia ad thronu
gre. Alij pō peccat ex amore male inflāmare.
sicut Dauid q malo amore inflāmat? i adul
teriu cecidit. Et sic Marthe? mala cupidit
ate allece? illicita lucra exerceuit. Et tales ad
istū thronu accedentes inueniunt misericordia. et iō
Bd. i. vt misericordiam psequamur. Alij pō pec
cat ex ignorantia exerceat. sic apls q ait. j. ad
Thi. j. Ignorās feci i incredulitate. Et tales
ad istū thronu accedentes inueniunt grām. Et
ideo addit. Et grām inueniam? i tpe oportuno
¶ Tercio ipa erit thronus xpi i iudicio. et b
qum ad illos q erūt a dextris. Nam illos q
erūt a sinistris xps iudicabit. Un Apoc. iij.
dr. De throno pcedunt fulgura et voces et to
nitrua. Ipe em xps omēs ad iudiciū citabit
dices. Surgite mortui venite ad iudiciū
Et talis citatio dr tonitruū. Item citatos ex
aminabit dicens. Esuristi et nō dedisti mi
hi manducare et c. Et iste sunt voces q de thro
no pcedunt. Ultimo ptra citatos et examina
tos sniam fulminabit dices. Discedite a me
maledicti in ignē eternū et c. Et ista verba di
cunt fulgura et throno pcedētia Illi pō qui

Maria
solu su
nu regis

Maria
thronus
xpi in iu
dicio

erūt a dextris: ad virginē glōsam tanq ad
thronu gre et misericordie fugiet. Un pater vñ
inquit deus. Thronus eius sicut sol i conspectu
meo: et sicut testis in celo fidelis. Ipsa enim i
iudicio exis erit cora deo sicut sol. qz p ceteris
habet maiorē splendor: et sapie. maiorē ca
lorem gre glie. Et erit sicut testis fidelis: qz
coram filio suo de nobis bonū testimoniū p
hibebit. Unde in quodā officio canit ipsi p
gini. Recordare virgo mater dum steteris in
spectu dei sicut sol resurgēdo: vt loquaris p
nobis bonū testimoniū. et auertas indigna
tione suā a nobis. ¶ Alexander aut de ales su
per p dicit ps. in q. Notandū q multa fuerūt
in throno Salomonis q mystice in throno
xpi. i. i brā pginis possunt assignare q i his p
sibo pphēdi pnt. Ligna. sedile. manus. ebur
aur. brachia. scamnu. Argentū. leo. rex. pur
pura. pīna. gradus. In b. em pginis fuerunt li
gna fortitudinis et pseuerantie. Un Lan. iij. dr
Ferculū fecit sibi rex Salomon de lignis ly
bani. i. de cedris que sunt fortiores et impu
biles. Sicut et alia ligna lybani q ei pperūt.
Unde ipa dicit Eccl. xij. Quasi cedrus ex
altaris sum lybano: et sicut cyperus. et c. Itē
sedile et manus. iij. Re. x. Due man? tenetes
sedile. Sedile est charitas brē pginis: fm q
Lan. iij. dr. media charitate pstrant. Ma
nus due: opa pūilegiata humilitatis et pietatis.
Ebur castitas. iij. Re. x. fecit thronu de
eboze grandē. Fuit em de eboze p mundiciam
et gradis in pūmētia. quia in ea extinc? fuit
fomes. Aur. i. sapie. iij. Re. x. Uelutit eu au
ro fuluo nimis. et ij. Para. ix. auro mū disti
mo. Brachia longa ad defensionem nostrā.
et ad dandū adiutoriu lōge positis. i. peccato
ribz. ij. Paral. ix. Brachiola duo altissimē
forte xps puer brachiolis illis amplexat? e
illam. Scamnu. ij. Paral. ix. Et scabellū au
reum. quasi dicat. Dignitas et sapiam terro
nā pedibz pculauit Apoc. xij. Mulier ami
cta sole et luna i pedibz ei. Item pedes. i.
affect? ei? vtebāt auro rōnis. Argentū. i. elo
quētia. qz ipa est aduocata nostra. Lan. iij.
Lolumnas eius fecit argēneas. Leo. Sicut
aut dr. iij. Re. x. ij. Paral. ix. quattuordecim
leones erāt. Quia glo est terribile aial. qz
tuordecim leones sunt septē putes beate p
ginis. et septē dona. quoz odor terret serpen
tem veterē. i. diabolu. Un de ipa dr. Lan. vi.
Terribilis vt castroru acies ordinata. Rex.
quia solus rex sedet in throno et sol? pūit in
beata pginē. Ezech. xliij. Princeps ipse se
debit in ea. Purpura. i. martyrium. Lan. iij.

Maria
fuerunt
trono sa
lomonis

Sermo. III. Maria thronus

Ascensum purpureū. Martyr autē fuit brā
virgo. et si non corpore: tamen mente. fm̄ illud
Luc. ij. Et tuā ipsius animā prāstabit gladi
us. Pina. iij. Regum. x. Summitas throni
rotunda erat. Lan. iij. Reclinatozū aureū.
id est pfectio firma sine angulis et scrupulis
Gradus sex quibz ascendit ad eam fm̄ q̄ dicit
ij. Regum. x. et ij. Paral. ix. Et sunt sex par
tes venerationis. scilicet reuerentia. deuotio i cor
de. salutatio et grāumacio i ore. obsequiū et
p̄latio in opere. Et in quolibet gradu sedet
leo. i. timor dñi. Eccl. x. Timor dñi super
oia se supposuit. De hoc ḡ throno dixit sic
deus pater. Et thronus eius sicut sol in p̄spe
ctu meo Sol splendet et calet siue ardet. in q̄
notat gemina stola quā vtrūq; p̄e credit ha
bere beata s̄go in p̄pectu rei. v̄l p̄spiciat et
fulgeat sicut sol fm̄ stola corporis. et amore fer
ueat fm̄ stola ale. Et sic luna pfecta i eternū
Dicit autē Innocētiū papa q̄ sicut rōnabit
liter asserit q̄ de naturis rez edisserunt: luna
frigiditate causat et humiditate. Frigiditas
designat virginitatē. et humiditas humilita
tem. Ignis s̄o de qua venit siccitas naturali
ter sublimi perit Aqua s̄o a q̄ pcedit humi
ditas q̄i grauis: naturaliter perit humilita
tem. Frigiditas igit et humiditas lune: s̄gitas et
humilitas ē Marię. q̄ frigida fuit p̄ estū lu
narię. et humida p̄ fastu supbie. Quia s̄o sp̄
p̄auerunt in s̄ginitate et humilitate et in gl̄ia
etiā apparet ei s̄gitas et humilitas. iō bñ dñi:
q̄ est in p̄pectu dei sic luna pfecta in eternū
que. i. nunq; parit detrimentū. Et testis i ce
lo fidelis. Ip̄a em̄ orat ibi p̄ p̄ctoribz. et testa
tur q̄ s̄it p̄e p̄is factus est h̄o. Unde dicit
Bern. Mater ondit filio pectus et ybera.
Propt̄ qd̄ dñi Hier. xij. Solij gl̄ie me re
cordare. ne irritū facias fedus tuū nobiscuz
Bñ igit s̄go est thronus. sol. luna. et testis. q̄
thronus est iudicē cōriner. q̄ sol pducit terre
nascētia q̄ luna noctis tenebras d̄scutit.
q̄ testis: causas absoluit. Si p̄ctor es et times
iudicē: hec tenet cū Si penitēs cupis de ter
renis curz erire. hec sol calorē pduc. Si no
aduersitatū v̄l ignoratiē te p̄mit luna ē. Si
causis veraz a spiritibz imūdis v̄l desiderij
sp̄orūnis. v̄l i morte ip̄etēs: testis tibi erit si
cū iocasti ad vidēdū oparura et vitā. Un̄ i
generalis p̄fessio ē dñi. Cōfiteor deo et b. marie
et q̄i dicat vnusq; s̄q. Volo q̄ ip̄a sciat peni
tentia meā et sit testis p̄fessiois mee ip̄a et oēs
sc̄i. Un̄ dñe. xj. i fine dñi. Judas autē testis
delēdit cū deo et cū sc̄is fidelibz. Nec tñ ē te
stis testis fidelis. S̄mdeas q̄ h̄re bonā cau

laz. q̄ p̄e nō mēiet. Prover. xij. Testis fi
delis nō mēiet. De Alexander vbi supra:
Unusquisq; ergo deuotus beate s̄ginitis p̄o
dicere illud Job. xvj. In celo testis meus.
Quā gl̄iosam virginē oro vt p̄ me testifi
cari dignet in tpe quo dāda erit sentētia v̄
te mee: vt ei s̄ testimonio mēdaci aduersarij
falsitatis supatis. ab omibz imputatiōibz
absoluar: et cū ip̄a patrona mea ascēdere me
rear ad degustāda padisi gaudia: p̄ infinita
secula seculoz Amen.

De eiusdē beatissime s̄ginitis assilatore.
Sermo. iij.

Iberasti me

dñe fm̄ multitudinē mēdie
me. Eccl. ij. Signū magne
literatē et nobilitatis est ali

quā cūteat v̄l terre si ip̄a alijs oibz tribu
soluētibz nō sit tributaria. Et q̄ apparet lib
tas et nobilitas bñdicere s̄gis Marię. Nam
cū om̄is creatura pure humana fuerit p̄ctā
subdita. et p̄sequēter remoni tributaria: ip̄a
tamē immaculata s̄go ab h̄ tributo fuit ex
empta. q̄a cūscūq; p̄cti macula fuit aliā.
Dñi autē figura h̄i Ben. xlvij. Nā i illa ma
gna egestate et caristia graui tota terra egyp
ti fuit tributaria pharaoni: excepta terra sa
cerdotali q̄ libera fuit ex p̄uilegio regis. Quā
figura denorat q̄ tpe q̄ fuit tāta egestas ḡre.
Et qñ erat penuria illi frumēti de q̄ facit est
panis celestis. i. christus: tota humana natu
ra fuit p̄ peccatum tributaria peccato. sola q̄
mater sacerdotis magni xpi fuit ab eo imū
nis ex digno p̄uilegio illā p̄seruare. De ip̄a
autē dñi fuit pure huana dñi. Treñ. q̄. Quō se
det sola ciuitas plena p̄plo: facta est q̄i v̄
dua dñi gentiū. Princeps p̄uinciaz facit ē
sub tributo. Vocat nāq; huana natura dñi
aliarū creaturaz inferiorū aut illud Dñs. iij.
i. mēthamor. Sācti h̄is aial mērisq; capa
cuis alte Deerat adhuc. et qd̄ dñari scetera
posset. De liberatiōe s̄o h̄ terre dixit p̄pha
ps. 86. Gl̄iosa dicta sunt de te ciuitas dei.
Decigit fuit terra sacerdotalis de qua nat⁹
est summ⁹ sacerdos q̄ et hostia p̄ nob est imo
lat⁹. Un̄ Leo papa i s̄mōe de natiuitate eius
dem s̄gis ait. Obsecro dilectissimi fr̄es me
hāc nr̄e salutis hystoria intēdire diligēt. co
da vigilēt. oculinō domiāt. creator nāq; om̄
niū de beatissima s̄gle carnem sumēs sine p̄ctō
nat⁹ ē et i mūdo p̄uer lat⁹. Ecce sacerdos mag

gnus nulla i se hñs petā. Et idcirco dign⁹ ⁊
pores fuit vt sacrificiū offerēs aliena mūda
ret petā. Quia igit i rebo hñanis iueniri nō
poterat petū nre redēptōis: redēptor nre
metipm obtulit hostiā i odorem suauitatis.
Sicq; ipe sac⁹ ē sacerdos. sacrificiū. redem
ptor ⁊ petū. Hec ille. Bñ igit tēctit reginaz
illā feci dā q̄ talē pduxit fructū liberā fieri ab
oi tributo peti. Un Aug. i li. de natura ⁊ gra
tit. Excepra brā hñe de q̄ pp⁹ honorem dñi
nullā plus cū de petis agit hñe volo q̄stione
si oēs scī ⁊ scē tēi cū vuerēt interrogati fuī
sent vtz sine petō fuissent. oēs vna voce di
xissent. Si dixerim⁹ qz petm nō habem⁹ ipi
nos seducim⁹ ⁊ pñas i nob nō est. Et ideo de
hac imunitate ⁊ singlari sui liberatōe a petō
ipa bñdicta hñe gras agit tēo i pñis. pposit⁹
De q̄ innocētissima hñe adhuc octo alias
assilationes pseruabimur.

Q. bñdicta virgo dicitur vellus.

Assimilatio pma

R Alexander de ales exponēs illud ps
lxxj. Descendet sicut pluuia in vellus
⁊ sicut stillicidia stillācia sup terras
ait. Vellus est hñitas Marie. terrabu
multas ipi⁹. pluuia est deitas ⁊ gratia. stilli
cidia abundācia gratiaz ⁊ donoz. Dicit g. p
pheta. Descendet sicut pluuia in vellus. i. de
us in vitz hñitis. Vellus em Maria fuit
roze grē ⁊ diuitate plena. area. i. iudea sica p
manente. Unde Hieronym⁹ ait. Vell⁹ euz
sit de corpore nescit corpis passiones. ⁊ sicut bea
ta hñe imunis fuit ab omī inūdicta. Et no
ta q. ppterates veller⁹ q̄ brē hñini pueniūt
in his pñis cōtinēt. Succida vestis omis n
sentit. nō sonat icta. Hirta pilo molli. bibu
lo. tingit⁹ parato. Pectūt. nent. tēunt. q.
frigora pellat ⁊ orner. Succida est brā hñe
id est succo pietatis plena. Iudiciū. vj. Expi
so vellerē cōchā roze ppleuit. Nos sum⁹ cō
che. Itē vestis omis ē Maria. i. pcepto sim
pliciu ⁊ innocentū. Prouer. vl. Omēs do
mestici ei⁹ vestiti sunt duplicib⁹. i. stola ge
mina. Itē nō sentit brā hñe mor⁹ carnales.
Nō sonat icta. Lu. ij. Et tuā ipi⁹ animā p
trāsbir gladi⁹. Et de charitate dī. j. ad Cor.
xiiij. nō iritat. Itē hirta. i. hirsuta. i. siml. se
tenēs. Act. j. Pl erāt omēs orātes in cenaclo
cū mulierib⁹ ⁊ maria mfe Jelu. Et ad hām
hirsuta fuit. qz nō erat compra. j. Petri. iij.
Quaz nō sit exteri⁹ capillatura. aut circūda
tio auri ⁊c. Pilo molli. i. cogitatōe pia. Un
bñ puenit ei illud Hiere. xviij. Ego cogito
cogitatōes pacis. Itē bibulo. supple hñi rei

Veller⁹
ppterates

Lu. ij. Maria pseruabat omīa verba hec
pserens in corde suo. Itē tingit⁹ parato. qz
fuit verecūda. Eccl. xviij. Gratia sup gratiā
mulier sancta ⁊ pudorata. Luc. j. Turbata
est in simone eius. Itē pectūt beati virginez
bone ancille. i. dilatant laudibus ⁊ honorib⁹
sicut lana carpinata amplius dilatat. Eccl.
xviij. In medio populi sui glificabit. Item
nent subriles pdicatores de brā hñe. Ezo. 33
Mulieres docte dederūt q̄ vouerāt. i. pñica
tores docuerūt q̄ cogitauerūt. Itē tēunt pñi
liras ordes. Thob. ij. Ibat Anna ad op⁹ ⁊
xerimū quoridie. Itē pellit frigora ifidelita
tis. Un carat ecclia. Gaude Maria hñe
cūctas hereses sola iteremisti i vniūso mdo.
Itē ⁊ ornat. Act. ix. Videbāt tunicas ⁊ ve
stes qz faciebat ill⁹ docas. Docas interpaf
caprea vl damula. ⁊ significat b. hñe quā
cōparat spūs celest⁹ capree dices Lani. iij.
Duo vbera tua sicut duo hynuli capree ⁊c.
Decoia Alet. vbi s. q. Possum⁹ aut dicere.
qz brā hñe dī vell⁹ pp⁹ qñqz causas. Primo
em dī vellus: qz vellus est de carne excisum:
sed sine carnis corruptōe. Et sicut ipsa virgo
bñdicta excisa fuit de carnali iudea. ⁊ tñ non
fuit petō corrupta. Un Bñ ait. Quid Se
deonis significat vellus. qd vñqz de carne: s.
sine carnis vulnere excisum i area positū est:
nisi carnē assumpit de carne hñe: ⁊ sine tēti
mēto hñe: Ecce Maria velleri cōparat. q.
tēti ita pcepit vt eū toto hauriret corpe. nec
eiusdē corpis scissurā pateret: s. esset mollis
ad obsequiū. Solida ad scrimoniaz Quāuis
igit vell⁹ sit de corpe tñ nescit corpis passioē
qz Maria licz fuerit i carne: tñ vicia carnis
nesciuit. nec vñqz corruptōz sensit. sed semp i
polluta ⁊ illibata pmāsit. Secūdo dī vell⁹: qz
fuit roze spūssici pñsa. Nō fuit figuratum
Iudiciū. vj. vbi dī. q. vell⁹ Sedeonis imple
tum est roze: area sica remanēt. qd gedeon
expfuit ⁊ cōchā impleuit. Vell⁹ qd ē bibul⁹
est ⁊ multū rozis recipit ⁊ expsum leuē effū
dit. Eoz em beate hñinis erat bibulū. i. valō
sribundū ad roze spūssici suscipiendum.
Et ideo recipere meruit plenitudinē grati.
Un Petrus rancē. inqz. Ille celestis inter
elapsu placido se in virginē vellus effudit
totaqz diuinitatis vnda bibulare nostre car
nis i vellere selocant. vñ partibulo crūas ex
pressa terris oib⁹ pluuia saluē effunderz. ac
vitalib⁹ partita stillicidijs fidei germia irrū
garer. Quia igit istud vellus hñe sic est
plenū. ideo nō potest tam leui tēiderio rāgi
vl expmi qñ statim impleat concham. i. auri

S
Maria
vell⁹ pp⁹
quinqz

Sermo. III. Mariæ uellus & lux

ma ad ipam recurrere. Hoc aut uell⁹ reple-
tu fuit roze original⁹ iusticie. area. i. iudaica
gere i flicitate pccati remanere. Tercio dr uel-
lus. qz fuit celesti pluuiam madida. Un⁹ Ber-
expone illud ps. Descendet sic pluuiam i uellus
z ait. Pluuiam uoluntaria qua segregauit de
hereditari sue placide pus sine strepitu ope-
rationis humane suo sacratissimo elapsu & gi-
ne sedimist i vrez. Postmodu aut vbiqz
terraz diffusa e op⁹ p⁹dicatoz no ia sic plu-
uia i uell⁹ s; sic stillicia stillatia sup terraz
cu qda strepitu & sonitu miraculoz.
Dionysius qz inq⁹. Plane celestis inter &
genu uell⁹ insudat. z tora diuinitatis vnda
in carne se prulit. Deinde p⁹ cruce patibuluz
exissum omibz terr⁹ pluuiam salut⁹ effudit. et
quid m⁹ m⁹ stillicia g⁹ p⁹stir. Quarto
dr uellus. qz ad instar uelleris fuit tincta z
marime colore rubeo. Et sic ei⁹ caro facta est
purpura celestis impator⁹. Un⁹ Alchym⁹ i
lit⁹ trini ait. Be⁹ Maria lana mudissima
fuit z & g⁹nitare clarissima. q sola digna esset
in se filij dei recipere dignitate sic lana cochlilij
sanguine. vt ex ea fieri purpura impiali ma-
testate timo digna. quaz null⁹ dign⁹ effec-
induerent nisi augusta p⁹dit⁹ dignitate. Qui-
to dr uell⁹. qz ad uellimeti xpi pparatoz z fa-
bricatoz fuit ualde idonea. De lana quidez
ouis sine ipi⁹ ouis leste assumit z idumetri
pparat. qz Triplex aut uellimeti fecit filio
suo be⁹ & go. Primi fuit materiale. s. tunica
incosuit qua ipa bndicta & go miro opre in-
fanti filio suo fecit q puero crescente crescebat.
Scom uellimeti fuit corpale. Na spissius
de ei⁹ carne assumpsit. z corp⁹ xpi sine & gita-
tis violatoe pparauit z fecit. qd etia dici po-
est uellus incosuit. Alioz em corpa ex du-
abo p⁹bo. i. ex semie p⁹is z m⁹is p⁹sumt. Cor-
pus aut xpi fuit incosuit. qz factu est sancti
spus opatoe Terciu est uellimeti spuale qd
nobis facit: quando fide z ceteris p⁹tribz nos
induit. z ad diuini amoris nos calefacit. iux-
illud Job. xxxij. De uelleribz omiū meaz cale-
factus est. Quos aut xpi sunt uirgines eius
Eorum & uellera sunt ipsaz merita z exem-
pla. Precipua aut ouis dei est uirgo benedi-
cta q suis meritis nos induit z calefacit Un⁹
Prouer. viij. dr. No timebit domui sue a fri-
goribz niuis. Omnes em domestici ei⁹ uestiti
sunt duplicibz. Duplicia aut uellimeti sunt
fides z opa. vel dilectio dei z p⁹xi. vl⁹ uita
actiua z p⁹emplatiua. Que duplicia idume-
ta deus suis impetrat. z io ab eis omne frig⁹
appellit z fugat.

Q⁹ beata uirgo dicitur lux
Assimilatio. ij.

N⁹ saluator Joh. xij. Du luce ha-
beris credite in luce vt filij lucis sitis

Sup q⁹ p⁹bis ad maiore declarati-

onem z p⁹firmatiōem dictoz in secūda parte
p⁹ncipali hui⁹ operis. smone aut in exhor. di-
co q beata & go dicit lux quia lux tenebras re-
pellit. Juxta illud Joh. i. Et lux in tenebris
lucet. De ipa aut uirgine inq⁹ Damascenus
Auser luce: z omnia in tenebris. omnia inco-
gnita remanebūt. Sic be⁹ Maria duz ve-
rum lumē mūdo effudit: cecitatis z infideli-
tatis tenebras effugauit. Un⁹ Maria inter
p⁹terat illuminatrix. Ipa em est illa lux auro-
re q oriēte sole mane abiqz nubibz rutilat vt
dr. ij. Re. xij. Ipsa nāqz peccatores purgat
a tenebris peccatoz lumie g⁹ sue. Et ideo &
lux aurore. Quia & go frigiditas mētes cale-
facit. ideo assimilaf lux solis orientis. Et qz
estū p⁹cupiscēte refrigerat: z a nubibz carna-
lium passionū atas serenat. ideo assimilaf lux
ci matutine que est cū refrigerio. z lux serene
que est absqz nubibz. De ipa etia exponi p⁹te
illud Hester. viij. Judeis noua lux oriri vi-
sa est: gaudiū: honor z tripudij zc. Est em
gaudiofa incipitibz q⁹ spuales p⁹solatoe
impedit. honorabil⁹ pficiētibz: q⁹ ab omibz
impugnatiōibz p⁹egit. S; tripudiosa est p⁹
fectis q⁹ ad celestia gaudia introducit. Si-
cut etia lux insidias p⁹dit. nā latebras illu-
strat z patefacit in q⁹ insidie absconduntur.
Sic ipa insidias diaboli tenoz suis patefa-
cit ne decipiant. Et io diabolus istā lucē mul-
tū timet z fugit. iuxta illud Joh. iij. No ve-
nit ad lucē vt nō arguant opa ei⁹. Sic etia z
lux securitatē parit. vnde hoies q de nocte pa-
uescūt: in die securi vadūt. z hoc io pcedit.
qz nō timet offendicū. Juxta illud Joh. xij.
Qui ambulat in die nō offendit. qz lucē hu-
ius mūdi uidet. Nō aut timet q in luce va-
dūt. aut pedis offendicū. aut hosti⁹ latēis
incursum. vl⁹ fantasmar⁹ terraz aspectus. Et
sūt illi q brām & g⁹ine sequunt⁹ z ei adherēt p⁹
deuotioez: illuminant⁹ z p⁹egunt ab ea. vt ne
qz cadāt peccādo: nec a demonibz decipiātur
nec a fantasmatibz terreat. Et ideo omibz
xpianis dico illud Roma. viij. In duamur
arma lucis sic vt in die honeste ambulemus.
Arma em lucis sunt exēpla brē & g⁹is. q cū
qz indut⁹ fuerit. s. la sequēdo. ritus erit ab
omibz p⁹dicis. Sicut etia lux celestij cor-
porū virtutes ad nos vehit. Unde fm Aut
cennā lux ipa est vehiculū virtutū celestium

q. s. celestia luminaria mediante luce agunt et mouent ista inferiora. Ita mediante bra. s. g. g. deuenit ad nos xps q. est dei s. mus. vr. dr. i. ad Lho. j. Mediate g. ista diuina luce celestis g. tia nob. inuendit. et deueniunt ad nos diuine miseratōes. Et iō dicam? deo illd. Eccl. xxx. vj. Miserece nostri de oim et respice nos: et onde nobis lucē miseratiōnū tuar. Sic etiā am lux diuersas res nasci facit. Unde dicit Dionys. iij. c. de diu. no. q. lux oib. corpibus gram. p. fert. Sic b. s. ego genuit illū q. multos nasci fecit dei filios p. gram. et adduxit eos in glām. q. s. nō designat vocare frēs. ad Heb. ij. Omnes autē q. xpi frēs sunt pnt dici filij spī rituales huius lucis. sic inuēit sba i pncipio huius p. tis posita. Abiit g. vt velim? hāc cla/ rissimā lucē tenebris p. tōz obscuratā predi care. ne de nobis dicat. Qis q. male agit odit lucē et querit tenebras. s. i. ea inuenire. xviij. q. ij. c. pncipio s. Ne sum? de illd. q. b. dr. i. c. hic etenim. xlix. d. il. Albuginē h. i. oculo q. s. ita/ ris lucē videre nō sinit. q. arrogātia lucē sapi entie excecāt. Pupilla nāq. oculi nigra vi/ der. Albuginēz s. d. tolerās nihil videt. Qui em sibi candore sapie tribuit a luce signe co gnitiōis se excludit. et eo claritatē veri lumi nis nequaquā penetrat quo se apud se p. arro/ gantia exaltat. sic de q. b. d. dam dr. in eplā ad Romanos. Dicētes se esse sapiētes stulti fa/ ciunt. Decibi. Nos s. hāc lucē serenissi/ mā q. s. tū possum? extollam? s. g. g. i. s. fulgen/ tissimā. cui p. p. tū oēs p. p. tates lucē. quas ponit Aug. sup. Gen. ad s. ram di. Lux ē sba summe simplex. summe multiplex i. efficacia summe mobilis et absolute penetratōis. et mi nime resistētie et summe disparia et cōtraria generās et p. tias. summe p. uertibil. Omnis natural. motōis pncipiū et origo. sūme p. fecti bil. summe iocūda. summe cōicabil. Un lu/ ce in corpib. nihil ē vtilē. nihil cōius. nihil pulcrē. nihil velocit. nihil subtilē. nihil i/ passibilē. nihilq. s. m. o. i. s. i. n. n. e. n. i. t. Decille Et loquitur de luce creata. Btā em virgo fuit summe simplex simplicitate colūbina. suās illud Mat. x. Estote simplices sic columbe. Itē summe multiplex i. efficacia. nā multipli/ ces filios spūales q. t. die generat deo. Un il/ li p. d. i. c. t. fuit illud Job. v. Multiplex erit se/ mē tuū. Et h. est illd. semē de q. dixit de? s. p. t. i. antiq. Gen. iij. Inimicitias ponā in te et mu/ lierē et semē tuū ac semē illi. Semē g. diabo/ li sunt oēs b. t. s. g. i. s. aduersarij. Semē autēz m. i. s. dei sunt oēs ei? fideles et deuoti Multi plicē q. s. i. s. t. r. u. i. t. d. e. q. o. s. s. u. o. s. Un illi dici p. t.

Prope/ cates lu/ cis Ma/ rie conue/ niunt

illd. Job. viij. Spūs multiplex s. mo ois tui. Itē sūme mobil. vñ p. hac ei? p. p. tate ac p. p. c. d. e. t. i. possum? allegare illud Sap. viij. vbi dr. Est ei i. illa spūs itelligētie s. c. i. s. m. i. t. p. l. e. r. s. b. i. l. m. o. d. e. s. t. d. i. l. e. r. e. m. o. b. i. l. i. c. o. n. q. n. a. t. c. e. r. t. u. s. s. u. a. u. i. s. a. m. a. s. b. o. n. a. c. u. r. e. q. n. i. b. i. l. v. e. r. a. t. b. n. f. a. c. i. t. a. h. u. i. a. n. b. e. n. i. g. n. s. t. a. b. i. l. s. e. c. u. r. o. e. m. h. i. s. s. t. u. t. e. o. i. a. p. p. i. a. c. i. e. s. et q. capiat oēs. spūs itelligibil. et mud. Oib. ei mobilib. mobili/ or. est. et attingit vbiq. p. p. f. suā mūdiciā. Dec/ ibi. Ex q. b. etiā p. z. alia ei? p. p. t. a. s. s. q. est lū/ me penetratōis. Ipa q. s. ē summe et mīme res/ stētie. Sūme diabolo quē cōtinne ipugnat et cui p. n. i. a. s. a. l. u. t. e. r. e. s. i. s. t. i. t. mīme at nob. q. nob. ad eā recurrētib. nō resistit. s. z. cōtinne nos sub sua p. tectōe recipit. Ipa etiā disparia et cōtra/ ria generat et reconciliat. Nō ei erat s. i. r. i. t. e. o. p. p. f. p. c. t. i. m. et maria ē disparitas in creatō/ rē et creaturā adeo q. nō p. t. r. a. n. t. a. m. d. i. s. s. i. l. i. t. u. d. o. n. o. t. a. r. i. q. n. s. i. t. e. t. i. a. i. n. c. o. p. a. b. i. l. i. t. e. r. m. a. i. o. r. c. d. a. n. a. m. a. t. d. e. s. u. m. e. r. i. z. a. f. i. d. e. e. a. Btā igit s. g. o. d. e. i. g. e. n. e. r. a. s. et h. o. i. e. m. z. i. u. i. r. i. t. d. i. s. p. a. r. i. a. i. v. n. i. t. a. t. e. p. l. o. n. e. et h. u. a. n. a. n. a. t. u. r. a. d. i. u. i. n. e. c. o. n. i. l. i. a. u. i. t. A. l. i. e. e. t. i. a. p. p. r. i. e. t. a. t. e. s. l. u. c. i. s. s. u. p. p. o. s. i. t. e. a. p. r. i. s. i. m. e. p. a. t. e. n. t. c. u. i. l. i. b. e. r. d. e. u. o. r. e. s. p. e. c. u. l. a. r. i. q. l. e. z. f. u. e. r. u. n. t. i. n. i. p. a. b. i. d. i. c. t. a. s. g. i. n. e. D. e. q. b. e. t. i. a. a. l. i. q. s. t. a. n. g. i. t. S. a. l. o. m. o. S. a. p. v. i. j. v. b. i. p. o. s. t. p. d. i. c. t. a. s. b. a. s. t. a. t. i. m. s. u. b. d. i. t. U. a. p. o. z. e. s. t. e. m. s. r. u. i. t. d. e. i. E. t. i. o. n. i. b. i. l. i. n. q. n. a. t. u. i. n. i. l. l. a. i. c. u. r. r. i. t. C. a. d. o. r. e. m. l. u. c. i. s. e. r. n. e. i. s. p. e. c. u. l. u. s. s. i. n. e. m. a. c. l. a. m. a. i. e. s. t. a. r. i. d. e. i. i. m. a. g. o. b. o. n. i. t. a. t. s. i. l. l. i. E. t. c. u. s. i. t. v. n. a. o. i. a. p. t. et p. m. a. n. e. s. i. s. e. o. i. a. i. n. o. u. a. t. et i. a. i. a. s. s. c. i. a. s. e. t. r. a. n. s. f. e. r. t. et a. m. i. c. o. s. d. e. i. et p. p. h. a. s. s. t. i. t. u. i. t. h. e. c. ē. s. p. e. c. i. o. s. i. o. s. a. s. o. l. e. et s. u. p. o. m. n. e. s. t. e. l. l. a. z. d. i. s. p. o. s. i. t. o. z. l. u. c. i. c. o. p. a. r. a. t. a. i. n. u. e. n. i. t. s. p. o. r.

Q. beata s. g. o. d. i. c. i. t. l. ā. p. a. s. a. c. c. e. l. a. A. s. s. i. m. i. l. a. t. i. o. i. j.

Inito cōpletorio i. ecclia extinguit f oia luminaria excepta lampade: q. die ac nocte ardet corā altari maiori quia ibi corp? dñi ē. Et qñ sacrilca vel alius frater lumine indiger vadit ad lampades et inuenit. Spūaliter. i. p. passionis xpi omne fidei lumē q. d. ammodo fuit extinctū. q. om/ nes discipuli eo relicto fugerūt. Mat. xxvj. S. z. vna lampas tñmodo accēla remāsit. s. b. t. a. s. g. o. M. a. r. i. a. i. q. l. u. m. e. f. i. d. e. i. l. u. x. i. t. et e. r. a. t. s. i. t. i. g. n. i. s. c. h. a. r. i. t. a. t. s. et h. e. c. s. t. e. r. i. t. i. u. x. t. a. a. l. t. a. r. e. i. i. u. x. t. a. c. r. u. c. e. m. i. n. q. u. a. p. e. n. d. e. b. a. t. c. o. r. p. s. d. n. i. c. a. m. f. i. n. i. l. l. u. d. J. o. s. h. x. i. j. S. t. a. b. a. t. i. u. x. t. a. c. r. u. c. e. J. e. s. u. m. i. r. e. i. u. s. I. n. c. u. i. u. s. s. i. g. n. u. t. r. i. b. u. s. n. o. c. t. i. b. v. i. l. i. m. i. s. m. a. i. o. r. i. s. h. e. b. d. o. m. a. d. e. c. u. m. t. e. n. e. b. e. s. s. u. m. e. o. m. n. i. a. l. u. m. i. n. a. r. i. a. e. x. t. i. n. g. u. u. n. t. v. n. o. e. x. c. e. p. t. o. q. d. l. a. z. s. b. a. l. t. a. r. i. f. i. n. p. l. u. r. i. t. u. d. i. n. e. a. l. i. q. u. a. r. u. e. c.

Gerino. III. Maria lampas ⁊ vas dei

destaz. s. post modicu cuncti ondit. Nec enim
ola significat illud qd s. dicitur. Per extincti
one em alioz luminariu: denotat extinctio fi
dei oim aplor ceterozqz fideliu. Per cade
la s. q. no extinguit s. aliquantisper celat. si
gnificat b. s. q. sola mere larebat i cruce cu
ipo su pisa. licz in corpe semimortua iaceret
int cruce. No e igit aliq tpe extinctu lumen
q. sic p dicitu fuerat. Prou. vi. vbi dr. No ex
tinguet in nocte lucerna ei. Figura at b. h.
Exo. xviij. vbi pceptu de q. i templo sp lucerna
arderet q. nuqz extingui debebat. Nec ei lucer
na fuit bta s. q. sp pmasit accela cora diui/
no altari. ⁊ nuqz fuit extincta: s. suauit lumē
diuie grē pbedu viatoribz: vñ possint videre
via salutis. Nec est aliqz tā ce? cui lumē istud
no possit vñ lumē restituere. Et iō ei? deuoti dī
cunt illi cū ps. In lumie tuo videbim? lumē
D igit oñe de? q. accēdisti hāc lucernā: ⁊ nō
abscodisti cā s. b. modio: s. posuisti sup cā dela
bū vt luceat oibz q. i domo sunt: sic nob face/
re posuisti. Mar. v. ⁊ Mar. iij. No me p
mitas ec d. ill q. caligantibz oculi nō videt hāc
lucernā fulgentissimā. sic Hely. de q. dr. j. Re.
ij. No poterat videre lucernā dñi. Ipa nā/
q. s. q. a principio sue formatōis a te illumia/
ta nuqz fuit lumē pua ta. Cū de illa dicebat
ppha ps. xviij. Qm tu illumias lucernā meā
dñe: deus meus illumia tenebras meas. q. d.
Sic tu illumiaisti mrem tuā quam creasti lu
cernā meā ⁊ oim fidelium: ita fac vt mediante
hac lucidissima lucerna illuminent tenebre
pcoz meoz. Nec ei lucerna splēdēs sup cā/
delabz scē. Eccl. xviij. Ad cui? lumē q. cūqz
bñ direxerit gressus suos: poterit cū ad super
nā priāz puenire dicere illud Job. 29. Splē
debat lucerna ei? sup caput meū ⁊ ad lumen
ei? ambulabā in tenebris.

Q. bñdicta virgo dicitur vas dei
Assimilatio. iij.

A. de appellat b. s. q. multipliciter
Primo vas purz ⁊ nouū. Iux illud
qd i figurā dr. iij. Re. ij. Afferte mi/
bi vas nouū ⁊ mircite i illud sal. Istud em vas
nouū fuit vter? ipsi? s. q. q. vt ait mgi? Ja
cob de varagie i. l. b. s. q. s. Jo dr. nou? q. ab
oi vetustate culpe penit? fuit mud? In istud
aut vas sal lapie missum fuit qñ xps: q. e dei
sapientia in vter? eius intrauit. No soluz aut
illud vas fuit nouū ⁊ purz. s. etia fuit purissi
mum. Iux illud Prover. xvi. Aufer rubigi
nem de argēto ⁊ egrediet vas purissimum.
Deus em fm aliqz abstulit rubiginē ac inse
cnoem oem a semie quo debebat ipa s. q. pcy

pi. ⁊ sic egressum est vas purissimū corporis
fuit. vel salē an infusione aie s. gimis sanctifi
cavit altissimus tabernaculū suū. i. corpus s.
gimē. ps. xlv. ⁊ sic p pceptōem egressum est
in esse vas purissimū. i. ipa s. q. que fuit vas
diuinū oim puritate plectissimū. Possim?
etia dicere q. ipa s. q. in sua immaculata cōce
ptione fuit purz vas qd ab originali pctō fia
it pseruatu. In pceptōe aut s. b. i. dei fuit vas
puri? qd a peccabilitate fuit liberatum. Fuit
em tūc ipa s. q. in grā pfirmata: ita vt nō pos
set peccare nec mortaliter nec venialiter. fm
theologos in. iij. dñi. iij. In assumptōe at ei?
glōsa: qñ i corpe aia fuit glificata: vas istud
factū est purissimū. q. immortalitate ac passī
bilitate atqz eterna fuit puritate decoratum.
Secdo fuit vas pfundū p pfundā hūilitatē
⁊ iō meruit dei grā pfunde adimpleri. For
nāqz nīm ē vas qd tunc pfunde fodit qñ p
funde hūiliatur. Sed sunt qdā qz cor em
cauat ⁊ fodit i supficie. qz hñt hūilitatē i ore
⁊ exteriori puerlatione. Supbia s. q. hñt i cor
de. iuxta illud Eccl. xix. Est q. neqer se hūi
liat ⁊ interiora ei? plena sunt dolo. Alij vero
sunt q. hñt cor folum ⁊ pcauū vlsqz ad medi
um. sicut sunt fūi dei. q. sicut humilant exte
rius in signo puerlationis: sic etia humiliat
interius in medio cordis. de q. b. dr. Michē
vj. Humiliatio tua in medio tui. Null? aut
vñqz fuit q. habuerit cor pcauū vlsqz ad pfundū
dum. i. q. ita se humiliauerit sicut xps ⁊ beata
virgo. Ille em pfundē se humiliat q. rārum
descēdit qñtum descendere pōt. Xps autē hoc
egit quādo descēdit vlsqz ad susceptōez natu
re nostre: ⁊ vlsqz ad toleratōem pene ⁊ mors
vituperose. Unde inq. aplus Phil. ij. q. ex
inaniuit semetipm forma serui accipiens tē.
Similiter ⁊ beata s. q. nō potuit pfundius
descēdere: nec magis se humiliare qz qñ ipsa q.
erat celi terrez dñā ⁊ dei mater electa se an
cillam ⁊ pedissequā appellauit. Et qz pfund
ius se humiliat qz aliqua creatura: s. tan
tam gratiā recepit qñ tā aliqua pura creatu
ra recipere potuit. Tercio vas dr. solidū: qz
nunqz fragi potuit. Cū de illa dicit pōt illud
Eccl. i. Quasi vas auri solidū ornatū omni
lapide pioso. Lerere aut mulieres frangunt
tur in picipēdo p s. ginitatis violationem si
ue defloratiōem. In partēdo aut frangunt p
dolore ⁊ afflictōem. Frangunt etia in vita p
multoz pctōz pperatōem quia qdlibet pec
catū frangit cor humanū. Cū Eccl. xxi. dr.
Cor factū quasi vas p fractū: omne sapienti
am nō tenebit. Frangunt etiam in obitu p

Vas so
lidum.

Maria
vas mi-
rabile

incineratoz seu corruptoz. Ipa at bndicta
go fuit vas solidū. qm suo pceptu habuit ire
gritate. i. pta locū dicitur i vita ptingit stabili-
tate. i. obitu pō iduit immortalitate. Quarto
fuit vas admiradū. aut illud Eccl. 43. Vas
admirabile op' excelli. Si enī eēt aliqd vas
qd mar' p'cepto p'ieret. ita q sup capacitate
toti nate create p'terū eēt i infinitū mar' p'ri-
nere. tū ab ipo p'ieret. istd eēt vas mirabi-
le t stupēdū. s. si vas enī clausū recipit in
se aliqd t effuderz sine aliq sui aprōne. istud
vas diceret mirabil' t stupēdū. Si pō eēt
aliqd vas qd vinū t aqua siml' sine aliq me-
dio p'ierz. t tū nlla p'mixtio fierz. p'fecto istd
vas eēt mirabilissimū t stupēdissimū. Tale
at vas fuit b. vgo. qm illd qd i suo vfo p'ine-
bat mar' i infinitū se erat. Istū g vas v'gine
um qd p'mixtū dū quē celi t celoz capere
nequunt. ij. Para. vj. fuit mirabil' stupēdū
t io canit ecclia t fuerit vba dūm Augu. di.
Scā r'ma clata v'gineas qbz te laudibz esse
ra nescio. qz quē celi capere pō. tu. gre. 3. Ipa
ec enī clausa d' filii i vfo suo recepit p' p'ce-
ptoz. Et silt itact' clausū v'gineas illū effu-
dit p' p'mixtū. Et io vocat' Lan. iij. or' cō-
clusus t fons sig'. In isto eē vase sui vteri
hūit vinū diuitiaz t aqua humanitatz. t tū
illa fca ē p'mixtio seu p'fusio nafaz. vñ cūit
ecclia. De hō fac' ē. id qd fuit p'mixtū t qd n
erat assūptū. s. p'mixtū passus neqz diuinitoz
Quito fuit vas aromaticū. In ei' a vtero t
aio fuerit pēs oim arom. artū. i. p'mixtū De qbz
ipa inq'r Eccl. xliij. In me ois grā vite t ve-
ritatz. i. me ois spes vite t p'mixtū. Nā ipsa est
spēs aromatica q' uiuificat mortuos. t io ait
In me ois spes vite. Ipa eē est spēs illa q' il-
luminat cecol. t io s'bdit. t p'itatz. Itē illa spe-
cies q' sanat infirmos t desperos. t io addit. i.
me ois spes vite. Itē illa spēs q' roborat cō-
firmat debiles t languidos. t io s'bdit. t p'ru-
tis. In isto eē vase p'mixtū vnguentū s. oēs in-
firmates. Nā i ea ē vnguentū qd p'mixtū tu-
more supbie. s. p'sideratō sue hūilitatz. Itē il-
lud qd exstinguit hydropisim auaricie. s. p'si-
deratō sue paupertatz. Et illd qd expurgat i-
mūdiā luxurie. s. p'sideratō sue honestatz t
p'ginitatz. t sic te singul'.

Q. beata vgo dicitur rota dei
Assimilatio. v.

Itē Ezechiel pph'a sūi li. c. j. Appa-
ruit rota vna sup trā iūē q'tuor aia/
lia hñs q'tuor facies. Decat rota si-
gnificat b. v'gine. Ipa em fuit rota demōibz
terribil'. Sic em leones terreni qñ audiunt

strepitū rotaz. ita ipi demones fugiūt cū au-
diunt iuocari t noīari hāc rotā diuinā. Un-
de inq'r ps. Vox tonitruī tui i rota. Ista at
rota sup terrā fuit a terrenis eleuata cogita-
tione: affectiōe t puerlatōe. Itē fuit iuxta q'tuor
animalia. q' em expōitōres significant
euāgelistas. iuxta quos ipa fuit cū eis puer-
san do: atqz eos instruendo. Habet qz quat-
tuor facies. i. quatuor p'uites cardinales. s.
iusticiā. p'udentiā. fortitudinē t p'antiaz
Uel quatuor facies. i. q'tuor aspect'. quoz
vñ verit ad deū p nobis intercedēdo. Ali-
um ad paradysum. i. ad beatos: eos lertifican-
do. Lertifican' em sancti q' sūnt i celo n soluz
respectu regis s. etiā regine. q' mediāte salua-
ti sūnt. Tertiū pō verit ad mundū miseran-
do t protegēdo. Quartū aut verit ad dya-
bolū extirpando t expellendo. Unde dicit
demōibus esse terribilis vt castroz acties oz
dinara. Lan. vj.

Q. beata vgo dicitur sedes dei
Assimilatio. vj.

Nā aqila volans iohes euāgelista
i Apoc. iij. Uidi: ecce sedes posita
erat i celo. t sup sedē sedes rē. Nec
aut sedes figurat beatā v'ginez que dicitur sedes
rōe artificij. qz ad modū sedis sui: artificia-
ta. Nā sedes est a terra eleuata. t infer' dan-
sa t supius apta. Ipa aut bndicta vgo fuit
eleuata a mundo. clausa peccato. t apta deo.
Et ideo propheta inq'r deo ps. xliij. Sedes
tua deus i seculū seculi rē. Ista autē sedes
posita est i celo. s. empyreo. adhuc viues po-
sita erat affectione t p'emplatiōe. Nūc autē
est ibi gl'ificata habitatiōe. Unde idem p'p-
heta ait ps. x. Dñs i celo sedes ei' rē. Uel
posita est. id est p' fidē firmiter stabilita. i. in ce-
lo. i. in ecclesia militante. Supra hāc autē se-
dem virgineā erat sedens scz christus dei fili-
us. qui licet sup ipsam esset dignitate. tamen
in ea sedit t quiescit incarnationis humilita-
te. iuxta illud Ezech. xliij. Princeps ipe
sedebit i ea. De hac autē sessione p'edicatū
fuerat Isa. xvj. vbi dicitur. Preparabitur i
misericordia solū. t sedebit sup illud i veri-
tate. Et ps. ix. inq'r dauid. Sedisti sup thro-
num qui iudices iusticiā. Sedere enim p'ro-
tribunali i sententijs p'ferēdis: multum
operat'. Et ideo debet sedendo sententiare ius-
dices. vt per glo. in. c. bone. de postula. p'ela.
quia sententiā aliter nō valeret. Arg. s. qz or-
do iud. p'ol. ser. l. ij. s. et bonorum. Et facit
C. de offi. iudi. l. pma. t in auten. de iudi.
s. sedebūt. t. C. de sen. exp'ri. rei. l. si. Sup

Snia se
dendo se
raur

Sermo. III. Maria sedes dei et ciuitas

Ita igitur regale sedes oia iudicia sua et faciet.
Un ps. xlvij. Sedebit dominus rex in eternum.
Et ps. xlvij. De sedes sup sedes etiam suam.
De q sede etiam inq. Itas ppha. c. vj. sui li
bi dices. Uidi dominum sedentem sup solium excel
sum et eleuatum etc. Ita aut sedes excelsa et ele
uata a b omni ster core peccati fuit deo an secula
ordinata. Un ipi deo inq. ppha ps. xlvij. Pa
rata sedes tua ex tunc a seculo tu es. Et ronez
huc assignat ps. sequenti. dicens. Nunc ad
adperet tibi sedes iniquitatis qm dicat. Absit
De hac etiam sede ide ppheta ait ps. xlvij. Dominus
in celo parauit sedes sua: et regnum ipsi omnibus
diaboli. Qui vult g a deo obtinere aliquam
gratiam: debet eu rogare et dicere illud Sap. x.
Mitre illa de cel sanctio tuus: et de sede ma
gnitudinis tue. Sic aut et cur d. Baruch
in. Qui sedes i sempiternum. Ip sedet i regine
pgram. et nunc pmiit diaboli i illa sedere p
cipia. Ita etiam ipa bndicta ego sub vmbra
gracie eius semp sedet. Un inquit Lant. ij.
Sub vmbra illi que desiderauerat sedi Ipa
etiam prope filium suum sedet i celo. in illud ps.
xlvij. Erit regina a dextris tuis etc. Licet
em aduocati non debeant sedere cu iudicib:
in aut. vt ab illis tribu. et qui supra eos sunt.
Saluamus. et c. de postu. l. quisquis. Tame
hoc fallit in qbusda aduocati ppter eoz digni
tatem. C. de offi. diuer. indi. li. Et talis est be
atissima virgo.

Q. bndicta virgo dicitur ciuitas dei
Assimilatio. vij.

Exponit
ps. fun
damenta
cia etc.
a
Lexus de alex sup. ps. lxxvij. ex
ponit illa psalmi de beata regine. sic
dices. Fundamenta ei in montibus
sanctis. i. in pphetis et patriarchis et regibus ex
quibus ipa beata ego origine traxit. sic pater
in genealogia eius. Mar. j. Ipa etiam d. syon
Ila. xlvij. Mita in fundamentis syon lapi
dem angulare pbatu pccosum in fundamen
to fundamentu. Lant. syon porte fuerit qnos
sensu q clausi fuerit omne noxiu et inho
nestu et apte ad bonu. Un aures ei q clausu
erat porta mundi strepit qm ingressus est ange
lus ad egredere sunt saluati ois eius. Et por
ta eius cordis que contra plensum viri clausa
erat aperta fuit diuine voluntati quando dixit
fiat mihi sicut vobis. Ezch. xlvij. Por
ta be clausa erit et no aperiet: et vir no transi
bit eam. qm dominus deus isrl ingressus est per
eam. Dicit aut beata ego syon qz sicut syon
erat loc amineissim et iustissim in hierusa
lem. sic beata ego in ecclesia etiam triumphante
Diligit g deus portas syon. i. sensus bre regis

sup oia tabernacula Jacob. i. pl. qz corpa ali
arum regum. Corpa em dicunt tabernacula.
ij. Pet. j. Velox est depositio tabernaculi mei
ad Heb. vlt. Habem altare de q edere n ha
bent potestate q tabernacul deseruiunt. Virgi
nes aut bene dicunt Jacob. qz lucrare sunt: et
supplatauerunt fomites q in bra regine omnino
extincti sunt. Sequit. Gloriosa dicta sunt de
te ciuitas dei. Beata ego est ciuitas dei de qua
multa gloriosa dicta snt et p dicit p pphas. vt est
illud Ila. vij. Ecce ego pcepit et piet filiu. Et
Ila. xj. Egrediet rega de radice Jesse etc. Et
Diere. zi. Nonu faciet dominus sup terram etc. Et
Lant. vj. Pulera es amica mea: luanis et de
cora sic hierlm. Et multa alia gloriosa dicta snt
de hac ciuitate. qz snt aut mte roes qz bea
ta ego d. ciuitas. qz multa i ea fuerunt q in ci
uitate ptingit repere q pnt notari i his libris
Rex. phil. ppls defensio. reple. tom. lex. fons
scola. lud. opes. comeria. par. cib. arma. In
bra em regine fuit rex. xps. et q Apocat. xix.
Rex regu et dñs dñanru. Ite i ea fuit pul
tpe xps assistens ppter futuror bonorum. ad
Heb. ix. Ite in ipa fuit ppls. qz visceribz mi
sericordie sue oes ptebatur et adhuc cōtineret.
Un dñi misericordie. sic Paulus habebat i
se populu cu dicebat ad Phil. j. Sic est mi
hi iustu b sentire p omibz vobis eo q habeam
vos i corde meo. Et ad Gal. iij. Filioli mei
quos iter parturio etc. Ergo habebat eos in
vtero. Ite defensio Lant. viij. Ego murus et
vbera mea sic turre. Ite reple Apoc. xij. Do
minus etc. ois pores replu illi etc. Et ad itam mlti
ta reple et eccle sacre sunt ad honore ipsius.
Ite domus est i ea. i. reginalis aula: in q xps ha
bitauit. Prouerb. ix. Sapia edificauit sibi
domu. Et lex. de q Prouer. vi. Et lex clemen
tie in lingua ei. Et fons. Eccl. xlvij. Quasi
fluiu torit. et qz aqua ducit exiit de padiso. Et
scola. Lu. ij. Maria sruabat omia sba hec
pferes i corde suo. et Lud. Zach. viij. Pla
tee ciuitatis implebunt infantibz et puellis lu
dentibz. ij. Re. vj. Dauid saltabat torz viri
bus cora archa. saps an beata regine. qm ad
dixit ea in supna hierlm. Un canit ecclesia.
Assumpta est Maria in celu: gaudet ange
li: laudates bndicunt dñm. Ecce lud. Et opes
virtutis et gratie. Unde dixit ei angelus Lu
ce. j. Ave gratia plena. Prouer. vlti. Mul
te filie congregauerunt sibi diuitias: tu sro su
pergressa es vniuersas. Ite comeria. Pro
uerb. xlvij. Veritate emer noli vedere sapias
Prouer. vltimo. Syndonem fecit et vendi
dit et tradidit eaz cananeo. Et par. ps. l47

Maria
quare d
ciuitas

Qui posuit fines tuos pacē. qz in brā hūgine
nō fuit rebellio carnis s̄ spūm. quia omnino
extinctus fuit fomes i ea. Itē cibo. Lan. vii.
Uter tu? sicut aceru? tritici. In ei? em ven
tre fuit granū frumēti. abo angloz z hoiū
vel vter. i. pietas. Itē arma. Lan. iij. Mil
le clipei pendēt ex ea. Dis armatura fortitūz.
I Memoro ero raab z babilōis sciētū me. i.
gentiliū z pctorū vt ad me puerant. Et po
stea i p̄ticulari determinat dicens. Ecce alieni
gene. i. gētilis. z tyr? i. pctorēs aliq q sunt in
angustia p̄nie sic p̄us erat in angustia vicio
rum. Tyrus em interpretat angustia. Et po
pul? ethyopiū. i. vicioli q erāt deformes z ni
grip p̄tīm. hi oēs fuerūt illic ad me currētes
Memoro igit ero. i. ad miserēdū z nō ad pu
mendū. Neemie. v. Memoro mei in bonū.
Raab. Per Raab at meretricē intelligitur
aia que sepstrauit vicij. Raab em latitudo
interpretat. z significat eos q vadūt per latas
viā que ducit ad p̄tōem. Mat. vij. Ba
bylon s̄o p̄fusio interpretat. z significat aiam
p̄fusam p̄p̄ p̄tā. quoz oīm ego memor ero.
z miserebo: sciētū me. i. me laudātū: z ad
me deuoto corde recurrentū. **Q** Nūqd syon
dicit. Hoc etiā de beata hūgine exponit. q sy
on d̄. eo q de syon. i. de iudeis nata est. sicut p
pheratū est ps. cix. Uir gā fortis tue emittet
dñs ex syon. Itē d̄ syon: quia p̄templatiua
erat. De hac ḡ dicit. Nūqd syon. i. beata hū
go p̄templās celestia dicit corde vel ore de fi
lio suo. Homo s̄z purus est. qsi dicat. Non
quia Olee. xj. ipe ait. Ego deus z non hō.
s̄z tm̄ i medio tui sc̄tus zc. Quia aut credi
tura erat eū eē deū z hoiem. ad de vtrāq natu
ra subiūgit. Hō nār? est i ea. Ecce hūanitas
Et ipe fundauit eā altissimus. Ecce diuitas
Hoc em esset impossibile in puro hōie. Qui
em fundauit ciuitatē prior est ipsa ciuitate.
Qui aut naseit in ciuitate posterior est illa.
Hō natus est in ea. Nō dicit puer s̄z homo
Diere. xxxj. Nouū faciet dñs sup terrā: fe
mina circūdabit vīz. Hoc dicebat salomon
se ignorare. Proverb. xxx. Quartū penitus
ignoro. Uīa viri i adolecētia. i. in hūgine. Et
ipe nō angel? fundauit eā. i. beatam hūginem
Hec est em ciuitas fundamēta habēs: cuius
artifer z p̄ditor deus. ad Hebr. xj. Eccl. x
iij. Qui creauit me requirit i tabnaclo meo.
fundauit. s̄i s̄tutibz. sic ciuitatē vlt̄ replūz.
Ipa em fuit ciuitas summi dei z templū ve
ri Salomonis de cui? fundatōe. iij. Re. v. in
fine d̄. Precepit rex vt tollerēt lapides grā
des. z lapides p̄ciosos i fundamētū repli.

fontes emīnētes i fundatōe br̄e marie. Nec
miz. qz vt d̄. i. Paral. xxx. Non hōi para
bitatio s̄z deo. Dñs narrabit. i. narrabit.
In scripturā p̄p̄loz. i. p̄ scripturas exposital
z directas ad populos. z i scripturā p̄ncipūz
hoz q fuerūt in ea. i. Moysi z p̄phetarū z
ap̄loz. In multis em scripturā narrat de brā
hūgine. Vel populos possum? vocare paupe
res p̄phas: sicut fuit Amos. Principes ho
ditiores z nobiliores sic dauid z Isaias. vlt̄
populoz. i. gētiliū. qz sybillinis s̄ibz est p̄di
cta. z p̄ Job q gētilis fuit. Et p̄ncipū. i. p̄o
phetarū de iudeis. Vel p̄ncipes dicunt edito
res scripturarū. vt p̄phete z euāgeliste z ap̄l
Populi s̄o expositores eorūde. vt Hiero
nym? Augustin? z aliq. Vel populi dicunt
sancti aliq ab ap̄lis. Principes s̄o apostoli.
Ps. Constitues eos p̄ncipes sup oīm terram
Et hi oēs fuerūt i ea. i. p̄corde fuerūt in la
de hūgis. nō contra eā vt heretici z pharisei.
Sicut lerantū oīm habitatio i lericiā dei ge
nitrix. Isa. l. Gandiū z leticia luent i ea.
In forti em munitiōe habitāt hōies securi
leri. i. infirma aut sunt timidi. Itē i magna
munitiōe z opulētia oīm est spes z refugiu.
Et s̄it ad beatā hūginē oēs p̄ugere debet que est
turris fortissima z expugnabilis. z terribil
inimicis vt castrorū acies ordinata. Lan. vij.
Opulētia est d̄ntū z grāz abūdācia. qz grā
z glia plena. Maxima aut est charitatis am
plitudine q omēs amplectit. Unde ei canit
ecclia. Sub tuū p̄sidiu p̄fugim? sancta dei
genitrix zc. Bñ em ei p̄perit qd de filio eius
d̄. Deut. xxxij. Dilxit p̄p̄los. Dñs sancti
in manu ei? sunt. Prop̄ h̄ bñ d̄. Sic leran
tū zc. Quia ex his oibz multa est leticia hīs
q ad eā p̄fugūt. Isa. vlt̄. Letamī cū hierlm̄
z exultate i ea oīs q diligitis eā. Nos vero
possumus z debemus ei dicere illud Judith
xv. Tu glia hierlm̄: tu leticia isrl. tu honorū
ficientia p̄pli nostri. Hec Alexander vbi s̄.
Nos s̄o sup̄dictū psalmū possum? ad lit
teram exponere de immaculata p̄ceptiōe beate
hūgis. Cui? p̄seruatiōez ab originali p̄tō vo
lens declarare eximi? p̄phetarū Dauid dixit
fundamēta eius. i. hūginis. In montibz san
ctis. Nō qualiter intelligat exposui in p̄ma
pre p̄ncipali hui? op̄is. p̄mone. ij. in exordio.
Volens ḡ Dauid ostendere q beata hūgo que
est vīa ciuitas dei: nunq fuit a diabolo dei
imico p̄ p̄tīm possessa: ait. Fundamēta eius
in montibz sc̄tis. i. i mōte innocētie z puritat.
in mōte iusticie original. z i mōte diuic gre
p̄seruantis. quasi diceret. Quia in hīs mon

ps. sū
damēta
de hūgis
p̄ceptiōe
exponit

ibus fuit fundata. i. decepta. ideo nunq̃ ab
hoste maligno fuit capta. Nunq̃ em̃ diabo
lus his moribz appropinquare potuit. Ro
ne aut̃ quare deo voluit brām s̃gine fundare
in his moribz: et assequenter p̃seruare ab origi
li peccato assignat dices. Diligit dñs portas
syon sup̃ om̃ia tabernacula Jacob. quasi di
cat. Nolite mirari q̃ deo fecerit hāc s̃in glārē
gratī sue matri. Nā diligit dñs portas sy
on: id est ipsam bñdictā virginē: que est po
ta celestis civitatis. i. paradisi. sup̃ om̃ia ta
bernacula Jacob. id est sup̃ om̃es angelos et
sanctos. Et ideo voluit eaz̃ maiori puritate
fulgere: et maiori bz p̃uilegijs gaudere. ac ma
gis gloriosam esse. Et p̃pter h̃ subdit. Glo
riosa dicta sunt dñe civitas dei. De nulla em̃
pura creatura vnq̃ dicta fuerunt tā glōsīa:
q̃ de s̃gine hac bñdicta. ¶ Quia s̃o Danid
hic appellat ipaz̃ civitatē dei. est sciēdū q̃ oīs
anima p̃or̃ dici civitas. S̃z aīa cuiuslibet re
probi dicitur civitas Babylonis. q̃ vt s̃. dictum
est interpretat̃ p̃fuso. q̃ plena est p̃fusione pec
catōz. Et in ea regnat Nabuchodonosor. i.
diabolus in supbia sua. Aīa aut̃ cuiuslibet ele
cti dicitur Hierusalem. que interpretat̃ visio pacis.
in qua regnat Salomon rex pacis. i. x̃ps
Hierusalem aut̃ edificat̃ vt civitas ex auro. et
argento a lapidibz p̃ciolis. i. ex opibz dilecti
onis dei et p̃mū: cū meditatōibz et p̃empla
tōibz p̃ciolis sup̃ fundamentū fidei Ihesu
christi. De quo fundamento dicit. j. ad Eph̃.
iq̃. fundamentū aliud nemo ponere potest:
p̃ter id quod positū est: q̃d est christus Ihs.
Nūc aut̃ dominus custodierit aīe civitatē: fru
stra vigilat qui custodit eā. ps. cxxv. Verū
nulla anima tā p̃prie potest dici civitas dei:
sicut beata s̃go post filij. Ipsa em̃ p̃ excellen
tiam dicitur civitas: maxime p̃p̃ficia. Primo
p̃pter plenā vnionē. Dicit em̃ civitas quasi
civitas vnitas. s̃m̃ Isidor. xv. ethimol. Unde
saluator noster cū misit duos de discipul̃ su
is ad civitatē hierosolimā: (quia plena erat
sectis et divisionibz ac peccatis) nō dixit. Ire
in civitatē: sed in castellum. vt habet Math̃
xxj. seruans illā regulā. Si rep̃ueris: nec
nomen habere mereris. Nomina em̃ debent
essetibz consona. s̃. est et aliud. cum simili
bus. insti. de dona. In anima aut̃ nostra sunt
quasi ciues multi et varij cogitatus et affect̃
ac desideria quasi viri. passionēs vero quasi
mulieres. Qui om̃es debent p̃uenire in vnū.
s̃z vt cōsument se diuine volūtati: queren
do semp̃ gloriā dei et p̃fectū salūtis. Uñ Ale
xander de ales sup̃ ps. xlv. ait. Tunc erit ciui

tas quasi civit̃ vnitas: si om̃es cogitationes
affectiones et desideria vnanimiter in deum
tendāt. Quod quidē excellētissime fuit i ipsa
bñdicta s̃gine. De qua igitur scriptus. Odilio
in quodā s̃mone. Om̃is Marie actio sp̃ in
tenta fuit in dño. Et Alexander de ales vbi
supra: exponēs illū ciuisdē ps. fluminis im
petus letificat civitatē dei. et ipsa glōsiosa s̃
gine ait. Ipsa fuit civitas quasi civitum vni
tas. quia in ea fuit rōnis et sensualitatis ple
na concordia. ¶ Secūdo dicit civitas p̃pter cō
gruam p̃uisionē. Oportet em̃ civitati bene
prouideri ne facilliter capiat̃ ab hostibz. et iō
requirit̃ vt circūquaq̃ habeat fossatā: ne pos
sint hostes appropinquare ad muros. Hoc
aut̃ fit circa civitatē anime p̃ humilitationē:
qua quis seipsum deijcit. et infra se statuit p̃
sui p̃p̃ius reputatōnem: cognoscēs se ad ima
descendere ex p̃pria p̃ditōe et inclinātōe ad
mala. Debet etiā civitas esse in portis bñ ca
stodita: et habere bonas portas ac fortes: ne
facilliter possint ad terrā p̃sterni. et sic civitas
ipsa ab hostibz dep̃dari. Porte aut̃ anie sunt
sensūs exteriores. i. vīus audit̃. gust̃. odo
ratus et tactus. q̃ etiā appellant̃ fenestras per
quas intrat mors peccati ad aīam. iux̃ illud
Hier. ix. Mors intravit p̃ fenestras n̄ras.
Oportet igit̃ nos sollicitē vigilare circa custo
diam h̄az̃ portaz̃. Non em̃ sufficit custodia
angeloz. De qua dicit dñs. Is. lxij. Sup̃
muros tuos hierusalem p̃sterni custodes. i. an
gelos. Tota die nō tacebunt. i. excitātes ani
mā ad bonū et ad deū laudandū. Sed neces
se est q̃ quilibet p̃ se vigilet p̃ p̃sideratōem et
discretiōem: ne ingrediat̃ inimicus alicuius
vanitatis p̃ ipas portas. et ne tanq̃ civis in
grediat̃ s̃ specie alicuius boni defect̃ curiosita
tis. Uñ in figurā legit̃. ij. Reg. iij. q̃. H̄sbo
seph filius Saul regis israel posuerat ancil
lam ad custodiā porte palaci sui. que nō ste
t̃e vigilans s̃z dormitauit. Uñ ingressi per
portā principes latronū Rechab et Banaa:
clam occiderūt illū in lecto q̃d scēte. Et q̃ si
gnificatur q̃ quādo p̃sideratio et discretio q̃
debet custodire portas sensū dormitat et nō
vigilat ad custodiendū: ipsi demones laren
ter suggestionibz malis subintrāt. et ablati
frugibz virtutū animā occidūt. Oportet etiā
am civitatē esse fultāz victualibz et aq̃e: ne
fame et siti pereat inhabitātes. Viemalia ā
aīe sunt sacramēta que ipam pascūt et refici
unt. Aque s̃o sunt doctrine sacre quibz con
tra calozē laborē et tentationū refrigerantur
Omnia aut̃ ista fuerūt p̃fectissime in beā s̃g

S
Maria
sicut ciui
tas fuit
congrue
prouisa

et

Maria
sicut ci-
tas fuit
recte gu-
bernata

gine. Et iō p excellentiā ciuitas dicitur. Fuit em
humilitate pfundissima. Unde ipa ait Lu-
ce. j. Resperit humilitatē ancille sue. Et qn-
to magis se humiliatit: pntes suas occultā-
do. tanto magis deus illā manifestauit. vt i-
pleretur illud quod inquit filius ei⁹ Mat.
v. Non potest ciuitas abscondi supra mōtes
posita: id est supra altam perfectionē pntuz
Oprime etiā custodiuit sensus suos. Et iō
nihil inquinatū intrauit in illā. Sapie. viij.
Sacramēta quoqz suscepit tempe suo. vt dis-
fise declaratiū est in quarta parte principali
huius opis sermōe. xj. parte prima et tertia.
In ea etiā nunqz defecerūt aque salutis do-
ctrine. Unde Lu. ij. dicitur. Maria cōseruabat
omnia verba hec. s. dicta de filio et a filio. cōse-
rens in corde suo. s. cū his que de eo pnuicia-
ta erant a pphetis. Et sic humis impetus. s.
seruatis sapie. l. scificat ciuitatē dei. i. beatam
pntem. ¶ Tercio dicitur ciuitas ppter rectam
gubernatiōem. Ad bonitatē em ciuitatis re-
quiritur q habeat bonum regimē et puidas
gubernatiōem. Nā Eccl. x. dicitur. Ne terre cui⁹
pnceps est puer. i. cuius rector sensibilibus et
vanis intēdit vt puer. Eccl. x. dicitur. Bra-
dianus. viij. dicitur. s. j. q. fm Platonem illa ci-
uitas iustissime ordinat. in qua quisqz ppi-
os nescit affectus. i. passiones et appetit⁹ su-
os inordinatos. Est g in ciuitate aīe vt rex
vel regina voluntas que habet imperare om-
nibz potētis. Unde Anselm⁹ in li. de conce-
ptu pntis ait. Volūtas est regina et domi-
na in toto regno aīe. Dñ aut volūtas pecca-
to pntit. iā nō est dñā siue regina sed serua
et nō nisi male potest talis ciuitas aīe guber-
nari. Ne igit erret regina ista: et de dñā effici
atur sua: debet semp hēre pntem cum ratiōe.
Nā Prouer. xij. dicitur. Qui cūcta agunt cum
pntis multa gubernant sapia. Et ideo iquit
sapies Eccl. x. dicitur. Fili sine pntis nihil faci-
as: et post factū nō penitebis. Que em cū cō-
silio fiunt bñ vt plurimū fiūt. l. humanū. C.
de le. l. dubiū nō est. C. de repu. Item pntis
et deliberatio homines a malo iudicio retrahit
et refrenat. vt no. Archid. in c. anteriorum.
ij. q. vj. Ratio igit pntis sit aīe si dei ci-
uitas vult esse. Sinderesio aut secretarius:
q nunqz fallit: arguens illicita et approbans
verita et salutifera. Imaginatio aut et memo-
ria referendarij. Cogitaciōes pō desideria et
passiones subditi: q debent bñ gubernari. Et
tūc poterit de ipsa anima dici illud Iste. j.
Ciuitas fidelis: iusticia habitauit in ea Que
omnia fuerunt excellētissimo modo in bea-

tissima virgine. que semper fuit recta a spī-
tus sancto. Unde de illa potest dici illud Iste.
lxij. Spiritus sanctus ductor ei⁹ fuit. et om-
nia fm dictamen rationis et bone cōscientie
fecit. Et ideo fuit illa inclita ciuitas dei: de
qua exponi potest illud quod inquit. Johan-
nes Apocal. xij. dices. Vidi ciuitatem san-
ctam Hierusalem descendētē de celo a deo pa-
ratam sicut sponsam ornata viro suo et ha-
bentē claritatē dei. et lumen eius simile lapi-
di preciosi Iaspidis et sicut cristallum. et ha-
bebat murū magnū et altum. et habebat por-
tas duodecim. et murus ciuitatis habens du-
odecim fundamenta. Et hec ciuitas in qua
dro posita est. et longitudo et latitudo et alti-
tudo ei⁹ equalia. Et erat structura muri ei⁹
ex lapide iaspide. Ipsa vero ciuitas de auro
mundo simile vitro mūdo. Fundamēta mu-
ri ciuitatis omni lapide pioso ornata. Fun-
damentū primū iaspis. Secundū saphir⁹.
Tertium calcedonius. Quartū smaragdus.
Quintū sardonius. Sextum iardius. Se-
ptimū crisolitus. Octauū berillus. Nonus
topasius. Decimū crisopasius. Undecimū
iacintus. Duodecimū amethystus. Et duode-
cim porte: duodecim margarite sunt per sin-
gulas. et singule porte erant ex singulis mar-
garitis. Et platee ciuitatis aurū mundū tā-
qz vitru plucidū. Et templū non vidi in ea.
Dñs em deus omnipotēs templū illius est et
agnus. Et hec ciuitas nō eget sole neqz luna
vt luceat in ea. nā claritas dei illuminat illā.
Lucerna eius est agnus. Hec ibi. Et quibz
omibz patet mūdicta et claritas incōparabi-
lis huius ciuitatis. Nemo igit ea immūdas
fuisse aliquando affirmare psumat. ¶ Licet
aut omia pdicta de ipsa exponi possent: tū vi-
tande pluritatis causa solū dico q ipsa bñdi-
cta virgo optime dicitur ciuitas dei sancta. qā
fuit munda. deo dicata et firma. Unde ipsa
ait Eccl. x. dicitur. Et sic in syon firmata suz. Fu-
it etiā hierusalem: que interpretat vltio pa-
cis. Ipsa enim ait vbi supra. In omnibz re-
quiem quiescit. Itē dicit descendisse a deo. qz
ab eo fuit edificata: et data in ciuitatem refu-
giū peccatoribz. Et ab ipso deo parata. s. vir-
tutibus. Et vt sponsa ornata omni grā. vt. s.
esset sponsa ipsius dei patris: ex qua pntē spi-
ritus sancti generaret redemptor: humani ge-
neris. De qua fulgentissima ciuitate glorio-
sa dicta sunt maxime triplici rōe qua ipsa di-
citur ciuitas dei. Primo quia deus ipaz fun-
dauit. Sicut alexandria sic est dicta qz Ale-
xander ipsam fundauit. Et vrbz Roma sic

Maria
ciuitas
dei ppro-
pter ma-

Bermo. III. Maria Civitas

dicta ēa Romulo ēa fundate. Un de ipa bñ
dicta dei civitate ait ppha ps. xlvij. Sic au
diunt. i. ex veteri testamento figuratū. sic vi
dim? impletū. i. civitate dei nra. hinc gl'io/
sa. Deus fundavit eā in eternū. Un ipa ait
Eccl. xxiij. Ab initio. i. a deo. q est in itū om/
nis creature. z an secula. i. spalia creata sum.
sz pdestinatōe mēre diuina. Si ergo deus
fundavit eā in eternū. g in pceptōe sua non
comit p originale peccatū. Et ppter hoc ca/
muit in officio pceptionis. Gloriosa dicta
sunt de hinc Maria. qz fundavit z pserua
nit eā altissimis alla. **¶** Sedo dicit civitas
dei. qz ptime possedit eā deus z temp posside
bit. Peccator em possidet a diabolo p culpā.
Iuxta illud Lu. xij. Cum foris armatus cu
stodit atriu suū. in pace sunt omia que possi/
det. quia cū ipse diabolus possidet animam:
ita eā custodit q eius tentationibz acquiescit
Bonū aut a dno possident. nō solū p guber/
nationē z dominū. sed etiā p grām. z obediē/
tiam. Un illi dicit ei ps. Tu possedisti re/
nes meos. id est affectus. Idē quoqz ppheta
inquit deo de electis eius. ps. lxxij. Memoz
esto pgregationis tue. quā possedisti ab in/
itio. Et talimodo dicit aliqua civitas. alicuius
regis. quia ab eo possidet. z sub ei? dominio
est. sicut Parisius dicit esse civitas regis francie
z sic de singulis. Beata igit hgo p hunc mo/
dum dicit civitas dei. qz temp fuit ab illo pos/
sessa quiete z sine aliqua vl' minima rebello/
ne. Un ipa ait Prover. viij. Dns possedit
me in initio viar suar. Si g deus ab initio
z temp possedit eā. pfecto diabolus nunqz p
originale peccatū habuit eam sibi subditam
¶ Terrio aliqua civitas dicit alicuius inqzuz
est inhabitator eius. Et sic Nazareth dicta
est civitas xpi. qz ibi pceptus z nutritus est.
Un ppter hoc appellatus est Nazare? . vt
habet Matth. ij. Bethlee quoqz vocata est
civitas David. quia ibi natus est. z habitavit
in puericia z adolecētia. j. Re. xvj. Et p hūc
modū beata hgo dicit civitas dei. quia deus per
corporale substantiā ab ea assumptā habita/
vit in illa. Unde ppheta ait ps. xlvij. Ma/
gnus domin? z laudabilis nimis in civitate
dei nostri zc. Ipse em dei filius in vtre eius
habitavit p nouē menses tanqz civis ipsi? ci/
uitatis. z totā infantia z puericiā trālegit cū
ea. Hec est illa civitas fortissima muro robo
rata inexpugnabili. De quo Jsa. xlvj. dicit
Urbs fortitudinis nre syon. saluator pōnēt
eā. muros z antemurale. Requirit ei ad for/
titudinē bone civitatis q sit bñ munita z mū

rita. De beata autē hinc z de deo ipam faber/
cante dicit potest illud. j. Mach. iij. Edifica/
uit syon. z p circumitum muros altos z turres
firmas. neqz veniret gētes z pculcarēt eam.
Dicit aut Alterius sup. Nullus est. qz deo
gloriosa dicta sunt de hac civitate. sz hinc
Maria. qz oia q ad pfectiōem civitatis pri/
nec. i. bñssima hinc iuventi z de ipa dicit pñe
fuit em fundata sup humilitate. p castitate
murata. rursificata p charitate. ditata p pau/
peratē. custodita p discretionē. libera immu/
tate pcor. pacifica sup ardē tentationū. di/
uino officio ordinata p elegantiā meritorum.
edificata populosa pūte z mltitudine oim do/
noz gratitudo. irrigua abundantia mileratō
nū. i. altissimo sita p excellentiā privilegiorum
Hec ille. **¶** Sequitur aut David i p dicitō ps. **M**
Memoz ero Raab zc. Ubi sciendū q ipse
David i psalmis suis sepe mutat locutoz su/
am de vna psona i aliā. Et quāqz sapit loq in
psona sua. z postea i alio psona loq q psona
dei vel alteri? sic eū spūscūs ipellebat. Un cū
in h ps idē facit. Nā qmz pñculos imedi/
ate sequētes ponit in psona ipsi? hinc dices.
Memoz ero Raab z babylonis scientiū me.
Quia em Raab fuit meretrix. q postea fuit
puerla. de qua dicit Jolue. ij. Ingressi sunt do/
mū meretricis noie Raab. Jo p eā significā/
tur alie omes meretrices q efficiunt postea de/
uote ipsi? hinc. z ei? meretruerunt. Et sicut
p babylonē intelligunt pcor. vt sup expo/
situm est fm Alexandrū de ales. Quia g null?
est adeo crudelis peccator. nec aliq adeo sce/
lerata meretrix q vt cōter nō habeat deus or/
nem beate hinc. z eā nō appeller imaculatā
z innocentē. atqz sue illibate pceptōis nō cre/
dat pseruatiōem. Ideo ipsa bñ dita hgo con/
tra impugnātes suā innocentia ait. Memoz
ero Raab z babylonis scientiū me. qñ dicit
Meretrices z publicani pcedēt vos i regno
celoz. Mat. xxj. Quia etiā turā z saraceni
z aliq omes infideles gl'iosam hinc Mariā
venerant. z eaz credūt a pcor originali fuisse
pseruatā. Un dicit in alchorano Machome/
ti. Nullus ē ex Adā qñ tenuerit eū sathā p/
ter Mariā z filiū ei. Quapropter (vt reu/
lit mihi vn? frater noster) cum in civitate ve/
nerariū esset vnus thencez ibi obles. z intel/
ligeret fieri questionē de pceptione virginis
dixit vni nobili cūi venero Adroz q inter/
vos xpianos sint aliq quino credāt matres
xpi beatā virginē Mariā esse pceptam sine
peccato originali. cū nos infideles hoc firmi/
ter credamus. Illis g q ex pñacia z obstina

tionem psequuntur sua immaculatam pceptionem: ait
ipsa ego gloriosa. Ecce alienigene et tyris et
populi ethyopi huius fuerunt illi. sed laudadam
pceptionem meam quasi dicat. Amē dico vobis
quod tyro et sydoni remissius erit in die iudicii:
quod vobis. Matth. xij. et Lu. x. Quia etiam iu-
dei dicunt quod mihi Messias debet pcepti sine peccato
originali. Ideo subdit. Numquid syon. id est:
iudea. dicit homo. id est ego sum cōcepta sicut
alii homines in peccato: quasi dicat non. Et assignat
rationem quare iudei dicunt eam sine peccato pceptam: di-
cens. Homo natus est in ea: et ipse fundauit eam
altissimus. Et tunc cum dei pfecta sint opera Deū.
xxij. non fundauit eam in imperfecto peccato. Et h-
ec fundamentum quod faciunt iudei. Sequitur
autem beata ego in alio versiculo dicens. Dominus nar-
rabit in scripturis. Quia enim impugnantes
pceptionem ipsam? huius credere noluit scripturis
pphetarum et sacre scripture. sacrorumque doctorum
et innocentia huius loquentium. Ideo deus fecit
et iterum faciet ut multi (etiam seculares) p defen-
denda beate huius pceptione tractent facient
narrantes qualiter ipsa bñdicta ego cōcepta ē
sine peccato originali. Qui scriptores qui sunt
et erunt plurimi. Ideo eorum scriptura dicunt scri-
pturę populo. Omnes enim populi debent con-
surgere p hac opinatione. Item faciet quod pñci-
pes terrarum recipiant beneficia et grās ob reue-
rentiam eiusdem illibate pceptionis impetratas fa-
cient de hoc fieri scripturas. statuta in scriptis
autē tēta facientes ut omnes eorum subditi festi-
purissime pceptionis miris dei debeant solentē ce-
lebrare. sicut hodie videmus p orbem terrarum
multis in regionibus adimpleri. Et hoc pñ-
dens in spiritu beata ego ait. Dominus narrabit in
scripturis populo: et pñcipi eorum qui fuerunt
in ea. id est qui in inuocatione mee sacratissime cō-
ceptionis fuerunt exauditi: et receperunt bñ-
ficia. Ultimū autē versiculū addit David p
pheta in persona omnium deuorum eiusdem huius.
dicens. Sic ut letantur et. Quasi dicat. O
beatissima ego: deus filius tuus faciet diuulga-
ri et cognosci innocentiam et immaculatam cō-
ceptionem tuam: et verificari illud quod ego pre-
dixi ps. xxvij. dicens. Reuelabit dominus pñ-
cia: et in templo eius omnes dicent gloriā. ita quod
omnes christiani de ea magnā festiuitate facient et le-
ticiam: cāntantes in missa. Gaudeamus omnes
in domino et. Et ideo dicit. Sic ut et sunt due
dictiones: que tantū significat quod ita quod.
In ipso enim versiculo hoc concludit quod tanta
pñcia choruscabat testimonium innocentie
sue: et ad illius defensionem fieri tot scripturę quod
omnes fideles exultabunt et letabunt de ipsa in

nocentissime huius puritate. Et h-ec quo d-
ait. Sic ut omni letantium habitatio i. dea
quod deuotioem habitare debemus in hac sacra-
tissima dei ciuitate. Dum enim ciuitas habita-
tio est optima. iij. Re. ij. Hec ciuitas lara-
nimis. i. valde. Neemie. vij. Et hec ciuitas
gloriosa. Sopho. ij. In hac ciuitate desidera-
bat ipse David ppheta intrare dices ps. lxx.
Quis deducet me in ciuitatem munitionis? Sed
heu quod de multis in deuotis ipsi? beati huius di-
ci potest illud ps. cvj. Quia ciuitatis habitaculi
non inuenerunt.

¶ Beata virgo dicitur Castellum.

Assimilatio. vij.

Dominus noster Iesus christus intravit in
duplici castello. Primo in castello
hierosolymitano. id est huius bñdicta. ¶
Que multis de causis dicitur castellum. Primo ro-
ne sue nitide huius. Nam castellum huius no-
men a castitate. et dicitur castellum. id est castum. liliū. ut
dicit glo. sup illud. Luce. x. Intravit Iesus
in quoddam castellum. Tale autem castellum fuit ipsa
bñdicta ego. que fuit et est nitida castitas: et
purissime huius. Qui dicit. Luce. xij.
Uter tu? sicut aceruus tritici vallat? lilijs.
Secundo dicitur castellum ratione humilitatis. Nam ca-
stellum dicitur diminutiuum de castro. Per castel-
lum igitur significat ipsius humilitas: quod quis
maxima esset: et sup omnes alios supereminens
tamē se parua sentiebat. Sciebat namque quod
humilibus deus dat gratiam: et superbis resistit.
Jaco. iij. Unus de hac humilitatis sue gratia
fuit ipsa ait ut canit ecclesia. Cum essem par-
uula placui altissimo. Et Lu. j. Resperxit hu-
militatem ancille sue. Tercio dicitur castellum ratione
sublimitatis. Nam castellum dicitur quasi alta casa.
quod alijs casis supereminet. Ipsa ego fuit alta ca-
sa tripliciter. Primo ex situ. quia eius status
est sup omnē statū pure creature. quod vni-
uersum figuratū fuit per archā. Noe. quā aque ele-
uauerunt in sublime. Gen. viij. vbi dicitur quod
archa eleuata est sup aquas. Ipsa enim virgo
super omnē purā creaturā: et sup omnes po-
pulos est sublimata. Nam creature seu popu-
li appellatur aque sicut Alexandria de Ales
super ps. aut ppter successionē ppaginis. in-
tra illud. Eccc. j. Generatio preterit et gene-
ratio aduenit. sicut etiam flumina exierunt a ma-
ri et ad ipsum reuertuntur: et continue fluunt.
Et ideo etiam dicuntur aque ppter mortem. quia
sicut aque sunt in continuo motu: ita etiam na-
tura humana. Unde Quod. in. xv. in. etiam.
ait. Lūta fluit omnisque vagans formatima
go. Non secus ac flumē. nec enim pñsere flumina

Maria
alta casa
ppr ma

Neleuis hora potest &c. Et ideo dicit Job. x. ij. Homo natus de muliere breui vives tempore. reple multis miserijs. Qui quasi flos credidit & crevit. & fugit velut vmbra: & nūq̃ in eodē statu p̃manet. De quo etiā tangitur in. li. j. sed q̃ distat. &c. vere. in. ciii. & in. s̃c̃it̃ in autē. &c. nō alie aut per. re. ecclē. x. j. s̃c̃it̃ dicētes. in autē. vt omnes obe. iij. De angelis quoq̃ dicit Job. iij. Qui seruāt nō sunt stabiles. s. p̃ naturā. Itē populi dicuntur aque ppter vilitatē elemēti. quia aqua vilis & quasi p̃ nihilo reputat̃. Et isti creati in cōpōnēte creatoris. Iuxta illd̃. Isrl̃. Ecce quasi stilla stule: & quasi momētum stare reputatē sunt. Vñ om̃s dicere possunt illud Sap. ij. Ex nihilo nati sumus & creati Item dicunt aque ppter p̃funditatē. iuxta illud. Dicere. xviij. P̃auū est cor hominis et inscrutabile: quia cognoscit illud: quasi dicitur. nullus nisi solus deus. Scādo brā vt ergo dicit castellū: quasi alia casa ex alto edificio virtutū. quia in alto cacumē virtutū sublimata est. In ipsa em̃ completū fuit illd̃. Lucē. xxiij. Induamini s̃c̃itē et alto. Vñd̃ dicere potest illud Eccl̃. ij. Man⁹ meas etendi in altū. Tercio d̃ castellum. casa alia ex dignitate fabricatoris. q̃ architecto huius castelli fuit ipse deus qui fundauit ipam terrā virginē. vñ d̃ psalmo. xlvij. & lxxvij. Quia em̃ ipse est altissimus vultus altū castellum altū fabricare vt in illo posset habitare. Iuxta illud ps. cxi. Quis sicut dñs deus noster q̃ in altis habitat. Vult it̃ hac saluato: noster ab ista casa altat ab hoc castello altissimo trahere originē fm̃ carnē. iuxta illud. Lucē. j. Visitauit nos oriens ex alto. Nō cōsolum intelligitur de oīu eterno quo ad diuinitatē: sed etiā de temporali quo ad humanitatem. Quarto principaliter virgo glorioza dicit castellū ratione denominationis. Nā dñs nō intrauit in omne castellū. sed tepus euan gelicus tetat ipsum intrasse i q̃dā cast. im̃p̃eciale castellū quoq̃ denominat̃ Berthania. de quo habetur Johā. ij. Interpretatur aut̃ Berthania obedientia seu dñi⁹ obedientie. p̃r quā virgo glorioza significatur. Nam ipa se obtrulit p̃mptā & obemperantē diuine voluntati in incarnationē diuini verbi: respondens angelo. Ecce ancilla domini &c. Quinto principaliter dicit castellū ratione expugnationis. Nam filius dei venit in Mariam vt assummeret arma humanitatis quibz armis iudutus nouez mensis in ipsa virgine occulte p̃māit. vt sic expugnet in

iniciū humani generis, et ex illo castello secreta
amicis suis adiutorij pberet. Et in h̄ ipa vir
go figurata fuit. ¶ Regū. iij. vbi d̄. q̄ philo
stym. i. remōdes cognolentes q̄ archa dei id ē
Maria. et q̄ d̄ ps. cxxij. Surge dñe in res
quie tuā tu z archa sanctificatiois tue. Venit in
castra. timuerūt dicētes. Venit z⁹ in castris
z ingemuerūt. Quod loqueri sunt et amī
cis z a manibz demonū p peccidōem istius ci
strij. Marie. Et quor amica habuerūt p̄sidij
in tribulatioibz in infirmantibz. rep̄sentibz
psecutioibz. necessitatibz zc. Nā Maria sa
cta est adiutorio z refugij pegrinanti tanq̄
castellū in deserto. Et iō ecclia hoc cōsiderat
et canit. Sub tuū p̄sidij cōfugim⁹. Itā dei ge
nitrix zc. In hoc q̄ castello cultitate decorato
humilitate munito. et cellaria sblimato. obe
dētia durato. munito et repleto. si q̄gē bñdī
cta intrant Jhs. i. saluator noster vt omibz
p̄sidij faceret. z nos ab inimicis pegeret ac li
beraret. Quia q̄o castellū est loc⁹ q̄ vice ciui
tatis regit. vt notat ff. de le. j. li. heres. §. vi
cis. z de le. ij. l. iicia. §. si. z c. fundus limito
ris. li. j. z de offi. p̄. p̄cto aff. li. in noie dñi. §.
interea. z p̄ Arch. in. c. castra. §. ij. in verbo
ciuitatis. z refer. p̄. li. vj. Jo post assimilatiōem
onem ciuitatis posuit imēdiate assimilatiōem
castelli. Si aut accipit castellū p receptacu
lo ad aquā suscipiendā. vt. ff. de aqua quor. z
eti. l. j. §. an p̄m. l. nō ff. de ferri. v. p̄. l.
fistula. in p̄. z de acri. em. l. fundi. §. si. Et
am̄ ipsa bñdicta q̄go puenientissimē d̄. suis
scholā castellū q̄ fuit receptaculū omnia aq̄
rum. i. graz diuinaz. ¶ Sēdo p̄ncipalit̄ di
co. q̄ Jhesus intrant in alto castello. i. Baby
lonico. i. in mūdo. Tabibz mundus recte ap
pellat castellū babylonicu. i. p̄fusiōis. z tra
rimū castellū hierosolymitanū i. diuine vi
sionis. Et d̄ castellū affassinoy z deo retellan
tium. marie p̄p̄ septe pessimas p̄ditiōes q̄
habet. z quibz dicit in vñdecima p̄te p̄ncipa
li hui⁹ op̄is. frimone secundo. p̄te p̄ma. In h̄
ergo retele castellū. i. in mūdu intrant si
lius q̄gim⁹ Job. j. Intrant siquidē vt ip̄z
eterno patri suo subigaret. z t̄se introit⁹ a
ctus est in viero virginali. In q̄ castello ip̄a
bñdicta q̄go cū recipiēs figurata ēp̄ Mar
tham. vt diffusi⁹ dīca loco in p̄dicto. Nā
illa mulier q̄ in suo castello recepit dominū
fuit Martha. vt h̄. Lu. x. Quebebraice i.
terpretat. puocans q̄o optime p̄gnit brē s̄
gini. Nulle em̄ p̄ces patriarchaz. nulla q̄g
oracula prophetaz. nulle insuper voces seu
desideria sanctorū patrū puocate vñs remi

Maria
p Mar
tha siat.

valuerunt ut in castello huius mundi irra-
ret pro salute humana. Sed humilis virgo
eum provocavit et induxit. Et ideo angelus ei
dixit. Invenisti gratiam apud deum. Luce. j.
Unde ipsa recte dicere potest illud quod scri-
ptum est. j. Regū. j. Ego sum illa mulier q̄
steri corā te orans dominū p̄ puero isto. Ora-
ui et dedit mihi dominus petitionē meā quā
postulavi. Ipsa quoque benedicta virgo con-
tinue prouocat deū ad misericordiā super pec-
catores. Unde de sermone eius cum filio suo
potest dici illud Iudith. viij. Iste est sermo
qui misericordiā prouocat. Prouocat et pec-
catores ad penitentiā. Iuxta illud Trenoꝝ
q̄. ut te ad penitentiā prouocaret. Item bo-
nos prouocat ad bene operandū. Unde de
ipsa potest dici illud Deutero. xxxij. Sicut
aquila prouocans ad volandū pullos suos
¶ Secundo figurat per Martham. Quia
Martha syriace interpretat dominā. Ipsa
vero benedicta virgo facta est domina vni-
uersi. Et maledictioem mulierū in benedi-
ctionem conuertit. Unde dixit ei angelus Lu-
ce. pmo. Benedicta tu in mulieribus. Item
earū subiectionē in dominū cōmutauit. qz
ipsa facta est regina angelorū et hominum.
Unde in ea verificatū est illud scđi Eldre.
iij. Oporteret nos scire quia mulieres viri do-
minantur. Tercio figurat per Martham.
que latine interpretat maritē tenens. qui vi-
cebatur reus belli. Ipsa enim gloriosa virgo
tenuit. ligauit et cōnclauit maritē. i. diabolu
inimicu humani generis. sicut p̄dictum fue-
rat Gen. iij. Item Iudicū. iij. vbi dicitur.
In manu mulieris tradetur Syzara. Ipsa
igitur benedicta virgo sola meruit recipere dei fi-
liū in vtero suo. Quia de ipsa dicit p̄ illud Ju-
dith. xj. Nō est inuenta talis mulier sup̄ ter-
ram i aspectu i pulcritudine et i sensu s̄borū.
Per ipsam igitur saluator noster venit i castel-
lam mūdi ut supbia rebellatū humiliaret. et
duriciē obstinatorū mollificaret. et inuidiciā
ad inuidiciā reduceret. et isti portas miscdie
aperiret ac vicijs abstinere doceret et ad pri-
mi dilectōis iduceret. et ad diuinū timorem et
amorem hōies prouocaret. Qui benedictio saluato-
ri nro sicut cū piissima mīe sua sit infinita gl̄ia
per eterna secula seculorū Amē.

¶ Incipit decima ps huius sermonarij qd
Mariale appellat. in q tractat de passioe be-
ate virginis. i. gaudij et meritis. Et p̄culari
ac p̄prio noie a digniori pte epulatio maris
dei nuncupatur.

De passioe piissime virginis ac de placitu ei
Sermo primus

Jesus tribula-

tionis et angustie dies hec.
Jsa. xxxvij. Omnis dies heb-
domade sancta mater ecclesia
sic dispelat. q̄ dñicu die san-

ctissime trinitati. diem lune defunctis. diem
martis martyribus et sanctis omnibus. dies aliq̄ di-
cat q̄ p̄ctoribus. die s̄o mercurij angelis. die
ionis spūs sc̄o. die veneris passiois xpi. die autē
sabbati beate virginis Marię dēdicant. Istū
autē diē ipi bñdicere matri dei mltis ex causis
appropianit. Primo rōne requietōis. Sic
em̄ in diē sabbati deus requiebat ab omni opere
quod patrarat. Gen. ij. Ita xps intrans bea-
tissime virginis vterū requiebat i ea. Nā spūs sc̄o
creatus in nullo sanctorū inuenit plenā requie
nisi in xpo et bea virginē qz in omnibus alijs san-
ctis salte habuit repugnantia peccati origina-
lis vel venialis. sed in xpo et matre eius nul-
lam repugnantia inuenit. et iō in eis perfecte
quieuit. Et hoc figuratū fuit Gen. viij. vbi
dicit q̄ colūba de archa emissā nō inuenit vbi re-
quiesceret pes ei. sed reuerla est in archam.
Et filius spūs sancti nō inuenit in diluuiō pec-
catorū requie nisi in Maria. Si ergo dies
quo deus cessauit a creatioe rerū temporalū
um sanctificat est. qz sumus op̄ifer deus inam
opatioem cōpleuit i eo. Lū op̄ recreatiois
sit maius ope creatiois. qz recreatioe deus hō
facit est. iuxta illud Job. j. Verbu caro fa-
ctum est. p̄fecto etiā et mltō magis debuit vn-
dies hebdomade deputari ad recolendū
mysteriū requietōis xpi in vtero virginis ad
honorē ipsius virginis. Et qz sabbato iste bñdicitur
Jesus quasi ab omnibus opibz vacas cōpleta
humana redemptioe et recreatioe in sepulcro
ut infra dicitur requiebat. Ipsa (qz sabbatū iter-
pratur requies) pueniēter talis dies deputa-
tus ē ad honorē ipsius maris dei. de qua ipse inq̄
ps. cxxxj. Decretes mea in seculū seculi. hic
habitato qm̄ elegi eā. Scđo hoc factū est ra-
tione bñdictionis. qz sic ipsa dies sabbati fuit
a deo bñdicta Gen. ij. ita et beatissima virgo fuit
a deo p̄ omnibus bñdicta. Un illi dicit angelus
ex parte dei Lu. j. Bñdicta tu in mulieribus.
Pater em̄ eternus bñdixit eā accipiendo i spon-
sam. filiū in mīem. et spūs sc̄o in suū sacrari-
um. Angelus quoque nō solū in psona dei s̄ et
am ex parte oīm angelorū cūctarū creaturarū
eā bñdixit. Et iō sup̄ illa s̄ba Lu. j. Beati